

Vantaa

VANTAAN KAUPUNGIN

TILINPÄÄTÖS
2014

Kaupunginhallitus 23.3.2015

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2014

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	<i>Kaupunginjohtajan katsaus</i>	1
1.1.2	<i>Vantaan kaupungin hallinto</i>	2
1.1.3	<i>Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys</i>	6
1.1.4	<i>Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys</i>	8
1.1.5	<i>Vantaan kaupungin henkilöstö</i>	18
1.1.6	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä</i>	20
1.1.7	<i>Ympäristötekijät</i>	25
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	26
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	27
1.3.1	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen</i>	27
1.3.2	<i>Toiminnan rahoitus</i>	29
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	31
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	35
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	37
1.6.1	<i>Konsernitilinpäätöksen sisältyvät yhteisöt</i>	37
1.6.2	<i>Konsernin toiminnan ohjaus</i>	38
1.6.3	<i>Olennot konsernia koskevat tapahtumat</i>	39
1.6.4	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	40
1.6.5	<i>Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä</i>	40
1.6.6	<i>Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut</i>	45
1.7	TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LIITETIEDOT	49
1.8	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	50
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	51
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	51
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	58
2.2.1	<i>Käyttötalouden toteutuminen</i>	58
2.2.2	<i>Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2014</i>	137
2.2.3	<i>Investointien toteutuminen</i>	141
2.2.4	<i>Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)</i>	149
2.2.5	<i>Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta</i>	150
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	151
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	151
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	152
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	153
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA	155
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	156
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	157
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	159
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	159
4.1.1	<i>Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot</i>	159
4.1.2	<i>Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot</i>	160
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	162
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	166
4.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot</i>	166
4.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot</i>	171
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	176

4.5	YMPÄRISTÖTILINPITOA KOSKEVAT LIITETIEDOT	179
4.6	HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT	184
5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	185
5.1	KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	185
5.1.1	<i>Toimintakertomus</i>	185
5.1.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu</i>	193
5.1.3	<i>Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	195
5.1.4	<i>Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot</i>	198
5.1.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset</i>	203
5.2	VANTAAN TYÖTERVEYS LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	204
5.2.1	<i>Toimintakertomus</i>	204
5.2.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu</i>	208
5.2.3	<i>Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	209
5.2.4	<i>Vantaan työterveys liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot</i>	212
5.2.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset</i>	216
5.3	SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	217
5.3.1	<i>Toimintakertomus</i>	217
5.3.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu</i>	222
5.3.3	<i>Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	223
5.3.4	<i>Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot</i>	226
5.3.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset</i>	229
5.4	LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN	230
5.5	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	232
5.5.1	<i>Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	232
5.5.2	<i>Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	234
5.5.3	<i>Sosiaalisen luotuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	236
5.5.4	<i>Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	237
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET	238
6.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	238
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA	239
6.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	241
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	243

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Suomen talous oli vuonna 2014 taantumassa jo kolmatta vuotta peräkkäin ja työttömyys jatkoi kasvuaan sekä valtakunnallisesti että pääkaupunkiseudulla. Bruttokansantuote on noin 8 prosenttia alempi kuin ennen vuonna 2008 alkanutta kansainvälistä rahoituskriisiä. Tänä aikana erityisesti teollisuuden tuotantokapasiteetti on laskenut olennaisesti ja vienti on vähentynyt viidenneksellä.

Koko julkinen talous velkaantui edelleen voimakkaasti vuonna 2014. Valtiovarainministeriön ennakkotietojen mukaan valtion velka kasvoi vuoden aikana yli viidellä miljardilla eurolla ja kuntien ja kuntayhtymien velkamäärä vuoden 2014 tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan yli miljardilla eurolla. Viime vuosina valtio on kohdistanut entistä enemmän tasapainottamis- ja velkaantumispainetta kuntasektorille muun muassa mittavien valtionosuusleikkausten kautta.

Suomalainen kuntakenttä on ollut viimeiset vuodet myös hallinnon ja palvelujen järjestämisen osalta kovien muutospaineiden alaisena. Kunnianhimoinen hallitusohjelma on murentunut monilta osin. Tätä kirjoitettaessa näyttää siltä, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirto pois peruskunnilta on toteutumassa. Jos näin käy, tulee seuraavia vuosia leimaamaan työ suomalaisen kunnallisen palvelujärjestelmän muuttamisesta alueperustaiseksi.

Vantaan kaupungin positiiviseksi päätyntä vuoden 2014 tilinpäätöstä voidaan pitää koko organisaation onnistumisena vaikean taloustilanteen keskellä. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion ja toimintatulotavoitteet ylittyivät. Sen sijaan vuonna 2014 kaupungin verorahoitus kasvoi ainoastaan 0,1 prosenttia vuoden 2013 heikosta taloustilanteesta, valtionosuustulojen laskusta sekä edellisvuoden kertaluonteisista verotuloeristä johtuen.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä tilikauden tulos muodostui 2,1 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi ja 79,9 miljoonan euron vuosikatteella kyettiin kattamaan kaupungin omien investointien rahoitustarve. Kehäradan rakentamista ja Kehä III:n perusparannusta rahoitettiin vuoden 2014 aikana yhteensä lähes 90 miljoonalla eurolla. Kaupungin kokonaisinvestointitaso laskee vuodesta 2015 alkaen edellisvuosiin verrattuna suurten liikennehankkeiden valmistuessa.

Tilinpäätöksen 2014 laadintahetkellä toimintaympäristöön liittyy edellisvuosien tavoin suurta epävarmuutta, eikä selkeää talouden käännettä parempaan ole vielä havaittavissa. Tämä heijastuu myös kaupungin tulopohjan kehittymiseen, jonka kannalta keskeisintä on työllisyyden kehitys. Kasvaneesta työttömyydestä huolimatta Vantaan työllisyyskehitys vuonna 2014 oli pääkaupunkiseudun vertailussa paras.

Vantaa jatkaa kasvuaan toiminnan ja talouden epävarmoista näkymistä huolimatta. Vuonna 2014 Vantaalle valmistui yli 2 000 uutta asuntoa, ja rakennuslupia uuden asunnon rakentamiseen myönnettiin yli 3 000. Kehäradan liikennöinti alkaa kesällä 2015. Uudet liikenneyhteydet ja asemanseudut, Aviapoliksen työpaikkarakentaminen sekä vanhojen keskusten kehittäminen tarjoavat kaupungille runsaasti kehittymismahdollisuuksia tuleville vuosille.

Kaupungin tavoitteena on kehittää palvelujaan yhdessä asukkaiden kanssa, ja Vantaa saikin vuoden 2014 aikana useita tunnustuksia laadukkaasta toiminnasta. Vuonna 2014 toteutettu laaja Kunta10-tutkimus osoitti Vantaan esimiestyön ja työtyytyväisyyden olevan suurten kaupunkien kärjessä talouden tasapainottamistavoitteistamme huolimatta.

Haluan kiittää kaupungin kaikkia työntekijöitä ja esimiehiä sitoutumisestanne tiukkaan talouskuriin sekä työstänne kuntalaisten hyvinvoinnin eteen. Kaupungin luottamushenkilöille osoitan kiitokset antamastanne tuesta.

Kari Nenonen
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kansallinen kokoomus

Heinimäki Heikki

Kaira Lauri

Karén Timo

Koivuniemi Petri

Kortesalmi Mia

Lehmuskallio Paula

Leppänen Janne

Multala Sari

Mäkinen Tapani

Norres Lasse

Orlando Carita

Orpana Anitta

Porthén Jari

Puha Seija

Rokkanen Sakari

Tenhunen Juha

Virta Raija

Weckman Markku

Suomen sosiaalidemokraattinen puolue

Abdi Faysal Yuusuf

Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo

Bruun Susanna

Eklund Tarja

Hako Jukka

Kassila Christina

Kaukola Ulla

Kiljunen Kimmo

Kähärä Sirkka-Liisa

Laakso Päivi

Letto Pirkko

Lindtman Antti

Mölsä Jukka

Niemi-Saari Mari

Päivinen Tiina-Maaria

Rannikko Ulla

Sainio Jari

Sodhi Ranbir

Vihreä liitto

Aura Anssi-Pekka

Huhta Jaana

Juurikkala Timo

Kauppinen Sirpa

Kostilainen Anniina

Laakso Sari

Norrena Vaula

Rosbäck Heidi

Åstrand Riikka

Perussuomalaiset
Auvinen Timo
Jääskeläinen Pietari
Kyyrö Marja
Kärki Niilo
Malmi Juha
Nieminen Johannes
Niikko Mika
Niinistö Jaakko
Sajaniemi Ulla
Simonen Juha
Vahtera Pauli

Vasemmistoliitto
Eerola Eino
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu
Tyytjärvi Kati

Suomen keskusta
Ansalehto-Salmi Irja
Hirvaskoski Johannes
Wallenius Arja

Ruotsalainen kansanpuolue-Svenska folkpartiet
Härmälä Göran
Karlsson Patrik

Suomen kristillisdemokraatit
Hurri Maija
Jääskeläinen Jouko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat
Puheenjohtaja
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Antti Lindtman (SDP)
Heikki Heinimäki (KOK)
Kostilainen Anniina (VIHR)

Kaupunginhallitus

Kansallinen kokoomus

Multala Sari

Mäkinen Tapani

Orpana Anitta

Weckman Markku

Suomen sosiaalidemokraattinen puolue

Bruun Susanna

Letto Pirkko

Mäntynen Taisto

Näätsaari Sinikka

Ranto Esko

Vihreä liitto

Kauppinen Sirpa

Kokko Hannu

Vasemmistoliitto

Kotila Pirkko

Perussuomalaiset

Jääskeläinen Pietari

Niemelä Arja

Niinistö Jaakko

Ruotsalainen kansanpuolue-Svenska folkpartiet

Karlsson Patrik

Suomen kristillisdemokraatit

Hurri Maija

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja

Tapani Mäkinen (KOK)

I varapuheenjohtaja

Letto Pirkko (SDP)

II varapuheenjohtaja

Niinistö Jaakko (PS)

Esittelijä (31.12.2014)

Kaupunginjohtaja Kari Nenonen

Tilivelvolliset (31.12.2014)

Kaupunginjohtaja Kari Nenonen

Apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen

Apulaiskaupunginjohtaja vs. Heidi Nygren

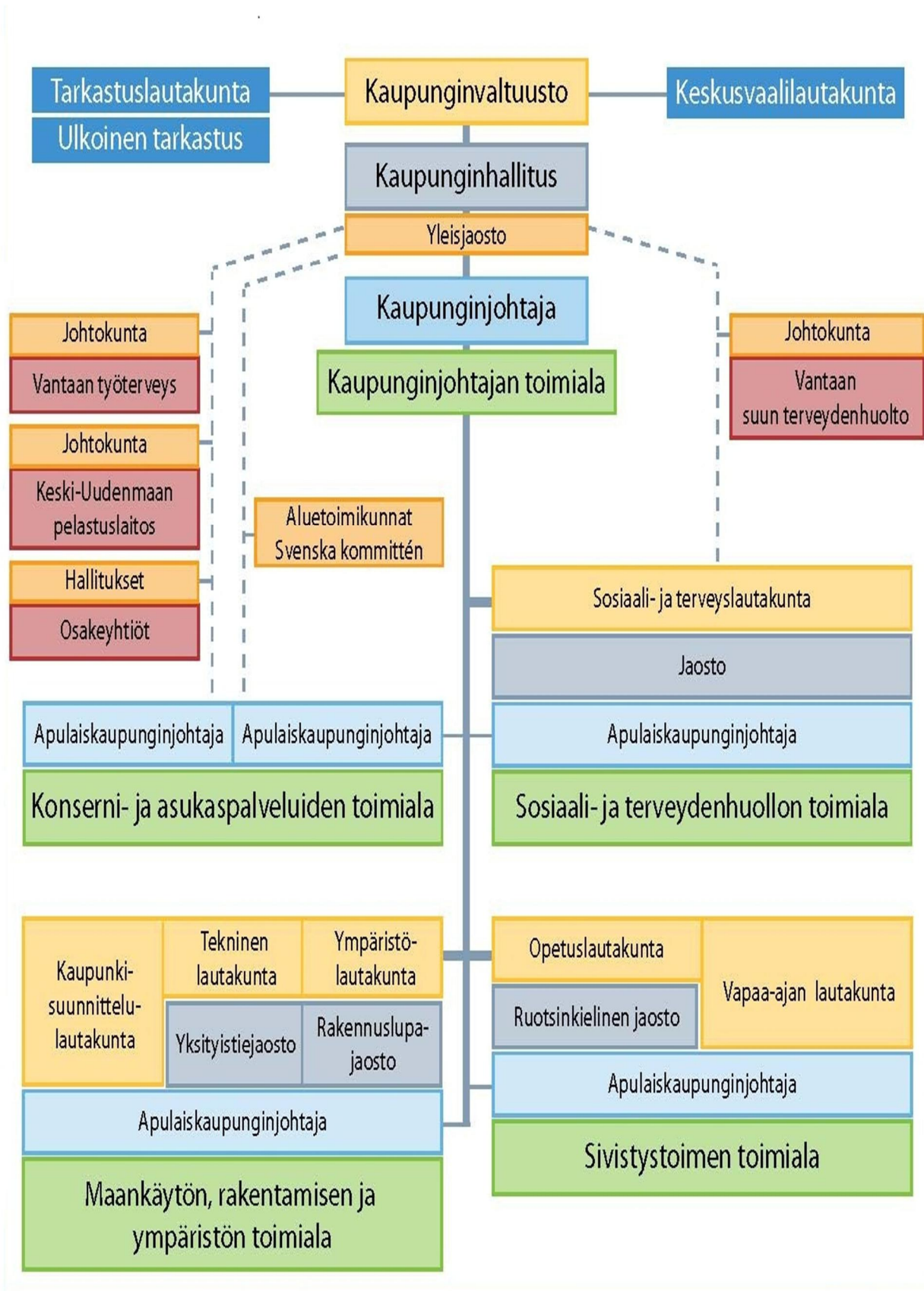
Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen

Apulaiskaupunginjohtaja Juha-Veikko Nikulainen

Apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth

Vantaan kaupungin organisaatio 2014

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomi on juuttunut pitkittyneeseen taantumaan. Talouden kehitys on jäänyt selvästi muista euroalueen maista. Suomen bruttokansantuotteen määrä on edelleen noin 6 prosenttia pienempi kuin ennen kansainvälisen finanssikriisin alkamista vuonna 2008. Talouden vaikeudet ovat koskeneet eniten vientiä, joka on supistunut finanssikriisin alusta lukien noin viidenneksen. Viennin vähenemisen taustalla ovat elektroniikka- ja metsäteollisuudessa koetut ongelmat sekä kustannuskilpailukyvyyn heikkeneminen kansainvälisen talouden vaimean kehityksen lisäksi. Kokonaiskysyntää on vaimentanut myös yksityinen kulutus. Erityisesti verotuksen kiristymisen ja työttömyyden kasvu ovat syöneet kuluttajien ostovoimaa (Suomen pankki)

Vuonna 2014 inflaatio oli ennakkotietojen mukaan yhden prosentin tasolla, matalaa inflaatiota tuki mm. korkotason pysyminen ennätyksellisen matalalla sekä energiahyödykkeiden ja raakaöljyn hintojen merkittävä lasku. Koko talouden palkkasumma oli 0,6 prosenttia suurempi kuin edeltävänä vuonna. Palkkasumman kasvu oli hieman vuotta 2013 maltillisempaa, jolloin koko vuoden kasvu oli prosentin. Vuonna 2014 palkkasummien kasvu jäi alle kahden prosentin kaikilla päätoimialoilla paitsi yksityisellä terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelu- alalla, jossa palkkasumma kasvoi vuonna 2014 vielä 3,5 prosenttia edellisvuodesta.

Joulukuun lopussa työ- ja elinkeinotoimistoissa oli työttömiä työnhakijoita 363 300, mikä on 33 400 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömistä työnhakijoista oli kokoaikaisesti lomautettuja 37 600 eli 10 700 enemmän kuin marraskuussa ja ulkomaiden kansalaisia 33 700, mikä on 3 700 enemmän kuin edellisen vuoden joulukuussa. Työttömien työnhakijoiden määrä nousi joulukuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta eniten Uudellamaalla (16 %). Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli joulukuussa avoinna 53 500 työpaikkaa, mikä on 5 000 enemmän kuin vuosi sitten. Koko maan työttömyysaste oli joulukuun 2014 lopussa 13,9 prosenttia ja Uudenmaan ELY-keskuksen alueella 11,1 prosenttia.

Valtiontalous oli vuonna 2014 suuresti alijäämäinen jo kuudetta vuotta peräkkäin. Valtion velka kasvoi Valtionvarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan vuonna 2014 5,4 miljardilla eurolla ja valtion velan kokonaisvelkamäärä oli vuoden 2014 lopussa jo 95,1 miljardia euroa. Valtion velka on vuoden 2014 lopun tilanteessa 46,6 prosenttia bruttokansantuotteesta, julkisyhteisöjen bruttovelka 58,9 prosenttia ja julkisyhteisöjen menot 58,5 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Heikko talouskehitys ja kasvava työttömyys ovat hidastaneet kuntien verotulojen kasvua sekä lisänneet menoja. Vaikka 156 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2014, kuntien yhteenlasketut kunnallisverotulot kasvoivat vain 1,3 prosenttia. Kiinteistö- ja yhteisöverot kasvoivat yli 10 prosenttia. Valtionosuudet laskivat 1,3 prosenttia edellisen vuoden tasosta, kun kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen tehtiin 360 milj. euron lisäleikkaus.

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos olisi 1,86 miljardia euroa ylijäämäinen. Ylijäämästä 1,4 miljardia on EU-direktiivistä johtuneista liikelaitosten yhtiöittämisistä muodostuneita kirjanpidollisia tuloja, joka ei paranna kuntien rahoitusasemaa. Ilman yhtiöittämisten vaikutusta kuntien tilikauden tulos olisi vuoden 2013 tasolla. Kuntien toimintamenot kasvoivat erittäin maltillisesti vain puoli prosenttia, menokasvua vähensi ammattikorkeakoulujen yhtiöittäminen sekä kuntien tekemä noin 400 milj. euron henkilöstökulujen sopeutus (KT:n kysely 2014). Vuosikatteen arvioidaan olevan negatiivinen 14 kunnassa ja vuosikate alittaa poistot 133 kunnassa.

Kuntien ja kuntayhtymien bruttoinvestoinnit olivat vuoden 2014 tilinpäätösarvioiden mukaan 7,7 miljardia euroa, josta liikelaitosten yhtiöittämisen osuus oli noin 2,5 miljardia. Investoinneista rahoitettiin vuosikatteella 72 prosenttia. Kuntien lainkanta on vuoden 2014 lopussa noin 16,6 miljardia euroa, kasvua edellisestä vuodesta 1,1 miljardia euroa.

Lähteet: Kuntaliitto, Suomen pankki, VM, TEM, Tilastokeskus, Valtionkonttori

Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Ennakkotietojen mukaan Uudellamaalla oli 1 604 760 asukasta vuoden 2014 lopussa. Väkiluku kasvoi 19 290 henkilöllä vuonna 2014. Luku on tuhat suurempi kuin edellisenä vuonna ja suurin vuosikasvu 2000-luvulla. Väkilukua kasvattivat luonnollinen väestönkasvu (6 500), maassamuutto (4 700) ja maahanmuutto (8 080 henkeä). Luonnollinen väestönkasvu jäi parisen sataa pienemmäksi kuin vuotta aiemmin, mutta maassamuuton netto oli viitisen sataa ja maahanmuuton netto nelisen sataa suurempaa kuin vuonna 2013. Uudenmaan osuus maan väestönkasvusta oli 84 prosenttia (76 prosenttia vuonna 2013).

Pääkaupunkiseudun väkiluku kasvoi 17 000 henkilöllä. Pääkaupunkiseudun osuus koko maakunnan väestönkasvusta oli 88 prosenttia. Se on suhteellisesti enemmän kuin pääkaupunkiseudun osuus Uudenmaan väestöstä, joka on 69 prosenttia.

Helsingin seudulla väestönlisäys oli lähes 19 190 henkilöä, josta luonnollisen väestönkasvun osuus oli 6 620, maassamuuton 4 960 ja maahanmuuton 7 610 henkilöä. Seudulla oli vuoden alussa 1 421 580 asukasta. Pääkaupunkiseudun neljän kaupungin osuus koko Helsingin seudun väestönkasvusta oli lähes 89 prosenttia. Maassamuutosta osuus oli 96 ja maahanmuutosta osuus oli 90 prosenttia.

Vuoden 2014 lopussa Uudenmaalla oli 90 860 työtöntä. Työttömien määrä kasvoi vuodessa 12 560 eli 16 prosentilla. Koko maassa työttömien määrä kasvoi 10 prosenttia. Uudenmaan työttömyysaste, 11,1 %, alitti 2,8 prosenttiyksiköllä koko maan työttömyysasteen joulukuussa 2014.

Helsingin seudun työttömyysaste oli myös 11,0 prosenttia. Työttömiä seudun 14 kunnassa oli kaikkiaan 80 250 ja avoimia työpaikkoja 7 390. Pääkaupunkiseudun neljän kaupungin keskimääräinen työttömyysaste oli 11,3. Seudun avoimista työpaikoista 88 prosenttia oli näissä kunnissa, työttömistä 81 prosenttia.

Vuoden 2014 aikana nuorten uusimaalaisten alle 25-vuotiaiden määrä kasvoi 22 prosentilla ja pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi 38 prosentilla eli suhteellisesti enemmän kuin työttömien määrä kokonaisuudessaan. Sen sijaan yli 50-vuotiaiden työttömien määrän kasvu 14 prosenttia alitti keskimääräisen työttömyyden kasvun (16 %).

Uudellamaalla työttömyys lisääntyi kaikissa ammattiryhmissä vuonna 2014, eniten palvelu- ja myyntityöntekijöillä sekä johtajilla, kummallakin noin neljänneksen. Keskitasoa enemmän kasvoi myös asiantuntijoiden työttömyys

Ennakoarvioiden mukaan Suomen ja Uudenmaan BKT pieneni lievästi vuonna 2014. Vuoden loppupuolella tuli positiivisia merkkejä siitä, että pahin taantuma olisi ohi ja talous olisi kääntymässä lievään kasvuun niin Euroopassa kuin Suomessakin. Tosin tällaisia signaaleja oli jo vuonna 2013, mutta ne eivät realisoituneet vuonna 2014. Joka tapauksessa vuoden 2014 taloudellinen perintö vuodelle 2015 on niin heikko, että työttömyys pahentunee Uudellamaalla ainakin vielä alkuvuonna 2015.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2014 vanhojen kerros- ja rivitalojen hinnat nousivat 0,2 prosenttia pääkaupunkiseudulla, muualla Suomessa hinnat laskivat 1,3 prosenttia. Eron selittänee pääkaupunkiseudun väkiluvun nopea kasvu. Vuokrat kallistuivat pääkaupunkiseudulla 3,7 prosenttia sekä KUUMA-seudulla ja koko maassa 3,5 prosenttia. Vantaalla vuokrat nousivat 5,5 prosenttia. Se on varsin paljon yleisen alhaisen inflaation aikana.

Lähteet: Tilastokeskus, TEM, Uudenmaan liitto

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

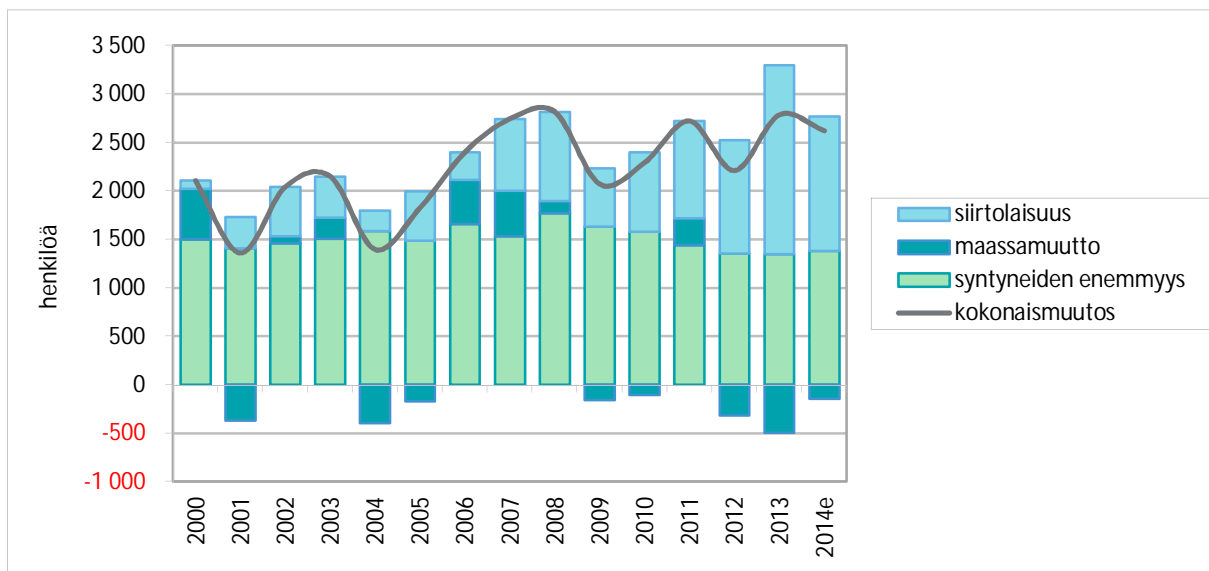
Väestö kasvoi ennustettua vauhtia

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Vantaan väkiluku oli 210 720 henkilöä vuoden 2014 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2014 aikana hieman vähemmän kuin vuotta aiemmin, 2 620 henkilöllä. Keväällä 2014 tehdyssä Vantaan väestöennusteessa vuoden 2014 väestönkasvuksi ennakoitiin 2 670 henkilöä. Ennusteessa muuttovoitoksi arvioitiin 1 300 henkilöä, mutta todellisuudessa sitä kertyi hieman vähemmän, 1 240 henkilöä.

Maassamuutto oli vajaa 150 henkilöä tappiollista, mutta ulkomailta Vantaalle muuttoja oli 1 390 enemmän kuin mitä Vantaalta muutettiin ulkomaille. Viime vuosina merkitystä kasvattanut siirtolaisuus oli kuitenkin hieman pienempää kuin vuonna 2013.

Uusia vantaalaisia syntyi 2 610, puolen sataa enemmän kuin edellisellä vuonna, mutta 70 vähemmän kuin ennustettiin. Vantaalaisia kuoli vuoden 2014 aikana 1 230 henkilöä, 80 vähemmän kuin ennustettiin.

Kuvio. Vantaan väestömuutokset osatekijöittäin vuosina 2000–2014

Espossa maassamuutto oli vuonna 2014 runsas tuhat henkilöä voitollista ja ulkomailta muuttovoittoa kertyi lähes 1 800 henkilöä. Helsingissä maan sisäinen nettomuutto on ollut jo pidempään voitollista. Vuonna 2014 maassamuutosta kertyi Helsingissä muuttovoittoa 3 600 henkilöä, hieman vähemmän kuin edellisellä vuonna, ja maahanmuutosta voittoa kertyi hieman enemmän kuin maassamuutosta. Helsingin seudun kehyskunnissa maassamuutto oli vain runsas 200 henkilöä voitollista, viitisen sataa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Maahanmuutto kasvatti kehyskuntienkin väestöä maassamuuttoa enemmän.

Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla suurin väestönkasvu

Ennakkotiedon mukaan Myyrmäen suuralueen väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana yli 700 henkilöllä ja Tikkurilassakin kasvua oli 600 henkilöä. Aviapoliksessa kasvua oli 500 henkilöä ja Kivistössä ja Koivukylässä runsas 300 kummassakin. Korsossa kasvu jäi runsaaseen sataan henkilöön, kun taas Hakunilassa väki väheni saman verran.

Kaupunginosista suurinta väestönkasvu oli Pakkalassa, Kaivokselassa, Myyrmäessä ja Kivistössä. Tikkurilan suuralueella eniten väkiluku kasvoi Tikkurilan ja Simonkylän kaupunginosissa, Koivukylässä Koivukylän kaupunginosassa ja Korsossa Metsolassa. Hakunilassa väki väheni eniten Länsimäessä.

Käytettävissä olevien ennakkotilastojen mukaan väestön määrän muutokset olivat kunnan palvelujen kannalta tärkeimmissä ikäryhmissä pitkälti ennusteen mukaisia. Alle kouluikäisten lukumäärä koko kaupungissa hieman kasvoi vaikka sen ennustettiin pysyvän ennallaan. Aviapoliksessa alle kouluikäisten määrä kasvoi, vaikka ennusteessa arvioitiin sen vähenevän. Muilla suuralueilla ennuste osui lähes oikeaan. Peruskouluikäisten määrä kasvoi koko kaupungissa vajaa satakunta lasta enemmän kuin ennustettiin. Myyrmäessä ja Korsosassa kasvua oli ennustettua enemmän. Vanhuuseläkeiän saavuttaneiden määrän kasvu jäi kaikilla suuralueilla hieman pienemmäksi kuin ennustettiin. Työikäisten määrä kasvoi Vantaalla liki 500 henkilöä enemmän kuin ennustettiin.

Viime vuoden alkukesästä tehdyn väestöennusteen mukaan Vantaan väkimäärä kasvaa vuoden 2015 aikana 2 470 asukkaalla. Uusi, vuosia 2016–2025 koskeva väestöennuste tehdään keväällä 2015.

Lähteet: Tilastokeskus, Facta -kuntarekisteri ja Vantaan väestöennuste 2015–2024

Työttömien määrä kasvussa

Vantaan työttömyysaste oli vuoden 2014 lopussa 11,6 prosenttia, mikä oli Helsingin, Hyvinkään, Karkkilan ja Lohjan jälkeen korkein lukema Helsingin seutukunnassa. Koko seutukunnan työttömyysaste oli 11,0 prosenttia.

Työttömiä oli Vantaalla joulukuun lopussa 12 870, mikä on 1 230 enemmän kuin vuotta aiemmin. Alhaisimmillaan työttömien määrä oli Vantaalla vuonna 2014 toukokuussa, jolloin heitä oli 11 200.

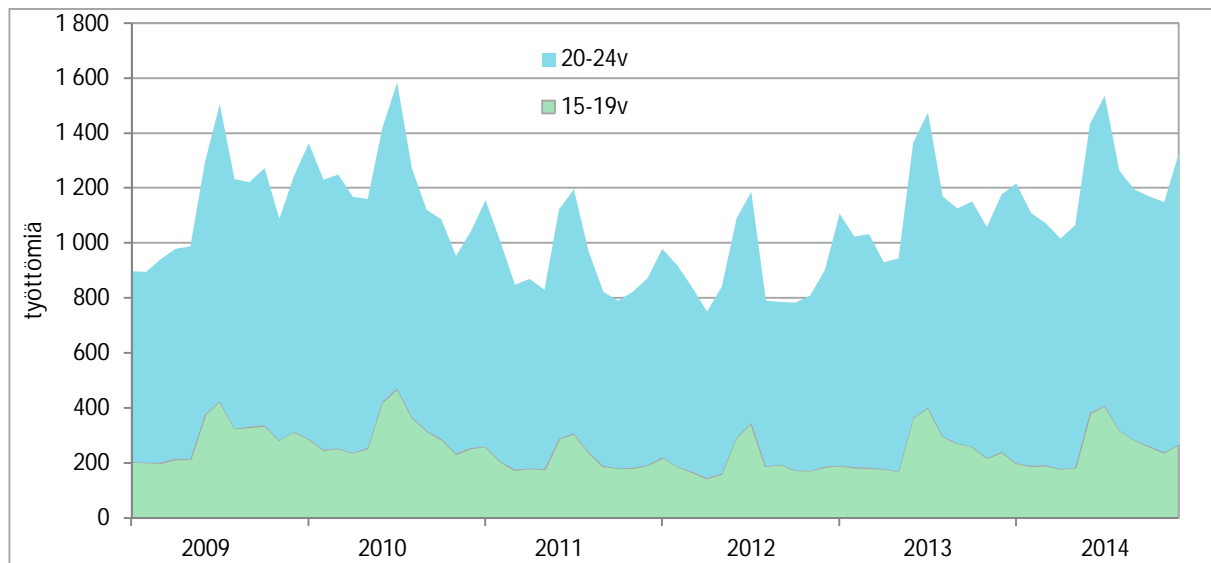
Pidempään kuin vuoden työttömänä olleita vantaalaisia oli vuoden 2014 joulukuun lopussa 3 700 henkilöä. Se on lähes 800 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vantaalla nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vuonna 2014 oli suurimmillaan heinäkuussa, jolloin heitä oli 1 540. Sen jälkeen määrä on pienentynyt niin, että heitä oli joulukuun lopussa 1 330, mikä on kuitenkin 150 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Lomautettuna oli joulukuussa 2014 kaikkiaan 960 vantaalaista työntekijää, sekin 120 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Avoimia työpaikkoja Vantaalla oli viime vuodenvaihteessa 1 230, mikä on 90 enemmän kuin edellisessä vuodenvaihteessa. Enimmillään avoimien työpaikkojen määrä oli vuonna 2013 helmikuussa, jolloin niitä oli 2 390.

Kuvio. Nuoret alle 25-vuotiaat työttömät Vantaalla kuukausittain vuosina 2009 – 2014

Lähde: Uudenmaan ELY-keskuksen ja Vantaan TE-toimiston tilastot

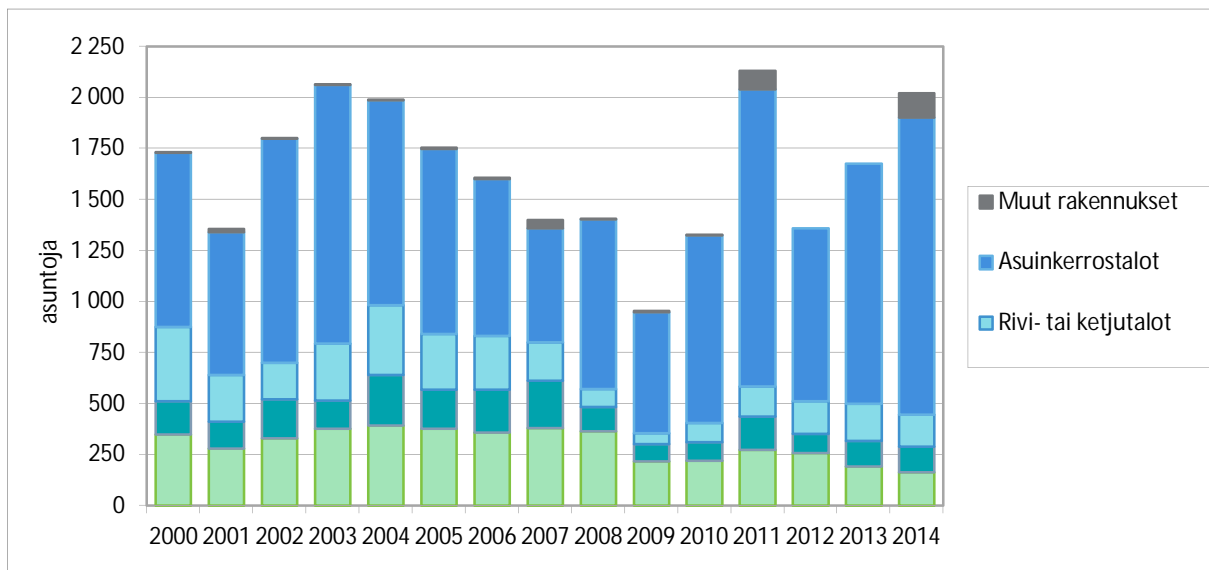
Valmistuneiden asuntojen määrä selvässä kasvussa

Vantaalle valmistui vuoden 2014 aikana 2 022 uutta asuntoa eli yli kolme sataa asuntoa enemmän kuin vuonna 2013. Parin viime vuosikymmenen aikana Vantaalle on vuosittain valmistunut keskimäärin 1 650 asuntoa. Vantaan asunto-ohjelmassa asetettuun 2 000 asunnon vuositavoitteeseen on 2000-luvulla päästy vain vuosina 2003, 2004, 2010 ja 2014.

Uusista asunnoista 76 prosenttia rakennettiin kerrostaloihin, 8 prosenttia omakotitaloihin, 7 prosenttia muihin erillisiin pientaloasuntoihin (paritalot ja kytketyt pientalot) ja 8 prosenttia rivitaloihin. Pientaloasuntojen, so. omakotitalojen, muiden erillisten pientaloasuntojen ja rivitaloasuntojen osuus uudisrakentamisesta oli 24 prosenttia.

Omakotitalojen rakentaminen on vähentynyt siitä, mitä se oli 2000-luvun alkuvuosina. Kerrostaloasuntojen rakentaminen vaihtelee vuosittain eniten, esim. vuonna 2012 niitä valmistui noin 700 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rivitaloasuntojen rakentaminen on viime vuosina ollut vähäisempää kuin 2000-luvun alkuvuosina, vaikkakin niiden rakentaminen on jälleen jonkin verran vilkastunut.

Kuvio. Vantaalle vuosina 2000–2014 valmistuneet asunnot talotyyppin mukaan

Asuntorakentamisen painopiste vuonna 2014 oli Myyrmäen ja Tikkurilan suuralueilla, joille kaikista uusista asunnoista valmistui kolme viidestä. Valtion korkotuella pystytettyjä vuokra-asuntoja vuonna 2014 valmistuneista asunnoista oli 284, kymmenen enemmän kuin vuonna 2013. Kaupungin omia, VAV:n rakennuttamia, vuokra-asuntoja valmistui 182, kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2013. Vaparaahoitteisia vuokra-asuntoja rakennettiin kaikkiaan 496 ja asumisoikeusasuntoja 113.

Vuodenvaihteessa rakenteilla olleiden asuntojen ja asuntojen rakentamiseen myönnettyjen rakennuslupien perusteella arvioidaan, että vuoden 2015 aikana asuntoja valmistuu viime vuotta enemmän, runsas 2 500 kpl. Asunnoista kerrostalojen osuus on arviolta neljä viidennestä. Pientaloista omakotitalojen osuus on vajaa puolet. Asuntorakentamisen painopiste on Myyrmäki-Kivistö-Tikkurila -akselilla.

Lähde: Facta kuntarekisteri

Myös toimitilojen rakentaminen lievässä kasvussa

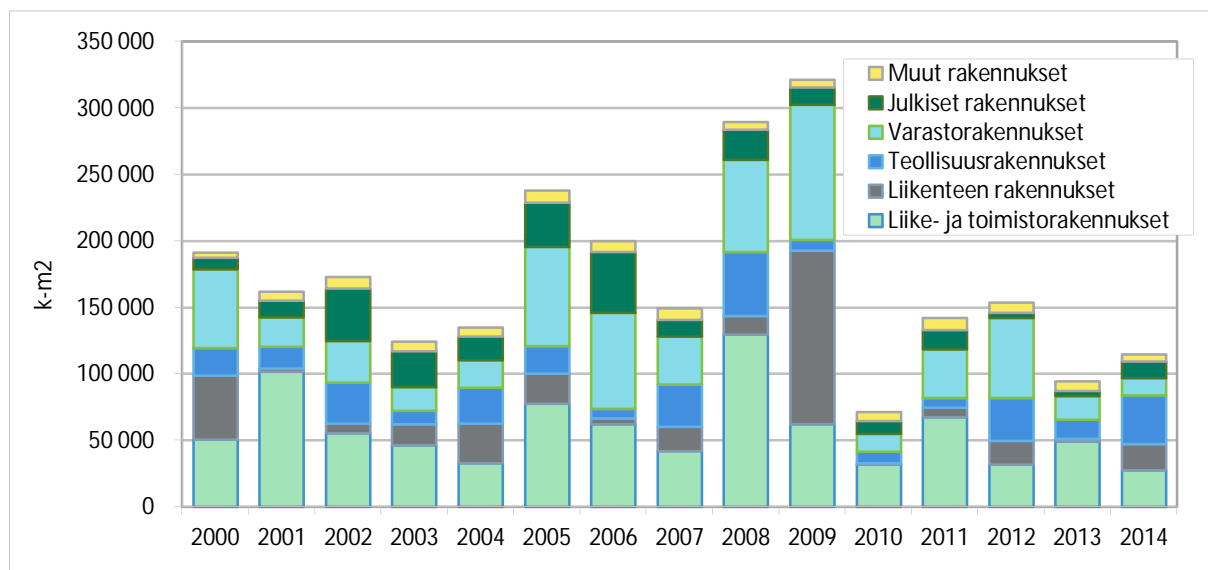
Vantaalla työpaikat ovat lisääntyneet 2000-luvulla vuosia 2005 ja 2009 lukuun ottamatta keskimäärin 1 500 työpaikalla vuosittain. Viimeisimmän virallisen tiedon mukaan työpaikkojen määrä kasvoi 610 työpaikalla vuoden 2012 aikana niin, että niitä oli vuoden 2012 lopussa 106 600. Tilastokeskuksen neljännesvuosittain tehdyn otospohjaisen työvoimatutkimuksen tietojen avulla voidaan arvioida, että vuosien 2013–14 aikana työpaikkamäärä Vantaalla on kasvanut noin neljällä tuhannella työpaikalla. Työpaikkoja olisi näin ollen vuoden 2014 lopussa arviolta 110 000.

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopun taloudellinen taantuma jätti jälkensä myös Vantaan työpaikkarakentamiseen: vuoden 2010 aikana uutta muuta kuin asuinkerrosalaa valmistui Vantaalle vain 71 000 k-m² eli selvästi vähiten koko 2000-luvulla. Sen jälkeen toimitilarakentaminen piristyi. Vuonna 2013 toimitiloja valmistui taas selvästi vähemmän (94 600 k-m²). Rakentaminen lähti taas lievään kasvuun vuonna 2014, mutta oli vielä selvästi vähäisempää kuin 2000-luvulla keskimäärin.

Viimeksi kuluneen 10 vuoden aikana Vantaalle rakennetusta toimitilakerrosalasta enemmän kuin puolet on rakennettu Aviapoliksen suuralueelle. Vuonna 2014 tilanne muuttui ainakin tilapäisesti: valmistuneesta toimitilakerrosalasta enemmän kuin kolmannes rakennettiin Tikkurilan suuralueelle ja vajaa kolmannes Hakunilan suuralueelle ja vain runsas kymmenesosa Aviapoliksen suuralueelle. Kerrosalasta vajaa kolmannes valmistui teollisuusrakennuksiin, vajaa neljännes liike- ja toimistorakennuksiin ja kuudesosa liikenteen rakennuksiin.

Vuonna 2015 muun kuin asuntorakentamisen painopiste on Kehä III:n varrella. Valmistuvan kerrosalan määrä on alkaneena vuonna hieman suurempi kuin vuonna 2014.

Kuvio. Vantaalle vuosina 2000–2014 valmistunut muu kuin asuinkerrosala

Lähde: Facta kuntarekisteri

Verotulot

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 923,5 milj. euroa vuonna 2014. Verotulot kasvoivat 0,9 prosenttia vuoteen 2013 verrattuna. Talousarvio alittui verotulojen osalta 2,5 milj. eurolla. Verotilityslain muutos vuonna 2013 tuotti kunnille kertaluonteisen ylimääräisen tilityserän vuodelle 2013. Myös kuntaryhmän jako-osuuksien nosto vuonna 2013 korotti kunnallisveron tasoa koko maassa vertailuvuoden osalta. Kun vielä kuntaryhmän jako-osuuksia pienennettiin vuoden 2014 lopulla, jäi kunnallisveron tuotto Vantaallakin hieman vuotta 2013 pienemmäksi.

Kunnallisveroja kaupunki sai 784,2 milj. euroa; 0,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2013. Koko maassa kunnallisverot kasvoivat 1,3 prosenttia. Kuntien tuloveroprosentin painotettu keskiarvo nousi vuoden 2013 19,38 prosentista 19,74 prosenttiin vuonna 2014. Verovuoden 2014 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 734,3 milj. euroa; 1,9 prosentin kasvu verovuoden 2013 kunnallisveron ennakoihin verrattuna. Joulukuussa pienennettiin kuntaryhmän jako-osuutta ja huolimatta kaupungin oman jako-osuuden pienestä kasvusta, oikaisutilitys oli Vantaallakin negatiivinen. Marraskuun ns. maksuunpanotilitys (veronpalautukset) oli Vantaalla -59,6 milj. euroa ja verovuoden 2013 jako-osuuksien oikaisuerä -9,9 milj. euroa, yhteensä -69,5 milj. euroa.

Verovuotta 2013 koskien kuntaryhmän jako-osuus tuloveroista oli joulukuussa 61,96 prosenttia ja vastaavasti 61,42 prosenttia verovuotta 2014 koskien joulukuussa 2014. Vantaan jako-osuus kuntien tuloveroista oli 0,0438122 joulukuussa 2013 ja 0,043212 joulukuussa 2014. Vantaan jako-osuutta pienentävät erityisesti muiden kuntien veroprosenttien korotukset

Yhteisöveroja kaupunki sai 70,4 milj. euroa vuonna 2014, kasvua 9,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupungin osuus kuntien yhteisöverosta pieneni hieman vuoden 2013 0,048787:stä vuoden 2014 0,048449:ään. Muutos ei ollut talousarviota valmisteltaessa tiedossa. Talousarvio ylittyi yhteisöverojen osalta 3,4 milj. euroa. Koko maassa yhteisöveroja kertyi yli ennakoarvioiden vuonna 2014. Kuntien osuus yhteisöverosta oli 0,3556 ja kuntien saamat yhteisöverot kasvoivat 11,5 prosenttia vuonna 2014.

Kaupunki sai kiinteistöveroja 68,9 milj. euroa vuonna 2014, kasvua 6,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Talousarvio alittui 2,1 milj. euroa kiinteistöveron osalta. Koko maassa kiinteistöveron kasvu oli 10,9 prosenttia. Kiinteistöveroprosenttien pysyessä ennallaan kasvu Vantaalla johtui asemakaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvästä verotusarvojen kasvusta sekä vuodelle 2014 tehdyistä veropohjaa kasvattaneista veroperusmuutoksista (mm. maapohjan arvojen korotukset sekä rakennusten ikävähennysten muutokset). Kiinteistöveroista noin 13,6 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 55,6 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin pohjalta muista rakennuksista ja maa-alueista (tonteista). Rakentamattoman rakennuspaikan (asuntotontit) korotettua kiinteistöveroa maksuun pantiin noin 0,8 milj. euroa vuonna 2013. Kiinteistöveron maksuunpano yhteensä oli noin 70 milj. euroa. Pieni osa maksuunpanosta ei kerry talousarviovuonna.

Taulukko. Kaupungin verotulot vuonna 2014

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Taloarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	926 000	0	926 000	923 458	-2 542
Kunnan tulovero	788 000		788 000	784 199	-3 801
Kiinteistövero	71 000		71 000	68 900	-2 100
Osuus yhteisöveron tuotosta	67 000		67 000	70 359	3 359

Taulukko. Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo milj. euroa	Muutos-%
2007	18,50	3 336,3	8,2
2008	18,50	3 591,6	7,7
2009	18,50	3 656,7	1,8
2010	19,00	3 730,0	2,0
2011	19,00	3 924,3	5,2
2012	19,00	4 086,7	4,1
2013	19,00	4 210,3	3,0
2014*	19,00		

* Vuoden 2014 verotus valmistuu syksyllä 2015

Taulukko. Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,00
Vakituinen asuinrakennus	0,32
Voimalaitos	2,85
Rakentamaton rakennuspaikka	2,50

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 140,2 milj. euroa vuonna 2014. Vuonna 2013 valtionosuuksia kertyi 147,1 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi 135,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 4,9 milj. euroa. Talousarvio 2014 ylittyi valtionosuuksien osalta 3,2 milj. euroa.

Valtaosa peruspalvelujen valtionosuudesta koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä esi- ja perusopetuksen laskennallisista kustannuksista. Näitä laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi yhteensä 847,5 milj. euroa.

Kunnan omarahoitusosuus oli 674,0 milj. euroa (3 282,60 euroa/asukas) vuonna 2014. Valtionosuuksiin lisätään yleinen osa 7,6 milj. euroa sekä valtionosuuksiin tehtävät vähennykset ja lisäykset, jotka olivat Vantaalla yhteensä 22,7 milj. euroa vuonna 2014. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus oli -68,1 milj. euroa Vantaalla vuonna 2014 (-64,3 milj. euroa vuonna 2013). Kaupungin yhteisövero-osuuden kasvu näkyi myös ta-sauslaskelmassa.

Opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia kaupunki sai Opetushallituksen laskelman mukaisesti (OPH heinäkuu 2014) 3,2 milj. euroa. Opetushallituksen (16.12.2014) tekemä lopullinen tarkistuspäätös oli 4,9 milj. euroa ja päätökseen sisältyi 1,7 milj. euron oikaisuerä. Tämä oikaisuerä maksetaan kaupungille helmikuussa 2015 mutta kirjataan vuoden 2014 tuloksi. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat ammatilliseen peruskoulutukseen ja lukiokoulutukseen. Kunnan rahoitusosuus oli 345,04 euroa/asukas ja Vantaalla yhteensä -70,8 milj. euroa vuonna 2014.

Peruspalvelujen valtionosuusprosentti oli 29,57 ja opetus- ja kulttuuritoimen (ylläpitäjärahoitus) valtionosuusprosentti 41,89 vuonna 2014.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä tehtävät päätökset kotikuntakorvaustuloista ja -menoista sekä elatustuen takaisinperinnän palautuksesta on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen eivätkä ne sisälly tilinpäätöksen valtionosuustuloihin.

Kaupungin talousarvion toteumavertailun mukaisista tuloista 71 prosenttia oli verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) tuottoja. Verorahoitus yhteensä oli 1 063,7 milj. euroa vuonna 2014, vain 0,1 prosentin kasvu edellisvuoteen verrattuna. Tilinpäätös ylitti talousarvion verorahoituksen osalta 0,7 milj. eurolla eli vajaalla 0,1 prosentilla.

Taulukko. Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2014

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Taloorvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	137 000		137 000	140 232	3 232
Peruspalvelujen valtionosuus	137 000		137 000	135 299	-1 701
Opetus- ja kulttuuritoimen				4 934	4 934
Muut valtionosuudet				0	

Vuoden 2014 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.11.2013 talousarvion vuodelle 2014 ja taloussuunnitelman vuosille 2015–2017.

Vuoden 2014 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -42,5 milj. euron tulokseen ja -42,3 milj. euron alijäämään sekä yhteensä 177,2 milj. euron bruttoinvestointitasoon. Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2014 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella syksyn 2014 aikana. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -49,6 milj. euroa ja bruttoinvestointitasoksi 180,4 milj. euroa.

Vuoden 2014 tilinpäätös päättyi 2,1 milj. euron tilikauden tulokseen. Tilinpäätöksen tulos on hieman parempi kuin syksyllä 2014 kaupunginhallitukselle raportoinnissa esitetyt kaupunkitason tulosennusteet. Toimintatuotot toteutuivat hieman kaupunkitason ennustetta paremmin. Korkokulujen alittuminen ja rahoitustuottojen ylittyminen on huomioitu vuotta 2014 koskeneissa ennusteissa, mutta niistä ei ole tehty talousarviomuutoksia.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2014 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla

- Toimintatuottojen ylittyminen 26,5 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen (ilman vok) 8 milj. eurolla
- Korkokulujen alittuminen 10,9 milj. eurolla
- Rahoitustuottojen ylittyminen 3,4 milj. eurolla
- Verotulojen alittuminen 2,5 milj. eurolla
- Valtionosuustulojen ylittyminen 3,2 milj. eurolla.

Vuoden 2014 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatulot olivat 374,3 milj. euroa. Vuoden 2014 aikana toteutuneet toimintatulot olivat 400,8 milj. euroa. Toimintatuotot ylittyivät mm. ennakoitua suurempien maanmyyntivoittojen, kunnallistekniikan sopimuskorvausten, sivistystoimen erityisvaltionosuuksien ja rakennusvalvontamaksujen takia. Myyntituotot sisältävät sisältäen 7,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, sekä 5,1 milj. euroa Kehäradan kustannusten tasaukseen liittyvää valtion maksamaa korvausta Kehäradan rakentamisesta. Kehäradan kirjaamistapa käyttötalouden tuloihin ja menoihin ei ole ollut tiedossa tilikauden 2014 aikana.

Kaupungin toimintamenot ilman valmistusta omaan käyttöön olivat muutetussa talousarviossa 1 415,2 milj. euroa. Vuoden 2014 aikana toteutuneet toimintamenot ilman valmistusta omaan käyttöön olivat 1 407,2 milj. euroa. Toimintakulujen alitus johtui mm. varhaiskasvatuksen ennakoitua alhaisemmasta lapsimäärästä ja kaupungin kiinteistö- ja ruokahuoltoa hoitavan Vantin hintojen alennuksesta. Toimintakulut sisältävät 7,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia sekä 5,1 milj. euroa enakoimattomia Kehäradan rakentamiskustannuksia Vantaan ja valtion kustannusten tasaukseen liittyen.

Toimintakulut toteutuivat 99-prosenttisesti muutetusta talousarviosta ja toimintakulujen kasvu (ilman VOK, HSY ja Kehäradan käyttötalouskirjauksia) oli 2,7 prosenttia vuoden 2013 tilinpäätökseen nähden. Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2014 verotulot alittivat talousarvion 2,5 milj. eurolla. Talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 99,5 prosenttia, yhteisöveron toteuma 105 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 97 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 102,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 100-prosenttisesti. Verorahoitus (vero- ja valtionosuustuotot yhteensä) kasvoivat vain 0,1 prosenttia vuoden 2013 tilinpäätökseen nähden.

Rahoitustuottoja ja kuluja toteutui vuonna 2014 yhteensä 22,7 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 8,5 milj. euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta sekä Vantaan Energia Oy:n 3,4 milj. eurolla talousarvion ylittäneistä osinkotuotoista. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat syksyllä 2014 esitettyjen ennusteiden mukaisesti.

Poistoja toteutui vuonna 2014 77,8 milj. euroa joka oli 97,2 prosenttia talousarvioon nähden. Poistot alittivat talousarvion rakennus- ja tietojärjestelmäinvestointien alittumisesta sekä investointeihin myönnettyistä rahoitusosuuksista johtuen. Poistotaso tulee nousemaan huomattavasti Kehäradan valmistuessa heinäkuussa 2015.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2014 tilinpäätöksessä muodostui 79,9 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 2,1 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2014 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 8,3 milj. euroa, menot 177,1 milj. euroa ja investointiosan netto 168,8 milj. euroa. Vuoden 2014 aikana valtuusto päätti alentaa investointituloja julkisen käyttöomaisuuden osalta 1,3 milj. euroa sekä korottaa investointiosan määrärahoja 0,5 milj. euroa kunnallisteknisten töiden ja 2,6 milj. euroa Kehäradan osalta.

Vuoden 2014 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 159 milj. euroa, josta Kehäradan osuus on 47,8 milj. euroa ja Kehä III:n osuus 16,8 milj. euroa. Investointituloja toteutui 10 milj. euroa; 3 milj. euroa yli talousarvion mm. rakennusten sisäilmaongelmien korjaamisen ja liikennealueisiin saaduista avustuksista johdettua. Vuoden 2014 investointiosan netoksi muodostui yhteensä 149 milj. euroa, joka alitti talousarvion 24,5 milj. eurolla.

Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurimpia poikkeamia vuoden 2014 muutettuun talousarvioon nähden olivat:

- Rakentamisinvestointien alittuminen 5,8 milj. eurolla
- Kehä III:n (yhteishankkeet) investointien ylittyminen 2,8 milj. eurolla
- Kehäradan investointien alittuminen 7,3 milj. eurolla
- Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston investointien alittuminen 6,3 milj. eurolla
- Kunnallisteknisten investointien ylittyminen 2,5 milj. eurolla
- Aineettoman omaisuuden (tietojärjestelmät) investointien alittuminen 1,8 milj. eurolla

Bruttoinvestointien lisäksi kaupunki rahoitti myös vuonna 2014 Kehä III:n rakentamista valtiolle yhteensä 22,3 milj. eurolla. Valtio tulee maksamaan Kehä III:n rakentamisen takaisin Vantaalle kahdessa erässä vuosina 2016–2017.

Talousarvion 2014 rahoitusosassa varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 140 milj. euron nettolainanottoon. Käyttötalous toteutui vuonna 2014 talousarviota paremmin ja investointiosan netto 24,5 milj. euroa budjetoitua alemmalla tasolla. Kaupungin lainamäärä lisääntyi vuoden 2014 aikana 100 milj. eurolla, alittaen talousarviossa varatun lainanoton 40 milj. eurolla.

Tuottavuusmittarit

		TP 2013	TP 2014
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	0,1 %	2,2 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos %	-2,2 %	-0,5 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,44 %	4,58 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,6	3,7
Energiatehokkuus (kWh/rm ³)	Energiankulutus / tilavuus	61,7	61,5

Vertailukelpoisen toimintakatteen kehitys sekä asukaskohtaisen toimintakatteen muutos on suhteutettu myös hintatason muutokseen (Peruspalvelujen hintaindeksi, Lähde: Tilastokeskus, ennusteet VM). Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Sairauspoissaoloprosentin mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaoloihin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapa-
turmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

	31.12.2013	31.12.2014
Yleishallinto	6	5
Kaupunginjohtajan toimiala	170	168
Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala	372	379
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	458	463
Vantaan Työterveys liikelaitos	71	70
Sivistystoimen toimiala	5 666	5 737
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2 596	2 626
Suun terveydenhuollon liikelaitos	311	311
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	669	673
Yhteensä	10 319	10 432

Palkat

Palkkamenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,7 prosenttia eli 6,0 milj. euroa. Palkkamenojen kasvuun sisältyy kunnalliseen työmarkkinaratkaisuun 2014 – 2016 sisältynyt yleiskorotus 1.7.2014 alkaen. Vuoden 2014 palkkamenot olivat 367,0 milj. euroa. Henkilöstön lukumäärä kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Kasvuun on vaikuttanut vakituisen henkilöstön palkkaaminen.

Palkkausjärjestelmien kehittäminen

Palkkausjärjestelmien pääpaino oli edelleen vuonna 2014 kannustavuutta korostavissa palkkauselementeissä kuten harkinnanvaraisessa henkilökohtaisessa lisässä sekä henkilökunnan kannustuspalkkioissa ja ylimmän johdon tulospalkkioissa. Henkilökohtainen lisä on osa kannustavaa palkkausta, jonka tarkoituksena on ohjata työntekijöitä tavoitteiden mukaiseen toimintaan. Lisää käytetään erinomaisista työtuloksista palkitsemiseen, näin lisän käyttö parantaa toiminnan tuloksellisuutta ja tukee johtamista. Kannustus- ja tulospalkkiot olivat kertapalkitsemisen muoto, joissa palkitaan talous- ja velkaohjelman sekä kaupungin strategiasta määriteltyjen tavoitteiden toteutumisesta ja ylittämistä.

Henkilökunnasta oli vuonna 2014 yhteensä 1102 henkilöä kannustuspalkkiojärjestelmien piirissä, joista suurin osa eli 750 henkilöä sosiaali- ja terveystoimesta. Tulos- ja kannustuspalkkioiden maksatukseen on varattu tilinpäätösvarauksina yhteensä noin 514 000 euroa. Lopullinen toteutuma tulee olemaan huomattavasti pienempi.

Ennakoiva rekrytointi

Ennakoivan rekrytoinnin strategisena tavoitteena on kehittää harjoitteluyhteistyön systemaattisuutta sekä harjoittelusisältöjen laatua. Systemaattisen yhteistyön myötä kaupunki saa työelämän vaatimuksia vastaavia työharjoittelijoita, työelämää hyödyttäviä tutkimustyön tuloksia sekä potentiaalista tulevaisuuden työvoimaa. Keväällä 2014 kolmen ammattikorkeakoulun kanssa allekirjoitettiin puitesopimukset ammattitaitoa edistävää harjoittelusta. Sopimuskumppaneiden kanssa luotiin kaupunkitasoisia ja toimialakohtaisia yhtenäisiä harjoittelurakenteita vuoden 2014 aikana. Esimiesrekrytoinneissa asiantuntijatukea haastattelussa hyödynnettiin laajemmin.

Henkilöstön kehittäminen

Uusien esimiesten valmennus muutettiin valmennukseksi Esimiehenä Vantaalla, johon myös pidempään esimiehenä toiminut voi tulla päivittämään osaamistaan. Uudistuksen myötä valmennukset muutettiin luento- maisista lähipäivistä monimuotoiseksi oppimiseksi, jossa hyödynnetään lähipäivien lisänä aiempaa vahvemmin sähköistä oppimisympäristöä, mentorointitapaamisia ja itseopiskelua.

Lisäksi toteutettiin johtamisvalmennustarjottimen koulutukset, johtamisen erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus, strateginen esimiesvalmennuksen (TAJUA-valmennus, joka suunnattiin kokonaisille johtoryhmille) sekä ylimmän johdon valmennuspäivät. Kaupunki valmentaa esimiehiään systemaattisesti oman organisaation johtamistapaan ja -käytänteisiin.

Johtamisen kehittämiseksi toteutettiin myös johtamisjärjestelmien kuvauksen päivittäminen. Työhön osallistui kaupungin kaikki tulosalueet, jotka päivittivät tulosalueidensa johtamisjärjestelmän vastaamaan valtuustokauden strategian mukaista johtamista. Kuvauksia käytetään pohjana vuonna 2015 tehtävälle johtamisjärjestelmien arvioinnille.

Osaamisen kehittyminen uudistui yhteistoimintalain muutoksen myötä vuoden 2014 alusta. Kaupunki alkoi systemaattisesti seurata toteutuneita henkilöstön koulutus- ja kehittämispäiviä työttömyysvakuutusrahastolta haettavan koulutuskorvauksen saamiseksi. Kaupungissa otettiin käyttöön toimintatapa, että koulutus- ja kehittämissuunnitelmat laaditaan osana tulos- ja kehityskeskusteluja. Myös suunniteltujen kehittämispäivien toteutusta alettiin tallentaa ja raportoida kaupunkitasoisesti eHijat henkilöstöjärjestelmän avulla. Toimintatavan muutos edellytti toimialojen käytänteiden yhtenäistämistä: ohjeistamista ja viestintää. Koko henkilöstön yhteenlaskettuja oppimisyöpäiviä oli 29 497 kappaletta, jolloin yhtä työntekijää kohden oli 2,8 koulutuspäivää. Koulutukset perustuivat kaikkien tulosalueiden ja koko kaupungin koulutussuunnitelmaan. Tämä kaikki johti siihen, että kaupunkitasoisesti hyvitystä työttömyysvakuutusrahastolta vuodelta 2014 saadaan 247 138 euroa.

Kaupunkitasoisten strategiatyökalujen käyttöönotto jatkui niin, että esimiehiä ja johtoa valmennettiin yhteinäisiin käytäntöihin vision ja arvojen laadinnassa, toimintasuunnitelman tekemisessä ja tulos- ja kehityskeskusteluiden käymisessä.

Työterveyslaitos toteutti yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa henkilöstön työhyvinvointia koskevan Kunta10 kyselyn, jonka tulokset ovat Vantaalla erinomaiset. Vantaalla on hyvin toimivia työyhteisöjä ja hyvää johtamista.

Työsuojelun toimintaohjelman tavoitteina on tapaturmien ja uhka- ja väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisy. Tapaturmien määrä aleni vuonna 2014, mihin vaikutti olennaisesti suotuisat sääolosuhteet ja osittain myös vakuutusyhtiön tilastointitavan muutos. Uhka- ja väkivaltatilanneilmoitusten määrä laski merkittävästi vuonna 2014 ollen 1 233 kappaletta (vuonna 2013: 1 801 kpl). Sen sijaan Vantaan henkilöstön kokema väkivalta Kunta 10 tutkimuksen (syksy 2014) mukaan seuraavaa: henkisen väkivallan kokemus on selkeästi vähentynyt, mutta kokemukset ruumiillisesta väkivallasta ja tavaroiden heittelemisestä ovat lisääntyneet.

Kaupunkitasolla ei saavutettu sairauspoissaolojen alenemaa, vaan ne jälleen kasvoivat lievästi. Sairauspoissaoloprosentti oli 4,58 prosenttia (vuonna 2013: 4,44 %). Viime vuonna tullut lainsäädännön muutos mahdollisuudesta keskeyttää vuosiloma sairastumisen vuoksi nosti selkeästi Vantaan sairauspoissaoloja kesäkaudella 2014.

1.1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleistä

Vantaan kaupungissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Vantaan kaupunkikonserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä. Kaupunkikonsernissa riskejä käsitellään ensisijaisesti vaikutuksiltaan kielteisinä tapahtumina, mutta myös menetetty mahdollisuus voi olla riski. Riskin merkittävyyttä arvioidaan toteutumisen todennäköisyyden sekä mahdollisten seurausten vakavuuden kautta.

Riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelevät lakien ja asetusten lisäksi mm. johtosäännöt, hallinto- ja taloussääntö sekä eri toimialojen ja tulosalueiden vastuulla olevien toimintojen osalta näiden tulosalueiden laatimat ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosäännön 3. luvun 37 §:ssä todetaan, että hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja kehittäminen ovat jokaisen toimialan vastuulla olevia tehtäviä. Riskienhallintaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 16.12.2013 hyväksymässä Vantaan kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet - ohjeessa.

Riskienhallinnan kehittäminen vuonna 2014

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue on käynnistänyt vuonna 2014 riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa kehittäviä toimenpiteitä. Syksyllä 2014 toteutettiin kaupungin toimialojen sekä liikelaitoksien riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilan kartoitus. Kartoituksen perusteella laadittiin arvio kaupungin riskienhallinnan nykytilasta ja määritettiin keskeisimmät kehittämiskohteet, jotka esitettiin kaupungin johtoryhmälle marraskuussa 2014. Keskeisimmäksi kehittämiskohteeksi tunnistettiin riskienhallinnan kokonaisuuden tarkentami-

nen, jolla tarkoitetaan muun muassa käytänteiden, organisoinnin ja riskien arviointien yhdenmukaistamista sekä olemassa olevien ohjeiden ja muun aineiston päivittämistä ja jalkauttamista.

Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä (18.6.2014) kaupunkiin perustettiin riskienhallinnan ohjausryhmä, jolla on keskeinen rooli kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittämisessä. Ohjausryhmän tehtävänä on muun muassa suunnitella, koordinoita ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Lisäksi ohjausryhmän tehtävänä on valvoa, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja suuntaviivojen mukaisesti sekä tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja turvallisuudesta. Ohjausryhmässä on edustus jokaiselta toimialalta, minkä lisäksi ryhmässä on edustus muun muassa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksesta sekä sisäisestä ja ulkoisesta tarkastuksesta. Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue koordinoi ohjausryhmän toimintaa. Riskienhallinnan ohjausryhmä kokoontui vuoden 2014 loppuun mennessä yhteensä kolme kertaa, ja se käsitteli muun muassa arvion riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta sekä koordinoi riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteiden uudistamista.

Riskien arvioinnin johtopäätökset

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu toimialojen ja liikelaitoksien laatimiin riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä näiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin.

Merkittävimmiksi arvioidut strategiset riskit liittyivät vuonna 2014 käynnissä oleviin huomattaviin julkisen hallinnon rakennetta koskeviin lainsäädännöllisiin uudistuksiin kuten SOTE-uudistus tai Metropolihallinto, jotka voivat aiheuttaa strategisen riskin konkretisoitumisen, mikäli muutos on hallitsematon. Strategisia vaikutuksia voidaan arvioida olevan myös organisaation maineeseen huomattavan negatiivisella tavalla vaikuttavilla tapahtumilla tai tilanteilla.

Strategiseksi riskiksi voidaan arvioida myös resurssit huomattavassa määrin ylittävä kuntalaisten palvelutarpeen kasvu, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia niin kaupungin talouteen kuin maineeseenkin. Palvelutarpeen kasvu voi olla seurausta esimerkiksi ulkoisen toimintaympäristön laaja-alaisista muutoksista, kuten esimerkiksi työllisyyden ei-toivotusta kehityksestä, väestön ikääntymisestä sekä perheiden pahoinvoinnin lisääntymisestä. Palvelukykyyn ja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavana ulkoisesta toimintaympäristöstä johtuvana riskinä voidaan nähdä myös lainsäädännön muutoksista aiheutuvat kasvavat velvoitteet.

Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla tasoilla osana toiminnan ja talouden suunnittelua sekä seurantaa.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset (operatiiviset) riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä.

Vantaan kaupungissa keskeisiksi toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu tietojärjestelmiin kohdistuvat toimintahäiriöt, henkilöstön saatavuus ja osaaminen sekä avainhenkilöriskit, jotka korostuvat pyrittäessä suurempaan tehokkuuteen madaltamalla organisaatioita.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu muun muassa uudistetussa ICT-valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa. Kaupungin tietoturvaohjeessa ohjeistetaan käyttäjiä oikeaan ja tietoturvalliseen tapaan toimia. Lisäksi kaupungin henkilöstöltä edellytetään tietoturvasitoumuksen allekirjoittamista.

Henkilöstön saatavuus on riski ennen kaikkea henkilöntensiivisissä toiminnoissa kuten sosiaali- ja terveystoimessa, sivistystoimessa sekä tietyissä teknisissä tehtävissä. Saatavuusongelmista johtuvia riskejä on pyritty hallitsemaan muun muassa ennakoivalla rekrytoinnilla, erilaisilla harjoitteluohjelmilla sekä ylläpitämällä kiinnostavan työnantajan mielikuvaa ja mainetta. Henkilöstön osaamisesta pyritään huolehtimaan perehdytyksen ja koulutuksen avulla sekä laatimalla henkilöstön koulutussuunnitelmia ja edellä mainittujen toteutumisen seurannalla. Palveluiden saatavuuden turvaaminen toteutetaan ostamalla tarvittaessa palveluita ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Avainhenkilörisktiin voidaan vaikuttaa jakamalla osaamista niin, että toiminnot eivät ole yhden henkilön varassa sekä dokumentoimalla työohjeita yhteisiin tietokantoihin.

Projektien riskienhallinnan osalta Vantaan kaupungissa noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä ja kaupungin johtoryhmän 16.6.2014 hyväksymää Vantaan projektimallia. Malli on valmisteltu yhteistyössä toimialojen kanssa ja se otettiin käyttöön 1.9.2014 alkaen. Projektimallissa on ohjeistettu muun muassa kaupungissa noudatettavat projektiriskienhallinnan periaatteet.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kaupungin talouden tasapainoon, investointeihin sekä rahoitukseen, sijoituksiin ja maksuvalmiuteen.

Merkittävin kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Koska kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa vain rajallisesti, riskiä hallinnoidaan ensisijaisesti hillitsemällä käyttötalouden menojen kasvua sekä käyttämällä investoinneissa tiukkaa tarpeellisuusharkintaa ja hajauttamalla niitä ajallisesti.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotasoo ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa hallitsemalla velan korkoriskiasemaa sekä toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleenrahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla. Kaupungin lainasalkku kasvoi vuonna 2014 n. 100 miljoonalla eurolla ja sen koko oli vuoden lopussa n. 1,06 miljardia euroa. Sekä kaupungin oma että konsernin pitkäaikainen varainhankinta pystyttiin järjestämään erittäin kohtuullisilla ehdoilla.

Kaupungin lainasalkku hyötyi historiallisen matalan korkotason jatkumisesta, mikä näkyi ennätyskellisen alhaisissa korkomenoissa. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueelle.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen. Vahinkoriskejä ovat esimerkiksi organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksena.

Kaupungin vahinko- ja vastuuriskien seurauksia on pyritty rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Myös kaupunkikonsernin omaisuus- ja keskeytysvakuutukset sekä toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset kilpailutetaan säännöllisin väliajoin niin, että kaupungilla, sen liikelaitoksilla ja tytäryhteisöillä on aina ajantasainen ja mahdollisimman laaja ja kattava vakuutusturva sekä vakuutusyhtiön tarjoamat riskienhallinta- ja vahinkojen torjuntapalvelut. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, voidaan niitä kattaa rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta.

Keskeisiksi vahinkoriskeiksi Vantaan kaupungissa on arvioitu henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet, kaupungin omaisuuteen kohdistuvat riskit, kuten rikokset, tulipalot ja ennen kaikkea vahingonteot (ilki-valta) sekä kiinteistöjen vesivahingot ja muut kosteusvauriot.

Henkilöihin kohdistuviin uhka- ja väkivaltatilanteisiin pyritään vaikuttamaan monin keinoin, kuten työolojen arvioinneilla, henkilöstön koulutuksella, tilojen teknisillä ja rakenteellisilla järjestelyillä, hankkimalla hälytys- ja vartiointipalveluita sekä raportoimalla ja seuraamalla uhka- ja läheltä piti - tilanteita.

Kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuviin riskeihin vaikutetaan osin samoin keinoin kuin henkilöihin kohdistuviin riskeihin. Keskeistä on henkilöstön kouluttaminen, rakenteellinen ja tekninen suojaus sekä henkilöiden suorittama vartiointi. Pelastuslaitoksen ohjauksessa kiinteistöihin on laadittu lakisääteiset pelastussuunnitelmat. Lisäksi esimerkiksi koulujen ja oppilaitosten käytössä on hyvinvointikansio, jossa on pelastussuunnitelmaa laajemmin ohjeita ja toimintamalleja turvallisuuteen ja häiriötilanteiden hallintaan.

Vuonna 2014 vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet kaupunkitasoisesti merkittäviä seurauksia.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Kaupungin asukkaille ja yhteistyökumppaneille tärkeiden toimintojen jatkuvuus merkittävien riskien toteutuessa varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla varautumisjärjestelyillä. Tällaisia suunnitelmia ja valmisteluja ovat muun muassa:

- lakisäateisen valmiussuunnittelun yleisenä osana toimiva kaupunkikonsernin valmiusohje
- toimialojen valmiussuunnitelmat
- kaupungin ICT-valmiussuunnitelma ja kriisiviestintäohje
- pandemiasuunnitelma ja muut tartuntatauteihin varautumisen suunnitelmat
- uhkatilanteiden suunnitelmat toimintayksiköissä mm. pommiuhkien ja väkivaltaisten asiakkaiden varalta
- suurten vahinkotilanteiden varalta laaditut toipumis- ja jälleenrakennussuunnitelmat

Kaupungin palveluiden järjestäminen edellyttää keskeisten teknisten järjestelmien toimivuutta ja ostopalvelu- ja käytettäessä luotettavia palvelujen tuottajia.

Sähkönjakelun häiriöt ovat suurin riski asukkaille tarjottavien palvelujen jatkuvuudelle. Sähkönjakelusta Vantaan alueelle vastaavan Vantaan Energia Oy:n kanssa on sovittu käytännöistä, joilla varmistetaan sähkön saatavuuden palauttaminen häiriötilanteissa kaikkein tärkeimpiin kohteisiin mahdollisimman nopeasti. Sähkönjakelun häiriöiden alueellisista vaikutuksista ja ajallisesta kestosta kaupunki ja Vantaan Energia Oy ovat tehostaneet yhteistä viestintää. Kaupungin lähes kaikkien toimintojen ollessa hyvin riippuvaisia sähkön saatavuudesta, varavoiman käyttöä on suunniteltu lisättäväksi tärkeissä kiinteistöissä. Esimerkiksi konsernihallinnon kiinteistössä varavoimajärjestelyjä toteutettiin jo vuonna 2014. Katriinan sairaalassa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tärkeimmissä palvelupisteissä ja suurissa hoitolaitoksissa pyritään varavoiman käyttö varmistamaan vuosikymmenen loppuun mennessä.

Kaupungin palvelutuotannon jatkuvuudelle tietojärjestelmien, tietoliikenteen ja telepalvelujen toiminnan häiriöt ovat merkittävä riski. Vuoden 2014 joulukuussa vahvistettiin uudistettu kaupungin ICT-valmiussuunnitelma. Häiriötilanteiden vaikutusten estämiseksi on varmistettava, että ICT-palveluja kaupungille tuottavilla yrityksillä on nopeasti käyttöön otettavat varajärjestelmät. Merkittävimpien ICT-palveluja tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa on testattu kaupungin tietohallinnon toimesta yhteistyössä yritysten kanssa.

Talousveden saatavuus on sosiaali- ja terveyspalvelujen, koulujen ja varhaiskasvatuksen palvelujen laadulle huomattava riski. Vesihuollosta Vantaalla vastaava Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY) on laatinut vuonna 2013 valmiussuunnitelman, jossa on suunniteltu toimenpiteet häiriötilanteen aikaisen vedenjakelun järjestämiseksi. HSY on toteuttamassa vedenjakelun toimintavarmuuden parantamisohjelmaa, jolla riittävä puhtaan veden saatavuus varmistetaan mahdollisten teknisten häiriöiden aikana. Vantaan alueen pumppaamoihin ollaan hankkimassa varavoimalaitteet vedenjakelun varmistamiseksi sähkökatkojen aikana. Viestinnän yhteistyötä kaupungin ja HSY:n välillä on tehostettu.

Kaupunki hankkii sekä palveluita että palvelutuotannolle tärkeitä materiaaleja yrityksiltä. Kaupungin hankintäsäännössä edellytetään hankintasopimuksia tehtäessä varmistettavan yritysten kyky huolehtia sopimusten edellyttämien palveluiden tai tavaroiden toimittamisesta myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Kaupunki varautuu vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin valmiuslain ja valtion viranomaisten ohjeiden mukaisesti pitämällä valmiussuunnitelmat ajan tasalla ja huolehtimalla muista kaupungin vastuulla olevien yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen varautumisjärjestelyistä. Kaupungin yhdyskuntateknisten palveluiden uudistettu valmiussuunnitelma vahvistettiin helmikuussa 2014. Kaupungin toimialojen ja kaupunkikonsernin yksiköiden valmiussuunnittelua ohjaa kaupunginjohtajan lokakuussa 2013 vahvistama Vantaan kaupunkikonsernin valmiusohje.

1.1.7 Ympäristötekijät

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolausun kunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa.

Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävä kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä. Ympäristöasioista laaditaan kaupungissa erillinen kestävä kehityksen raportti.

Ympäristötulolla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi ympäristölupamaksut, mahdollisesta ympäristötoiminnasta saadut myyntitulot ja ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset.

Vuonna 2014 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 235 000 euroa. Tuotot kattoivat 0,1 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Vantaalla lähes kaikki ympäristötuotot tulivat vuonna 2014 jätehuollon myyntituloista ja energiansäästötoimenpiteistä. Ympäristötuottoja kertyi 1,1 euroa asukasta kohden.

Ympäristömenoja aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa tai edistää luonnonvarojen kestävä käyttöä. Myös jäte-, sähkö- ja polttoainevero sekä öljyjäte- ja öljynsuojamaksu katsotaan ympäristömenoiksi.

Vuonna 2014 kaupungille kertyi 22,3 miljoonan euron verran ympäristökuluja, ja ne käsittivät 1,5 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Suurin ympäristökustannuserä oli muut ympäristönsuojelutoimenpiteet. Asukasta kohti laskettuna kuluja kertyi 106,0 euroa.

Ympäristöinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisia menoja, jotka syntyvät tulevien haitallisten ympäristövaikutusten ennaltaehkäisemisestä, vähentämisestä tai poistamisesta. Kysymys voi olla myös tulevien myönteisten ympäristövaikutusten aikaansaamisesta. Vuonna 2014 Vantaan kaupunki investoi ympäristönsuojeluun 2,8 miljoonaa euroa. Se oli 1,8 prosenttia kaupungin kokonaisinvestoinneista. Suurimmat ympäristöinvestoinnit tehtiin maaperän- ja pohjaveden suojeluun sekä ilmastonsuojeluun. Asukasta kohti ympäristöinvestointeihin käytettiin 13,2 euroa.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta on kaupungin ja sen toimialan, palvelu- tai vastuualueen toiminnan omaa valvontaa, joka on johdon tekemää tai johdon lukuun tehtyä. Toimiva sisäinen valvonta kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Se käsittää tiedossa olevien riskien hallitsemiseksi käyttöönotettuja keinoja, toimintatapoja ja valvontatoimenpiteitä. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja, raportoinnin ja tiedon luotettavuutta, resurssien ja omaisuuden turvaamista sekä lainsäädännön ja ohjeiden noudattamista. Vantaan kaupunkikonsernissa ei hyväksytä väärinkäytöksiä. Väärinkäytöksiä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä, kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia tai lainvastaisia tekoja. Henkilöstön on raportoitava epäilemänsä väärinkäytökset tai rikkomukset esimiehelleen.

Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta tapahtuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Valvontatoimenpiteiden on oltava taloudellisia ja tehokkaita.

Säännölliseen valvontaan kuuluvat mm.:

- johdolle laadittavat raportit
- toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta
- talousarvion toteutumisen seuranta
- toimintaperiaatteiden sekä ohjeiden noudattamisen valvonta
- hyväksymis- ja valtuutusjärjestelmä
- säännölliset varmistus- ja täsmäytystoimenpiteet
- sovittujen riskirajojen seuranta ja niistä raportointi
- fyysiset valvontatoimenpiteet

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja tulosalueen tehtävät on määritelty kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelmien kanssa.

Tarkastusten tuloksista raportoitiiin kuukausittain kaupunginjohtajalle ja kerran vuodessa kaupunginhallitukselle. Tarkastusraportit toimitettiin niiden valmistuttua kaupunginhallituksen puheenjohtajille, kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esimiehille sekä toimialaa merkittävästi koskevissa tapauksissa lauta-kunnan/johtokunnan puheenjohtajalle. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitettiin myös ko. yhtiöön ja yleisjaostoon.

Vuonna 2014 sisäinen tarkastus on tehnyt 21 varsinaista tarkastusta, 11 jälkitarkastusta ja 76 kassantarkastusta. Lisäksi arvioitiin hyvän johtamis- ja hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista yhdellä tulosalueella. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tarkastuksista yhdeksän kohdistui kaupungin tytäryhtiöihin. Tulosalueella työskenteli keskimäärin 5,5 henkilöä.

Tarkastukset toivat esiin merkittäviä puutteita neljän tytäryhtiön talouden ja hallinnon hoidossa. Lisäksi ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen havaintojen perusteella voidaan todeta, että maakäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan hankintatoiminnassa on kehitettävää. Muilta osin tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittäviä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2014 tilikauden tulos oli 2,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 1,1 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 33,5 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen, valmistus omaan käyttöön, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuoteen 2013 verrattuna alitti toimintakulujen kasvun 28,5 miljoonalla eurolla. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla heikkenivät 0,1 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 5 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toimintatuotot	249,1	229,3	218,1
Valmistus omaan käyttöön	137,3	151,8	133,3
Toimintakulut	- 1 392,9	- 1 357,7	- 1 309,4
Toimintakate	- 1 006,4	- 976,6	- 958,1
Verotulot	923,5	915,2	857,1
Valtionosuudet	140,2	147,1	148,2
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	14,8	14,8	14,6
Muut rahoitustuotot	17,3	17,6	18,4
Korkokulut	- 8,9	- 9,5	- 15,3
Muut rahoituskulut	- 0,5	- 0,1	- 0,1
Vuosikate	79,9	108,4	64,7
Poistot ja arvonalentumiset	- 77,8	- 72,9	- 68,4
Tilikauden tulos	2,1	35,6	- 3,7
Tilinpäätössiirrot	- 1,0	- 0,4	0,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1,1	35,2	- 3,2

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin, liikelaitoksien ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2014 ilman valmistus omaan käyttöön olivat 1 344,9 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 20,9 miljoonaa euroa eli 1,6 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 19,8 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi yhteensä 923,5 miljoonaa euroa. Vuoteen 2013 verrattuna kasvua oli 8,3 miljoonaa euroa (0,9 prosenttia). Valtionosuuksia kertyi vuonna 2014 yhteensä 140,2 miljoonaa euroa. Ne vähenivät edellisestä vuodesta 6,8 miljoonaa euroa (4,6 prosenttia).

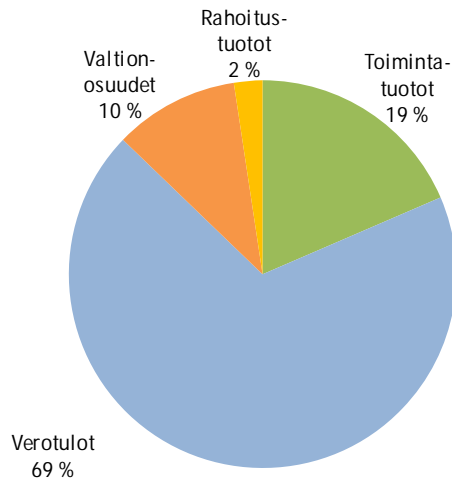
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2014 oli 1 480,1 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 39,9 miljoonaa (2,8 prosenttia). Toimintakulut kasvoivat 35,2 miljoonaa euroa vuodesta 2013. Palvelujen ostot kasvoivat 14,4 miljoonaa euroa (2,1 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Omaan käyttöön valmistettujen, taseeseen aktivoitujen hyödykkeiden arvo laski 14,5 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

Taulukko. Tuotot vv. 2013 – 2014

Tuotot	2014 milj. €	2013 milj. €
Toimintatuotot	249,1	229,3
Verotulot	923,5	915,2
Valtionosuudet	140,2	147,1
Rahoitustuotot	32,1	32,4
Yhteensä	1 344,9	1 324,0

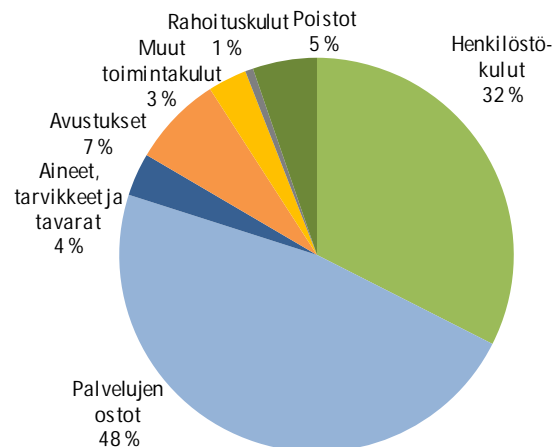
Kuvio. Vuoden 2014 tuottojen jakautuminen

Taulukko. Kulut vv. 2013 – 2014

Kulut	2014 milj. €	2013 milj. €
Henkilöstökulut	480,2	474,3
Palvelujen ostot	702,9	688,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	52,3	47,1
Avustukset	110,1	103,0
Muut toimintakulut	47,3	44,8
Rahoituskulut	9,4	9,6
Poistot	77,8	72,9
Yhteensä	1 480,1	1 440,2

Kuvio. Vuoden 2014 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate oli vuonna 2014 –1 006,4 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 29,9 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on pysynyt viiden vuoden tarkastelujaksolla tasaisena. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2014 toimintakuluista 19,8 prosenttia.

Tuloslaskelman tunnusluvut	2014	2013	2012
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	19,8	19,0	18,5
Vuosikate/ poistot, %	102,7	148,9	94,6
Vuosikate, euroa/ asukas	379,2	521,1	315,4
Asukasmäärä	210 720	208 098	205 312

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 26,3 prosenttia ollen 79,9 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on ylijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2013 tasosta 141,9 euroa, ollen 379,2 euroa/ asukas vuonna 2014. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (155 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 735,4 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyin poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 77,8 miljoonaa euroa vuonna 2014.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 33,5 miljoonaa euroa, ollen 2,1 miljoonaa euroa vuonna 2014. Tilikauden ylijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli 1,1 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitoksien eli Suun terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmas- ta ja taseesta.

Rahoituslaskelma	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	79,9	108,4	64,7
Tulorahoituksen korjaukset	- 36,1	- 37,9	- 31,9
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 159,0	- 172,8	- 166,7
Rahoitusosuudet investointeihin	5,7	9,3	6,9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41,3	47,3	40,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 68,1	- 45,7	- 86,7
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	- 9,9	- 1,2	- 1,2
Antolainasaamisten vähennykset	0,7	1,0	1,0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	204,0	170,0	125,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 103,8	- 131,7	- 30,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20,9	5,5	0,4
Oman pääoman muutokset	2,4	5,1	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 6,3	32,5	- 22,3
Rahoituksen rahavirta	108,1	81,1	72,9
Rahavarojen muutos	40,0	35,4	- 13,8
Rahavarat 31.12.	189,7	149,7	114,3
Rahavarat 1.1.	149,7	114,3	128,1

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2014 oli 68,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuonna 2014 investointimenot olivat 159 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 153,3 miljoonaa euroa, eli vähennystä edellisvuoteen 10,2 miljoonaa euroa (6,3 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 108,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 204 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 103,8 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui siten 100,2 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli 38,3 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos 20,9 miljoonaa euroa koostuu tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutos 3,5 miljoonaa euroa.

Rahavarojen muutos

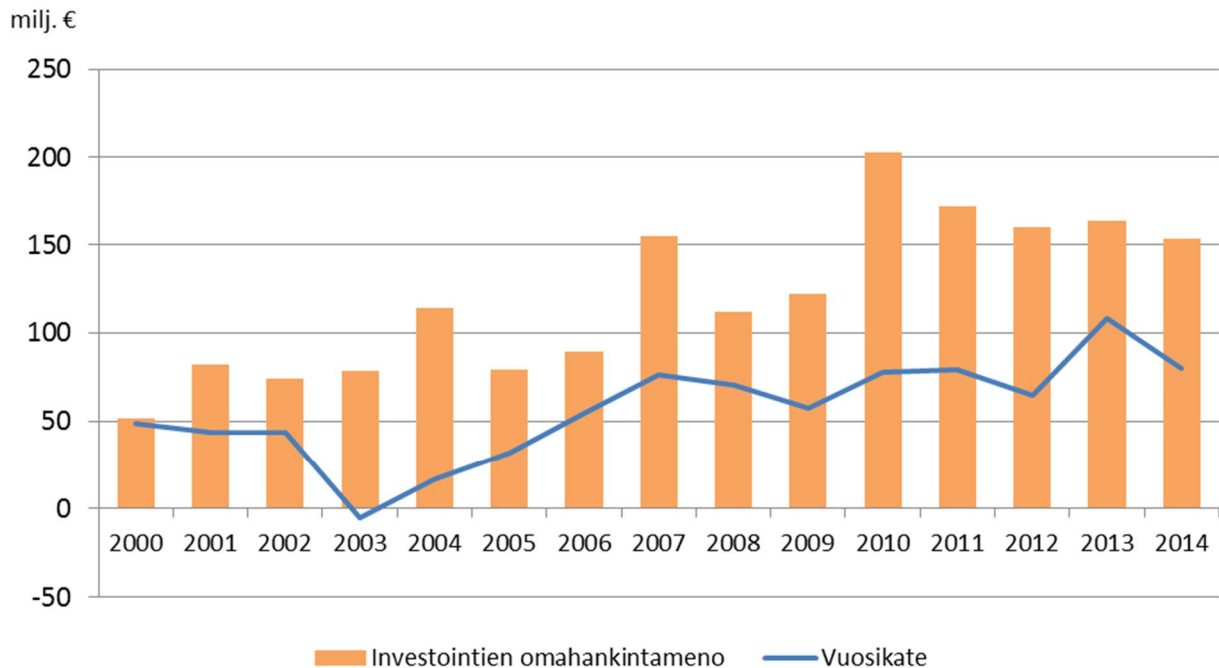
Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2014 lopussa 189,7 miljoonaa euroa sisältäen tytäryhteisöjen konsernitilin saldon 47 miljoonaa euroa. Tytäryhteisöjen konsernitilin saldo lisääntyi 24,5 miljoonaa euroa vuoden 2014 aikana. Rahavarat kokonaisuudessaan lisääntyivät 40 miljoonaa euroa vuoden 2014 aikana.

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2014	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	103,0	-26,6	-12,2
Investointien tulorahoitus, %	52,1	66,3	40,5
Lainanhoitokate	0,8	0,8	1,8
Kassan riittävyys, pv	45,0	35,9	30,0

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Vuonna 2014 Vantaan kaupungin investoinneista jäi rahoitettavaksi lainarahoituksella, omaisuuden myynnillä tai rahavarojen käytöllä 47,9 prosenttia.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2000 - 2014 havainnollistetaan seuraavalla sivulla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2000 – 2014

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,8 vuonna 2014. Tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoi-toon, sillä tunnusluvun arvo on alle 1. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2014 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 45 päivän kassasta maksut.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää sekä kaupungin että liikelaitoksien, eli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden ja Suun tervey-denhuollon, sekä Asuntolainarahaston, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston, Sosiaalisen luototuk-sen rahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltyinä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on ar-vostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitel-mat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2014 lopussa 1 820,8 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 168,9 miljoonaa euroa vuoden 2014 lopussa (55 prosenttia taseen loppusummasta). Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo oli vuoden 2014 lopussa 57,1 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuoden 2013 lopussa. Sijoi-tuksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2014 lopussa 612,6 miljoonaa euroa (28,8 pro-senttia vastaavien kokonaismäärästä).

Toimeksiantojen varat koostuivat pääosin välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat, joita oli vuoden 2014 lopussa 2,1 miljoonaa, olivat pysyneet lähes samalla tasolla kuin vuonna 2013.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 303,5 miljoonaa euroa (14,3 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2014 lopussa 28,6 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuuden arvo nousi vuoden 2014 aikana 22,2 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoden arvoon. Nousu johtui pääosin Kehä III:n perusparannusmenojen noususta. Muuhun vaihto-omaisuuteen sisältyy vuoden 2014 lopun tilanteessa 27,5 miljoonan edestä Kehä III:n perusparannusmenoja.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 85,3 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 30,3 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 16,1 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 21,5 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 11,0 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 189,6 miljoonaa euroa, eli ne olivat lisääntyneet edellisvuoden lopun tilanteeseen nähden 40 miljoonaa euroa. Saamisiin ei ole sisällytetty asfalttikartelliin perustuvaa vahingonkorvaussaatavaa 3,8 miljoonaa euroa eikä siihen liittyviä oikeudenkäyntikuluja 0,3 miljoonaa euroa.

Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 824,5 miljoonaa euroa (38,8 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 349,1 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 121,3 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 353,1 miljoonaa ja tilikauden ylijäämästä 1,1 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamis-, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämis-, Sosiaalisen luototuksen- ja Vahinkorahasto.

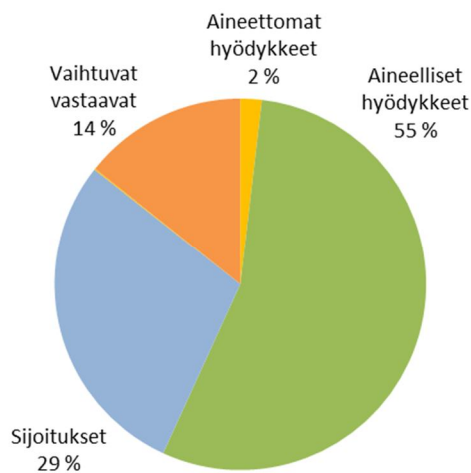
Vapaaehtoisina varauksina on tehty investointivaroja, joiden summa vuoden 2014 lopussa oli 2,3 miljoonaa euroa. Investointivarojen käyttämisestä hankintamenoa kattamaan syntyi vuonna 2014 poistoeron vähennystä 0,1 miljoonan edestä. Pakollisissa varauksissa oli 0,5 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 7 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 2,3 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,5 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 1 289,2 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 121,2 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 1 118 miljoonaa euroa. Muihin pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksoituksia yhteensä 64 miljoonaa, ostovelkoja 70,7 miljoonaa, saatuja ennakoita 16 miljoonaa sekä muita velkoja 20,5 miljoonaa euroa.

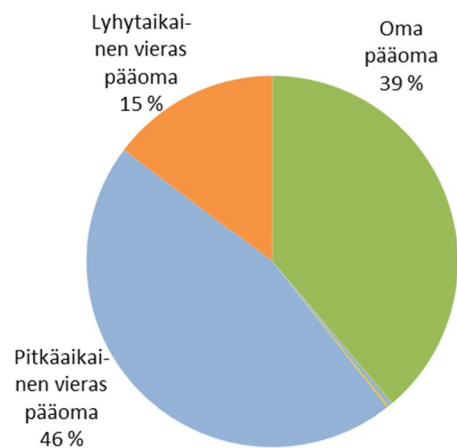
Tase	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 820,8	1 742,7	1 659,2
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	39,4	29,0	32,1
Aineettomat oikeudet	5,7	6,7	9,2
Muut pitkävaikutteiset menot	33,7	22,3	22,9
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	1 168,9	1 110,2	1 021,5
Maa- ja vesialueet	223,3	220,1	213,4
Rakennukset	461,2	453,7	451,3
Kiinteät rakenteet ja laitteet	452,4	395,2	324,6
Koneet ja kalusto	16,9	16,2	16,9
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	14,8	24,6	14,9
<i>Sijoitukset</i>	612,6	603,5	605,5
Osakkeet ja osuudet	319,0	319,2	321,4
Muut lainasaamiset	293,2	284,2	284,0
Muut saamiset	0,3	0,2	0,2
Toimeksiantojen varat	2,1	2,3	2,3
Valtion toimeksiannot	2,1	2,3	2,3
Vaihtuvat vastaavat	303,5	248,8	235,2
<i>Vaihto-omaisuus</i>	28,6	6,4	50,4
Aineet ja tarvikkeet	1,0	1,2	1,2
Muu vaihto-omaisuus	27,5	5,2	49,1
<i>Saamiset</i>			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	6,3	6,3	0,6
Lainasaamiset	0,6	0,8	0,6
Muut saamiset	5,7	5,5	0,0
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	79,0	86,4	70,0
Myyntisaamiset	30,3	28,2	25,2
Lainasaamiset	16,1	22,1	20,2
Muut saamiset	21,5	25,6	21,6
Siirtosaamiset	11,0	10,5	3,0
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	0,1	0,1	0,1
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	189,6	149,6	114,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>2 126,5</u>	<u>1 993,7</u>	<u>1 896,7</u>

Tase	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	824,5	823,2	783,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	121,3	97,3	97,6
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	353,1	341,6	339,7
Tilikauden yli-/alijäämä	1,1	35,2	- 3,2
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2,6	1,5	0,9
Poistoero	0,3	0,4	0,6
Vapaaehtoiset varaukset	2,3	1,1	0,3
Pakolliset varaukset	7,4	6,5	4,5
Eläkevaraukset	0,5	0,5	0,6
Muut pakolliset varaukset	7,0	6,0	3,9
Toimeksiantojen pääomat	2,8	3,0	3,2
Valtion toimeksiannot	2,3	2,3	2,5
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,5	0,6	0,7
Vieras pääoma	1 289,2	1 159,6	1 105,0
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	976,1	908,9	792,7
Joukkovelkakirjalainat	217,3	113,0	118,8
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	752,0	788,4	665,0
Lainat julkisyhteisöiltä	6,9	7,4	9,0
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	313,0	250,7	312,2
Joukkovelkakirjalainat	5,7	5,7	105,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	80,5	46,5	24,5
Lainat julkisyhteisöiltä	0,6	1,6	1,5
Lainat muilta luotonantajilta	55,1	34,1	28,7
Saadut ennakot	16,0	18,6	13,0
Ostovelat	70,7	60,5	55,8
Muut velat	20,5	19,1	18,2
Siirtovelat	64,0	64,5	64,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 126,5	1 993,8	1 896,7

Kuvio. Taseen vastaavaa

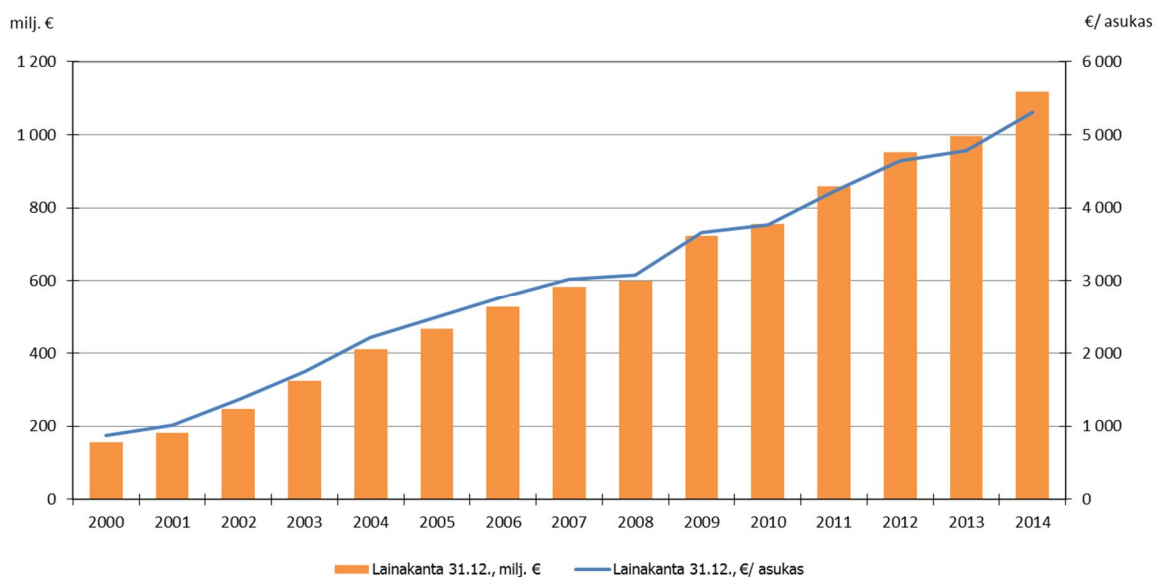
Kuvio. Taseen vastattavaa

Taseen tunnusluvut	2014	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	39,2	41,8	41,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	97,0	88,3	89,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	354,2	376,8	336,5
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	1 680,7	1 810,7	1 638,9
Lainakanta 31.12., milj. €	1 118,0	996,9	953,1
Lainakanta 31.12., €/ asukas	5 305,5	4 790,4	4 642,4
Lainasaamiset 31.12., milj. €	293,2	284,2	284,0
Asukasmäärä	210 720	208 098	205 312

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2014 lopussa 39,2 prosenttia, mikä tarkoittaa, että Vantaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite kannettavanaan. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2014 tarvittu 97 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Asukaskohtainen lainakanta oli noussut 5 305,5 euroon asukasta kohti.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2000 - 2014

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma muodostetaan kaupungin ja liikelaitosten, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, Vantaan Työterveyden ja Suun Terveystuhoon tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Marja- Vantaan ja keskusten kehittämisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto ja Vahinkorahasto on yhdistetty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2014 olivat 1 582,9 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 536,6 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui 46,3 miljoonaa euroa. Kun tästä luvusta vähennetään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (-6,3 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi 40 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen lisäystä vuoden 2014 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2014 milj. €	2014 %	2013 milj. €	2013 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	249,1	15,7	229,3	15,1
Verotulot	923,5	58,3	915,2	60,1
Valtionosuudet	140,2	8,9	147,1	9,7
Korkotuotot	14,8	0,9	14,8	1,0
Muut rahoitustuotot	17,3	1,1	17,6	1,2
Tulorahoituksen korjaukset				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-37,1	-2,3	-40,1	-2,6
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5,7	0,4	9,3	0,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41,3	2,6	47,3	3,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0,7	0,0	1,0	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	204,0	12,9	170,0	11,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	20,9	1,3	5,5	0,4
Oman pääoman lisäys	2,4	0,2	5,1	0,3
Kokonaistulot yhteensä	1 582,9	100,0	1 522,0	100,0
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	1 392,9	90,6	1 357,7	89,4
- Valmistus omaan käyttöön	-137,3	-8,9	-151,8	-10,0
Korkokulut	8,9	0,6	9,5	0,6
Muut rahoituskulut	0,5	0,0	0,1	0,0
Tulorahoituksen korjaukset				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	-1,1	-0,1	-2,0	-0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappo	0,0	0,0	-0,2	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	159,0	10,3	172,8	11,4
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	9,9	0,6	1,2	0,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	103,8	6,8	131,7	8,7
Kokonaismenot yhteensä	1 536,6	100,0	1 519,1	100,0

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja menoissa valmistus omaan käyttöön ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen veloitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisöllä.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa *samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus* yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt ovat yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja veloitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	28	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt joista ostettu tilikauden 2014 aikana 2 kpl	18	1
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	9	
Osakkuusyhteisöt joista myyty tilikauden 2014 aikana 1 kpl	14	4
Yhteensä	70	5

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta sekä kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä.

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohdon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konsernistrategian ja talousarvion sekä johtosääntöjen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, ja sellaisen yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii yleisjaosto. Yleisjaosto avustaa kaupunginhallitusta konsernihallinnon järjestämisessä kaupunginvaltuuston hyväksymässä konsernistrategiassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitettulla tavalla, ja valmistelee sellaisen yhteisön perustamisen ja purkamisen, jossa kaupunki on omistajana tai jäsenenä.

Kuntalain 13 §:n ja 87b §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Vantaan kaupungin konsernistrategian mukaan tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio ja -suunnitelma. Talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuusto hyväksyy mahdolliset tytäryhteisöille asetettavat sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen, ao. toimialan ja yhtiön yhteistyönä. Yleisjaoston tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2012 § 7 hyväksymä, 1.1.2013 voimaantullut, päivitetty konsernistrategia sisältää toimivallan ja toimintaperiaatteet, jolla johdetaan, ohjataan ja valvotaan konsernia kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Konsernistrategia on käsitelty tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa tai vastaavissa muissa ylintä päätösvaltaa käyttävissä hallintoelimissä sekä yhteisöjen hallituksissa tai vastaavissa hallintoelimissä ja hyväksytty tytäryhteisöä sitovaksi. Konsernistrategia ei sido Vantaan Energia Oy:tä. Kaupungin valtuusto asetti Vantaan kaupungin talousarvion 2015 ja taloussuunnitelman 2015 - 2018 hyväksymisen yhteydessä keskeisille ja taloudellisesti merkittävälle yhtiöille sitovat tavoitteet vuosille 2015 - 2018.

Syksyllä 2013 kilpailutettiin vakuutusurva kaupungille ja tytäryhteisöille. Uudet sopimukset astuivat voimaan 1.1.2014.

Vantaan elinvoimaohjelma vuosille 2013 – 2016 hyväksyttiin KH:ssa 16.12.2013 (§8). Elinvoimaohjelmaan sisältyy sähköiseen pienhankintoihin tarkoitettun HankintaSampo –palvelun käyttöönotto kaupungissa ja tytäryhteisöä.

Vantaan kaupungin ympäristöohjelma vuosille 2013 - 2016 hyväksyttiin KH:ssa 7.10.2013 (§10).

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue järjesti kevään ja syksyn aikana 2014 tytäryhtiöille kolme koulutus-tilaisuutta liittyen uuteen vakuutusturvaan, HankintaSampo –palvelun käyttöön yhtiöiden hankinnoissa sekä kaupunkikonsernin ympäristöohjelmasta ja sen tavoitteista. Lisäksi tulosalue järjesti hankintakoulutuksen hankintalain mukaisista kilpailuttamisvelvoitteista, kaupungin hankintaohjeesta sekä kaupungin kilpailuttamisen sopimustoimittajien hyödyntämisestä tytäryhtiöiden hankinnoissa.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöt

Vantaan Energian Itä-Vantaalle rakennuttaman jätevoimalan kaupallinen tuotantokäyttö aloitettiin syyskuun alussa. Vantaan Aviaenergia Oy yhdistettiin muihin Vantaan Energian yhtiöihin 1.1.2014 alkaen. Vuoden 2014 aikana Vantaan Energia Oy hankki yhdessä suomalaisen energiayhtiöryhmän kanssa Statkraft Suomi Oy -nimisen vesivoimayhtiön. Hankinnan yhteydessä Vantaan Energia sai omistukseensa 22,5 % tästä suomalaisesta vesivoimaa tuottavasta yhtiöstä, joka nimettiin Kolsin Voima Oy:ksi. Lisäksi Vantaan Energia hankki Fortumilta vuonna 2014 Juslan alueen kaukolämpöverkon Tuusulasta. Alue liitettiin Vantaan kaukolämpöverkkoon. Vantaan Energia -konsernin liikevaihto 305 miljoonaa euroa ylitti hieman budjetoidun 294 miljoonaa euroa, mutta liikevaihto oli kuitenkin pienempi kuin vuonna 2013 johtuen valtion sähköhankintojen siirtymisestä pois yhtiöltä. Vantaan Energian vuoden 2014 liikevoitto 44 miljoonaa euroa ylitti sekä budjetoidun 34 miljoonaa euroa että vuoden 2013 tason 37 miljoonaa euroa. Liikevoittoa paransi mm. jätevoimalan käyttöönoton vaikutus polttoainekustannuksiin.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy aloitti varsinaisen toimintansa 1.1.2012. Yhtiön tehtävänä on tukea Vantaan kaupunkikonsernin toimialoja ja niiden asiakkaita tuottamalla asiakkaiden tarpeita vastaavia ateria-, puhtaus-, vartiointi- ja kiinteistöpalveluja sekä näitä tukevia palveluja. Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 983 työntekijää. Yhtiön liikevaihto oli 48,6 miljoonaa euroa ja tulos negatiivinen tuhat euroa. Yhtiötasolla merkittävin liikevaihdon muutokseen vaikuttanut tekijä oli vuoden 2014 alussa toteutettu pysyvä hinnanalennus, jonka vaikutus yhtiön tuottoihin oli vuositasolla -4 %. Yhtiö aloitti vartiointiliiketoiminnan vuoden 2014 alussa. Uuden tuotannonohjausjärjestelmän (Aromi) käyttöönottoa laajennettiin ateriapalveluissa tilikauden aikana. Aterialiiketoiminnassa yhtiön toiminta laajentui tilikauden aikana kymmenellä uudella toimipaikalla. Kaupunginvaltuuston yhtiölle asettama sitova tavoite, tuottavuuskehitys 4 %, ylittyi.

VAV Asunnot Oy –konsernissa valmistui 182 asuntoa vuonna 2014. Uustuotanto rahoitetaan korkotukilainalla, jonka vakuutena ovat kiinteistökiinnitykset ja valtion täytetäkaus sekä lisäksi mahdolliset käynnistysavustukset ja erityisryhmien investointiavustukset. Toimintavuoden lopussa asunnonhakijoita oli yhtiön rekisterissä yli 5 000. VAV Asunnot Oy- konsernin liikevaihto ylitti budjetin 2 miljoonaa euroa (budjetti 84,1 miljoonaa euroa, toteuma 86,1 miljoonaa euroa) johtuen omaisuuden myynneistä (määräalan ja yksittäisten osakkeiden myynnit). Matala korkotaso jatkui ja se vaikutti myös yhtiön positiiviseen tulokseen, joka oli 14,8 miljoonaa euroa. Korjausrakentaminen rahoitettiin tulorahoituksella. Asuntojen vuokrausaste oli edelleen korkea (99,4 %), vaikka asunnon hakijoiden vaatimukset ja kysynnän ja tarjonnan ongelmat kasvoivat.

Yleisjaoston kokouksissa 20.1.2014 (§3) ja 2.6.2014 (§13) sekä kaupunginhallituksessa 9.6.2014 (§16) päätettiin käynnistää yritysjärjestely, jossa Kiinteistö Oy Tikkurilan Urheilutalon, Länsi-Vantaan Liikuntalaitokset -konsernin ja Rajakylän Tenniskeskus Oy:n kiinteistötoiminnot siirtyvät VTK Kiinteistöt Oy:öön. Lisäksi päätettiin jatkaa selvitystä erillisessä työryhmässä operointiyhtiön tarpeellisuudesta sekä liikuntatoimen ja mahdollisen operointiyhtiön keskinäisestä suhteesta ja rooleista. Tikkurilan Urheilutalon operatiivinen toiminta siirrettiin Myyrmäen Urheilupuisto Oy:hyn 31.12.2014. Kiinteistöyhtiöiden sulautumiset tulivat voimaan 1.1.2015. Sulautumisen yhteydessä Myyrmäen Urheilupuisto Oy siirtyi VTK Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiöksi. Yleisjaostossa 2.6.2014 (§14) sovitun operointiin liittyvän toimintamallin toteutusta jatketaan vuonna 2015.

Vantaan kaupunki perusti Kivistön Putkijäte Oy:n 11/2013. Kaupunginhallituksen päätöksellä 27.1.2014 § 8 Kivistön Putkijäte Oy:n koko osakekanta myytiin VTK Kiinteistöt Oy:lle helmikuussa 2014. Yhtiö vastaa Kivistön messualueen putkikeräysjärjestelmän omistamisesta, rakennuttamisesta, rahoittamisesta, operoinnista ja yl-

läpidosta omakustannusperiaatteella, eikä yhtiön tavoitteena ole tehdä toiminnallaan voittoa. Kivistön Pysäköinti Oy:n koko osakekanta myytiin VTK Kiinteistöt Oy:lle huhtikuussa 2014 (KH 3.3.2014). Yhtiön toimialana on pysäköintialueiden ja rakennusten suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito sekä asukkaita palvelevien yhteisilojen rakentaminen ja hallinta. Yhtiö rakentaa pysäköintihallin Kivistöön.

Yleisjaosto 11.11.2013 § 11 päätti Kiinteistö Oy Itäkehän sulautumisesta Kiinteistö Oy Kehäsuoraan. Sulautumisprosessi aloitettiin 6/2014 ja se astui voimaan 1.1.2015.

Tikkurilan keskustan asuntojen uudisrakentamisen liittyvä pysäköinti osoitettiin asemakaavassa kahteen pysäköintilaitokseen, joista maanalainen pysäköintilaitos Tikkuparkki Oy valmistui joulukuussa 2012 ja maanpäällisen pysäköintilaitos vuoden 2014 lopussa. Kaupungin ja YIT Rakennus Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti kaupunki osti maaliskuussa 2014 maanpäällisen pysäköintilaitoksen Ratakujan Pysäköinti Oy:n osakekannan YIT:ltä (KH 17.12.2012 §21).

Kaupunki osti 15.12.2006 allekirjoitetun perussopimuksen ehtojen mukaisesti huhtikuussa 2014 5% Kaunialan Sairaala Oy:n osakkeita, minkä jälkeen kaupungin omistus on 45%.

Kaupunki osti joulukuussa 2014 Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n tytäryhtiön Hyvinvointi Vivamus Oy:n osakekannan, minkä jälkeen kaupungin operoiman tulkikeskuksen toiminta siirrettiin ko. yhtiöön 1.1.2015 alkaen. Yhtiön nimi muutettiin Helsingin Seudun Asioimistulkikeskus Oy:ksi.

Kuntayhtymät

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen (25.8.2014 § 6) EVTEK –kuntayhtymän (kaupungin omistus 43%) purkamisesta. EVTEK-kuntayhtymä purkautui 1.1.2015 lukien. Kuntayhtymä omisti toimitilat, joista Espoon kaupunki kiinteistön omistajana on vuokrannut toisen (Vanha Maantie 6) ja Vantaa kaupunki omistajana toisen (Leiritie 1) tonteista kuntayhtymälle. Purkamisen yhteydessä Leiritie 1 toimitilat siirtyvät Vantaan kaupungille tai sen osoittamalle tytäryhtiölle. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomien suhteessa.

1.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vantaan kaupungin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) mukaisesti konsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia jatketaan. Uudistetun kuntalain seurauksena ja sote-uudistuksen vaikutusten selvittyä kaupunki selvittää myös mahdollisen yhtiöittämistarpeen Vantaan työterveys –liikelaitoksen osalta.

Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n osakekanta myytiin 2.1.2015 VTK Kiinteistöt Oy:lle (1/2015). Henkilöstö ja keskeneräisten projektit siirtyivät elinkeinopalveluille. Yhtiö fuusioidaan VTK Kiinteistöt Oy:öön vuoden 2015 aikana.

Osana Kehärataprojektiin kuuluvan Tikkurilan matkakeskuksen toteuttamista kaupunki osti Kiinteistö Oy Tikkurilan Linja-autoasema -nimisen yhtiön osakkeet YIT Rakennus Oy:ltä tammikuussa 2015 (KH 20.5.2013 § 27).

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Kaupunginhallituksen konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä vuonna 2014 olivat mm. Kivistön Putkijäte Oy ja Kivistön Pysäköinti Oy:n osakkeiden myynnit VTK Kiinteistöt Oy:lle, maa-alueen vuokraaminen HSY:lle, Eteva kuntayhtymän perussopimusten muuttaminen, EVTEK-kuntayhtymän purkaminen, Laurea-

ammattikorkeakoulun osakas- ja yhteistoimintasopimuksen muuttaminen, Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n osakassopimuksen muuttaminen ja Metropolialle vuokrattavien tilojen yleiset periaatteet, Greater Helsinki Promotion Oy:n uudelleenorganisointi ja rahoitus, VTK-Kiinteistöt Oy:lle myönnetyn lainan takaussitoumuksen allekirjoittaminen, lainan myöntäminen Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö ja rakentamisrahastosta Kivistön Pysäköinti Oy:lle ja Kivistön Putkijäte Oy:lle, Vantaan Energia Oy:n tytäryhtiölle myönnetyn kaupungin omavelkaisen takauksen raukeaminen, Kiinteistö Oy Ahvenen osakkeiden ostaminen kuolinpesältä, Hyvinvointikeskus Vivamus Oy:n osakkeiden osto Vantaan Innovaatioinsituutti Oy:ltä, Tiedekeskus Heurekan avustustilitys vuodelta 2013 ja vuoden 2014 avustuksen maksaminen sekä Heurekan laajennuksen tarveselvityshankesuunnitelman hyväksyminen.

Kaupunginhallitus hyväksyi kuntayhtymille annettavia lausuntoja liittyen mm. Kehä III parantamiseen, kuntayhtymien toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksiin sekä HSY:n konserniohjeisiin ja sen esitykseen perustaa kaksi tytäryhtiötä. Kaupunginhallitukselle annettiin tiedoksi Kivistön Putkijäte Oy:n B-osakkeiden merkintähinnan ja pientalojen liittymismaksun määräytyminen.

Kaupunginhallituksessa käsiteltiin 9.6.2014 § 13 BDO Audiator Oy:n suorittamaa selvitystä kaupungin ja kaupungin yhtiöiden sähköurakkahankintojen käytännöistä sekä kaupungin käytännöistä rakennuslupa-aikojen jatkamisessa. BDO Audiator Oy:n selvityksessä mukana olleet tytäryhtiöt antoivat lokakuussa 2014 selvitykset toimenpiteistä, joihin BDO Audiator Oy:n raportissa olleiden toimenpidesuosituksen perusteella on ryhdytty. Kaupunginjohtaja raportoi käynnistettyjen toimenpiteiden etenemisestä kaupunginhallitukselle lokakuussa 2014, tammikuussa 2015, huhtikuussa 2015 ja tarvittaessa myöhemmin.

Yleisjaosto antoi vuonna 2014 menettelyohjeet kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi konserni- ja asukaspalveluiden toimialan johtosäännön 16 §:n 5. kohdan mukaan konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuuluttava.

Tilikaudella 2014 yleisjaosto antoi 68 menettelyohjetta yhtiö- ja yhtymäkokouksia sekä säätiöiden valtuuskuntien kokouksia varten. Yleisjaosto on delegoinut toimitila- ja asuntoyhtiöitä sekä maanomistusyhtiöitä koskevat yhtiökokousasiat asiantuntijatoimialoille. Viranhaltijapäätöksinä annettiin 18 menettelyohjetta yhtiö- ja yhtymäkokouksia varten. Lisäksi yhtiöiden rahoitukseen liittyviä päätöksiä tehtiin kymmenen, joista yksi viranhaltijapäätöksenä.

Yleisjaosto antoi tilikauden aikana konsernistrategian mukaisen omistajan ennakkosuostumuksen 15 toimenpiteelle. Ennakkosuostumukset koskivat mm. tytäryhtiöiden toimitusjohtajasopimusten ehtoja, osakkeiden ostamista, sopimuksia ja omistusjärjestelyjä. Osakkeenomistajan päätöksiä, jotka koskivat tytäryhtiöiden yhtiöjärjestysten muuttamista, tehtiin viranhaltijapäätöksinä kaksi. Lisäksi tytäryhtiöt antoivat lausuntoja ja vastineita yleisjaostolle tilintarkastajien tarkastusmuistioissa esittämiin havaintoihin.

Tytäryhteisöjen toiminnan valvonta ja taloudellisen aseman seuranta ja analysointi

Konsernistrategian mukaan kaupungin ja tytäryhteisön välillä pidetään kaksi kertaa vuodessa suunnittelu- ja neuvottelutilaisuus (navigointitilaisuus) kaupungin ja yhteisön strategioiden yhteensopivuuden varmistamiseksi sekä vuositason toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi. Vuoden 2014 aikana navigoitiin Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VAV –konserni, Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy, Vantaan Innovaatioinsituutti Oy, Vantaan Moottorirata Oy, VTK-Kiinteistöt Oy –konserni, Kiinteistö Oy Tiedepuisto, Kiinteistö Oy Vantaan kauppalantalo, Kiinteistö Oy Tikkurilan keskustapysäköinti ja Vantaan Markkinointi Oy. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy ja VTK Kiinteistöt Oy navigoitiin kaksi kertaa. Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue laati navigoinneista yhteenvedot, jotka raportoitiin yleisjaostolle.

Kirjalliset navigoinnit yleisjaostolle toteutetaan vuosittain tytäryhteisöiden riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevan kyselyn yhteydessä. Navigointi voidaan toteuttaa myös muuna yhteistyönä tai kirjallisesti käyttäen konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen tätä tarkoitusta varten tekemää lomakepohjaa.

Konserniohjeen mukaan tytäryhtiöt raportoivat asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kaupungille konserniohjeiden mukaisesti ja yleisjaoston tarkemmin päättämällä tavalla vähintään kaksi kertaa vuodessa. Erikseen päätettävien yhteisöjen osalta raportointi suoritetaan kaupunginvaltuustolle.

Tytäryhteisöjen tuloksenseuranta toteutettiin vuonna 2014 siten, että tytäryhteisöt toimittivat konsernihallinnolle määrämuotoiset Excel-raportit kultakin vuosineljännekseltä. Raporteista laadittiin yleisjaostolle yhteenveto, jossa tulosta verrattiin budjettiin, edellisen vuoden tilinpäätökseen ja vastaavan neljänneksen tulokseen edellisenä vuonna. Kaikki toimivat tytäryhteisöt ovat palauttaneet neljännesvuosiraportit. Merkittävien tytäryhtiöiden toiminnasta, taloudesta ja toiminnan ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan tunnusluvuista laadittiin osavuosisikatsaukset neljännesvuosittain.

Konsernistrategian mukaisesti tytäryhteisöjen toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat sekä hallitusten kokousten esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen tulee seurantaa varten toimittaa konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajalle tai tämän määräämälle vastuuhenkilölle sekä yleisjaoston kyseiseen yhteisön hallitukseen nimeämälle asiantuntijalle.

Keskeisten konserniyhtiöiden hallituksiin on nimetty yleisjaoston antamien menettelyohjeiden mukaisesti asiantuntijat, jotka yhtiöiden hallitukset kutsuvat tarpeen mukaan kokouksiin. Asiantuntijajäsenet ovat tilakeskuksen, konsernihallinnon tai liikuntapalveluiden tulosalueilta.

Tytäryhtiöille on tilikauden aikana lähetetty neljä konsernihallinnon tiedotetta. Tiedotteet koskivat mm. Vantaan kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalvelujen kilpailutusta, kuittivalvonnan alkamisesta, tytäryhteisöille järjestettäviä koulutuksia, yhtiöiden turhien pankkitilien lopettamista, HankintaSammon käyttöönottoa ja ohjeita, julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen muutoksia, konsernistrategiaa, kaupunginhallituksen hyväksymiä edustusohjeita, EU-valtiontukilain-sääntöjen kokonaisuudistusta, kaupungin hankintaohjeen käyttöä, kaupungin kilpailuttamien sopimustoimittajien käyttämistä, rakentamisilmoituksia koskevan poikkeusmenettelyn päättymistä ja verovapaiden matkakustannusten korvaamista vuonna 2015.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Kaupungin tytäryhteisöjen rahoitus- ja pääomahuolto toteutetaan konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen toimesta tai sen antamien ohjeiden mukaan. Kaupunki voi myöntää yhtiön lainarahoitukseen takauksen, ja tulosalue kilpailuttaa yhtiön tarvitseman rahoituksen ja toteuttaa pääomahuollon järjestämisen. Kaupunki voi myöntää pitkäaikaista lainaa tytär- ja osakkuusyhtiölle pääasiallisesti oman pääoman luontoisesti. Takauksia myönnettäessä kaupunki huomioi aina EU:n valtiontukisääntösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa keskitetty on konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueelle. Keskityksen tavoitteena on tehokas rahoitus- ja korkoriskien hallinta, kustannussäästöt sekä rahavirtojen optimointi.

Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan yleisjaoston perusteella liittää. Konsernitilijärjestelmästä vastaa ja sen käyttöä ohjeistaa konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue. Vantaan kaupungin konsernitili- ja maksuliikepalvelut kilpailutettiin keväällä 2013. Päätös valitusta päävälittäjäpankista ja sivuvälittäjäpankista annettiin tiedoksi yleisjaostolle 8.4.2013 § 12. Vuoden 2014 aikana konsernitilijärjestelmään liitettiin Continental Estate Ltd Oy, Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 92, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Ratakujan Pysäköinti Oy ja Helsingin Seudun Asioimistulkikeskus Oy (päätoimintakohet-

kellä Hyvinvointikeskus Vivamus Oy). Lisäksi yleisjaosto päätti liittää 9.12.2014 Kiinteistö Oy Planen ja Kiinteistö Oy Piispankylän Mestarintien konsernitilijärjestelmään, mutta toteutus tapahtui vuoden 2015 alkupuolella.

Vantaan kaupungin Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman (TVO) sekä konsernistrategian mukaisesti Vantaan tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelut keskitetään talouspalvelukeskukseen. Vuonna 2014 keskitettiin Vantaan Kiinteistö ja Vesi Oy:n, Kiinteistö Oy Länsi-Vantaan liikuntalaitosten, Myyrmäen Urheilupuisto Oy:n, Vantaan Markkinointi Oy:n, Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja Kivistön Putkijäte Oy:n taloushallinnon palvelut talouspalvelukeskukseen. 1.1.2015 siirtyivät Tikkuparkki Oy, Kiinteistö Oy Tikkurilan Linja-autoasema, Continental Estate Ltd Oy, Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 10, Kiinteistö Oy Pakkalan Kartanonkoski 92, Kiinteistö Oy Piispankylän Mestarintie, Kiinteistö Oy Plane, Kiinteistö Oy Vantaan Ahven, Kiinteistö Oy Vantaan Erikas, Kiinteistö Oy Vantaan Finn-Ekonomia, Kivistön Pysäköinti Oy sekä Helsingin Seudun Asioimistulkikeskus Oy talouspalvelukeskuksen hoidettavaksi. Asunto Oy Vantaan Maarukka ja Asunto Oy Vantaan Pihka siirtyivät vuoden 2015 loppuun mennessä.

Konsernipalveluista mm. hankintakeskus, konsernihallinto ja rahoitus, tietohallinto ja talouspalvelukeskus ovat kilpailuttaneet koko konsernin käyttöön puitesopimuksia sekä ohjeistaneet tytäryhteisöjä kilpailutettujen sopimustoimittajien käyttämisessä. Konsernipalveluiden tulosalueet tuottavat myös Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tukipalvelut pl. palkanlaskentapalvelut.

Konsernipalveluiden tulosalueiden lakimiehet antoivat asiantuntijapalveluita julkisissa hankinnoissa, sopimusasioissa ja muissa tehtäväalueensa lakiasioissa. Henkilöstökeskus antoi asiantuntijapalveluita henkilöstö- ja työsopimusasioissa. Tilakeskus antoi asiantuntijapalveluita asunto- ja kiinteistöasakeyhtiöille.

Konsernivalvonnan kehittäminen

Vuoden 2014 aikana tehtyjen ulkoisten ja sisäisten selvitysten perusteella tytäryhtiöiden hallitustyöskentelyissä, laskujen asiatarastuksissa ja hankintaprosesseissa sekä hankintojen tilauksissa havaittiin puutteita. Vuoden 2015 aikana konsernipalvelut kehittävät yhtiöiden toiminnan valvontaa. Tytäryhtiölle suunnattuja etenkin hankintoihin painottuvia koulutuksia jatketaan vuonna 2015.

Tytäryhtiöiden kirjanpito siirretään talouspalvelukeskukseen siinä aikataulussa, kun se on toiminnan kannalta tarkoituksenmukaista.

Konsernipalveluiden tulosalueet ovat antaneet lainopillisia palveluita konserniyhtiöille ja kaupungin toimialoille sekä tehneet konsernin yhteisöihin liittyviä selvityksiä.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta konsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnasta osana talouden seurantaa ja raportointia. Kaupungin riskienhallintaprosessia laajennetaan kaupungin yhtiöihin vuoden 2015 aikana.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.12.2013 § 4 Vantaan kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet – ohjeen, joka astui voimaan 1.1.2014. Ohje määrittelee Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteet ja toteuttamistavat sekä kaupunkikonsernin omassa toiminnassa että toiminnassa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen kilpailuttama vakuutusmeklari huolehtii konsernin vakuutusten kattavuudesta ja kilpailuttamisesta. Konsernijaosto päätti 15.9.2008 § 21, että kaupungin vakuutukset hankitaan 1.1.2009 alkaen vakuutusmeklarin suosituksen pohjalta. Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue kilpailutti kaupungin ja tytäryhteisöjen vakuutusurvan vuosille 2014 - 2017 sekä option vuosille 2018 - 2019. Vakuutusyhtiöt ja niiden tarjoamat vakuutuslajit valittiin kaupunginhallituksen kokouksessa 16.9.2013 § 20.

Uudet vakuutukset tulivat voimaan 1.1.2014. Vuoden 2014 alussa kilpailutettiin kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalvelut. Vantaan kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalveluiden toimittajaksi valittiin Marsh Oy (YJA 24.2.2014 § 7).

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävän on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla.

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue on tehnyt selvitykset yhtiöiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta niistä konsernin tytäryhtiöistä, joiden yhtiökokousasiat käsitellään yleisjaostossa. Kyselyjen vastaukset esitettiin yleisjaostolle 24.2.2014 §:ssä 13 ja 18.8.2014 §:ssä 16.

Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johdtopäätöksistä konsernijohdolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa. Tytäryhtiöillä on mahdollisuus käyttää kaupungin sisäistä tarkastusta oman sisäisen tarkastuksensa järjestämisessä.

Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman mukaisesti yleisjaostolle raportointiin tarkastukset koskien Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n kiinteistöpalvelu-yksikön hankintoja sekä Vantaan Markkinointi Oy:n ja Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n toimintaa. Lisäksi Sisäinen tarkastus teki jälkitarkastukset koskien Vantaan Innovaatioinstituutti Oy:n, Kiinteistö Oy Tiedepuiston, Vantaan Markkinointi Oy:n ja Kiinteistö Oy Kauppalantalon tarkastuksia.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toimintatuotot	990,7	1 032,7	1 059,3
Toimintakulut	- 1 842,5	- 1 868,4	- 1 889,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3,0	2,9	3,1
Toimintakate	848,7	- 832,7	- 827,2
Verotulot	923,5	915,2	857,1
Valtionosuudet	146,6	153,5	154,6
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	11,6	11,7	12,4
Muut rahoitustuotot	3,1	3,2	4,8
Korkokulut	- 31,7	- 33,7	- 43,6
Muut rahoituskulut	- 3,5	- 2,1	- 2,2
Vuosikate	200,9	215,2	155,8
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 156,7	- 145,3	- 138,1
Tilikauden yli- ja alipariarvot	- 0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset	0,0	- 0,1	0,0
Tilikauden tulos	44,2	69,8	17,7
Tilinpäätössiirrot	- 18,8	- 22,9	- 11,8
Vähemmistöosuudet	- 13,1	- 6,4	- 7,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12,2	40,4	- 1,9

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2014	2013	2012
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	53,8	55,3	56,1
Vuosikate/ poistot, %	128,2	148,0	112,8
Vuosikate, euroa/ asukas	953,3	1 034,0	758,8
Asukasmäärä	210 720	208 098	205 312

Konsernin rahoituslaskelma	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	200,9	215,2	155,8
Tulorahoituksen korjaukset	- 34,8	- 42,1	- 35,9
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 471,7	- 376,3	- 360,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9,1	9,6	7,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	178,0	95,6	128,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 118,5	- 98,0	- 105,3
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	- 1,3	- 1,4	- 0,2
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	0,0	1,3
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	274,5	186,3	143,6
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 233,7	- 86,0	- 165,9
Lyhytaikaisten lainojen muutos	88,2	80,3	129,9
Oman pääoman muutokset	- 11,3	- 14,6	- 3,5
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	- 0,0	- 0,2	- 0,2
Vaihto-omaisuuden muutos	- 23,3	44,9	2,3
Saamisten muutokset	16,2	23,7	- 61,3
Korottomien velkojen muutokset	35,2	34,1	70,7
Rahoituksen rahavirta	144,6	106,5	116,7
Rahavarojen muutos	26,1	8,5	11,4
Rahavarat 31.12.	220,0	194,0	185,5
Rahavarat 1.1.	194,0	185,5	174,0
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2014	2013	2012
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	-296,9	-279,7	-204,0
Investointien tulorahoitus, %	43,4	58,7	44,1
Lainanhoitokate	0,9	2,1	1,0
Kassan riittävyys, pv	31,1	29,9	27,5

Konsernitase	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 111,8	2 946,0	2 774,2
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	69,2	66,5	44,0
Aineettomat oikeudet	10,1	10,5	11,0
Muut pitkävaikutteiset menot	57,5	31,5	31,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1,6	24,4	1,8
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	2 708,5	2 564,9	2 411,3
Maa- ja vesialueet	322,8	322,1	316,6
Rakennukset	1 281,0	1 173,3	1 185,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	928,1	844,3	742,1
Koneet ja kalusto	73,6	64,2	67,4
Muut aineelliset hyödykkeet	7,5	3,3	3,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	95,6	157,8	96,6
<i>Sijoitukset</i>	334,1	314,6	318,9
Osakkuusyhteisöosuudet	59,8	49,1	47,3
Muut osakkeet ja osuudet	74,9	67,3	74,7
Muut lainasaamiset	197,6	196,2	195,0
Muut saamiset	1,9	2,0	1,9
Toimeksiantojen varat	3,2	3,3	3,5
Vaihtuvat vastaavat	529,5	496,3	556,5
Vaihto-omaisuus	55,9	32,6	77,6
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	52,4	88,8	86,9
Lyhytaikaiset saamiset	201,1	180,9	206,5
Rahoitusarvopaperit	12,7	10,7	16,2
Rahat ja pankkisaamiset	207,3	183,3	169,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>3 644,4</u>	<u>3 445,6</u>	<u>3 334,2</u>

Konsernitase	2014 milj. €	2013 milj. €	2012 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	860,8	849,2	812,2
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Arvonkorotusrahasto	0,2	0,2	0,2
Muut omat rahastot	176,0	150,1	150,5
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	323,2	309,3	314,2
Tilikauden yli-/alijäämä	12,2	40,4	-1,9
Vähemmistöosuudet	61,4	59,0	63,9
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	145,3	126,5	103,4
Poistoero	142,3	124,4	101,4
Vapaaehtoiset varaukset	3,0	2,1	2,0
Pakolliset varaukset	19,4	17,5	14,9
Eläkevaraukset	0,8	0,8	0,9
Muut pakolliset varaukset	18,6	16,7	14,0
Toimeksiantojen pääomat	3,8	4,0	4,3
Vieras pääoma	2 553,7	2 389,5	2 335,4
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 796,4	1 755,6	1 655,4
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	128,0	125,7	123,8
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	197,1	108,9	189,2
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	432,2	399,3	367,1
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>3 644,4</u>	<u>3 445,6</u>	<u>3 334,2</u>
Konsernitaseen tunnusluvut			
Omaraisuusaste, %	29,5	30,2	29,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	122,8	112,5	111,8
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	335,4	349,6	312,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	1 591,8	1 680,2	1 521,2
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	1 993,5	1 864,5	1 844,6
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	9 460,5	8 959,6	8 984,2
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	197,6	196,2	195,0
Asukasmäärä	210 720	208 098	205 312

1.7 Tilinpäätöksen keskeiset liitetiedot

Tilinpäätöstä täydennetään liitetiedoilla, jotta tuloslaskelmaa ja tasetta tarkastelemalla ei jää olennaisia kaupungin ja konsernin talouteen liittyviä seikkoja havainnoimatta.

Kaupungin ulkoiset toimintatuotot vuonna 2014 olivat 249 miljoonaa ja konsernin 991 miljoonaa euroa. Konsernin toimintatuotoista 37 prosenttia oli yleishallinnon, 28 prosenttia sosiaali- ja terveystoimen sekä 25 prosenttia maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialaan kohdistuvia. Kaupungin verotulokertymästä, 923 miljoonasta eurosta, 85 prosenttia muodostuu kunnan tuloveroista, 8 prosenttia yhteisöveroista ja loput 7 prosenttia muista verotuloista.

Olennaisia myyntivoittoja kirjattiin kaupungin puolella tilikaudella 2014 37 miljoonaa ja konsernissa 34 miljoonaa euroa. Ero johtuu pääasiassa VAV-konsernin ja kaupungin välisistä sisäisen katteen eliminoinneista maa- ja vesialueiden osalta. Osinkotuottoja kaupungille kertyi vuonna 2014 15,4 miljoonaa euroa, joista Vantaan Energia -konsernilta 15 miljoonaa euroa.

Taseen vastaavia koskevissa liitetiedoissa on eritelty kaupungin omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä sekä yhteisyhteisöissä. Liitetiedoista ilmenee lisäksi konsernin osuus kunkin yhteisön omasta ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden yli- tai alijäämästä. Konsernin oma pääoma tilikauden 2014 lopussa oli 879 miljoonaa euroa ja konsernin vieras pääoma vuoden 2014 lopussa oli 2 554 miljoonaa euroa. Konsernin osuus Vantaan Energian ylijäämästä oli 19,9 miljoonaa ja VAV:n 4,8 miljoonaa euroa.

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvää pitkäaikaista velkaa oli kaupungilla vuoden 2014 lopussa 462 miljoonaa euroa. Kaupungin lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille olivat vuoden 2014 lopussa 70 miljoonaa euroa, josta 55 miljoonaa tytäryhtiöiden konsernitiliin kohdistuvia lainoja. Lyhytaikaisia siirtovelkoja kaupungilla oli vuoden 2014 lopussa 64 miljoonaa euroa, josta 81 prosenttia muodostui palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotuksista. Konsernissa siirtovelkoja oli 122 miljoonaa euroa, josta 84 prosenttia palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotuksia.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevia liitetietoja tarkastelemalla voidaan havaita, että kaupungilla ei ole velkaa, jonka vakuudeksi olisi annettu kiinnityksiä tai pantattu osakkeita. Konsernissa sen sijaan vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin vuoden 2014 lopussa olivat 913 miljoonaa, pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo oli 20 miljoonaa sekä muut annetut vakuudet 29 miljoonaa euroa. Annettuja takauksia kaupungilla oli tilikauden päättyessä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta 298 miljoonaa ja muiden puolesta 38 miljoonan euron edestä sekä konsernilla 41 miljoonan euron edestä.

Kaupungin muita vastuita ovat 950 miljoonan euron osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista sekä sopimus- ja leasingvastuut 315 miljoonaa euroa. Konsernin leasing- ja muut vastuut olivat vuoden 2014 lopussa 569 miljoonaa euroa. Konsernissa avoimena olevien johdannaissopimusten nimellisarvot olivat 183 miljoonaa ja markkina-arvot -16 miljoonaa euroa.

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta on 2 072 477,64 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin liikelaitosten ja rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2014 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa tuloutetaan suunnitelman mukaan kirjattuja poistoeroja 129 035,85 euroa sekä tehdään johtokunnan esityksen mukaisesti 1 300 000,00 euron investointivaraus, joka kohdennetaan investointisuunnitelman mukaisesti tuleviin kalustoinvestointeihin.
- Vantaan Työterveys liikelaitoksessa tuloutetaan suunnitelman mukaan kirjattuja poistoeroja 25 431,91 euroa. Pasilan työterveysaseman kalustamiseen liittyvää investointivarausta puretaan 31 550,65 euroa, jolloin muodostuu poistoeron lisäystä 31 550,65 euroa.
- Suun terveydenhuollon liikelaitoksen taseessa olevaa investointivarausta kohdetta ei toteuteta. Investointivaraus 87 000,00 euroa puretaan kokonaisuudessaan.
- Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 567 041,76 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahaston alijäämä 674 248,96 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Sosiaalisen luototuksen rahaston alijäämä 84 876,28 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston alijäämä 865 202,52 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 150 160,29 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään.
- Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 437 241,87 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään.
- Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen alijäämä 265 061,96 euroa siirretään taseen oman pääoman eräksi. Alijäämää ei pystytä kattamaan edellisten tilikausien ylijäämällä, joten alijäämä siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti omaa pääomaa alentavaksi. Alijäämä tullaan kattamaan seuraavien vuosien kuluessa. Suunnitelma sisältää toiminnan volymin muutoksia sekä kustannussäästöjä.
- Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 1 071 231,40 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Toimintakertomus 2014

Sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2014 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 29 kappaletta. Tavoitteista 16 toteutui täysin, kaksi melko hyvin, viisi jossain määrin ja kaksi ei lainkaan. Kahden tavoitteen osalta toteuma vaihteli toimialoittain ja kahden tavoitteen osalta toteuma vaihteli mittareittain.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmaa toteutettiin tehostamalla kaupungin hallintokäytäntöjä ja laatimalla kaikille toimialoille tuottavuusohjelmat. Kaupungin vuosikate toteutui 79,9 milj. euron tasolla.

Kaupungin tulopohjaa vahvistettiin maanmyyntiä tehostamalla, maanmyyntivoittoja kertyi vuonna 2014 35,5 milj. euroa joka ylittää sitovan tavoitteen 5,5 milj. eurolla. Tuloja saatiin maankäyttöön liittyen budjetoitua enemmän myös maankäytösopimuksista, maanlajityskorvauksista ja rakennusvalvontamaksuista.

Maankäytössä valmistui 20 kpl kaupunki- ja palvelurakennetta kehittäviä, joukkoliikenteeseen tukeutuvia asemakaavoja vuoden 2014 aikana. Ratojen varsien ja joukkoliikennevyöhykkeiden maankäyttöä tehostettiin valmistelemalla Joukkoliikennekaupunki Vantaa- suunnitelma jatkosuunnittelun pohjaksi. Kesällä 2014 valmistui kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2014–2023, jonka valtuusto hyväksyi käytettäväksi kaupungin investointiohjelman laadinnan pohjana.

Investointiohjelmaa toteutettiin talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti. Kaupungin omia investointeja toteutettiin 89 milj. eurolla ja kaupungin nettoinvestoinnit pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella. Lisäksi kaupunki edisti Kehäradan ja Kehä III rakentamista 87 milj. eurolla.

Kaupunki loi edellytyksiä laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle hyväksymällä uusien asuntojen rakennusoikeutta 209 209 kerrosneliötä. Lisäksi kaupunki luovutti vuoden 2014 aikana 49 omakotitalotonttia, kun tavoitteena oli luovuttaa vähintään 65 tonttia.

Elinvoimaohjelmaa toteutettiin mm. laatimalla kaupungin strategisten kehittämiskärkien viestintä- ja markkinointisuunnitelma. Kaupungin uusi brändi otettiin käyttöön vuoden 2015 alusta.

Vantaalaisten koulutustasoa ja osaamista vahvistettiin onnistuneesti, 99 prosenttia peruskoulun päättäneistä sai jatkokoulutuspaikan.

Kuntalaisia osallistettiin palvelujen kehittämiseen kaikilla sosiaali- ja terveystoimen tulosalueilla. Sivistystoimessa on tehty useita palvelumuotoiluhankkeita varhaiskasvatuspalveluissa sekä mm. kirjastojen, nuorisotyön ja iltapäiväkerhojen palvelumuotoiluhankkeet etenevät yhteistyössä asukkaiden ja käyttäjien kanssa.

Toimialoilla on kehitetty sähköistä asiointia ja asukkaiden itsepalveluja. Vuonna 2014 otettiin käyttöön sähköinen ajanvaraus useisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin, toteutettiin sähköinen toimeentulotukihakemus ja otettiin käyttöön e-resepti ja Kanta-arkisto. Pientalojen rakennusluville otettiin käyttöön täysin sähköinen hakeminen ja käsittely.

Henkilöstön osaamista vahvistettiin ottamalla käyttöön osaamisen kehittämisen uusi toimintamalli. Osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi kolmen oppilaitoksen kanssa laadittiin puitesopimukset harjoitteluyhteistyöstä. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrää ei onnistuttu laskemaan, poissaloprosentti nousi 4,58 prosenttiin.

Sitova tavoite 2014	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2012 loppu	Mittarin tavoitetaso 2014	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2014 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2014	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin
Kaupungin talous tasapainossa							
Strateginen päämäärä 1. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma toteutetaan							
1.1. Kaupungin vuosikate maksimoidaan.	Vuosikate	64,7 milj. euroa	37,6 milj. euroa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talousarvion 2014 mukaiset toimenpiteet, talouden tasapainottamisen ja tuottavuuden kehittämisen jatkaminen.	Vuoden 2014 vuosikatteen muodostui 79,9 milj. euroa.	Tavoite toteutui täysin.
1.2. Kuntien prosentuaalinen joukkoliikenteen maksuosuus ei kasva HSL:n toimintatuloista. HUS:lle asetetaan taloutta ja tuottavuutta koskevat tavoitteet.	Kuntien prosentuaalinen joukkoliikenteen maksuosuus Vantaan erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen menojen kasvu.	v. 2012 jäsenkuntien maksuosuus 49,2 % Alkuperäinen TA 2013	Sama kuin nykytilalla Vantaan palvelusopimuksen kustannusnousu 2014 enintään 4 %	Juha-Veikko Nikulainen Jukka T. Salmi	Vantaan vuoden 2014 joukkoliikenteen käyttösuunnitelma oli 43,2 milj. euroa. Joukkoliikenteen menojen ennakoitiin toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisesti. Säännöllisissä kuntaneuvotteluissa sovittu talouden ja toiminnan sopeuttamistoimenpiteistä.	Joukkoliikenteen menot 31.12.2014 43,9 milj. euroa. Prosentuaalinen joukkoliikenteen maksuosuus oli 48,8. Palvelusopimuksen menojen kasvu mukaan lukien ylijäämäpalautus ja kalliin hoidon tasaus verrattuna 2013 tilinpäätökseen oli 4,7 %.	Tavoite toteutui täysin. Tavoite toteutui jossain määrin.
1.3. Vanhetti Oy:n tuottavuuskehitys on neljä prosenttia.	Tuottavuuskehitys	Nykytila	Neljä prosenttia	Martti Lipponen	Toteutui täysin (4,6 %).	Tavoite ylittyi.	Tavoite toteutui täysin.
1.4. Toimialat laativat tuottavuusohjelmat koko valtuustokaudelle.	Toimialojen tuottavuusohjelmien valmistuminen.	Ei valmis	Valmistuminen v. 2014	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	SOSTER: Sosiaali- ja terveystalokunta 10.3.2014 § 8 merkitsi tiedoksi sosiaali- ja terveydenhuollon tulosaluiden tuottavuussuunnitelman ja tuottavuuden seurantamittarit sekä päätti tuottavuuden toteutumisen raportoinnista sosiaali- ja terveystalokunnalle. KONSAS: Tuottavuusohjelma valmisteltiin kaupunginjohtajan navigointitilaisuuteen. MATO: Suunnitelma on valmistunut. SIVI: Sivistystoimessa on tehty tilatoteutusselvityksiä kaikilla tulosalueilla ja palvelumuotoilun avulla tehostettu toimintaa.	SOSTER: Sosiaali- ja terveydenhuollon tuottavuussuunnitelma on valmistunut ja käsitelty sosiaali- ja terveystalokunnassa. KONSAS: Suunnitelma valmistui. MATO: Suunnitelma on valmistunut ja se käsitellään lautakunnissa helmikuussa 2015. SIVI: Ks. toimenpiteet.	Tavoite toteutui täysin.
1.5. Kaupungin hallintokäytäntöjä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.	Henkilöstökyselyllä kerätään esityksiä hallintokäytäntöjen kehittämiseksi ja tehostamiseksi.	Ei valmis	Kysely tehty ja johtopaatokset arvioitu toimialoitain	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Toimialat ovat itse priorisoineet hankkeensa. SOSTER: On laadittu mm. toimialatasoinen johtamisjärjestelmäkuvaus, jonka laatimisen yhteydessä on miehitetty ja tarvittaessa muutettu toimialalla käytössä olevia hallintokäytäntöjä. Samoin on päivitetty tulosaluiden johtamisjärjestelmäkuvaus. SIVI: Lautakuntien valmis luteriyhönön koulutettu valmistelijat ja esittelijät. MATO: Mm. talousraportoinnin valmistelu lautakunnille (Kala, Tala ja Tila) on keskitetty Thp:lle ja asiakaspalvelua on kehitetty ottamalla käyttöön nk. yhden luokun periaate rakennustupa-asioissa. KONSAS: Mm. yleisjaoston valmisteluprosessi ja aikataulu (vuosikello) sekä prosessikuvaus on tehty ja toimitettu toimialoilta. On perustettu toimialatasoinen kehittämisyksikkö talous- ja hallintopalveluihin tukemaan johdon työskentelyä ja muuta hallintoa.	Ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 2. Velkaantumiskehitys saadaan hallintaan							
2.1. Pitkäaikaisen velan määrä kasvaa enintään talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti.	Pitkäaikaisen velan määrä	n. 925 milj. euroa	Max 1 105 milj. euroa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Patrik Marjamaa	Talousarvion 2014 mukaiset toimenpiteet, talouden tasapainottamisen ja tuottavuuden kehittämisen jatkaminen.	Vantaan kaupungin nettolainanotto vuonna 2014 oli 100,2 milj. euroa eli noin 40 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Vuonna 2014 kaupunki rahoitti Keharadan ja Kehä III:n rakentamista n. 87 milj. eurolla.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 3. Kaupungin tulopohjaa vahvistetaan							
3.1. Kaupunki saa maanmyyntivoittoa vähintään 30 milj. euroa vuoden 2014 aikana.	Maanmyyntivoitot	30 milj. euroa	Min. 30 milj. euroa	Juha-Veikko Nikulainen	Maapolittisten linjausten mukainen tulostavoite 30 milj. euroa.	Maanmyyntivoitot 31.12.2014 35,5 milj. euroa.	Tavoite toteutui täysin.
3.2. Elinvoimaohjelmaa toteutetaan kaupungin työllisyystilanteen ja elinvoiman nostamiseksi.	Kaupungin maine työ tehty. Selvitetään yritysautomo- ja kiihdyttämötoiminnan käynnistämisen edellytykset. Hyödynnetään keharadan ja sen asemaseutujen mahdollisuudet täysimääräisesti toteuttamalla alueiden profiloimista koskevat selvitykset.	Ei valmis Ei valmis Ei valmis	Valmis vuonna 2014 Valmis vuonna 2014 Valmis vuonna 2014	Jose Valanta Jose Valanta Jose Valanta	Brandityö on valmis ja esitelty henkilöstölle joulukuussa 2014 ja julkisuuteen 23.1.2015. Yrityshuuto- ja -kiihdyttämö Turbiiniin valmistelu on tehty. Asemansuutujen profiloimista on tehty.	Ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.	Tavoite toteutui täysin kahden ensimmäisen mittarin osalta ja jossain määrin kolmannen mittarin osalta.

Sitova tavoite 2014	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v.n 2012 loppu	Mittarin tavoitetaso 2014	Vastuhenkilo(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2014 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2014	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin
Kaupunkirakenne eheytyy							
Strateginen päämäärä 5. Kaupunkirakenne ja palvelurakenne tukeutuvat raideliikenteeseen ja joukkoliikenteen laatuikäyväin							
5.1. Kaavoitusohjelmassa priorisoidaan keskustojen ja joukkoliikennevyöhykkeiden kaavoittaminen.	Kaupunki- ja palvelurakennetta kehittäviä asemakaavoja valmistuu 9 kpl vuonna 2014.	7 kpl	9 kpl	Juha-Veikko Nikulainen	Kaavoitusohjelmaa etenee suunnitelman mukaisesti.	20 kaavaa on hyväksytty.	Tavoite toteutui täysin.
5.2. Ratojen varsien ja joukkoliikennevyöhykkeiden maankäytön tehostamisen kaavallinen tarkastelu valmistuu.	Kaavallinen tarkastelu valmistuu vuonna 2014.	Ei valmis	Valmis vuonna 2014	Juha-Veikko Nikulainen	Yleispiirteinen maankäytön ja liikenteen suunnitelma <i>Joukkoliikennekaupunki Vantaa</i> valmistui.	Kaupunki suunnitteli lautakunta sekä tekninen lautakunta päättivät hyväksyä kokouksissaan 8. ja 9.12.2014 Joukkoliikennekaupunki Vantaa- suunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi.	Tavoite toteutui täysin.
5.3. Laaditaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma, joka käsittelee kaupunginvaltuuston kevään 2014 seminaarissa.	Palveluverkkosuunnitelman valmistuminen ja valtuustokäsittely.	Ei valmis	Uusi kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma on laadittu aikataulun mukaisesti	Patrik Marjamaa	Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelman valmistelu aikataulun mukaisesti. Valmistelun läpikäynnin mm. kaupungin johtoryhmässä ja YT-ryhmässä.	Kaupunki tasoisista palveluverkkosuunnitelmaa käsiteltiin mm. kaupunginvaltuuston seminaarissa 15.-16.5.2014, minkä jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelman 16.6.2014 kokouksessaan.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 7. Investointiohjelma vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheytymistä							
7.1. Investointiohjelmaa toteutetaan talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaisesti.	Kaupungin investointien määrä (ilman kehäraata, Kehä III:a, rahastoja ja liikelaitoksia).	TVO:n taso	Kaupungin investoinnit max. 98 milj. euroa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Juha-Veikko Nikulainen	Investointiohjelmat on laadittu TVO-tasoon.	Kaupungin omat bruttoinvestoinnit vuonna 2014 olivat yhteensä 89 milj. euroa.	Tavoite toteutui täysin
Strateginen päämäärä 8. Asuntorakentaminen on laadukasta ja kohtuuhintaista							
8.1. Kaupunki luo edellytykset 2000 asunnon laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Kaupungin rakentamisen laatua kohotetaan paremmalla suunnittelulla, laatujärjestelmällä omaavilla rakentajilla ja paremmalla työmaavalvonnalla.	Vuoden aikana kaavoitettu uusi asumisen kerrosala.	199 125 k-m ²	200 000 k-m ²	Juha-Veikko Nikulainen	Uutta asuntojen rakennuskoetta on hyväksytty 209 209 k-m ² .	209 209 k-m ²	Tavoite toteutui täysin.
8.2. Kaupunki luovuttaa vähintään 65 omakotitalontonttia.	Luovutettujen omakotitalontonttien määrä.	49	Vähintään 65	Juha-Veikko Nikulainen	Kaupunki luovutti vuoden 2014 aikana 49 omakotitalontonttia, joista 7 oli asuntopuutontteja ja 5 vuoden 2013 haussa olleita. Vuonna 2014 järjestettiin tarjouskilpailu, pisteytykseen perustuva (kummassakin 31 tonttia = 62 tonttia) sekä jatkuvassa myynnissä oli 16 tonttia. Yhteensä siis tarjottiin ostettavaksi 78 tonttia, mutta halukkaiden ostajien puutteessa myytiin 2014 haussa olleista vain 37 tonttia.	49	Tavoite toteutui melko hyvin.
Kaupungin elinvoima vahvistuu							
Strateginen päämäärä 9. Uudistuva elinkeino- ja työllisyyspolitiikka laskee työttömyyttä ja lisää työpaikkojen määrää Vantaalla.							
9.1. Kaupungin työllisyystilanne paranee.	Työttömyysaste	8,9 %	8,7 %	Heidi Nygren, Jose Valanta Raportointivastuu: Heidi Nygren	Haastava taloudellinen tilanne näkyy edelleen valtakunnallisesti työttömyyden kasvuna, minkä vuoksi asetettuja tavoitteita ei ole saavutettu. Työllisyyspalvelut on innovatiivisella ja ratkaisukeskeisellä toiminnallaan vaikuttanut siihen, että Vantaalla pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu vuoden aikana oli merkittävästi hitaampaa (+26,8 %) kuin Espoossa (+43,0 %) ja Helsingissä (+47,3 %). Työllisyyspalveluissa on pystytty Helsinkiä ja Espoota parempiin tuloksiin mm. aktiivisen työllistämistoimen, tiiviin yritysyhteistyön ja joustavien koulutusväylien avulla.	Joulukuun 2014 lopussa: työttömyysaste oli 11,6 %.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Alle 25-vuotiaiden työttömien virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen alenee.	16,5 %	15 %	Heidi Nygren, Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Heidi Nygren		Alle 25-v. työttömien virta yli 3 kk työttömyyteen oli 23,1 %.	
	Pitkäaikaistyöttömien määrä	2 635 hlöä	2 500 hlöä	Heidi Nygren		Pitkäaikaistyöttömiä oli 3 706.	
	Maahanmuuttajataustaisten työttömien määrä	2 141 hlöä	Työllisyystilanne paranee	Heidi Nygren		Ulkomaalaisia työttömiä oli 3 048.	
9.2. Joustavilla päivähoitopalveluilla tuetaan työllistymistä.	Päivähoitopaikka järjestetään työllistymistilanteessa kahden viikon kuluessa.	2 vkoa	2 vkoa	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Sole Askola-Vehviläinen	Kun lapsen huoltaja hakee päivähoitopaikkaa työllistymisen vuoksi, se järjestetään kahden viikon kuluessa kuunnellen mahdollisuuksien mukaan perheen toiveita hoitopaikan sijainnista. Ensijärjestyksessä hoitopaikat otetaan ei kaikilta osin voida toteuttaa, mutta päivähoitopaikka pyritään järjestämään perheen kulkuyhteydet ja kulkumahdollisuudet huomioiden ottaen.	Toteutunut.	Tavoite toteutui täysin.

Sitova tavoite 2014	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2012 loppu	Mittarin tavoitetaso 2014	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2014 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2014	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin
Strateginen päämäärä 10. Kaupungin vetovoimaisuus asuinpaikkana paranee ja asukkaat tuntevat oman kylänsä ja sitä kautta Vantaan kotikaupungikseen							
10.1. Positiivisten tai neutraalien mainintojen osuus uutisoinnissa kasvaa.	Positiivisten tai neutraalien mainintojen osuus.	89 %	91 %	Jose Valanta	Vuoden 2014 toteuma oli 87 %. Tavoitetasosta jäätiin 4 %	Ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.	Tavoite toteutui jossain määrin.
10.2. Kaupunkikonsernin viestintä- ja markkinointivoimavaroja suunnataan ohjatusti.	Toimintatapojen organisointi ja voimavarojen käytön koordinointi.	Nykyinen toimintatapa	Uudistettu toimintatapa	Jose Valanta	Viestinnän operatiivisia tehtäviä on järjestetty uudelleen.	Ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.	Tavoite toteutui täysin.
10.3. Toteutetaan kaupungin strategisten kehittämiskarttien viestintä- ja markkinointisuunnitelma.	Viestintä- ja markkinointisuunnitelma tehdään vuosille 2014 - 2018.	Ei valmis	Suunnitelman sisällöt näkyvät kaikissa viestintä- ja markkinointituotteissa.	Jose Valanta	Brandityön ja viestinnän toimintatavan kuvaukset valmistuivat.	Ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 13. Vantaalaisten koulutustaso ja osaaminen vahvistuvat							
13.1. Jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle mahdollistetaan jatkokoulutuspaikka.	Perusopetuksen jälkeiseen jatkokoulutukseen päässeiden %-osuus	98,1 %	100 %	Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Paula Ylöstalo-Kuronen	Yhteishaku ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen oli 24.2.-14.3.2014. Yhteishaun tulokset saatiin kesäkuussa, minkä jälkeen ilman paikkaa jääneitä on ohjattu muihin koulutusvaihtoehtoihin.	99 % perusopetuksen päättäneistä sijoittui lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai valmistaviin koulutuksiin. Noin 10 nuorella (0,5 %) oli jokin muu kiinnekohta (työhön sijoittuminen jne). Elokuun lopussa ilman opiskelupaikkaa tai muuta kiinnekohta oli noin 10 nuorta eli 0,5 % perusopetuksen keväällä 2014 päättäneistä.	Tavoite toteutui melko hyvin.
Palvelut uudistuvat							
Strateginen päämäärä 15. Vantaalaisten aktiivisuus, vastuullisuus ja oman elämän hallinta vahvistuvat oikea-aikaisella neuvonnalla ja palveluohjauksella							
15.1. Asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia edistävien ohjelmien toimenpiteitä toteutetaan.	Lastensuojelun asiakkaiden osuus 0-17-vuotiaista vähenee.	10,5 %	10,1 %	Jukka T. Salminen	Lastensuojelun tarpeen väheneeseen vaikuttaa koko kaupungin ennalta ehkäisevät toimet lasten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi, mm. Hyvikes toimeenpanon edistämisen sekä toimintaympäristö muutokset, kuten työllisyyden kehittyminen. Perhepalveluissa panostettiin mm. varhaisen tuen työmallin kehittämiseen.	Vuonna 2014 lastensuojelun asiakkaana (avo-, sijais- ja jälkihuollon asiakkaana) oli 10,5 % Vantaan 0-17-vuotiaista (11,0 % v. 2013). Lastensuojelun avo- ja jälkihuollon suunnitelmallisen sosiaalitoimen asiakkaana oli vuoden 2014 aikana 8,3 % Vantaan 0-17-vuotiaista (8,8 % v. 2013). Sijoitettuna oli vuoden 2014 aikana 1,7 % ikäluokasta (1,7 % v. 2013).	Tavoite toteutui jossain määrin mittareiden 1 - 3 ja 7 osalta ja täysin mittareiden 4 - 6 osalta.
	Aikuisten alkoholin liikakäyttö vähenee (Audit-C-mittari).	39,3 % (M), 24,9 % (N)	37,3 % (M), 23,5 % (N)	Jukka T. Salminen	Kaikkialla tulosalueilla toimia (mm. puheeksiottoa) aikuisten alkoholin liikakäytön vähentämiseksi.	Alkoholin mahdollinen riskikäyttö oli miehillä lähtötasosta hieman kasvanut (41 %), ja naisilla vähentynyt (24,6 %) THL:n v. 2013 toteuttaman kansallisen ATH-kyselytutkimuksen mukaan (Audit-C-mittari) (http://www.terveytemme.fi/ath/2012/notes/ath_alco_cr.htm)	
	Päivittäin tupakolvien aikuisten osuus väestöstä laskee.	18,4 % (M), 13,5 % (N)	17,5 % (M), 12,5 % (N)	Jukka T. Salminen	Mm. terveyspalvelujen vastaanotoilla kannustetaan tupakoinnin lopettamiseen.	Päivittäin tupakolvien miesten osuus oli lähtötasosta laskenut (17,3 %), naisten kasvanut (14,7 %) THL:n v. 2013 toteuttaman kansallisen ATH-kyselytutkimuksen mukaan	
	Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus 25-64-vuotiaista laskee.	5,7 % (2011)	5,4 %	Jukka T. Salminen	Sosiaali- ja terveystoimen perustehtävänä on tukea väestön terveyden, hyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpittoa ja parantumista.	Työkyvyttömyyseläkettä sai vuoden 2013 lopussa 5,3 % Vantaan 25-64-vuotiaista. (v. 2014 tietoa ei vielä saatavissa)	
	Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa.	91,9 %	92,0 %	Jukka T. Salminen	Kotona asumista tukeva tehostettu kotihoito vakiintunut, tarjotaan akuuttia kotihoitoa, kotisairaala-apalveluja ja saattohoitoa kotiin. Ikäpalo-hankkeessa kehitetty moniammatillista neuvontaa ja ohjausta ikäihmisille.	Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus on kasvanut 92,3 %:iin. Kotona asui 10 263 75 vuotta täyttäneitä vantaalaista.	
	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrän muutos	9 092	10 235	Jukka T. Salminen	Ks. vastaus yllä.	Ks. vastaus yllä.	
	Savuton Vantaa -toimenpideohjelman kriteerit täyttyvät.	Kriteerit hyväksytyt.	Kaikki kriteerit täyttyvät.	Jukka T. Salminen	Henkilöstön savuttomuutta linjaava palvelusuhdekäsikirjan ohje tupakointiin ja työaikaan liittyen on valmistunut 2.6.2014. Savuton Vantaa -ohjelman toimenpiteiden toteutumista mittaava kysely toteutetaan syyskuun alussa.	Kriteerit täyttyivät osittain. Parhaiten toteutuu mm. tieto siitä, että Vantaa on savuton kunta, tiloihin ei rakenneta uusia tupakointipaikkoja ja tupakointipaikat on poistettu koulujen, päiväkotien ja oppilaitosten alueilta. Kehitettävää on erityisesti kyltitysten parantamisessa (tupakointi kielletty), palvelusuhdekäsikirjan ohjeistuksen kasittelussa ja niiden noudattamisessa, ja työntekijän lopettamisen tukemisessa eri keinoin.	

Sitova tavoite 2014	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2012 loppu	Mittarin tavoitetaso 2014	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2014 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2014	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin
Strateginen päämäärä 16. Kuntalaisten osallisuus palvelujen kehittämisessä lisääntyä							
16.1. Palvelumuotoilu otetaan käyttöön.	Asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kanssa kehitettyjen palvelujen lukumäärä toimialoitain.	Palvelumuotoilu vähäistä	Palvelumuotoilujen palvelujen määrä kasvaa.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	<p>SOSTER:</p> <p>Kaikilla palvelutulosalueilla edistettiin asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kuulemista palvelujen kehittämisessä.</p> <p>Perhepalveluissa lastensuojelussa ja nuorten palvelujen kehittämisessä toteutettiin kysely lapsille ja nuorille. HYVIKSEN kehittämisessä otettiin lapset ja nuoret aktiivisesti mukaan. Asiakasraudit ja esim. asukaskokoukset ovat osa aikuissosiaalityötä ja päihdepalveluja. Lisäksi perhepalvelut kehittivät toimintaa sosiaalisessa mediassa, sähköisessä asiointissa ja jalkautuvassa työssä, ja kehittämiseen otettiin asiakkaat mukaan. Terveyspalveluissa jatkettiin kokemusasiantuntijatoimintaa, fokus mielenterveysongelmassa. Korson terveysasemalla avattiin yli 65-vuotiaiden Voimanurkka, joka toimii vertaisohjaaja-periaatteella. Hanketta toteutetaan terveyspalveluiden ja liikuntatoimen yhteistyönä. Klubitalotoiminta (mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sosiaalinen kuntoutus ja työtöiminta) käynnistyi syyskuussa Raha-automaattiyhdistyksen tuella.</p> <p>Vanhus- ja vammaispalvelujen IKAPALO-hankkeessa kehitettiin ikäntyneiden neuvontaa ja SIVI: Päihkärinnetin kirjaston, nuorisotilan ja Iltapäiväkerhon palvelumuotoiluhanke yhdessä asukkaiden ja käyttäjien kanssa etenee. Länsimaan kirjaston ja nuorisotilan palvelumuotoiluhanke etenee. Skeittipaikkoja suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden toimesta. Liikuntapalvelut ja tilakeskus ovat käynnistäneet yhteistyön koulujen pihojen saamiseksi osaksi lähiliikuntapaikkaverkkoa. Ylästolaisten yläkoulutilojen sijoittumista koskeva palvelumuotoiluhanke on käynnissä.</p> <p>Vaka: Kivistö-Aviapoliksen tulossikissä on käynnistetty kolme uutta kerhoa ja yksi avoin päiväkerho. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on käynnistynyt yksi kerho ja avoin päiväkerho toiminta 2pv/viikko. Myymäen tulossikissä on käynnistetty kolme uutta kerhoa ja lisäksi yksi kerho yhteistyössä Hämeenkyllän srkn kanssa ja yksi kerho yhteistyössä Luontoliiton kanssa. Hakunila-Tikkurilan tulossikissä on käynnistetty seitsemän uutta kerhoa.</p> <p>KONSAS: Kuntalaispalveluissa palvelumuotoilumeneelmiä on käytetty kevään 2014 aikana kahdessa asukasraadissa lähidemokratiamallin kehittämistyön osana sekä uuden yhteisen asiakaspalvelun suunnittelussa. Kahdelle tulevalle asukastilalle (Länsimaan Kuulakujat ja Kiviston Rubiiniparkki) tehdään MATO: Asukkaat on otettu mukaan eri tavoin maankäytön suunnitteluun. Erityisenä painopisteenä ovat olleet lapset ja nuoret. Kaupunkisuunnittelussa asukkaita on osallistettu mm. Martintaloksen ja Tikkurilan kaavanuotoihin kyselyiden ja työpajojen avulla. Asukkaat ovat olleet eri tavoin mukana myös Kiviston suunnittelussa. Esimerkiksi asunomessualueelle tulevat Tiikerinsilmän taidekivet ovat lähialueen lasten kasialaa. Asukkaita on otettu mukaan myös puistojen, kuten Kvartsijuonen puiston, suunnitteluun. Myös päiväkotien ja koulujen pihojat on kehitetty yhdessä asukkaiden kanssa.</p>	<p>SOSTER: Kaikilla palvelutulosalueilla edistetty asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kuulemista palvelujen kehittämisessä.</p> <p>SIVI: toimialalla on useita palvelumuotoiluhankkeita käynnissä.</p> <p>KONSAS: Kuntalaispalveluissa palvelumuotoilumeneelmiä on käytetty lähidemokratiamallin sekä yhteisen asiakaspalvelun suunnittelussa. Rubiiniparkin asukastilan suunnitelmää on käytetty pohjana tarveselvityksessä.</p> <p>MATO: ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.</p>	Tavoite toteutui täysin.
Strateginen päämäärä 17. Vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut							
17.1. Kustannustehokkuutta kehitetään siten, että palvelujen asukaskohtainen toimintakatteen muutosprosentti on alle yleisen hintakehityksen.	Asukaskohtainen toimintakatteen muutosprosentti	Tarkastelu vuosittain	Alle yleisen hintakehityksen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Talousarvion 2014 mukaiset toimenpiteet, talouden tasapainottamisen ja tuotavuuden kehittämisen jatkaminen.	Vuonna 2014 asukaskohtaisen toimintakatteen vertailukelpoinen muutosprosentti oli +1,3 %, mikä on hieman vuoden 2014 inflaatiotasoa korkeampi kasvutaso. Kaupungin asukaskohtaisen toimintakatteen kasvuun vaikuttavat mm. kuntien velvoitteiden lisääntyminen sekä väestön palvelutarpeen kasvu väestön ikääntymisen kautta.	Tavoite toteutui jossain määrin.

Sitova tavoite 2014	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v.n 2012 loppu	Mittarin tavoitetaso 2014	Vastuuhenkilö(t)	Keskiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2014 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2014	Tavoitteen toteutumisen Tavoite toteutui: - taysin
Strateginen päämäärä 18. Monituottajuus lisää asiakkaan valinnanvapautta							
18.1. Toimialojen monituottajamallit palvelutuotannossa lisääntyvät.	Monituottajamallin käyttöönotto toimialoitain kaupunginhallituksen koordinoimana siten, että strategiasa maantellyt ehdot ja edellytykset täyttyvät.	Monituottajamallin valmistelu on kesken.	Uusia monituottajuu-teen perustuvia palvelujen järjestämistapoja otetaan käyttöön kaikilla toimialoilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	SIVI: Kumppanuusmallia käytetään liikuntapaikkojen toteuttamiseksi. Varhaiskasvatuksessa avoimen varhaiskasvatuksen palveluja lisätään ja kehitetään yhteistyössä seurakunnan ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi on tehty yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien kanssa siten, että lähialkoina käynnistyy kolmen uuden päiväkodin rakentaminen yksityisen palveluntuottajan toimesta. KONSAS: Asiaa koskeneet muistiot valmistuneet. Odottavat luottamusmieskäsittelyä. SOSTER: Toimiala osallistui kaupunkitasoisen monituottajamallin valmisteluun sekä kaupunkitasoisen palvelulinjaukset -ohjelma valmisteluun. Palvelulinjauksiin liittyen valmisteltua valinnanvapauden ja sähköisten palvelujen lisäämiseen liittyen mm. palvelusetelien käyttöön oton laajennusta, ja selvitetty uudelleen palvelusetelien sähköisten järjestelmien vaihtoehtoja. Perhepalveluissa on kehitetty uusia palveluita esim. varhaiseen tukeen ja perhehoitoon. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi elokuussa asiakkaan valinnanvapautta lisäävät toimenpiteet vanhus- ja vammaispalveluissa. Henkilökohtainen budjetit on myönnetty vammaispalveluissa seitsemälle asiakkaalle. MATO: Toimialan palvelutuotannossa käytetään monituottajamallia erityisesti kunnallistekniikassa ja toimi tiloissa. Tuotantomalleja ovat ostopalvelut, oma tuotanto, pks-yhteishankkeet ja kumppanuusmallit.	SIVI: Liikuntapalveluissa 2 vuokrasopimusta, 1 sopimusta edistetty Elokussa varhaiskasvatuksessa käynnistyi 3 yhteistyönä toteutettua kerhoa. Kolmen uuden yksityisen päiväkodin toiminta käynnistyy vuoden 2015 aikana. KONSAS: Asiaa koskeneet muistiot valmistuneet. Odottavat luottamusmieskäsittelyssä päätöksentekoa. SOSTER: Ks. toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi. MATO: Ks toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi.	Tavoite toteutui melko hyvin sosiaali- ja terveydenhuollon on sekä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialoilla ja jossain määrin sivistystoimen sekä konserni- ja asukkas- palveluiden toimialoilla.
Strateginen päämäärä 19. Lisataan sähköistä asiointia ja itsepalveluja							
19.1. Toimialojen sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrää lisätään suunnitelmallisesti.	Sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrä toimialoitain.	Arvio sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen käytöstä, määrä/toimiala 31.12.2012	Sähköisen asioinnin ja itsepalvelujen määrä kasvaa kaikilla toimialoilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	SOSTER: Sosiaali- ja terveystoimissa v. 2014 otettiin käyttöön toimeentulotuen sähköinen hakeminen. Sähköinen ajanvaraus otettiin v. 2014 käyttöön sosiaalihuollon päihdepalveluissa ja perheasiainyksikössä sekä vammaispalveluissa, terveyspalveluissa ajanvarauksella laajennettiin diabeteshoitajan vastaanotto Länsi-Vantaalla sekä puheterapian perhevalmennukseen. Lisäksi käynnistettiin sähköinen terveystarkastus ja -valmennus. Lisäksi sähköinen ajanvaraus on jo toiminut äitiys- ja lastenneuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, keskityössä lastenpäiväpoliklinikassa Koivukylässä, Keski-Vantaan terveysasemilla omalaakarivastaanotoilla, joillaakin hoitajavastaanotoilla, psykiatristen sairaanhoitajien vastaanotoilla ja kaikissa perhesuunnitteluneuvoloissa sekä joissakin kuntoutusyksikön toiminnossa. Marraskuussa Korson terveysasemalla aloitettiin pilotointi aikuisten päiväpoliklinikan sähköisestä ajanvarauksesta. Sähköisen ajanvarauksen osuutta kaikista ajanvarauksista on lisätty. Käytössä on myös eResepti ja eReseptin uusiminen sekä SIVI: Etsivässä nuorisotyössä kehitetään sähköistä palvelua sisällöllisesti. Liikuntapalveluissa ja sivistysvirastossa on toteutettu Timmi -versiopäivityksen käyttöönotto ja sähköisen asioinnin laajennus, Apuri-järjestelmän kehittäminen ja Kaviätietopalvelun suunnittelu. Perhepäivähoitajien käyttöön otettiin mobiilipalvelun käyttöön oton valmistelu. Siinä lasten läsnäolon sekä työntekijöiden työajan seuranta siirtyvät mobiilipalveluun. Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt käyttävät aktiivisesti sähköpostia viestinnässä vanhempien kanssa. Myös sosiaalisen median käyttö on lisääntynyt. MATO: Rakennusvalvonnan "yhden luokun periaate"- hanke on käynnistynyt. KONSAS: Kuntalaisille suunnattu sähköisen asioinnin tuki ja opastus, ns. Help Desk -toiminto, aloitettiin osana Vantaa-Infon palveluvalikoimaa.	SOSTER: Vuonna 2014 loppulla sosiaali- ja terveystoimissa käytössä oli: - terveydenhuollon sähköinen ajanvaraus (mm. lastenneuvola, äitiysneuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, lastenlääkäri, Keski-Vantaan omalaakarivastaanotot, joitakin hoitajavastaanottoja, psykiatristen sairaanhoitajien vastaanotot, perhesuunnitteluneuvolat, joitakin kuntoutusyksikön toimintoja, diabeteshoitajan vastaanotto, Länsi-Vantaan puheterapian perhevalmennus, pilotti Korson terveysaseman aikuisten päiväpoliklinikalla) - eResepti ja eReseptin uusiminen - etähoito videoyhteydellä vammaispalveluissa - toimeentulotuen sähköinen hakeminen - sosiaalihuollon sähköinen ajanvaraus päihdepalveluissa, perheasiainyksikössä, vammaispalveluissa, - sähköinen terveystarkastus ja -valmennus. - Kanta-arkisto, josta voi katsoa omia potilastietoja SIVI: Edellytykset sähköisen asioinnin määrän kasvulle ovat parantuneet. Perhepäivähoitajan mobiilipalvelun käyttöön otettiin ja valmistelussa. Wilman mobiilisovellus on otettu käyttöön. Timmi-tilavarauksjärjestelmään on tehty version päivitys, sähköinen asiointi kehitetty edelleen. Kaksi omatoimikirjastoa on avattu ja lisätty verkkomaksamismahdollisuus. Kouluihin ja oppilaitoksiin saatiin langaton verkko vuoden 2014 aikana. Lasten ja nuorten mahdollisuudet hyödyntää tieto- ja viestintätekniikkaa oppimisen tukena parantuivat merkittävästi, kun päiväkotihin, kouluihin ja oppilaitoksiin hankittiin yli 16 000 tablettitietoa. MATO: Yhden luokun -periaate ja pientalolupien taysin sähköinen hakeminen ja käsittely otettiin käyttöön 1.11.2014 jälkeen haetuissa luvissa. KONSAS: Sähköisten palveluiden ekosysteemi suunniteltu. Käynnistetty sähköisten palveluiden alustarakaisujen ja ketterien kehittäjien kilpailutus.	Tavoite toteutui täysin sosiaali- ja terveydenhuollon, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön sekä konserni- ja asukkas- palveluiden toimialoilla ja melko hyvin sivistystoimen toimialalla.

Sitova tavoite 2014	Sitovan tavoitteen mittari	Mittarin lähtötaso, v:n 2012 loppu	Mittarin tavoitetaso 2014	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2014 sitovan tavoitteen toteuttamiseksi	Mittari(e)n tilanne 31.12.2014	Tavoitteen toteutuminen Tavoite toteutui: - täysin
Muutosta toteutetaan johtamisen kautta							
Strateginen päämäärä 21. Henkilöstön sitoutumisen ja osaavan työvoiman varmistaminen							
21.1. Sairauspoissaolojen määrä vähenee.	Sairauspoissaolojen määrä	4,34 %	3,84 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Aktiivisen valittamisen toimintatapa on ollut esimiesten käytössä: puheeksiotto, työn muokkaaminen jne.	Sairauspoissaoloprosentti oli 31.12. 4,58. Vain sosterin ja kajon osalta oli laskua edelliseen vuoteen nähden.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
21.2. Osaamisen kehittämisen uusi toimintamalli on käytössä.	Oppimispäivät ja koulutuksista saadut korvaukset / eurot toimialoitain	33 000 oppimispäivää, laskutettuja euroja 0 e	36 300 oppimispäivää, euromäärää ei vielä voida arvioida	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Koulutussuunnitelmien toteuttaminen on käynnissä.	Toteutuma 29 497 oppimispäivää ja korvaus 247 138 euroa. Toimialojen kirjaamiskäytännöt ovat olleet sekavia ja osa koulutuksista on jäänyt kirjaamatta.	Tavoite toteutui jossain määrin.
21.3. Osana systemaattista oppilaitosyhteistyötä on käytössä kiinteä harjoitteluyhteistyö vähintään viidellä ammattiryhmällä.	Harjoitteluyhteistyö käytössä lääkäreillä, sairaanhoitajilla, sosiaalihoitajilla, sosiaalityöntekijöillä ja lastentarhanopettajilla.	Satunnaista	Harjoitteluyhteistyö käytössä mainituilla viidellä ammattiryhmällä	Jukka T. Salminen, Elina Lehto-Häggroth Raportointivastuu: Kirsi-Marja Lievonen	Puitesopimukset harjoitteluyhteistyöstä on tehty Laurean, Diakin ja Metropolian kanssa. Nykytila kartoitettu. Lukuvuoden 2014-2015 amk-harjoitteluyhteistyö puitesopimuskomppanien kanssa on toteutettu koordinoitusti ensimmäisen kerran. Amk-yhteistyöhön on valmisteltu systemaattista mallia yhteistyössä ko.tulosalueiden kanssa.	Nykytilakartoituksen perusteella pks:lla lastentarhanopettaja-(KK), lääkäri- ja sosiaalityöntekijäopiskelijoiden oppilaitosyhteistyö on systemaattista. Sairaanhoitajien, sosiaalihoitajien ja sosionomien systemaattista yhteistyön mallia on kehitetty yhteistyössä tulosalueiden kanssa vuoden 2014 aikana ja työskentelyä jatketaan edelleen.	Tavoite toteutui jossain määrin.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10

Yleishallinto yhteensä

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 226	0	2 226	2 143	84
Menot	-28 042	925	-27 117	-25 881	-1 236
Toimintakate	-25 816	925	-24 891	-23 738	-1 152

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2014

Yleishallinnon talousarvio koostuu mm. kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2014

Yleishallinnon toimintatuotot toteutuivat 96 prosenttisesti ja toimintamenot 95 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan 1,2 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuhenkilö: Päivi Kimpimäki

Puheenjohtaja: Tapani Salmi

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	280	0	280	300	-20
Menot	-369	0	-369	-318	-51
Toimintakate	-89	0	-89	-18	-71

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kunnallisvaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston toimikaudekseen 2013 - 2016 valitsemat viisi jäsentä ja viisi varajäsentä. Vuonna 2014 toteutettiin europarlamenttivaalit ja keskusvaalilautakunta kokoontui viisi kertaa.

Oikeusministeriön korvaus kunnille nousi kahteen euroon äänioikeutettua kunnan asukasta kohti eli korvaus nousi 0,10 eurolla.

Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunnan talousarvio toteutui 85 prosenttisesti.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuhenkilö: Kari Nenonen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-976	0	-976	-926	-50
Toimintakate	-976	0	-976	-926	-50

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Kaupunginvaltuuston kokouksia pidettiin vuoden 2014 aikana 11 kappaletta. Selostustilaisuuksia pidettiin 12 ja iltakouluja neljä. Lisäksi valtuusto piti valtuustoseminaarit toukokuussa ja syyskuussa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuma oli 95 prosenttia.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuhenkilö: Helena Hyvönen

Puheenjohtaja: Juha Malmi

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-522	-7	-529	-451	-78
Toimintakate	-522	-7	-529	-451	-78

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 9 luvun mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmien mukaisesti. Tarkastuslautakunta on kehittänyt työmenetelmiänsä ja hankkinut asiakaspalautetta kehittämisen välineeksi. Kokouksia tarkastuslautakunnalla on vuoden aikana ollut kahdeksan ja työryhmillä kaksitoista. Arviointikertomus vuodelta 2013 hyväksyttiin lautakunnassa 29.4.2014.

Yhteistyössä tilintarkastajan kanssa lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa. Vastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle huhti- ja joulukuussa.

Arviointitarkastusten ja arviointikertomuksen valmistelun lisäksi ulkoisen tarkastuksen henkilöstön tehtävänä on suorittaa tilintarkastusta ulkoiselle tilintarkastajalle sekä valmistella tarkastuslautakunnalle sen käsittelemät asiat. Ulkoinen tarkastus suorittaa myös tulosalueelleen kuuluvat henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävät sekä hankinnat.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2013–2016 yhteensä 14 jäsentä, kun edellisellä kaudella jäseniä oli kymmenen. Vuonna 2014 lautakunta on jakaantunut neljään työryhmään, kun edellisellä kaudella työryhmiä oli kaksi.

Vuoden 2014 elokuussa tulosalue muutti Lehdokkitie 2:ssa sijainneista toimitiloista Asematie 10:ssä sijaitseviin tietohallinnolta vapautuneisiin toimitiloihin.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2014 aikana ei ollut lisätoimeksiantoja tilintarkastus- ja arviointitoiminnassa. Toimintamenot toteutuivat 85-prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Kari Nenonen

Puheenjohtaja: Tapani Mäkinen

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 946	0	1 946	1 843	103
Menot	-12 565	932	-11 632	-10 587	-1 045
Toimintakate	-10 618	932	-9 686	-8 744	-942

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Kaupunginhallitus kokoontui 21 kertaa. Lisäksi pidettiin yhdeksän kaupunginhallituksen iltakoulua ja yksi strategiaseminaari.

Kaupunginhallituksen yleisjaosto kokoontui 11 kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen käyttövaroihin varatusta määrärahasta on siirretty toimialoille vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamiseksi varatut 0,689 milj. euroa ja näiden sivukulut.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksiin oli varattu 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa mm. edunvalvonnan ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia sekä odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Määräraha on jäänyt lähes kokonaan käyttämättä.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-13 611	0	-13 611	-13 599	-11
Toimintakate	-13 611	0	-13 611	-13 599	-11

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaiset avustukset Tiedekeskussäätiölle, KatuMetro - tutkimusohjelmalle sekä Suomen kansallisoopperan vuotuinen käyttöavustus.

Suomen kansallisoopperan uusi sopimus tuli voimaan 1.1.2014 alkaen. Lisäksi määrärahasta on maksettu HRI-hankkeen (seututieto) kustannukset, Vantaan kaupungin maksuosuus aluepelastuslaitoksen kustannuksista ja kaupungin osuus Haltian luontokeskuksen toiminnan järjestämisestä.

11

Kaupunginjohtajan toimiala

Vastuuhenkilö: Kari Nenonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 898	0	1 898	2 170	-272
Menot	-19 418	-5	-19 423	-17 249	-2 174
Toimintakate	-17 520	-5	-17 525	-15 079	-2 446

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Kaupunginjohtajan toimiala sisältää yleisjohton, kaupunginkanslian, sisäisen tarkastuksen, taloussuunnittelun, henkilöstökeskuksen ja elinkeinopalvelujen tulosalueet.

Kaupunginkanslian tulosalue vastaa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen esityslistojen valmistelusta ja pöytäkirjojen laatimisesta, päätösten täytäntöönpanosta, kaupungin yhteisistä ja kaupunginjohtajan toimialan lakiasioista, ja huolehtii kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tarvitsemista hallintopalveluista, yleisten vaalien järjestelyistä, PKS- ja seutuyhteisön valmistelusta, sekä kaupunkitason turvallisuus- ja valmiusasioista.

Tulosalueen talousarvion toteuma oli 94 prosenttia. Toimintamenojen alitus johtui henkilöstömenojen alhaisemmasta toteumasta.

Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Tarkastustyön vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti. Sisäisen tarkastuksen talousarvio alittui, koska sisäisessä tarkastuksessa oli puolen vuoden ajan yhden henkilön vajuus verrattuna budjetoituun.

Taloussuunnittelun tulosalue koostuu kolmesta yksiköstä: taloussuunnittelu-, tietopalvelu- ja strategiayksiköstä. Tulosalueen vuoden 2014 toimintamenot alittivat talousarvion toteumaprosentin ollessa 91 prosenttia. Määrärahojen alitus muodostui palvelujen ostoihin varattujen määrärahojen säästymisestä. Tulosalueen henkilöstömäärä pysyi ennallaan.

Vuoden 2014 aikana valmisteltiin taloussuunnitelman lisäksi mm. kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma sekä kaupunkitason projektimalli sekä siihen liittyen otettiin käyttöön tietojärjestelmä projektisalkunhallintaan. Lisäksi vuoden 2014 aikana järjestettiin runsaasti koulutusta tulosalueen vastuualueiden osalta, edistettiin tiedolla johtamisen hanketta, saatettiin loppuun InnoLa-laaturpalkintokilpailu sekä osallistuttiin mm. Vantaan valmisteluun valtakunnallisissa kuntasektorin uudistamishankkeissa.

Tietopalveluyksikkö toimitti ja julkaisi eri tavoin Vantaata ja koko Helsingin seutua koskevaa tilastotietoa. Vuonna 2014 väestöennusteesta tehtiin alkuvuodesta Facta-kuntarekisterin tietoihin perustuva ennuste talousarvion laadinnan tueksi ja myöhemmin virallisiin tietoihin pohjautuva ennuste. Lisäksi yksikkö mm. kehitti käytössä olevia rekistereitä ja valmisteli uudentyyppeistä tietokantaa ja käyttöliittymää vieraskielistä väestöä koskevien tietojen kokoamiseksi ja analysoimiseksi. Seudullista yhteistyötä tehtiin mm. avoimen datan Helsinki Region Infoshare (HRI) -hankkeessa sekä KatuMetro-kaupunkitutkimusohjelmassa.

Henkilöstökeskuksessa kevään 2014 aikana osana HR-muutoshanketta käytiin lävitse kaikki hr-työn keskeiset osa-alueet ja mietittiin yhdessä toimialojen kanssa, miten tehtäviä kannattaa jatkossa organisoida, jotta ne ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita. Selvityksen myötä prosesseja lähdettiin yhdenmukaistamaan koko kaupungissa: mm. terveys- ja turvallisuusjohtamisen tuen prosessit ja toimintatavat sekä oppilaitosyhteistyön prosessit.

Muutoshankkeen pohjalta kaupungin johtoryhmä linjasi, että henkilöstön kehittäminen, oppilaitosyhteistyö ja työnantajamarkkinointi (mm. messut) keskitetään henkilöstökeskukseen. Samalla päätettiin siirtyä 1.1.2015 alkaen henkilöstökoulutuksen suunnittelun ja järjestämisen osalta ostopalveluihin. Henkilöstökeskus tuotti ja kilpailutti palvelut. Puitesopimus tehtiin Metropolia-ammattikorkeakoulun kanssa 2+2 vuoden ajaksi. Hr-asiantuntijatyössä on muutosten jälkeen 6 htv vähemmän palveluksessa.

Vuonna 2013 toteutetun työaikaselvityksen toimenpiteitä lähdettiin edistämään vuoden 2014 aikana. Kustannustehokkaaseen työaika-suunnitteluun kannustettiin muun muassa esimiesten konsultoinneissa sekä esimiesvalmennuksissa. Lisäksi asiaa ohjeistettiin kaupunkitasolla.

Vuoden 2014 aikana henkilöstökeskuksesta tuettiin myös lukuisia muutosprosesseja erityisesti muutosjohtamisen ja yhteistoimintaneuvottelujen näkökulmasta.

Terveysjohtamisen uutta vaihetta valmisteltiin jo vuonna 2014, koska on tulossa terveysjohtamisen tueksi sähköinen palvelu osana HR-työpöytää – eVälke. Tavoitteena on, että jatkossa jokainen Vantaan esimies käy työntekijöidensä kanssa oikea-aikaisesti Välkekeskustelut aktiivisen väittämisen toimintatavan mukaisesti ja kirjaa seurannan eVälkeeseen. Järjestelmä lähettää herätteen esimiehelle ja työntekijälle, kun on ajankohtaista käydä Välkekeskustelu (poissaolomäärä täyttyy).

Pks-yhteistyönä toteutettiin HR -järjestelmään vuosilomalain muutoksen vaatimat järjestelmämuutokset. Lisäksi siirryttiin pks-yhteistyönä toteutettuun sähköiseen toimintatapaan Kelan päiväraha-asioiden käsittelyssä.

Talousarvio toteutui alle suunnitelman (95 %). Alittuminen johtui ennakoitua pienemmistä palveluostoista ja suunniteltujen järjestelmäkehitysten viivästymisestä.

Elinkeinopalvelujen tulosalue vastaa kaupungin elinvoimaisuuden kehittämisestä, elinkeino- ja kansainvälistymispolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä. Tulosalueelle kuuluu myös kansainvälisten hankkeiden koordinointi, EU-rahoitus ja yhteistyö metropolialueen kilpailukykystrategian toteutuksessa. Lisäksi kaupungin viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu, ohjaus ja valvonta, yritysten neuvontapalvelut, matkailun kehittäminen sekä ystävyyskaupunkitoiminnan järjestäminen ovat kokonaisuudessaan tulosalueen tehtäviä.

Vuonna 2014 tulosalueen vastuulla ollut kaupungin elinvoimaohjelma valmistui. Se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa maaliskuussa, jonka jälkeen elinvoimaohjelman toimenpiteet käynnistettiin. Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin osalta toteutettiin merkittävä brändiuudistus, jolla tavoitellaan yhtenäistä ja vaikuttavaa Vantaa mielikuvaa. Yritysneuvontaa ja projektitoimintaa kehitettiin mm. organisaatiouudistuksin. Vuoden 2014 aikana Vantaa osallistui kuuden suurimman kaupungin yhteisen 6Aika-hankkeen valmisteluun.

Tulosalueen toimintamenot alittivat huomattavasti talousarvion, mikä johtui pääosin henkilöstömenojen alhaisemmasta toteumasta sekä elinvoimaohjelman hankkeiden toimeenpanon viivästyemisestä.

Valtuustokauden strategisten päämäärien sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttaminen vuonna 2014

Toimiala on vuonna 2014 vastannut mm. kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman laidinnasta, elinvoimaohjelman toimeenpanosta sekä henkilöstö- ja taloussuunnittelun ohjauksesta talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman tavoitteiden mukaisesti. Valtuustokauden strategian väliarviointi toteutetaan kevään 2015 aikana.

Talousarvion toteutuminen 2014

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat kaupunginjohtajan toimialan tulot ja menot. Talousarvioon nähden tulot ylittyivät 0,3 milj. euroa ja menot alittuivat 2,2 milj. euroa. Menojen alittuminen johtui mm. projektitoimintaan, konsulttipalvelujen ostoon ja elinvoimaohjelman toteuttamiseen varausten käytön vähäisyydestä sekä henkilöstösäästöistä.

17

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Vastuuhenkilö: Martti Lipponen ja Heidi Nygren

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 193	-117	13 076	15 594	-2 518
Valmistus omaan käyttöön	750	0	750	699	51
Menot	-67 482	-1 886	-69 368	-68 034	-1 334
Menot ilman VOK	-66 732	-1 886	-68 618	-67 335	-1 283
Toimintakate	-53 539	-2 003	-55 542	-51 741	-3 800

17

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 227	0	4 227	5 405	-1 178
Valmistus omaan käyttöön	750	0	750	699	51
Menot	-40 737	-19	-40 755	-39 245	-1 511
Menot ilman VOK	-39 987	-19	-40 005	-38 546	-1 459
Toimintakate	-35 760	-19	-35 778	-33 141	-2 637

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2014

Konsernipalvelut keskitettiin uudistettuihin toimitiloihin Kielotie 14:ään, jolloin voitiin luopua Neilikkatien, Peltolantien ja osittain Asematien toimitiloista. Toimistorakennuksen neljänteen kerrokseen luotiin moderni koulutuskeskus, jota hyödynnetään kaupungin koulutuksissa. Asukaspalveluiden hallinto ja kuntalaispalvelut puolestaan muuttivat Kielotie 13:en tiloihin.

Keittiöverkkoselvitys valmistui, jonka pohjalta aloitetaan yhdessä palveluntuottajien kanssa aterioiden tuotantotapojen ja keittiöverkon suunnittelutyö.

Riskienhallinnan ohjausryhmä aloitti toimintansa ja vastaa jatkossa riskienhallintapolitiikan ajantasaisuudesta ja jalkauttamisesta.

Kaupungin logistiikkavarasto muutti Hosantie 2:een Niittytien toimitiloista.

Tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelutuotannon keskittäminen talouspalvelukeskukseen etenee suunnitellusti: vuonna 2014 talouspalvelukeskuksessa hoidettiin 11 tytäryhtiön taloushallinnon palvelut ja vuonna 2015 tavoitteena on 24 yhtiön taloustehtävien hoitaminen keskitetysti palvelukeskuksessa.

Perustietotekniikan kilpailutus toteutettiin vuoden 2014 aikana ja uusi ostopalvelutoiminta alkaa vuoden 2015 alusta. Perustietotekniikkaan kuuluu työasemaympäristön ylläpito, lähituki, konesalitoiminta, verkon kaapeloinnit ja vianselvitys sekä kokonaisvastuu ympäristön kehittämisestä.

Määrärahojen alitus antoi mahdollisuuden hankkia kouluille tablet -tietokoneita. Loppuvuoden aikana toteutettiin tukikokonaisuuden suunnittelu ja langattoman verkon tukiasemien kehittämistä sekä käynnistettiin koulutukset.

Tikkurilan yhteispalvelun asiakaspiste muutti vuodenvaihteessa 2014/2015 uusiin tiloihin matkakeskus Dixiin ja samalla yhteispalvelupisteiden nimi muutettiin Vantaa-infoksi.

Työllisyyspalveluissa valmistauduttiin uuteen lakisääteiseen tehtävään, monialaiseen yhteispalveluun sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden rahoitusvastuun kasvuun kehittämällä uusia palveluita. Työllisyyspalveluiden uuden työllisyystalon, pesula Reelin, rakentamisen myötä luotiin uusi palvelu työelämätaitojen kartuttamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvuun pureuduttiin valtakunnalliseen kuntakokeiluun kuuluvan Työraide-projektin voimin. Työraide selvitti lähes 1 000 pitkäaikaistyöttömän tilanteen ja ohjasi heidät työhön tai tarvittavien palveluiden piiriin. Kunnan eri toimialat edistivät työllisyyttä tarjoamalla aikaisempaa enemmän työtoimintapaikkoja pitkäaikaistyöttömille. Valtti-avustuksen, kunnan työllisyysavustuksen yrityksille, määrää nostettiin 300 eurosta 500 euroon, mikä lisäsi yritysten halukkuutta palkata henkilöstöä huolimatta vaikeasta taloudellisesta tilanteesta. Työllisyyspalvelut valittiin Valtiovarainministeriön nuorisotakuun kuntakokeiluun, joka osaltaan vahvistaa nuorten työllisyyden edistämistä, kuten myös Petra-projektin jatkuminen valtuustokauden loppuun asti. Petra-projektille on myös haettu ESR:n jatkorahoitusta.

Talous- ja hallintopalvelut

Talous- ja hallintopalveluiden tulosalueella valmistui keittiöverkkoselvitys, jonka pohjalta aloitetaan yhdessä palveluntuottajien kanssa aterioiden tuotantotapojen ja keittiöverkon suunnittelutyö. Työhön osallistuvat kaupungin sisältä tilakeskus, hankintakeskus sekä konsernihallinto ja rahoitus – tulosalueet.

Lähimaksamisen pilotti toteutettiin Peltolan ja Ylästön kouluilla sekä Helsingin skolanissa siten, että oppilaat maksoivat välipalansa käyttäen lähimaksutarroja.

Helsingin seudun asioimistulkikeskuksen yhtiöittäminen / myymisen prosessia jatkettiin neuvottelemalla potentiaalisten ostajien kanssa. Lopulta päädyttiin esittämään kaupunginhallitukselle tulkikeskuksen yhtiöittämistä siten, että siitä syntyi Vantaan kaupungin täysin omistama tytäryhtiö.

Vantaan kaupungin toimitilojen käyttäjäpalveluiden hallinnassa ensimmäinen sopimuskausi Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n kanssa kattaa ajanjakson 2012 – 2015. Sopimuskauden 2016 – 2020 puitesopimusta alettiin valmistella aivan vuoden lopussa. Se on tarkoitus käsitellä kaupunginhallituksessa yhdessä TVO -selvityksen ”Toimitilojen käyttäjäpalveluiden hankinta” -dokumentin kanssa. Toimialojen/ tulosalueiden kanssa laaditaan tarkemmat palvelukohtaiset sopimukset vuoden 2015 loppuun mennessä.

Myyntituotot ylittivät 366 349 euroa (1 649 955 euroa) henkilöstöruokailun arvioitua suuremman kysynnän ja arvioitua suuremman saadun EU-maitotuen määrän takia. Toimintakulut alittuivat 49 960 euroa säästyneiden henkilöstökulujen takia. Toimintakate on siten 416 309 euroa parempi kuin talousarvio 2014.

Konsernihallinto ja rahoitus

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue vastaa kaupunkikonsernin maksuvalmiudesta kaikissa olosuhteissa. Tulosalue koordinoi kaupungin omistajaohjausta ja – valvontaa ja tuottaa lakiasian- ja controller -palveluita sekä kaupungin sisällä että konserniyhtiöille. Tulosalue turvaa monimuotoisten rahoituskanavien avulla kaupunkikonserniin investointien rahoituksen sekä vastaa kaupunkikonsernin lainasalkun korkoriskin hallinnasta. Konsernitilijärjestelmällä mahdollistetaan kustannustehokas kassanhallinta sekä taataan sijoituksille varoille mahdollisimman korkea pääoman turvaava tuotto. Tulosalue hallinnoi asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastoa.

Tulosalue koordinoi kaupungin riskienhallintatyötä vastaamalla riskienhallinnan ohjausryhmän toiminnasta sekä riskienhallintapolitiikan ajantasaisuudesta ja jalkauttamisesta. Vakuutusurvan ja vahinkorahaston avulla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin palveluiden keskeytymätön tuottaminen. Vakuutusurvan ja vahinkorahaston avulla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin palveluiden keskeytymätön tuottaminen.

Kaupunginjohtaja perusti 6/2014 riskienhallinnan ohjausryhmän suunnittelemaan, koordinoimaan ja kehittämään riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Riskienhallinnan ohjausryhmään kuuluvat edustajat jokaiselta toimialalta sekä erikseen nimetyt asiantuntijat. Projekti jatkuu vuonna 2015.

Syksyllä 2013 kilpailutettiin vakuutusurva kaupungille ja tytäryhteisöille. Uudet sopimukset astuivat voimaan 1.1.2014. Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalue hoiti vakuutusurvan vaihtoon liittyvät käytännön järjestelyt ja ohjeistuksen kevään 2014 aikana.

Vuonna 2014 konsernihallinnon merkittävin projekti oli Vantaan kaupunkikonsernin liikuntayhtiöiden kiinteistö-toiminnan fuusioiminen VTK Kiinteistöt Oy:hyn.

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen toimintatuotot ylittivät vuoden 2014 taloussuunnitelman 298 000 euroa, pääsyyinä Kiinteistö Oy Biomedicum Helsingin osakkeiden myyntivoitto 269 000 euroa.

Konsernihallinnon ja rahoituksen tulosalueen toimintakulut alittivat vuoden 2014 taloussuunnitelman. Pääasiallisen syy budjetin alittumiseen oli riskienhallintaan liittyvän rekrytoinnin siirtyminen vuodelle 2015.

Kaupungin nettolainanotto 2014 oli 100,2 milj. euroa, joten rahoituksen pääpaino oli pitkän varainhankinnan turvaaminen kohtuullisilla ehdoilla sekä kasvavan lainasalkun korkoriskin hallinta. Kaupungin korkomenot onnistuttiin painamaan historiallisen alhaiselle tasolle lainasalkun koko huomioiden.

Talospalvelukeskus

Talospalvelukeskuksessa on jatkettu onnistuneesti ulkoisen laskennan prosessien tehokkuuden ja laadun parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Ostolaskun käsittely maksoi vuonna 2014 keskimäärin 2,62 €/ kpl eli hinta aleni edellisvuoteen verrattuna 4,3 prosenttia ja myyntilaskun käsittely 1,74 €/ kpl eli hinta aleni 9,9 prosenttia. Kaupungin arvonnäköverolaskennan prosessin kehittämiseksi ja taloudellisten menetysten minimoimiseksi on käynnissä ostolaskuaineiston arvonnäköverokirjausten analysointi, jonka tuloksena on saatu taloudellista hyötyä nettona noin 75 000 euroa vuodelta 2010 ja noin 70 000 euroa vuodelta 2011.

Taluspäällikköpalvelu oman toimialan liikelaitoksille on saatu vakiinnutettua. Palvelun tuotantokustannukset talospalvelukeskuksessa ovat 11 prosenttia alhaisemmat kuin lähtötilanteessa.

Tytäryhtiöiden taloushallinnon palvelutuotannon keskittäminen talouspalvelukeskukseen etenee suunnitellusti: vuonna 2014 talouspalvelukeskuksessa hoidettiin 11 tytäryhtiön taloushallinnon palvelut ja vuonna 2015 tavoitteena on 24 yhtiön taloustehtävien hoitaminen keskitetysti palvelukeskuksessa.

Talouspalvelukeskus pysyi vuoden 2014 talousarviossa – toimintatuotot ylittyivät 60 prosenttia ja toimintakulut alittuivat 4 prosenttia talousarvioon nähden.

Tietohallinnon palvelukeskus

Tietohallinto jatkoi tietohallinto-ohjelma 2014 – 2017 toteuttamista. Vuoden 2014 aikana toteutettiin seuraavat keskeiset muutokset:

- perustietotekniikkapalveluiden ulkoistus ja liikkeenluovutus
- IT-palvelunhallintajärjestelmä- ja SAP-ylläpitokilpailutus käynnistettiin
- tietoturvapääällikköpalvelu ja tietoturvasot projekti käynnistettiin
- koulujen tablet -hankinta, tukikokonaisuuden suunnittelu ja koulutusten käynnistäminen
- tietoliikenneverkon (avoinWlan) kehittäminen 1 milj. eurolla
- Kielotie 14 IT- ja av-kokonaisuuden suunnittelu ja käyttöönotto
- BYOD (bring your own device) ja CYOD (choose your own device) konseptien suunnittelu
- työasema 2.0- ja pilvipalvelukonseptin suunnittelu

Sähköisten palveluiden toimenpideohjelma 2014 – 2017

Vuoden 2014 aikana käynnistettiin sähköisten palveluiden kokonaisuuden suunnittelu ja kehittäminen. Seuraavat kehittämiseen valmistavat osa-alueet saatiin valmiiksi.

- Sähköisten palveluiden ekosysteemin suunnittelu ja kilpailutusdokumenttien valmistelu

Tietohallinnon talousarviossa oli toimintatuottoja budjetoitu 867 875 euroa. Vuoden lopussa oli tuottoja toteutunut 1 193 382 euroa, eli 138 prosenttia talousarvioon nähden. Toimintakuluja oli budjetoitu 23,0 milj. euroa. Vuoden lopussa kuluja oli toteutunut 22,8 milj. euroa, eli 99 prosenttia. Valmistusta omaan käyttöön oli budjetoitu talousarvioon 750 000 euroa, josta toteutui 698 747 euroa, eli 93 prosenttia. Aineettoman omaisuuden investointeja oli talousarviossa budjetoitu määrärahamuutosten jälkeen 7,5 milj. euroa, josta toteutui 5,7 milj. euroa, eli 76 prosenttia. Aineettoman omaisuuden alhainen käyttöaste (76 %) johtui keskeisesti siitä, että toimeentulotuki -kokonaisuutta ei kehitetty vuoden 2014 aikana alkuperäisen suunnitelman mukaisesti.

Hankintakeskus

Kesäkuussa solmittiin aiesopimus HUS-Logistiikka liikelaitoksen kanssa koskien hoitotarvikkeiden hankinnan ja varastoinnin siirtoa HUS-Logistiikan hoidettavaksi. Siirto toteutetaan vaiheittain siten, että vuoden 2015 alusta hoitotarvikkeiden hankinnat tehdään HUS-logistiikan sopimustoimittajilta. Vuoden 2016 alusta hankinta ja varastointi siirtyy HUS-Logistiikalle.

Hankintojen keskittämistä toteutettiin siten, että tietohallinnon hankintaprosessi ja hankintahenkilöstö siirrettiin hankintakeskukseen.

Vantaan kaupunki on tavoittelemassa Reilun kaupan kaupungin arvonimeä. Hankintakeskus on ottanut Reilun kaupan tuotteet huomioon kaikissa mahdollisissa hankinnoissa.

Sosiaalisia kriteerejä on sovellettu muutamissa hankinnoissa ja tätä tullaan jatkamaan vuoden 2015 aikana muun muassa olemalla mukana THL:n koordinoimassa Hankinnoista duunia -hankkeessa.

Sähköisten kilpailuttamisjärjestelmien käyttöä on laajennettu koko kaupungin käyttöön.

Sähköisen sopimushallinnan määrittelytyöt on aloitettu, samoin sähköisen asiakirjahallinnan ja sähköisen kilpailuttamisjärjestelmän integraatiotyöt on aloitettu. Näillä toimenpiteillä pyritään kilpailuttamisprosessien tehostamiseen.

Hankintakeskukselle oli talousarvioon budjetoitu toimintatuottoja 1,1 milj. euroa. Vuoden lopussa oli toimintatuottoja toteutunut 1,2 milj. euroa, eli 109 prosenttia talousarviosta. Toimintakuluja oli hankintakeskukselle budjetoitu 3,9 milj. euroa. Vuoden lopussa oli kuluja toteutunut 3,7 milj. euroa, eli 95 prosenttia talousarviosta.

Kuntalaispalvelut

Tikkurilan yhteispalvelun asiakaspiste muutti vuodenvaihteessa 2014/2015 uusiin tiloihin matkakeskus Dixiin ja samalla yhteispalvelupisteiden nimi muutettiin Vantaa-infoksi. Samalla jatketaan Vantaan uuden yhteisen asiakaspalvelun kehittämistä. Työn taustalla on koko kaupungin avustavan neuvonta- ja asiointipalvelun tehostaminen sekä asiakaskokemuksen ja toimintatapojen parantaminen. Vantaa-infon asiakastilaan tuli uutena mahdollisuus pienimuotoisiin näyttelyihin ja tapahtumiin. Tilan vuosikelloa ylläpitää viestintäverkosto.

Yhteispalvelupisteissä kävi viime vuonna 82 558 asiakasta, mikä on 1 247 enemmän kuin edellisenä vuonna. Työntekijää kohti laskettuna asiakkaita oli 5 159 / työntekijä / vuosi. Lisäksi palvelua annettiin puhelimitse ja sähköisesti.

Vantaa-neuvontaa kehitettiin edelleen ja erityisesti puhelimessa annettavaan neuvontaan tehtiin rakenteellisia muutoksia, jonka myötä palvelun tavoitettavuus parantui. Ikäpalo -hankkeessa pilotoitiin keskitettyä neuvonta- ja palveluohjausta Myyrmäen yhteispalvelupisteessä. Maahanmuuttajaneuvontaan panostettiin edelleen ja uusi chat -palvelu otettiin käyttöön. Lisäksi kesäkuukausina pilotoitiin matkailuneuvontaa chatin avulla.

Talous- ja velkaneuvonnan puhelinneuvonnassa ja ajanvarauksessa palveltiin 1 093 asiakasta. Osaa soittajista autettiin puhelimitse ja 563 soittajalle annettiin käyntiaika. Jonotusaika oli vuoden lopussa 29 päivää eli 13 päivää vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uusia käyntiasiakkaita otettiin vastaan 349. Lisäksi avustettiin jo velkojen järjestelyissä olevia asiakkaita sekä aikoinaan edellytysten täyttymättä jäämisen vuoksi odottamaan jääneitä asiakkaita, joiden taloudellinen tilanne oli muuttunut. Kaikkiaan kirjattuja toimenpiteitä oli vuonna 2014 1 477 kpl, mikä oli 49 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Talous- ja velkaneuvonnan asiakkaiden keskimääräinen velkamäärä oli 50 567 euroa eli suunnilleen saman verran kuin edellisvuonna. Kortti- ja muiden kulutusluottojen osuus asiakkaiden veloista oli edelleen huomattava. Asiakkaiden velkaantumisessa oli tyyppillistä ns. piilo- ja elämäntapavelkaantumisen.

Kirjaamossa on laadittu ASTAn käytön tueksi monipuolinen ohjeisto. ASTAn käyttö sujuvoitui ja myös osittain vakiintui. Ohjaukselle, neuvonnalle, opastukselle ja osaamisen syventämiselle on edelleen tarvetta. ASTAn koulutuksissa painopistettä siirrettiin toimialakohtaisiin neuvonta- ja koulutuspaketteihin yleiskoulutusten rinnalle. ASTAn neuvontapuhelin otettiin käyttöön toukokuun alussa ja se sai heti hyvän vastaanoton.

Arkistolla oli 3 064 asiakasta. Sähköinen asiakaspalvelu vähensi asiakkaiden määrää asiakaspalvelupisteessä. Kirjaamossa kirjattiin vireille vuonna 2014 yli 9 000 asiaa. Arkistotilojen ja asiakirjahallinnon tilanteen kaupunkitasoinen yhteisselvitys on sovittu aloitettavaksi. Arkiston seulontaprojektia jatkettiin vuoden 2017 loppuun. Sähköisen avustussovelluksen käyttöönotosta luovuttiin.

Yhteinen pöytä -ESR -selvitysprojekti aloitti Vantti Oy:n kanssa Varian tähdelouneiden jakelun kaupungin asukastila Tuulikonttiin ja kolmeen yhdistykseen. Joulukuussa 2014 alkanut Suomen Lähikauppa Oy:n hävikkiruokapilotti vei ruokaa noin 20 paikkaan Vantaalla ja pilotti jatkuu toistaiseksi. Projektin päätavoitetta, kansalais-toiminnan osallistavuuden ja asiakaslähtöisyyden lisäämistä suunnitellaan yhdessä laajan verkoston kanssa.

Kuntalaispalveluissa valmisteltiin vuonna 2014 uutta lähidemokratiamallia, jonka tavoitteena oli saada kuntalaiset entistä paremmin mukaan asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon. Mallin valmisteluun osallistettiin luottamushenkilöitä, asukkaita ja kaupungin henkilökuntaa eri seminaareissa ja työpajoissa mm. palvelumuotoilua hyödyntäen. Mallia esiteltiin eri vaiheissa johtoryhmissä ja kaupunginhallituksen infotilaisuuksissa. Nykyisellä aluetoimikuntamallilla päätettiin kuitenkin jatkaa valtuustokauden loppuun ja uusi lähidemokratiamalli otetaan käyttöön kauden vaihtuessa.

Kukin aluetoimikunta ja Svenska kommittén pitivät viisi kokousta. Kokouksissa päätettiin aluerahahakemuksista ja alueiden kehittämiseen liittyvistä asioista. Aluetoimikunnat olivat mukana järjestämässä asukasiltoja ajankohtaisista aiheista.

Alue- ja yhteisöpalvelut järjesti kaksi asukasfoorumia, joissa ylin johto ja asukkaat osaltaan pohtivat Vantaan tulevaisuuden haasteita ja uuden kuntalain vaikutuksia.

Osallisuusverkosto toimi ensimmäisen kokonaisen vuotensa. Osallisuusmallin toimenpano-suunnitelmasta valittiin painopistealueet, joiden toteuttamiseen ja seuraamiseen verkosto keskittyi. Osallisuusverkoston jäsenille ja muille asukasosallisuustyötä tekeville kaupungin työntekijöille järjestettiin koulutusta.

Koivukylän asemanseudun turvallisuushankkeessa tehtiin yhteisövalmennuksen ohella mm. asukkaiden ja järjestötoimijoiden yhdessä tuottamia tapahtumia, joiden tavoitteena oli sitouttaa osapuolet yhteistyöhön ja kehittämään alueen turvallisuutta ja koetun turvallisuuden tunnetta. Projektin tuloksia esiteltiin valtakunnallisessa Rikoksantorjuntaseminaarissa Heurekassa syyskuussa.

Kohtaamispaikoissa oli aktiivista toimintaa koko vuoden. Erityisesti asukastila Tuulikontin kävijämäärät kasvoivat, kun siellä aloitettiin alkusyksystä lämpimän ylijäämäruoan jakokokeilu ja loppuvuonna myös hävikki-ruoan jakokokeilu. Jakokokeilut liittyvät Yhteinen Pöytä -ruoka-apuprojektin ESR-hankehakemuksen valmisteluun.

Kuntalaispalveluiden talousarviossa toimintatuottoja oli budjetoitu 645 593 euroa. Vuoden lopussa tuottoja oli toteutunut 564 809 euroa ollen 87 prosenttia talousarviosta. Toimintakuluja oli talousarvioon budjetoitu 6,0 milj. euroa. Vuoden lopussa oli kuluja toteutunut 5,5 milj. euroa ollen 91 prosenttia talousarviosta.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toiminnan volyyymi			
Tulosalueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	164	170	165
Kohtaamispaikkojen kävijämäärä	63 600	65 000	63 100
Vapaaehtoistoiminnan piirissä toimivien järjestöjen lukumäärä	700	700	700
Osallistavan suunnittelun tilaisuuksien määrä		48	53
Tuottavuus ja tehokkuus			
Vantaa-infon käyntiasiakkaiden määrä	81 311	90 000	82 558
Vantaa-infon käyntiasiakkaita/ työntekijä	5 082	5 625	4 587
Talous- ja velkaneuvonta puhelinneuvonta	1 120	1 200	1 093
Talous- ja velkaneuvonta, käyntiasiakkaat (kaikki)	768	800	767
Toimitilat *			
Toimitilojen kokonaismäärä	13	13	16
Toimitilojen pinta-ala (jyv.pa. TP 2014 ->)	4 217	4 217	4 332
Toimitilakustannukset 1 000 euroa/ vuosi	472	472	441
Järjestöille osoitetut tilat lukumäärä	21	21	18
Järjestöille osoitetut tilat 1 000 euroa/ vuosi	976	1 058	902
Henkilöstösuunnitelma			
Henkilöstön kokonaismäärä	77	90	90

*Sisältää laskennallisesti Skomarsin, Mölandet 21:n ja Buldersin tilat TP 2014:sta eteenpäin.

Valtuustokauden strategisten päämäärien sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttaminen vuonna 2014

Konserni- ja asukaspalveluiden valtuustokauden strategiset päämäärät painottuvat työllisyyden hoitamiseen ja sähköisten palveluiden kehittämiseen. Työttömyyden kasvua on pystytty jarruttamaan suurista kaupungeista parhaiten. Sähköisten palveluiden kehittämisessä lähdettiin siitä, että siihen tarvittava ekosysteemi suunniteltiin ja tarvittavat kilpailutusdokumentit laadittiin hankintoja varten.

Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala toteutti pääosin jo vuoden 2013 aikana talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmaan määritellyt 4,5 milj. euron säästötavoitteet. Vuoden 2014 aikana toteutui tämän lisäksi noin 1,2 milj. euron lisäsäästö talousarvioon 2014 verrattuna. Työmarkkinatuen kuntaosuuden hoitamiseen haettu 1,8 miljoonan euron lisämäärä tarvittiin lähes kokonaan kulujen hoitamiseksi.

Talousarvion toteutuminen 2014

Konserni- ja asukaspalveluiden toimintatuottojen alkuperäinen talousarvio oli 13,2 milj. euroa. Työllisyyspalveluiden määrärahamuutoksen jälkeen toimintatuottojen talousarvio alennettiin 13,1 milj. euroon. Toimintatuottojen toteuma vuoden lopussa oli 15,6 milj. euroa ollen 119 prosenttia talousarviosta. Tuottojen ylitys johtui mm. henkilöstöruokailun kasvusta, tulkkeskuksen käänös- ja tulkkauspalveluiden ennakoitua suuremmasta kysynnästä, kiinteistön myyntivoitosta, Vantille myytyjen palveluiden myyntituotoista sekä kuntouttavan työtoiminnan ja valtion työllistämistuen kasvusta.

Toimialan toimintakulujen alkuperäinen talousarvio oli 67,5 milj. euroa. Työllisyyspalveluiden määrärahamuutoksen jälkeen toimintakulujen talousarvio korotettiin 69,4 milj. euroon. Toimintakulujen toteuma vuoden lopussa oli 68,0 milj. euroa ollen 98 prosenttia talousarviosta. Kulujen alitus johtui pääsääntöisesti ict - palveluostojen alituksesta ja vähemmästä henkilöstöresurssien käytöstä. Valmistusta omaan käyttöön sisältyi talousarvioon 750 000 euroa. Vuoden lopussa toteuma oli 698 747 euroa ollen 93 prosenttia talousarviosta.

17 10N

Helsingin seudun asioimistulkkipalvelukeskus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 386		4 386	5 219	-833
Menot	-4 011		-4 011	-4 296	285
Toimintakate	375		375	923	-548

Toiminta, keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen vuonna 2014

Tulkkipalvelukeskus tarjoaa asioimistulkkaus- ja käännöspalveluja pääkaupunkiseudulla ja tarvittaessa koko Suomessa. Vuonna 2014 tulkkaustuntien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna noin 5,5 prosenttia; käännössivujen määrä lähes 13 prosenttia. Tulkkauksia tehtiin reilut 63 700 tuntia ja käännöksiä 9 800 sivua.

Tulkkipalvelukeskus on panostanut erityisesti etätulkkauspalveluiden kehittämiseen ja markkinoimiseen: videoneuvottelulaitteiden välityksellä tapahtuvia tulkkauksia tehdään vuosi vuodelta enemmän. Niin ikään tilaaja-asiakkaat ovat löytäneet ilmoitustulkkauspalvelun; siinä tulkit ottavat suoraan yhteyttä maahanmuuttaja-asiakkaisiin viranomaisten puolesta.

1.1.2015 tulkkipalvelukeskus siirtyi Vantaan kaupungin omistamaksi osakeyhtiöksi – Helsingin seudun asioimistulkkipalvelukeskus Oy:ksi.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottoja oli asioimistulkkipalvelukeskuksen talousarviossa 4,4 milj. euroa. Tuottojen toteuma oli vuoden lopussa 5,2 milj. euroa ollen 119 prosenttia talousarviosta. Toimintakuluja oli budjetoitu 4,0 milj. euroa. Nämä toteutuivat 4,3 milj. euron edestä ollen 107 prosenttia talousarviosta. Toimintakatteen talousarvio oli 375 326 euroa. Vuoden lopussa toimintakate oli 923 268 euroa ollen 246 prosenttia talousarviosta.

17 70

Työllisyyspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 580	-117	4 463	4 970	-507
Menot	-22 735	-1 867	-24 602	-24 493	-108
Toimintakate	-18 155	-1 984	-20 139	-19 523	-615

Toiminta, keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen vuonna 2014

Työllisyyspalveluiden tulosalue vastaa työllisyyspalveluiden johtajan johdolla kaupungin työllisyyden edistämisestä ja kehittämisestä, yhteistyöstä työvoimahallinnon ja yritysten kanssa, kaupungin työpajatoimintoista nuorten työpajatoimintaa lukuun ottamatta, ja koordinoi työllisyyden edistämiseen liittyvää toimintaa. Työllis-

syyspalveluihin kuuluu tulosalueen hallinto, työllisyysyksikkö ja työvalmennusyksikkö. Lisäksi työllisyyspalveluissa toimii valtakunnallinen työllisyyden kuntakokeiluhanke Työraide, jonka asiakkaat ovat pitkäaikaistyöttömiä.

Työllisyyspalveluiden toimintaan sisältyy lakisääteinen kuntouttava työtoiminta, työvoiman palvelukeskus (TYP), työvalmennustoimintaa sekä työllisyyttä edistäviä hankkeita ja projekteja. Työllisyyspalveluiden keskeisiä asiakasryhmiä ovat pitkäaikaistyöttömät ja alle 25-vuotiaat työttömät. Lisäksi työllisyyspalvelut avustaa järjestöjä, yhdistyksiä ja yrityksiä pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi sekä vastaa kaupungin palkkatukityöllistämistä. Vuonna 2014 kunnan eri toimipisteissä aloitti 176 palkkatuella työllistettyä henkilöä, joista oppisopimuskoulutuksessa aloittaneita oli 30 henkilöä. Kaikkiaan vuoden 2014 aikana työllistettiin palkkatuella 385 henkilöä, joista oppisopimuskoulutuksessa oli 127 henkilöä.

Joulukuun 2014 lopussa Vantaan työttömyysaste oli 11,6 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli 12 870, mikä on 10,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2014 lopussa yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleita oli 3 706 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi vuodessa 26,8 prosenttia. Alle 25-vuotiata työttömiä oli 1 328, mikä on 9,8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden kasvu oli kuitenkin maltillisempaa kuin lähikunnissa.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen on kunnille lakisääteinen tehtävä. Toiminnan tavoitteena on parantaa pitkään työttömänä olleiden työllistymismahdollisuuksia määrätietoisesti ja tavoitteellisesti. Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään kunnan omana toimintana, kuten työvalmennustoimintana, starttiryhmissä sekä yksilöllisesti integroiduissa työtoimintapaikoissa kunnan eri toimialoilla. Lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään ostopalveluna viideltä eri palveluntuottajalta.

Vuonna 2014 kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 952 henkilöä. Asiakasmäärä kasvoi 22,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Työvoiman palvelukeskus (TYP)

Asiakaskohderyhmänä ovat vaikeasti työllistyvät työnhakijat ja työttömät, joiden työttömyys on pitkittynyt. Palvelukeskuksessa aktivoidaan asiakkaita kehittämään työelämävalmiuksiaan ja osaamistaan vastaamaan työnantajien tarpeita. Yhteistyötä tehdään kaupungin työntekijöiden, TE-palvelujen ja Kelan virkailijoiden kanssa. Toimipisteet sijaitsevat Tikkurilassa ja Myyrmäessä. Vuonna 2014 TYP:ssä oli noin 1 300 asiakasta kuukaudessa.

Työvalmennusyksikkö

Työvalmennusyksikkö koostuu kahdesta valmennustalosta Vantaan Koutsista ja Vantaan Valosta, joissa asiakkaiden on mahdollisuus osallistua kuntouttavaan työtoimintaan tai työkokeiluun. Päivätasolla asiakkaita on yhteensä noin 230. Molemmissa valmennustaloissa on erilaisiin osaamisalueisiin keskittyviä yksiköitä sekä osittain ELY-keskuksen rahoittamia määräaikaista hankkeita. Vuoden 2014 aikana Koutsissa toimivat jo vuonna 2013 käynnistyneet pitkäaikaistyöttömille suunnattu Tuupakasta työhön -hanke ja maahanmuuttajille suunnattu Töihin Suomessa -hanke. Palkkatuetuille työhönvalmennusta -hanke käynnistyi vuonna 2014 Vantaan Valossa ja tavoitteena on kaupungin eri toimialoilla olevien palkkatuettujen työhönvalmennus kohti työllistymisen ratkaisua. Vuoden aikana kartoitettiin myös puhtauspalveluihin keskittyvän yksikön perustamista työllisyyspalveluiden työllistymistä tukevaksi toiminnoksi.

Kuntakokeilu eli Työraide

Vuoden 2012 lopussa käynnistyneen työllisyyden kuntakokeilu Työraiteen avulla pitkäaikaistyöttömyyden kasvua on pystytty jarruttamaan tehokkaammin kuin muualla pääkaupunkiseudulla. Tavoitteena on vähentää

Vantaan pitkäaikaistyöttömyyttä ja edistää erityisesti yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden työllistymistä. Toiminta perustuu moniammatilliseen palveluohjaukseen. Jokaiselle asiakkaalle pyritään kuuden kuukauden kuluessa löytämään aktiivinen vaihtoehto työttömyydelle tai hänet ohjataan tarvittavien muiden palveluiden piiriin. Vuoden 2014 aikana uusia asiakkaita Työraiteella oli 951. Vuoden 2014 aikana 832 asiakkaan status muuttui siten, että hän ei ollut enää työtön. Vantaalla on nykyisin vähemmän pitkäaikaistyöttömiä kuin Espoossa ja Helsingissä.

Nuorten työllistyminen

Vantaa toteuttaa aktiivisesti nuorisotakuuta ja tekee tiivistä yhteistyötä eri toimialojen, työvoimahallinnon ja yritysten kanssa nuorten työllistymisen ja opiskelun edistämiseksi. Petra jatkuu vuonna 2015 ja sille on haettu ESR-rahoituksen jatkoa. Petran tavoitteena on ohjata heti työttömyyden alkaessa alle 25-vuotiaita vantaalaisia työttömiä työhön ja kouluun tai tarvittaessa muihin palveluihin ennen kuin työttömyys pitkittyy. Vuonna 2014 Petran asiakkaana oli noin 1 900 nuorta. Petra tekee tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa.

Työllisyyspalvelut rahoitti kesätyöpaikan kunnan tehtävissä 104 kesätöitä hakeneelle, mutta ilman kesätyöpaikkaa jääneelle opiskelijalle, jotka olisivat muuten joutuneet hakemaan toimeentulotukea kesän ajaksi.

Vuonna 2014 myönnettiin 283 kesätyöseteliä 191 eri yritykseen ja yhdistykseen. Vuonna 2013 kesätyöseteleitä myönnettiin 206 kesätyöseteliä, joten määrä kasvoi huimat 37,4 prosenttia. Kesätyösetelin avulla tuettiin 15–18 -vuotiaiden vantaalaisnuorten työllistymistä yrityksiin ja yhdistyksiin. Yhden kesätyösetelin arvo oli 300 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2014 aikana työllisyyspalveluiden käyttösunnitelmaa korotettiin menojen osalta 1 866 900 euroa. Tuottotavoitetta vastaavasti pienennettiin 117 000 euroa. Syynä lisätalousarvioon oli työmarkkinatuen kuntasuuden kasvu. Syynä tuottojen ylitykseen myös lisätalousarvion jälkeen olivat ennakoitua suuremmat palkkatukitulot. Ilman lisätalousarviota työllisyyspalveluiden kulut olisivat ylittyneet 1 758 441 euroa ja tuotot 291 862 euroa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarve- indikaattorit			
Työttömien määrä	10,50 %	10,50 %	11,60 %
Projektien lukumäärä	8	6	10
Projektien kustannus 1 000€	2 180	2 690	2 378
Toimitilojen pinta-ala (ei järjestöt)	5 347	5 782	5 782
Toimitilojen kustannukset (ei järjestöt) 1 000€	739	705	705
Järjestöille osoitetut tilat pinta-ala	754	822	822
Järjestöille annettu vuokratuki 1 000€	109	106	106

12

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Vastuhenkilö: Jukka T Salminen

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta

Puheenjohtaja: Mari Niemi-Saari

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	60 614	5 800	66 414	66 200	214
Menot	-611 055	-11 900	-622 955	-623 245	289
Toimintakate	-550 441	-6 100	-556 541	-557 045	503

12

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala ilman erikoissairaanhoidoa

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	60 614	5 600	66 214	65 483	731
Menot	-406 080	-3 200	-409 280	-408 543	-737
Toimintakate	-345 466	2 400	-343 066	-343 060	-6

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2014

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla jatkettiin toiminnan kustannustietoista kehittämistä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan maaliskuussa hyväksymän tuottavuussuunnitelman toimenpiteitä toteutettiin kaikilla tulosalueilla. Toimenpiteiden tavoitteena oli välittömän asiakastyön lisääminen ja asiakastyön ajankäytön tehostaminen prosesseja kehittämällä, sähköisen asioinnin lisääminen ja asiakaskohtaisten kustannusten pieneminen. Tavoitteiden toteutumista ja tuottavuuden kehittymistä seurattiin useilla mittareilla, ja niiden osalta saavutettiin noin 7 prosentin tuottavuuden kasvu toimialalla.

Asiakkaat olivat edelleen hyvin tyytyväisiä saamiinsa palveluihin; laajassa asiakastytyväisyyskyselyssä toimialan palvelujen kouluarvosanojen keskiarvo oli lähes yhdeksän.

Sähköisten palvelujen ja asioinnin käyttöönottoa jatkettiin. Vuonna 2014 otettiin käyttöön toimeentulotuen sähköinen hakeminen sekä sosiaalihuollon sähköinen ajanvaraus päihdepalveluissa, perheasiainyksikössä ja vammaispalveluissa. Terveyspalveluissa sähköistä ajanvarausta laajennettiin systemaattisesti. Kuntalaisille suunnattu omahoitoa tukeva sähköinen terveystarkastus ja -valmennus otettiin käyttöön. Vantaa liittyi loppuvuodesta Kanta-arkistoon.

HUS:n palvelutuotanto kasvoi NordDRG- ja käyntituotteiden osalta vuonna 2014 noin 4,4 prosenttia ja hoitopäivätuotteet (pääasiassa psykiatrian klinikan palvelutuotantoa) vähenivät 2,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden 2014 viimeisenä päivänä 19 henkilöä oli jonottanut osastojonoissa yli kuusi kuukautta. Vuonna 2014 ei ole ollut siirtoviivepäiväkustannuksia; toimivien hoitoketjujen myötä Vantaan potilaat siirtyvät viiveettä erikoissairaanhoidosta jatkokuntoutukseen.

Terveyspalvelujen vastaanottotoiminnassa panostettiin prosessien tehostamiseen. Kaikki terveysasemat olivat siirtyneet vuoden 2014 alussa tiimityömalliin; muutoksella pyrittiin parantamaan ja nopeuttamaan potilaan asiointia. Kolmella terveysasemalla käynnistettiin ns. asiakasvastaavamalli. Asiakasvastaavalle ohjataan paljon palveluja tarvitsevia potilaita. Terveysasemien vastaanottotoiminnassa lääkärikäyntien määrä lisääntyi edellisvuodesta 2,6 prosenttia ja hoitotyön käynnit 14,8 prosenttia. Omalääkäripotilaiden keskimääräinen odotusaika lääkärivastaanotolle oli 23 päivää ja muiden 43 päivää. Päiväpoliklinikoille pääsi alle tunnissa 71,0 prosenttia potilaista. Hakunilan terveysaseman siirtyminen omaksi toiminnaksi vuoden 2015 alusta valmisteltiin. Terveyskeskuspäivystyksen tuotti edelleen Attendo Oy.

Vuoden 2014 alussa tuli voimaan kuntarajat ylittävä vapaa hoitopaikan valinta. Vuoden aikana Vantaalta siirtyi muihin kuntiin 373 henkilöä ja Vantaan terveysasemille tuli muista kunnista 192 henkilöä.

Raha-automaattiyhdistyksen kolmivuotisella tuella käynnistettiin Klubitalotoiminta Tikkurilaan. Ennalta ehkäisevässä terveydenhuollon kaikki lääkärinvakanssit saatiin täytettyä kesäkuun alusta. Loppuvuodesta jokaiselle oppilaitokselle nimettiin oma lääkäri. Asiakkaiden omahoitoa tuettiin avaamalla kaikkiin neuvoloihin ns. omahoitopiste.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen palvelutuotanto toteutui tilauksen mukaisesti.

Perhepalveluissa valmisteltiin nuorisoaseman ja nuorisoneuvolan yhdistyminen nuorten ja perheiden moniammatilliseksi matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluksi; toiminta alkoi vuoden 2015 alussa. Myös varhaisen tuen työmallia kehitettiin mm. lastensuojelun asiakkuuksien vähentämiseksi.

Lastensuojeluilmoituksia tuli vuoden aikana 4 005 lapsesta, mikä on kolme prosenttia edellisvuotta vähemmän. Lastensuojelun avohuollon suunnitelmallisen sosiaalityön asiakasmäärä väheni 8,5 prosenttiin Vantaan 0–17-vuotiaista (8,8 % v. 2013). Kodin ulkopuolelle sijoitettuna oli vuoden aikana 779 lasta, mikä oli 1,7 prosenttia Vantaan 0-17 vuotiaista. Kaikkiaan lastensuojelun asiakkaana oli 10,5 prosenttia em. ikäluokasta. Huostaanottoja tehtiin 71 lapselle, mikä oli 18 edellisvuotta vähemmän.

Toimeentulotukea sai vuonna 2014 kuukausittain keskimäärin 7 322 kotitaloutta, mikä on 9,5 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kasvaviin asiakasmääriin vastaamiseksi toimeentulotuessa toteutettiin useita tuottavuuden parantamiseen tähtäviä toimia. Toimeentulotuen sähköinen hakeminen otettiin käyttöön, määräaikaista henkilöstöä palkattiin ja toimeentulotuen perusosaan ja päätöksiin liittyvissä asioissa avattiin keskitetty puhe- linneuvonta. Normitetun toimeentulotuen ja Kela-palveluyhteistyön malli muuttuu säädellyksi kuntakokeiluksi vuoden 2015 alussa.

Vanhuspalvelulain täytäntöönpanoa tukevassa Ikäpalo-hankkeessa pilotoitiin keskitettyä neuvontaa ja palveluohjausta Länsi-Vantaalla. Käyttöönottopilotti vakinaistettiin vuoden vaihteessa Länsi-Vantaalle, ja toiminnan laajentamisesta Itä-Vantaalle päätettiin.

Vanhusten avopalveluissa kotihoidon käyntimäärä lisääntyi edellisvuodesta 5,7 prosenttia. 75 vuotta täyttäneistä vantaalaisista asui vuoden 2014 lopussa kotona 92,3 prosenttia (92,0 % v. 2013). Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon valmistauduttiin; mobiilisovelluksen pilotointi siirtyi vuodelle 2015. Tehostetussa kotihoidossa kehitettiin palliatiivista hoitoa ja kotona tapahtuva saattohoito käynnistyi osana Vantaan saattohoitomallia.

Sairaalapalveluissa jatkettiin hoitoketjujen tehostamista. Ylikäyttömaksuihin johtavia siirtoviivepäiviä ei tullut lainkaan. Päiväsairaalakuntoutusta tehostettiin tukemaan osastoilta kotiutuvien potilaiden kuntoutuksen jatkamista ja tukemaan monisairaiden vantaalaisten kotona asumista.

Vanhus- ja vammaispalveluissa jatkettiin palvelurakenteen uudistamista. Metsonkodin ja Myyrinkodin laitoshoidon muutettiin tehostetuksi asumispalveluksi asteittain vapautuvien paikkojen myötä. Vastaavaa muutosta

toteutettiin yksityisten laitoshoidon palveluntuottajien kanssa. Kehitysvammaisten palveluissa 27 asiakasta siirtyi laitosasumisesta asumispalvelujen piiriin.

Toimiala valmisteli yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa hr-toimintojen kehittämistä. Ammatillisen osaamisen kehittäminen ja koulutus sekä ennakoiva rekrytointi keskitettiin henkilöstökeskukseen.

Toimialalle perustettiin Apotti-hanketoimisto suunnittelemaan HUS:n ja Hyks-alueen kuntien yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän (Apotti) täytäntöönpanoa Vantaalla, ja henkilöstöä osallistui hankkeen työpajoihin ja kokouksiin. Toimialalla päätettiin ja valmisteltiin osallistuminen neljällä hankkeella valtiovarainministeriön kuntakokeiluihin vuosina 2015–2016.

Valtuustokauden strategisten päämäärien sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttaminen vuonna 2014

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla jatkettiin valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteuttamista. Toimialalla panostettiin mm. palvelujen kustannustehokkaaseen kehittämiseen, väestön terveyttä ja hyvinvointia edistävien, sektorirajat ylittävien ohjelmien toimeenpanoon sekä tuottavuutta parantavien sähköisten palvelujen käyttöönottoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on toteuttanut TVO:ssa esitetyt toimenpiteet suunnitellusti; erikoissairaanhoidon kasvun hillitseminen ja Kaunialan käytöstä luopuminen toimialan osalta eivät ole edenneet toivottu Vantaan kaupungista riippumattomista syistä. Myös toimialalle vastuutetut selvitykset on toteutettu.

Talousarvion toteutuminen 2014

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menot vuonna 2014 olivat 623,2 milj. euroa ja tulot 66,2 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palvelutuotanto

Sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon menot ilman toimeentulotuen avustuksia vuonna 2014 olivat 352,3 milj. euroa ja tulot 37,9 milj. euroa. Oman palvelutuotannon menot ilman toimeentulotuen avustuksia ylitti alkuperäisen määrärahan 0,5 milj. eurolla (0,2 %) ja tuloja kertyi 3,9 milj. euroa enemmän (11,5 %). Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä määrärahaa 3,4 milj. euroa parempi. Kaupunginvaltuusto korotti 15.12.2014 toteutumisennusteen perusteella Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan menomäärärahaa 3,0 milj. euroa ja tulomäärärahaa 5,6 milj. euroa. Lopullinen määräraha ylittyi menojen osalta 0,3 milj. euroa (0,1 %) ja tulojen osalta 0,5 milj. euroa (1,3 %).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuen menot vuonna 2014 olivat 56,3 milj. euroa ja tulot 27,6 milj. euroa. Menot ylittivät alkuperäisen määrärahan 1,9 milj. eurolla ja tulot 1,0 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä määrärahaa 0,9 milj. euroa heikompi. Kaupunginvaltuusto korotti 15.12.2014 menomäärärahaa toteutumisennusteen perusteella 3,0 milj. eurolla ja tulomäärärahaa 2,2 milj. eurolla. Lopullinen määräraha alittui menojen osalta 1,1 milj. euroa ja tulojen osalta 1,2 milj. euroa.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2014 olivat noin 214,7 milj. euroa, mikä sisältää HUS:n palvelutuotannon lisäksi myös HUS eläkevastuut (5,7 milj. euroa), kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen (3,7 milj. euroa), myrkytystietokeskuksen (0,1 milj. euroa) sekä psykiatrisen kuntoutustoiminnan menoja (0,1 milj. euroa).

HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle olivat noin 204,9 milj. euroa HUS:n kunnille hyvittämän vuonna 2014 muodostuneen ylijäämäpalautuksen jälkeen. Vantaan osuus ylijäämäpalautuksesta oli noin 4,5 milj. euroa. Lisäksi kalliin hoidon tasauksena saatiin 0,3 milj. hyvitystä.

Menot ylittivät käyttösuunnitelman alkuperäisen määrärahan 9,7 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti

15.12.2014 erikoissairaanhoidon menomäärärahaa toteutumisennusteen perusteella 8,7 milj. eurolla ja tulomäärärahaa 0,2 milj. eurolla. Lopullinen määräraha ylittyi menojen osalta 1,0 milj. eurolla ja tulojen osalta 0,5 milj. eurolla.

12 10

Talous- ja hallintopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	51	50	101	96	5
Menot	-7 089	-10	-7 099	-5 403	-1 696
Toimintakate	-7 038	40	-6 998	-5 307	-1 691

Taulukko sisältää talous- ja hallintopalvelut sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Tulosalueyhteistyönä valmisteltiin toimialan tuottavuussuunnitelma ja tuottavuuden seurantaan käytettävät mittarit, ja ne hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 11.3.2014. Tuottavuusmittareiden toteutumista seurattiin ja raportoitiin sosiaali- ja terveyslautakunnalle osavuosikatsausten yhteydessä. Maahanmuuttajille annetuista palveluista saatavien korvausten hakeminen ja tulkkilaskujen käsittely siirrettiin aikuissosiaalityön osalta talous- ja hallintopalveluihin.

Useita sähköisiin järjestelmiin liittyviä hankkeita koordinoitiin. Asiakastietojärjestelmän toimeentulotuen kehitysosa sekä toimeentulotuen sähköisen hakemisen mahdollistava ohjelma otettiin käyttöön helmikuussa kaikissa aikuissosiaalityön toimintayksiköissä. Hakijan käyttöliittymä otettiin käyttöön huhtikuussa. Sosiaalitoimen sähköisen ajanvarauksen projektia toteutettiin ja järjestelmä otettiin käyttöön keväällä 2014. Kantalvelujen käyttöönottoprojekti jatkui, ja marraskuussa Vantaa liittyi kansalliseen sähköiseen potilasarkistoon. Uutena kuntalaisille suunnattuna palveluna otettiin syyskuussa käyttöön Duodecimin sähköinen terveystarkastus- ja valmennus.

Yhteistyössä tilakeskuksen ja terveyspalvelujen kanssa valmisteltiin keskitettyä potilasarkistoa.

Talous- ja hallintopalvelut valmisteli yhteistyössä henkilöstökeskuksen kanssa hr-toimintojen kehittämistä. Ammatillisen osaamisen kehittämisen palvelu ja täydennyskoulutuksen suunnittelu ulkoistettiin 1.1.2015 alkaen Metropolia ammattikorkeakoulun tuotettavaksi. Täydennyskoulutuksen toteuttamisen prosessin kehittäminen käynnistyi. Terveysjohtamisen verkostossa linjattiin yhteiset kriteerit terveys-turvallisuus-johtamisen käytännöille toimialalla, ja eVälke - aktiivisen välittämisen raportoinnin käyttöönottoa valmisteltiin. Ennakoiva rekrytointi ja oppilaitosyhteistyö keskitettiin henkilöstökeskukseen. Toimialalla tehtiin selvitys esimiestyön tuen tarpeista. Lisäksi koordinoitiin toimialan osalta henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin selvittävä Kunta 10 -tutkimus.

Koko toimialan johtamisjärjestelmä kuvattiin ja talous- ja hallintopalveluiden johtamisjärjestelmän kuvaus päivitettiin. Toimialalle laadittiin laadunhallinnan jatkoselvitys ja ehdotukset toimenpiteiksi vuodelle 2015. Koko toimialaa koskeva asiakastytyväisyyskysely toteutettiin. Toimialan projektisalkku koottiin ja organisoitiin siihen liittyvät koulutukset. Lisäksi laadittiin arviointiraportti vuoden 2013 tutkimus- ja kehittämishankkeiden sekä projektien vaikutuksista. Savuton Vantaa -toimenpideohjelmaan liittyen organisoitiin ja koordinoitiin kysely kriteerien toteutumisesta kaikille kaupungin toimialoille. Kaupungin hyvinvointikertomuksen ja palveluverkkosuunnitelman 2014–2023 laadintaan osallistuttiin. Toimialalla käynnistettiin kolme energiansäästöpi-lottia sekä Ekoklubitoiminta. Toimialan palo- ja pelastussuunnitelmat koottiin Asta-järjestelmään.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen talousarvio toteutui suunnitellusti. Talous- ja hallintopalvelujen tulosalueen määrärahassa oli varauduttu toimialan menoihin, mm. tulosalueiden väliseen vuosivaihteluun asiakaspalvelujen ostoissa, henkilöstön palkitsemiseen ja koulutukseen. Lisäksi tulosalueen menomäärärahassa oli varauduttu toimialan ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden menoihin (0,6 milj. euroa).

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarve-indikaattorit			
Toimialan henkilöstömäärä	2 581	2 596	2 651
Toimialan esimiesten määrä	190	185	195
Toiminnan volyyymi			
Talous- ja hallintopalv. henkilöstömäärä	51	50	50
Hallinnollisten tehtävien toteutunut työaika henkilöstövuosina	43,6	39	41,3
Tuottavuus ja tehokkuus			
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,0 %	1,9 %	1,9 %
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan esimiesten määrä	26,8 %	27,0 %	25,6 %

12 20

Erikoissairaanhoito

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	200	200	717	-517
Menot	-204 975	-8 700	-213 675	-214 701	1 026
Toimintakate	-204 975	-8 500	-213 475	-213 985	510

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuotti lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidon palvelutuotannosta ja määrärahasta sovittiin vuonna 2013 käydyissä kuntaneuvotteluissa.

HUS:n palvelutuotanto kasvoi vuonna 2014 NordDRG- ja käyntituotteiden osalta yli 4,4 prosenttia verrattuna vuoden 2013 tilinpäätökseen. Hoitopäivätuotteet vähenivät 2,3 prosenttia edellisestä vuodesta. Hoitopäivätuotteet muodostuvat lähes yksinomaan psykiatrian klinikan palvelutuotannosta.

Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen elektiivisten läheteiden määrä kasvoi lähes 1,8 prosenttia verrattuna vuoden 2013 lähetekertymään. Jos huomioidaan myös yksityissektorilta ja työterveyshuollosta laaditut läheteet, kasvu oli noin 1,8 prosenttia. Vuonna 2014 kirjoitettiin HYKS-sairaanhoitoalueelle 38 864 elektiivistä lähetettä, joista 62,2 prosenttia laadittiin terveyskeskuksessa. Osa läheteistä on HYKS:n sisäisiä läheteitä, jotka tarvitaan potilaan siirtyessä hoitoon toiselle erikoisalalle. Nämä läheteet eivät sisälly em. lukuihin. Terveyskeskuksen lähettämiä asiantuntijakonsultaatioita toteutui 2 714, mikä oli 5,2 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2013.

Osastojonoissa yli 6 kk jonottaneita oli 19 potilasta (poikkileikkaus 31.12.2014), joista 12 kirurgian erikoisalojen jonoissa. Vantaan vastuulla olevista potilaista ei maksettu siirtoviivekorvauksia.

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2014 olivat noin 214,7 milj. euroa, mikä sisältää HUS:n palvelutuotannon lisäksi myös HUS eläkevastuut (5,7 milj. euroa), kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen (3,7 milj. euroa), myrkytystietokeskuksen (0,1 milj. euroa) sekä psykiatrisen kuntoutustoiminnan menoja (0,1 milj. euroa).

HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle olivat noin 209,7 milj. euroa. HUS palautti kunnille 2014 muodostunutta ylijäämää, josta Vantaan osuus oli noin 4,5 milj. euroa. HUS-palvelusopimuksen menot ylijäämäpalautuksen jälkeen olivat noin 204,9 sisältäen 0,3 milj. euroa kalliin hoidon tasauksena saatua hyvitystä.

Menot ylittivät käyttösunnitelman alkuperäisen määrärahan 9,7 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 15.12.2014 erikoissairaanhoidon menomäärärahaa toteutumisenusteen perusteella 8,7 milj. eurolla ja tulomäärärahaa 0,2 milj. eurolla. Ylijäämäpalautusta kaupunki sai 4,5 milj. euroa. Lopullinen määräraha ylittyi menojen osalta 1,0 milj. eurolla ja tulojen osalta 0,5 milj. eurolla.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarve-indikaattorit			
Sairastavuusindeksi (Vantaa) ¹⁾	70	70	-
Väestö 31.12.	208 103	210 720	210 779
Kalenterivuoden aikana syntyneiden lasten määrä 31.12.	2 586	2 762	2 645
75 vuotta täyttäneet 31.12.	10 471	11 125	11 100
Toiminnan volyymi			
Hoitojaksot (NordDRG), kertymä vuoden päätyttyä	78 139	79 311	82 257
Käynnit, kertymä vuoden päätyttyä	233 175	240 927	242 800
Hoitopäivät, kertymä vuoden päätyttyä	28 879	30 240	28 207
Laatu ja vaikuttavuus			
Kaikki jonossa olevat 31.12.	2 011	2 148	2 149
Yli 6 kk jonottaneita 31.12.	35	52	19
Lasten psykiatrian jonossa yli 3 kk 31.12.	0	0	0
Nuorisopsykiatrian jonossa yli 3 kk 31.12.	0	0	0
Siirtoviivepäivät, kertymä 31.12.	2 473	1 580	3 823
Laskutetut siirtoviivepäivät 31.12.	472	532	0
Vantaan kaupungin erikoissairaanhoidon palvelusuunnitelma			
HUS-palvelusopimuksen arvo/ milj. euroa	195,7	194,3	204,9
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa / asukas (Hus-palvelusopimus)	940	926	972
Euroa / NordDRG-tuote	1 528	1 530	1 559

¹⁾ Jokaiselle Suomen kunnalle on laskettu Kelan rekisteritietojen avulla indeksiluku, joka kertoo, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon (= 100). Tässä on seurattu vakioimattoman sairastavuusindeksin kehittymistä Vantaalla.

12 30

Terveydenhuollon palvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 944	200	4 144	4 364	-220
Menot	-78 388	-22	-78 410	-79 263	854
Toimintakate	-74 444	178	-74 266	-74 900	634

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden 2014 alussa tuli voimaan kuntarajat ylittävä vapaa hoitopaikan valinta. Vuoden 2014 aikana Vantaalta siirtyi muihin kuntiin 373 henkilöä ja Vantaan terveysasemille tuli muista kunnista 192 henkilöä. Vantaan omien terveysasemien välillä tehtiin 430 terveysasemavaihtoa. Kanta-arkiston käyttöön siirryttiin marras-kuussa.

Vastaanottotoiminnan tulosityksiköissä toteutui noin 190 990 lääkärikäyntiä, lisäystä edelliseen vuoteen 2,6 prosenttia. Hoitotyönkäyntejä toteutui lähes 179 000 (lisäys edellisvuodesta 14,8 %). Lääkäreiden hoitopuheluita toteutui lähes 54 000 (lisäys 0,1 %) ja hoitohenkilöstön puheluita 175 000 (lisäys 11,7 %). Omalääkäripotilaiden keskimääräinen odotusaika lääkärivastaanotolle oli 23 päivää ja muiden 43 päivää. Päiväpoliklinikoille pääsi alle tunnissa 71,0 prosenttia potilaista.

Vastaanottotoiminnassa kehitettiin ryhmäohjausta, tiimityömallia sekä parityöskentelyä, ja kaikki potilaat listautettiin sukunimen alkukirjaimen mukaan tiimiin ellei hänellä ole omaa lääkäriä. Asiakasvastaavamalli otettiin käyttöön kolmella terveysasemalla. Asiakasvastaavalle ohjattiin paljon palveluja tarvitsevia potilaita. Terveysasemien pääprosessit päivitettiin ja etenkin päiväpoliklinikapotilaan läpimenoaikaa nopeutettiin. Suomen Sydänliiton ja sen jäsenyhdistysten kanssa kehitettiin yhteistyönä Martinlaakson terveysaseman kanssa liikuntapolkumallia Vantaalle; mallin tavoitteena on luoda sepelvaltimotautipotilaille tuloksellinen liikuntamalli.

Vuonna 2014 valmisteltiin Hakunilan terveysaseman siirtyminen omaksi toiminnaksi, hoitotarvikejakelun ja diabetesyksiköiden (sisältäen jalkaterapia ja silmänpohjavalokuvaus) hallinnollinen yhdistyminen omaksi yksiköksi sekä tekstinkäsittelijöiden siirtyminen yhteiseen tilaan ja hallinnollisesti Pohjois-Vantaan terveysasematulosityksikköön. Armeijajäisten kutsuntatarkastusten siirrolla oppilaitoksiin (lääkäri terveysasemalta) saatiin nostettua tarkastusten kattavuutta.

Sähköistä ajanvarausta lisättiin kaikissa toiminnoissa ja kuntoutuksen terapiatoiminnoissa otettiin käyttöön sähköinen sisäinen lähete. Kuntalaisia hyödyntävä kaupunkitasoinen sähköinen terveystarkastus ja -valmennusohjelma otettiin käyttöön. Potilas- ja henkilöstöturvallisuuteen liittyvä sähköinen HaiPro-ohjelma otettiin käyttöön ja loppuvuodesta sen piiriin liitettiin myös työtapaturmailmoitukset.

Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa onnistuttiin lääkäreiden rekrytoinnissa; kaikki omat lääkärivakanssit saatiin täytetyksi kesäkuussa. Lääkärintarkastukset toteutuivat säädösten mukaisesti kaikissa ehkäisevän terveydenhuollon toiminnoissa. Äitiysneuvolan terveystarkastusohjelma päivitettiin uuden kansallisen äitiysneuvolasuosituksen pohjalta yhteistyössä HUS:n sekä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa, ja se otettiin käyttöön 1.9.2014. Loppuvuodesta kaikkiin oppilaitoksiin nimettiin oma lääkäri. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toteutettiin yhteistyössä sivistystoimen, työsuojelun ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa lakisääteiset opiskeluympäristön arvioinnit. Asiakkaiden omahoitoa tuettiin avaamalla kaikkiin neuvoloihin omahoitopiste. Neuvolatoiminnassa otettiin tammikuussa käyttöön uusi peruskorjattu Korson neuvola, johon keskitettiin Korson ja Leppäkorven neuvoloiden toiminnat. Huhtikuussa toimintansa aloitti uusi peruskorjattu Hakunilan neuvola, johon yhdistettiin Nissaksen neuvolan toiminnat.

Kuntoutusyksikössä aloitettiin strateginen uudistamistyö. Yhden fysioterapeutin vakanssi siirrettiin vanhus- ja vammaispalveluihin ja yhden puheterapeutin vakanssi muutettiin toimintaterapeutin vakanssiksi. Asiakkaiden monikulttuurisuus näkyi mm. tulkkipalveluiden käytön lisääntymisenä. Hoivapalveluiden muuttuminen enemmän tehostetun asumispalvelun suuntaan sekä vammaispalvelujen laitoshoidon purkaminen lisäsivät terapiapalvelujen ja apuvälineiden tarvetta sekä jonkin verran hoitotarvikkeiden tarvetta. Kuntoutuspalvelut teki yhteistyötä HUS-ERVA yhteistyöryhmissä yhtenäistämällä apuvälineiden luovutusperusteet ja osallistamalla esimiesten alueellisiin kehittämistyöryhmiin. Koivukylän apuvälinelainaamo remontoitiin. Sotaveteraanien kotiin vietävät palvelut toteutettiin onnistuneesti.

Mielenterveyspalveluissa toteutui terveysasemilla 5 225 depressiohoitajien ja psykiatristen sairaanhoitajien käyntiä, mikä oli 20 prosenttia edellisvuotta enemmän. Psykiatristen sairaanhoitajien vastaanottojen sähköinen ajanvaraus onnistui hyvin. Syksyllä aloitettiin kouluissa etappiluokkien uusi jalkautuva toimintamalli. Tikkurilan Klubitalo avattiin syyskuussa. Vantaalaisen Hyvä mieli -hanke osana Mielen Avain -hanketta päättyi loppuvuodesta. Hankkeen toiminnoista jatketaan terveysasemilla kokemusasiantuntijan päihdevastaanottoa. Arkeen Voimaa -ryhmätoimintaa toteutettiin useissa asiakasryhmissä. Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset ostettiin. Loppuvuodesta aloitettiin valmistelu yksikön uudelleen organisoinnista.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen palvelutuotanto alitti tilauksen 1,0 prosenttia. Em. huolimatta tilaaja maksoi alkuperäisen tilauksen mukaisen korvauksen.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen tulot vuonna 2014 olivat 4,4 milj. euroa ja menot 79,3 milj. euroa. Tulosalueen alkuperäisen käyttösunnitelman tulot ylittyivät 0,4 milj. eurolla ja menot ilman Mielen avain -hankkeen Kaste-rahoitusosuutta ylittyivät 0,5 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto korotti 15.12.2014 toteutumisennusteen perusteella tulomäärärahaa 0,2 milj. eurolla. Mielen avain -hankkeen Kaste-rahoitusosuuteen oli varauduttu talous- ja hallintopalveluiden tulosalueen määrärahaa.

Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen tulot ylittyivät 0,2 milj. eurolla ja menot 0,9 milj. eurolla (Kaste-hanke 0,4 milj. euroa). Tulos (nettotoimintamenot) oli muutettua käyttösunnitelmaa 0,6 milj. euroa huonompi.

Menon ylitys syntyi pääasiassa hoitotarvikejakelun materiaaliostoissa ja ulkokuntalaskutuksen asiakaspalvelujen ostoissa, jota kasvatti terveysasemien vapaa valintaoikeus.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen palvelutuotannon laskutus oli 15,6 milj. euroa. Suun erikoishammasoidon yksikön (PKS-Sehyk) palveluostojen (0,5 milj. euroa) ja PKS-päivystyksen (0,2 milj. euroa) kustannukset korvattiin suun terveydenhuollon liikelaitokselle avustuksena.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarve-indikaattorit			
Sairastavuusindeksi (Vantaa) ¹⁾	70	70	-
Väestö 31.12.	208 103	210 720	210 779
Kalenterivuoden aikana syntyneiden lasten määrä 31.12.	2 586	2 762	2 645
75 vuotta täyttäneet 31.12.	10 471	11 125	11 100
Toiminnan volyyymi ²⁾			
Terveysasematoiminta			
- lääkärikäynnit	186 070	193 000	190 990
- hoitohenkilöstön käynnit, itsenäiset vastaanotot	152 429	153 000	178 966
- hoitotyön valmistelu ja seuranta	100 847	100 000	105 168

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto			
- lääkärikäynnit (suorat kontaktit)	21 567	32 285	29 343
- terveydenhoitokäynnit (suorat kontaktit)	155 204	155 000	154 838
Päivystystoiminta			
- lääkärikäynnit	35 970	37 213	33 604
- sairaanhoitajakäynnit	25 118	26 620	35 845
Kuntoutustoiminta yhteensä	68 414	62 237	61 606
- terapiakäynnit	59 952	57 237	54 057
- ostopalveluterapiat	8 462	5 000	7 549
Mielenterveyspalvelut			
- mielenterveystyön käynnit	4 159	4 376	5 225
Laatu ja vaikuttavuus			
Terveysasematoiminnan kävijöiden osuus väestöstä (koko-naispeittävyys)	52	55	51
Listautuneiden osuus väestöstä % ³⁾	19	22	15
Lääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys) ⁴⁾	46	50	46
Päiväpoliklinikan odotusaika lääkärille alle 60 min %	70	70	71
3. vapaa aika lääkärille - listautuneen potilaan odotusajan mediaani vrk ⁵⁾	22	14	23
3. vapaa aika lääkärille - listautumattoman potilaan odo- tusajan mediaani vrk ⁵⁾	48	40	43
Ea-käyntien osuus % kaikista lääkärikäynneistä	15	15	13
Päivystystoiminnan odotusaika lääkärille alle 3 h %	94	100	93
0 - 6-vuotiaiden odotusaika lääkärille alle 2 h %	86	100	88
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa/asukas			
terveysasematoiminta ja päivystys	190,11	194,83	190,72
kuntoutus (ei sisällä veteraanikuntoutusta)	33,63	35,27	34,99
Euroa/käynti			
terveysasematoiminnan lääkärikäynti	112,95	90,87	113,80
terveysasematoiminnan hoitotyönkäynti	51,73	48,72	51,50
kuntoutustoiminnan oma toiminta	78,83	111,41	87,29
kuntoutustoiminnan ostopalvelutoiminta	57,01	66,18	63,17
Henkilöstö			
Henkilötyövuotta			
- lääkärit (terveysasematoiminta ja ennaltaehkäisevä ter- veydenhuolto) ⁶⁾	77	89	90
- sairaanhoitajat, terveydenhoitajat (terveysasematoimin- ta) ⁷⁾	78	90	84
- terveydenhoitajat (ennaltaehkäisevä terveydenhuolto) ⁸⁾	117	113	116
- terapeutit (kuntoutus)	62	64	64
Suun terveydenhuollon palvelutilaus			
painotettujen toimenpiteiden määrä (SFA10)	413 032	411 109	405 912
painotettujen toimenpiteiden hinta (SFA10), tuhatta euroa	15 334	15 564	15 368
Hoitotakuun seuranta, yli 6 kk jonottaneet	0	0	0

¹⁾ Jokaiselle Suomen kunnalle on laskettu Kelan rekisteritietojen avulla indeksiluku, joka kertoo, miten tervettä tai sairasta väestö on suhteessa koko maan keskiarvoon (= 100). Tässä on seurattu vakioimattoman sairastavuusindeksin kehittymistä Vantaalla.

²⁾ Vuoden 2013 tilinpäätökseen asti tietolähteenä on toiminut merkkipohjainen Finstar. Vuoden 2014 tilinpäätöslukujen lähteenä on Gfs-poiminta.

³⁾ Listautuneella potilaalla on nimetty omalääkäri. Listautumattomalla potilaalla ei ole nimettyä omalääkäriä. Vuodesta 2014 lähtien listautuneiden tunnusluku on laskettu terveysasemien mediaanilukuna.

⁴⁾ Peittävyys tarkoittaa tässä Vantaan kaupungin avoterveydenhuollon lääkäriissäkävijöiden osuutta väestöstä.

⁵⁾ Mediaani on järjestetyn lukusarjan keskimäinen lukuarvo.

⁶⁾ Sisältää oman ja ostopalvelutyöpanoksen, josta terveysasematoiminnan lääkäriyöpanoksen osuus oli 81 htv ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon 9 htv.

⁷⁾ Vantaan kaupungin oman henkilötyöpanoksen lisäksi on ostettu henkilötyöpanosta, jota ei saada eriteltyä ammattiryhmittäin. Koko erittelemättömän ostopalvelutyöpanoksen suuruus on ollut lähes 16 htv.

⁸⁾ Sisältää oman henkilöstötyöpanoksen 110 htv lisäksi ostopalvelutyöpanosta 6 htv.

⁹⁾ Sisältää oman henkilöstötyöpanoksen 62,5 htv lisäksi ostopalvelutyöpanosta lähes 1,5 htv.

12 40

Perhepalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	31 878	3 331	35 209	33 597	1 611
Menot	-148 791	-3 064	-151 855	-152 346	492
Toimintakate	-116 913	267	-116 646	-118 749	2 103

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Perhepalvelujen keskeiset tavoitteet ovat lakisääteisten palvelujen tarjoaminen ja asiakkaiden kanssa yhteistyössä tehtävä laadukas palvelutarpeen arviointi. Nämä tavoitteet toteutuivat hyvin. Erityisesti lakisääteisten määräaikojen toteutumisen varmistamiseksi jouduttiin vahvistamaan seurantaa, muuttamaan työkäytäntöjä ja huolehtimaan henkilöstön jaksamisesta. Perhepalvelujen tavoitetta asiakkaiden omatoimisuuden ja vastuun tukemiseksi yhteistyössä muiden peruspalveluiden kanssa edistettiin. Pitkäaikaisasiakkuuksien syntymistä ehkäistiin tehostamalla kuntouttavaa ja korjaava työtä. Yhteistyötä työllisyyspalvelujen kanssa tiivistettiin esim. nuorisotakuun toteuttamiseksi.

Varhaisen tuen työmallin kehittämistä edistettiin, ja se otettiin käyttöön vuoden 2015 alussa. Toimintatavan tavoitteena on lastensuojeluilmoitusten ja -asiakkuuksien vähentyminen sekä uuden sosiaalihoitolain velvoitteiden toteuttaminen palvelujen saamiseksi ilman lastensuojelun asiakkuutta. Nuorisoseuran ja nuorisoneuvolan yhdistyminen nuorten psykososiaalisiksi palveluiksi valmisteltiin toteutettavaksi vuoden 2015 alusta lukien. Tavoitteena on tarjota nuorille ja perheille moniammatillista perustason mielenterveys- ja päihdepalveluja.

Lastensuojeluilmoitusten määrä kääntyi laskuun. Vuonna 2014 vastaanotettiin 4 005 lastensuojeluilmoitusta mikä on kolme prosenttia edellisvuotta vähemmän. Lastensuojelutarpeen selvityksiä tehtiin hieman edellisvuotta enemmän, 1 840 kappaletta. Vantaalla lastensuojelun avohuollon suunnitelmallisen sosiaalityön asiakkaana oli 8,3 prosenttia Vantaan 0 - 17-vuotiaista (8,8 % v. 2013). Vuoden aikana sijoitettuna olleiden lasten osuus säilyi 1,7 prosenttina ikäluokasta. Yhteensä lastensuojelun asiakkaana (avo-, sijais- ja jälkihuolto) oli 10,5 prosenttia Vantaan 0–17-vuotiaista. Vuoden 2014 lopussa tehtiin laaja selvitys Vantaan lastensuojelun tilanteesta. Selvityksessä esiin nousi suunnitelmallisen lastensuojelutyön suuri asiakasmäärä vastuutyönteki-

jää kohden sekä kriittisenä pidettävä pätevien sosiaalityöntekijöiden puute. Lastensuojelun lakisääteisissä määrääjoissa kuitenkin pysyttiin.

Lastensuojelun sijaishuollossa oli tavoitteena, että kiireellisesti sijoitettavalle lapselle löytyy hoitopaikka omasta laitoksesta tai perheestä. Perhehoitovuorokausien osuus sijaishuollon vuorokausista kasvoi 51 prosenttiin. Tässä tavoitteessa onnistuttiin erinomaisesti, kun vain viisi vakavasti päihdeongelmasta nuorta sijoitettiin kiireellisenä vaativaan laitoshoitoon.

Aikuissosiaalityössä asiakasmäärä kasvoi edellisen vuoden kuukausikeskiarvoon verrattuna 9,5 prosenttia. Keskimäärin toimeentulotukea sai kuukausittain 7 322 kotitaloutta. Pitkäaikaistyöttömien määrä jatkoi kasvuaan (joulukuussa 3 706, lisäystä edellisvuodesta 28 %), ja toimeentulotuen menot kasvoivat 8,4 prosenttia vuodesta 2013. Terveysten ja hyvinvoinninlaitos sekä Aluehallintovirasto seurasivat toimeentulotukihakemusten käsittelymääräaikoja. Lokakuussa päätöksiä tehtiin 10 246, ja niistä 99,6 prosenttia käsiteltiin määräajassa.

Vantaa on vuoden 2013 kesäkuusta tehnyt Kelan kanssa yhteistyötä siten, että asiakkaat ovat voineet jättää toimeentulotukihakemuksia myös Kelan Vantaalla sijaitseviin toimipaikkoihin. Vuoden 2014 aikana yhteistyön mallin kehittämistä jatkettiin, ja vuoden 2015 alussa kokeilua syvennetään edelleen. Kela antaa asiakkaille palveluneuvontaa toimeentulotukiasioissa ja syöttää asiakkaan etuustiedot Vantaan asiakastietojärjestelmään.

Loppuvuodesta Vantaalle tuli 21 syyrialaista pakolaista, joista yksi oli vastasyntynyt. Heidän vastaanottonsa sujui hyvin, ja vastaanotossa hyödynnettiin kolmannen sektorin toimijoiden osaamista.

Tilapäisen asumisen kustannushaasteisiin etsittiin kaupunkitasoisesti ratkaisuja.

Perhepalvelujen tulosalue on mukana pitkäaikaisasunnottomuuden valtakunnallisessa poistamisohjelmassa, jossa tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen ja asunnottomuutta ennalta ehkäisevä työ. Vuonna 2014 hankesuunnittelussa oli kolme kokonaisuutta, joka toteutuvat seuraavien vuosien aikana.

Kaikissa palveluissa lisättiin tuottavuutta, esimerkiksi asiakaskohtaisen työajan lisääntyminen, sähköisten palvelujen käyttöönotto esim. lastenvalvojen ajanvarauksessa, päihdepalveluissa ja perheneuvolassa sekä neuvontapalvelujen tehostaminen, asiakasdokumentoinnin uudistaminen ja lähetekäytäntöjen kehittäminen. Asiakaslähtöisten palvelujen kehittämistä jatkettiin, kuten kuraattoritointia sosiaalisessa mediassa. Asiakkaat osallistuivat palvelujen suunnitteluun nuorisosoaseman ja nuorisoneuvolan yhdistyessä nuorten psykososiaalisiksi palveluiksi.

Henkilöstön ammatillisuutta ja työhyvinvointia tuettiin laadukkaalla koulutuksella ja esimiesten tiedonkulkua tehostamalla laajoissa esimieskokouksissa sekä hyvien työkäytäntöjen esiin nostamisella.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2014 olivat 152,3 milj. euroa ja tulot 33,6 milj. euroa. Tulosalueen alkuperäisen käyttösuunnitelman menot ylittyivät 3,6 milj. eurolla ja tulot 1,7 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto korotti 15.12.2014 toteutumisennusteen perusteella tulomäärärahaa 3,4 milj. eurolla ja menomäärärahaa 3,0 milj. eurolla.

Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot ylittyivät 0,5 milj. eurolla ja tulot alittuivat 1,6 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli lopullista määrärahaa 2,1 milj. euroa huonompi.

Käyttösuunnitelman ylitykset syntyivät aikuissosiaalityön asumispalvelujen ostopalveluista (1,0 milj. euroa), lastensuojelun perhehoidon palkkioiden ja osuuden kasvusta (0,5 milj. euroa) sekä lasten sijaishuollon ostopalveluista (0,8 milj. euroa). Säästöä syntyi palkkamenoista (1,8 milj. euroa).

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarve-indikaattorit			
- lapset, joista lastensuojeluilmoitus	4 150	4 300	4 005
- kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12	450	460	484
- yli vuoden työttömänä olleet	2 600	2 675	3 706
- asunnottomien asiakkaiden määrä ⁸	602	520	497
Toiminnan volyyymi			
Asiakkaat			
- psykososiaaliset palvelut ¹	7 500	7 550	7 464
- lastensuojelun avohuolto	3 950	4 100	3 750
- vuoden aikana sijoitettuna olleet	768	760	779
- aikuissosiaalityö, sisältäen toimeentulotuen ⁶	22 344	23 300	25 310
- päihdepalvelut ⁴	2 258	2 400	2 197
- uudet asunnot pitkäaikaisasunnottomille	34	10	33
- asutettujen pitkäaikaisasunnottomien määrä	55	55	..
Asiakastapaamiset			
Psykososiaaliset palvelut	43 688	46 800	45 605
- psykologipalvelujen asiakastapaamiset	6 180	6 500	6 764
- koulun sosiaalityön asiakastapaamiset	11 600	12 200	12 482
- perhe- ja nuorisoneuvonnan asiakastapaamiset	10 100	11 100	8 305
- maahanmuuttajien yhteispalvelujen asiakastap. ⁶	..	0	6 239
- lapsiperheiden kotipalvelu	1 552	2 000	2 577
- yhteydenotot sosiaali- ja kriisipäivystykseen	14 256	15 000	15 477
Ostetut hoitovuorokaudet			
- ls-sijaishuollon ostohoitovuorokaudet	89 846	85 000	91 557
- aikuissosiaalityön asumispalveluvuorokaudet	64 421	56 000	67 494
- aikuissosiaalityön tuetun asumisen vuorokaudet ²	38 482	38 000	44 175
- päihdepalvelujen asumispalveluvuorokaudet	21 990	23 600	19 683
- päihdehuollon laitospalveluvuorokaudet	13 819	10 800	11 290
Palvelutarpeen arvioinnit			
- lastensuojelutarpeen selvitykset	1 822	1 900	1 840
- aikuissosiaalityön tilannearviot uusille asiakkaille	..	1 000	..
- päihdehuolto ⁷	1 000	1 600	741
Laatu ja vaikuttavuus			
- päihdehuollon avopalvelujen asiakkaiden määrä ³	2 258	2 200	2 200
- vuoden aikana tehdyt kiireelliset sijoitukset	247	230	215
- vuoden aikana päättyneet kiireelliset sijoitukset	94	90	97
- kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset 31.12, % 0-17 -vuotiaista	1,0	1,0	1,1
- mielenterveyskuntoutujien asumispalveluista omaan kotiin siirtyneiden määrä	13	12	12
- palveluasumisesta tuettuun asumiseen siirtyneet asiakkaat	3	3	6
- toimeentulotukea 10-12 kk vuoden aikana tukea saaneiden osuus kaikista tuen saajista	40 %	37 %	40 %

Tuottavuus ja tehokkuus	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Ostettujen palvelujen hoitovuorokaudet asiakasta kohden vuodessa			
- lastensuojelun sijaishuollon hoitovuorokaudet	246	246	278
- lastensuojelun hoitovuorokausista perhehoidossa	46 %	47 %	51 %
- aikuissosiaalityön asumis- ja laitosvuorokaudet	309	250	274
- päihdepalvelujen laitosvuorokaudet	40	38	40
Euroa / asukas 31.12			
Lastensuojelu, euroa / alle 18-vuotias	1 167	1 134	1 155
Toimeentulotuki, euroa / asukas	250	259	267
Euroa / asiakas			
- psykososiaaliset palvelut	1 080	1 156	1 093
- lastensuojelu	10 316	10 400	10 534
- aikuissosiaalityö	1 008	937	929
- päihdepalvelut	5 239	4 917	5 071
Vakanssit			787

¹ Asiakshenkilöt: psykologipalvelut, perhe- ja nuorisoneuvonta, koulun sosiaalityö, maahanmuuttajien yhteispalvelut (2014 aikuissosiaalityöhön).

² Tuettu asumisen sisältää omaa ja ostettua

³ Polikliinisten palvelujen asiakasmäärä, joihin lisätty avohuollon ostopalvelujen asiakasmäärä. Ei sis. terveysneuvonnan noin 1 000 asiakasta.

⁴ Ei sisällä terveysneuvonnan asiakkaita

⁵ Vakati-raportti: vakanssien lukumäärä

⁶ Maahanmuuttajien yhteispalvelut vuonna 2014 osaksi aikuissosiaalityötä

⁷ poiminta muutettu vuoden 2014 aikana

⁸ Sosiaalihuollon asunnottomat asiakkaat; eri henkilöt vuoden aikana.

12 60

Vanhus- ja vammaispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	24 741	2 020	26 761	27 427	-666
Menot	-171 812	-104	-171 917	-171 530	-386
Toimintakate	-147 071	1 915	-145 156	-144 103	-1 052

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vanhus- ja vammaispalvelujen toiminta painottui vuonna 2014 toiminnan sisällölliseen kehittämiseen, jotta lisääntyvään palvelutarpeeseen pystytään vastaamaan.

Vanhusten avopalveluiden toiminnassa saavutettiin asetetut tavoitteet. Kotihoidon tuottavuus parani, käyntimäärä lisääntyi 5,7 prosenttia. Kotona asui 92,3 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä vantaalaisista, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,4 prosenttiyksikköä.

Vanhuspalvelulain toimeenpanon tueksi toteutettiin Kaste-rahoitteinen Ikäpalo-hanke, jossa pilotoitiin Länsi-Vantaalla keskitettyä neuvontaa ja palveluohjausta. Pilotin toiminta vakinaistettiin vuoden vaihteessa käyt-

töönottopilotissa Länsi-Vantaalla ja päätettiin toimintamallin laajentamisesta Itä-Vantaalle. Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon valmistauduttiin; mobiilisovelluksen pilotointi siirtyi vuodelle 2015. Tehostetussa kotihoidossa kehitettiin palliatiivista hoitoa ja kotona tapahtuva saattohoito käynnistyi osana Vantaan saattohoitomallia.

Hoiva-asumisen tuloksikkö järjesti ympärivuorokautista pitkä- ja lyhytaikaista aktiivista hoiva-asumista. Vuoden 2014 lopussa hoiva-asumisen tuloksikköllä oli 1 175 laskennallista hoiva-asumisen paikkaa. Palveluita 25 prosenttia järjestettiin omana toimintana ja 75 prosenttia ostopalveluina. Hoiva-asumisen palvelut osti pitkäaikaista laitoshoidon Kaunialan sairaalasta. Vuoden 2014 lopussa Kaunialassa oli 24 tehostetun asumispalvelun asukasta ja 90 laitoshoidon asukasta. Kaunialan kanssa on käynnistetty keskustelut laitoshoidon muuttamista tehostetuksi asumispalveluksi.

Hoiva-asumisen palvelurakennetta kehitettiin edelleen. Metsonkodin ja Myyrinkodin laitoshoidon muutettiin tehostetuksi asumispalveluksi vapautuvien paikkojen myötä asteittain vuoden 2014 aikana. Metsonkodin muutoksella varauduttiin myös tulevaan Malmiiniittyyn muuttoon vuoden 2015 alussa. Muutoksella parannettiin toiminnan asiakaslähtöisyyttä, laatua ja kustannusvaikuttavuutta. Yksityisten laitoshoidon palveluntuottajien kanssa toteutettiin vastaavaa rakennemuutosta. Pitkäaikaisen laitoshoidon peittävyttä ikääntyneessä väestössä pystyttiin vähentämään Vantaan palvelurakenteen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Vantaalaisten laitoshoidossa olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli 1,8 prosenttia (STM 2013, laatusuositus 2–3 %).

Sairaalapalvelujen vuodeosastojaksojen määrä kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Hoitoketjun sujuvuuden tehostaminen jatkui; ylikäyttömaksuihin johtavia siirtoviiveitä ei vuoden 2014 aikana tullut lainkaan. Vuonna 2014 1 691 hoitajaksoa päättyi kotiin. Kotiutusprosentti vuonna 2014 oli 73 prosenttia. Hoiva-asumista jonottavien määrä kasvoi varsinkin vuoden loppua kohden. Sairaalan käyttöaste oli keskimäärin 108 prosenttia.

Päiväsairaalakuntoutusta tehostettiin tukemaan osastojaksolta kotiutuvien potilaiden kuntoutuksen jatkumista ja tukemaan monisairaiden vantaalaisten kotona asumista. Hoitopäivien määrä päiväsairaalassa kasvoi 28,5 prosenttia.

Vammaispalvelussa erityishuollon piirissä olevien henkilöiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 3 prosenttia. Henkilökohtaista apua sai vuoden aikana 537 asiakasta, kasvua edellisvuodesta yli 9 prosenttia. Vaikeavammaisten kuljetuspalvelussa asiakasmäärä ja käytettyjen matkojen määrä kääntyi laskuun.

Kehitysvammaisten asumispalvelussa jatkettiin palvelurakenteen muutosta. Tukiasumisen määrä lisääntyi tavoitteiden mukaisesti. Laitosasumisesta siirtyi 27 asiakasta kuluneen vuoden aikana avopalveluun. Vaikeavammaisten palveluasumisen asiakasmäärä kasvoi. Työ- ja päivätoimintaa lisättiin omana toimintana (mm. pesulatoiminta Simonkodissa sekä Myyrinkodissa). Vammaispoliittisen ohjelman Wampon toteutus jatkuu suunnitelman mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen menot vuonna 2014 olivat 171,5 milj. euroa ja tulot 27,4 milj. euroa. Tulosalueen alkuperäisen käyttösuunnitelman menot alittuivat 0,3 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 2,7 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto korotti 15.12.2014 toteutumisenusteen perusteella tulomäärärahaa 2,0 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden tulosalueen menot alittuivat 0,4 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 0,7 milj. eurolla.

Tulos (nettotoimintamenot) oli muutettua käyttösuunnitelmaa 1,1 milj. euroa parempi.

Menot alittuivat vanhusten avopalveluissa, jossa säästöä syntyi yhteensä 1,0 milj. euroa pääasiassa henkilöstökuluissa, ateriapalvelujen ostoissa ja omaishoidon tuen määrärahoissa. Hoiva-asumisen palveluissa syntyi säästöä 0,4 milj. euroa ja sairaalapalveluissa 0,2 milj. euroa. Vammaispalvelujen menot ylittyivät 1,1 milj. eurolla, mikä johtui pääasiassa siitä, että vaikeavammaisten kuljetuspalveluissa vuodelle 2013 kuulunut 0,7 milj.

euron erä maksettiin vuoden 2014 alussa. Kuljetuspalvelujen määrä 2014 kuitenkin väheni. Lisäksi ylitystä syntyi kehitysvammaisten asumispalvelujen ostoista ja henkilökohtaisten avustajien ennakoitua suuremmasta kustannusten kasvusta.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
VANHUSPALVELUT			
Tarve-indikaattorit			
Väestö 31.12	208 098	210 720	210 779
75 vuotta täyttäneet 31.12.	10 465	11 125	11 100
Toiminnan volyymi			
Asiakkaat yhteensä kotihoidossa (kh+pt)	3 954	4 529 ¹⁾	4 310
Kotihoidon käynnit	632 931	654 640 ¹⁾	652 760
Hoitopaikat hoivapalvelut	1 134	1 160	1 175
Päättyneet hoitajakset (Sairaalapalvelut)	2 583	2 805	2 690
Omaishoidontuen asiakkaat 31.12	721	810	789
Laatu ja vaikuttavuus			
75+ kotona asuvien osuus	91,9 %	92 % ⁴⁾	92,3 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä			
75 täyttäneitä/75+ väestö, 31.12	9 %	9,5 %	8,5 %
Laitoshoidon osuus 75+ väestöstä	2,4 %	2,0 %	1,8 %
Esh 75+ hoitajakset	3 263	3 700	3 398
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa / kotihoidon käynti, koti ⁵⁾	33	36	33
Euroa / kotihoidon käynti, palvelutalo	16	23	24
Kotihoidon kentän käynnit / henkilötyövuosi	2 051	1 801	2 068
Hoiva-asumisen palvelut ⁷⁾			
Euroa/hoitovuorokausi, vanhainkoti oma	163	162	168
Euroa/hoitovuorokausi, vanhainkoti osto (sis. Kauniala)	181	200	193
Euroa/ hoitovuorokausi, tehostettu asumispalvelu oma	160	156	157
Euroa/hoitovuorokausi, tehostettu asumispalvelu osto	129	135	131
Euroa / 75+ väestö	5 603	5 254	5 573
Tk-sairaala			
Euroa / hoitajakso	8 257	6 816	8 489
Euroa / 75 +väestö	2 038	2 042	2 115
Hoitajakso/sairaansija	13,1	15	13,2
VAMMAISPALVELUT			
Tarve-indikaattorit			
Väestö 31.12	208 098	210 720	210 779
Erityishuollon piirissä olevat, yhteensä	836	800	861
Toiminnan volyymi			
Asiakkaat yhteensä			
Kuljetuspalvelut (VpL)	3 566	3 150	3 490
Henkilökohtainen apu	491	450	537
VpL:n palveluasuminen	109	95	132
Kehitysvammaisten asumispalvelut	322	360 ⁶⁾	376

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Kuljetuspalvelumatkat (VpL)	328 169	283 500	319 132
Kehitysvammaisten asumispalveluvuorokaudet	112 243	134 300	122 587
VpL:n palveluasumisvuorokaudet	32 660	32 500	36 925
Laatu ja vaikuttavuus			
Tuetusti asuvien osuus asumispalveluissa	15,5 %	18,0 %	20,0 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
Euroa / kehitysvammaisten asumispalvelujen asiakas	48 786	34 463	43 021
Euroa / kehitysvammaisten asumispalvelujen hoitovuorokausi	-	145	132
Euroa / VpL: palveluasumisasiakas	43 550	43 888	39 593
Euroa / VpL:n palveluasumisvuorokausi	145	144	142
Euroa / erityishuollon piirissä olevat	32 779	33 000	32 428
Euroa / asukas	252	-	260

¹⁾ Kotisairaala siirtyy vuonna 2013 avopalveluihin, jossa aloittaa tehostetun kotihoidon yksikkö. Arvioitu vaikutus asiakasmääriin 500 henkilöä vuodessa ja käyntimääriin 10 000 käyntiä vuodessa.

⁴⁾ Talousarvion sitova tavoite vuodelle 2014.

⁵⁾ Ei sisällä tehostettua kotihoitoa.

⁶⁾ Laitoshoidon purkua ei ole huomioitu.

⁷⁾ Hoiva-asumisen kohdalla palvelurakenteen muutos vaikuttaa vanhainkotien ja tehostetun palveluasumisen kustannuksiin

12 13

Suun terveydenhuollon liikelaitos

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Liikevaihto	21 224	0	21 224	21 457	-233
Liiketoiminnan muut tuotot	629	0	629	681	-52
Materiaalit ja palvelut	-4 919	0	-4 919	-5 206	287
Henkilöstökulut	-15 053	0	-15 053	-15 349	295
Poistot ja arvonalentumiset	-136	0	-136	-142	5
Liiketoiminnan muut kulut	-1 468	0	-1 468	-1 576	108
Liikelylijäämä (-alijäämä)	276	0	276	-134	410
Muut rahoitustuotot	0	0	0	10	-10
Kunnalle maksetut korkokulut	-159	0	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	0	-68	-68	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-227	0	-227	-218	-10
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	48	0	48	-352	400
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	87	-87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	48	0	48	-265	313

Toiminta ja keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitettua kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti.

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä pysyi voimakkaana 2014, varsinkin kiireettömään hoitoon hakeutuminen kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden aikana annettiin palveluja 70 114 asiakkaalle. Suoritteiden määrä alittui palvelusopimuksesta 1,3 prosentilla, mutta asiakasmaksujen määrä oli talousarvion mukainen.

Hoitotakuussa pysyttiin hyvin ja odotusaika oli loppuvuodesta 3kk 2vk. Kiireettömään tutkimukseen odottavien asiakkaiden määrä oli 4 221 ja odotusaika 3kk2vk 31.12.2014. Palvelut tuotettiin omana toimintana. Vuokratyövoiman käyttö oli hyvin vähäistä.

Talousarvion toteutuminen

Suun terveydenhuollon liikevaihto 2014 oli 21,5 milj. euroa (TA 2014 21,2 milj. euroa). Kasvu verrattuna talousarvioon oli 1,1 prosenttia, mikä johtui asiakasmaksutuottojen ja ulkoisten palveluiden myyntituottojen kasvusta. Liike-toiminnan muut tuotot (sisältää PKS-SEHYK:n ja PKS-päivystyksen) olivat 681 000 euroa (TA 2014 629 000 €).

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset potilastulot olivat 5,4 milj. euroa (TA 2014 5,3 milj. euroa). Palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 15,4 milj. euroa (TA 2014 15,6 milj. euroa). Painotettujen toimenpiteiden määrä 405 912 kpl alitti palvelusopimuksen (talousarvio) määrän 411 110 kpl -1,3 prosentilla. Muutos selittyy vastaavan tuotannon kulurakenteen muutoksella (ulkopuolisen työvoiman käytön minimointi).

Operatiiviset kulut 2014 olivat 22,3 milj. euroa (TA 2014 21,6 milj. euroa). Talousarvioon 2014 verrattuna kasvu oli 3,2 prosenttia. Merkittävä poikkeama talousarvioon verrattuna oli PKS-SEHYK ja PKS-päivystys laskutuksen alimitoitus talousarviossa.

Toteutuneet henkilöstökulut olivat 15,3 milj. euroa. Talousarviopoikkeama -0,3 milj. euroa selittyy erillispalkkioiden määrän riittämättömästä arvioinnista talousarviossa 2014 (ero -2,0 %).

Liiketoiminnan muut kulut vuonna 2014 olivat 1,6 milj. euroa (TA 2014 1,5 milj. euroa). Talousarviopoikkeama selittyy sillä, että luottotappioita ja sisäisiä vuokria ei huomioitu talousarviossa riittävästi.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 142 000 euroa (TA 2014 136 000 euroa). Talousarvio ylittyi 6 000 euroa.

Liikelaitoksen tulos oli -265 000 euroa tappiollinen (vuonna 2013 tappio oli -239 000 euroa) johtuen siitä, että kaikkia kuluja säästö- ja tehostamistoimenpiteistä huolimatta ei pystytty kattamaan täysimääräisinä, keskeisenä tekijänä oli PKS-SEHYK ja PKS-päivystys palveluiden kustannusten nousu. Suun erikoishoidon yksikön (PKS-SEHYK) palveluiden laskutus oli 1,0 milj. euroa (käyttösuunnitelmassa varautuminen 477 000 euroa) ja PKS-päivystyskäyntien laskutus oli 249 000 euroa (käyttösuunnitelmassa varautuminen 152 000 euroa). Pääkaupunkiseudun yhteispalvelujen käytön kustannuksista jäi liikelaitoksen maksettavaksi 543 000 euroa.

Liikelaitoksen oma toiminta on taloudellisesti vakiinnutettu. Liikelaitoksen sitova talousarvion tulos 48 000 euroa alitettiin. Alijäämää ei pystytä täysin kattamaan aikaisempien vuosien ylijäämällä, joten alijäämä siirtyy omaa pääomaa alentavaksi.

Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Liikelaitoksen johtokunta on käsitellyt suunnitelman, miten alijäämä tullaan kattamaan seuraavien vuosien kuluessa. Suunnitelma sisältää toiminnan volyymin muutoksia sekä kustannussäästöjä.

Suunnitelman eri osista arvioidaan syntyvän säästöjä ja tuottoja vuositason luvuiksi muutettuna seuraavasti: PKS-SEHYK 175 000 euroa, toimitilat 85 000 euroa, materiaalivirrat 100 000 euroa, perustoiminnot 170 000 euroa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
asiakasmäärä kpl	69 071		70 114
painotetut toimenpiteet kpl	413 031	411 110	405 995

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2014	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	8	-339	347
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	479	-479
Rahavarojen muutos	8	140	-132

Investointien lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2014	Toteutuma	Ylitys/alitus
Irtain omaisuus	-177	-129	-48

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2014 olivat 129 000 euroa (TA 2014 177 000 euroa). Investoinnit kohdistuivat hoitoyksiköiden uusimisiin. Hoitoyksiköiden korvaustarve tulee jatkumaan tulevina vuosina. Taseen investointivaraus 87 000 euroa purettiin kokonaisuudessaan johtuen siitä, että varauksen alkuperäinen toteuttamiskohde oli lakannut olemasta.

13

Sivistystoimen toimiala

Vastuhenkilö: Elina Lehto-Häggroth

Toimielin: Opetuslautakunta

Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta

Puheenjohtaja: Päivi Laakso

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	37 793	1 091	38 884	41 237	-2 353
Menot	-433 535	-686	-434 221	-427 227	-6 994
Toimintakate	-395 742	404	-395 337	-385 990	-9 347

13

Sivistystoimen toimiala bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	32 265	718	32 983	34 956	-1 974
Menot	-390 063	-420	-390 483	-383 971	-6 512
Toimintakate	-357 798	297	-357 501	-349 015	-8 485

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2014

Sivistystoimen toimialaan sisältyvät opetuslautakunnan alaisuuteen kuuluvien tehtävien lisäksi vapaa-ajan lautakunnan alaisuuteen sisältyvät tehtävät. Bruttoyksiköitä ovat yhteiset palvelut, varhaiskasvatus-, perus- ja lukio-opetus, kirjastopalvelut, ruotsinkielinen tulosalue (varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio), nuorisoi-, kulttuuri- ja liikuntatoimi. Nettobudjetoituja yksiköitä ovat ammatillinen koulutus, aikuisopisto sekä musiikki- ja kuvataidekoulu.

Varhaiskasvatuspalveluiden strategista uudistamista jatkettiin. Hoitopaikkatakuutta käytti noin 2 000 lasta ja yksityisessä päivähoitossa otettiin palveluseteli käyttöön 1.1.2014.

Palvelumuotoilua toteutettiin suomenkielisessä ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa. Palvelumuotoilua toteutettiin myös Pähkinärinteen kirjaston ja nuorisotilan yhteisen tilan käyttöön oton yhteydessä. Asukkaat osallistuivat aktiivisesti palvelumuotoiluun. Mallia toteutettiin myös Länsimäen kirjaston ja nuorisotilan yhteistyössä.

Talousarvion vuoden aikana korostuivat yhteistyö eri tulosalueiden välillä. Varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta kehitettiin siten, että päiväkotien ryhmäkohtaisten avustajien työsuhteita muutettiin taidekasvattajien työsuhteiksi. Tämä aloitettiin 1.9.2014 kymmenellä taidekasvattajalla.

Yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen kanssa kehitettiin pilotoimalla yhdeksäsluokkalaisille tarkoitettuja kurkkaukskurseja sekä aineopettajien tutustumisvierailuja Variaan.

Tietohallinto mahdollisti loppuvuodesta mittavan tablet-laitteiden hankinnan. Tabletit hankittiin esiopetuksesta toiseen asteen opetukseen.

Ensimmäistä kertaa toteutettiin Tikkurila-festivaali, josta tuli Suomen suurin ja merkittävin kotimaiseen musiikkiin keskittyvä musiikkitapahtuma.

Selvitystyö liikuntayhtiöiden tarjoamien palveluiden tuottamistavasta ja toiminnan uudelleenorganisoinnista valmistui kesäkuussa ja liikuntalaitosyhtiöt päätettiin fuusioida VTK Oy:n. Samassa yhteydessä päätettiin, että liikuntatilojen operointi siirtyy liikuntapalveluille vuoden 2015 alusta.

Kirjastopalveluiden organisaatio muutettiin prosessiperustaiseksi.

Investointisuunnitelman mukaisesti Länsimäen koulun Ylläs-rakennuksen laajennus valmistui ja samalla Pallas-rakennuksesta luovuttiin. Lisäksi Ilolan koulun ja päiväkodin esiopetustilojen laajennus, Dickursbyn koulun ja päiväkodin perusparannus ja laajennus sekä Sinirikon päiväkotitoimitus valmistuivat. Aurinkokiven koulun ja päiväkodin I-vaiheen rakentamistyöt käynnistyivät loppuvuodesta. Varia Tennistien käytöstä poistettu piharakennus purettiin ja lämpökeskus toteutettiin. Hiekkaharjun urheilupuiston huoltorakennusta korjattiin ja laajennettiin.

Hakunilanrinteen koulun liikuntasalin peruskorjauksen ensimmäinen vaihe aloitettiin. Osittaiset peruskorjaukset olivat käynnissä Simonmetsän, Piilipuun, Koskimyllyn, Lehdokin ja Autioniityn päiväkodeissa. Myös Kivimäen koulua korjattiin ja Havukosken koulun ja Variston opetuspuiston vesikattotöitä tehtiin. Varian Ojahaantien ja Tennistien toimipisteissä tehtiin myös korjaustöitä. Martinlaakson uimahallin betonirakenteita ja vesikattoa korjattiin.

Timotejn päiväkodin piha uusittiin. Lisäksi Seljapolun ja Suitsikujan päiväkotien pihoja peruskorjattiin. Kytöpuiston ja Jokirannan koulujen pihatyöt valmistuivat.

Valtuustokauden strategisten päämäärien sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttaminen vuonna 2014

Valtuustokauden strategisia päämääriä toteutettiin toimialan vastuulle sisältyvien sitovien tavoitteiden sekä toimialan tulokortin päämääriä edistävien toimenpiteiden avulla. Sitovien tavoitteiden mittareiden tilanteen 31.12.2014 perusteella arvioitiin, että kehityssuunta oli positiivinen, arviointi ei ollut mahdollista kokonaan tai osittain kolmen tavoitteen osalta ja yhden tavoitteen osalta kehityssuunta oli negatiivinen. Tavoite koski nuorten alle 25 -vuotiaiden työttömien määrää.

TVO -ohjelman yhteydessä päätetyt yksittäiset toimenpiteet ovat toteutuneet valtaosin ja niistä raportoitiin viimeisen kerran osavuositarkastuksessa 1/2014. Toimenpiteiden taloudelliset vaikutukset jatkuvat myös tulevina vuosina. Toimialan vastuulla olevia TVO -selvityksiä oli yhteensä 9 kappaletta, jotka ovat kaikki valmistuneet. Selvitysten perusteella toimialalla toteutetaan jatkotoimenpiteitä.

Talousarvion toteutuminen 2014

Toimialan alkuperäistä talousarvion tuloja korotettiin 1,1 milj. euroa, jonka jälkeen tulot ylittyivät 2,4 milj. euroa. Tulojen ylitykseen vaikutti perusopetuksen valtiolta saama avustus. Talousarviomenojen muutos on yhteensä 0,686 milj. euroa. Siitä koululaisten ja opiskelijoiden kesätyön palkkauksesta toteutuneisiin kuluihin tehty siirto on 0,390 milj. euroa sekä nuorisopalveluihin kaupungin keskitetyistä projektirahoista siirretty määräraha 30 000 euroa. Kaupunginvaltuuston päättämä määrärahamuutos oli yhteensä 0,266 milj. euroa. Menojen kasvu edelliseen tilinpäätökseen nähden oli 1,1 prosenttia, joka on alle TVO -tason.

Bruttoyksiköiden tulot ylittyivät talousarviomuutosten jälkeen 1,974 milj. euroa. Tulojen ylitykseen vaikutti perusopetuksen valtiolta saama Kota- ja ryhmäkoon pienentämisraha yhteensä 4,7 milj. euroa (talousarvio 2,2 milj. euroa). Menot alittuivat kokonaisuudessaan 6,5 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden, josta

ateriapalvelujen ostot 1,6 milj. euroa. Alitukseen vaikuttivat mm. Vantti Oy:n hinnanalennukset vuodelle 2014. Lisäksi menojen toteumaan vaikuttivat varhaiskasvatuksen palvelujen piirissä olevien lasten määrän vähentymien sekä uusien palvelumuotojen käyttöönotto, jolla on voitu lisätä tuottavuutta. Toimialalla pidettyjen palkattomien vapaiden kustannusvaikutus oli yhteensä 1,054 milj. euroa.

13 10

Opetuslautakunta ja vapaa-ajan lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-117	0	-117	-100	-17
Toimintakate	-117	0	-117	-100	-17

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden 2104 aikana opetuslautakunta kokoontui 11 kertaa, ruotsinkielinen jaosto 8 kertaa, yksilöasioiden jaosto kerran ja vapaa-ajan lautakunta 9 kertaa. Lautakuntien yhteinen talous- ja strategiaseminaari pidettiin elokuussa. Mukana seminaarissa oli myös sivistystoimen yhteistoimintaryhmä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakuntien toimintamenot olivat yhteensä 0,100 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 85.

13 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	30	0	30	79	-49
Menot	-5 789	-3	-5 793	-4 858	-934
Toimintakate	-5 759	-3	-5 763	-4 779	-984

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Sivistystoimen yhteiset palvelut sisältävät johdon tuen, tiedotuksen, ympäristöasioiden koordinoinnin, taloushallinto-, henkilöstö- ja suunnittelupalvelujen sekä kalustonkunnostuksen ja AV-huollon tehtäväalueet.

Talous- ja hallintopalvelut johti tuloalueet ylittävää tablet projektia ja langattoman verkon toteutusta kouluihin, oppilaitoksiin ja kirjastoihin. Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöä tuettiin koulutuksella ja useiden tulosalueen koordinoimien hankkeiden kautta.

Tilavarausjärjestelmään tehtiin versiopäivitys Timmi 4.0:aan. Koulujen, oppilaitosten ja päiväkotien tilojen vapaa-ajan käytön hallinnoinnin keskittämistä valmisteltiin syksyllä. Liikuntapalveluiden organisaatioon perustetaan tilavarausyksikkö, jossa huolehditaan mainittujen tilojen vapaa-ajan käytön varauksista, laskutuksesta jne.

Kalustonkunnostuksen osalta toteutettiin yhteistyössä Ramboll Oy:n kanssa kalustonkunnostajien työajan käytön seurantaselvitys. Selvityksen tulosten avulla kehitetään mm. kalustonkunnostuksen kouluihin suuntautuvan palvelun organisoimista.

Vantin kanssa käynnistettiin talous- ja velkaohjelman mukaisesti pilotin suunnittelu ateria-, siivous- ja aulapalveluiden sekä sisäisten vuokran kulujen seuranta lähelle toimintaa. Palveluiden laskujen tarkastus ja hyväksyminen siirretään pilottikohteissa päiväkodin johtajille ja koulujen rehtoreille. Toiminta käynnistyy vuoden 2015 alussa.

Tulosalueen johtamisjärjestelmän kuvaus päivitettiin ja toteutettiin toimialan sisäinen asiakastytyyväisyyskysely.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatulot ylittyivät 49 000 euroa johtuen projektituloista, jotka eivät sisältyneet talousarvioon. Tulot kattoivat projektista aiheutuneet menot. Yhteisten palvelujen henkilöstömenoihin sisältyvät toimialan Varhe -maksut, mitkä ylittyivät 0,227 milj. euroa. Lisäksi käyttösuunnitelmaa 2014 laadittaessa palvelujen ostoihin varattiin keskitetysti määräraha toimitilapalvelujen ostoon, jota ei siirretty kesken vuotta tulosalueille. Palveluostoihin varattua määrärahaa jäi käyttämättä yhteensä 1,153 milj. euroa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarveindikaattorit			
toimialan menot (1 000 €)	422 597	432 548	427 227
toimialan henkilöstömäärä	5 666	5 898	5 775
toimialan esimiesten määrä	244		236
Tuottavuus ja tehokkuus			
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö %	0,9 %	1,0 %	0,9 %
sivistystoimen yhteisten palvelujen henkilöstö / toimialan esimiesten määrä %	21,3 %		22,5 %
Henkilöstö			
*) henkilöstön määrä	52	57	53
***) Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,8 %	0,9 %

*) Henkilöstön määrä -luvussa ei ole mukana kalustonkunnostajia, eikä TP 2013 ja TP 2014 -luvuissa myöskään AV-mekaanikkoja.

**) TP 2013 alkaen uuden organisaation mukaiset luvut.

13 30

Suomenkielinen perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 500	0	7 500	9 897	-2 397
Menot	-165 471	-3	-165 474	-164 961	-513
Toimintakate	-157 971	-3	-157 974	-155 064	-2 910

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Perusopetuksen tulosalueella käsiteltiin Vantaan kaupungin arvoja ja strategiaa. Näistä johdettiin laajasti oppilaita, huoltajia ja henkilöstöä osallistaen perusopetuksen uudet arvot: hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus. Nämä arvot toimivat myös uudistuvan opetussuunnitelman pohjana. Uutta opetussuunnitelmaa alettiin työstää yhdessä koulujen, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Perusopetuksen kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä koulujen opetussuunnitelmat hyväksytään opetuslautakunnassa kevään 2016 aikana siten, että niiden mukaiseen opetukseen voidaan siirtyä 1.8.2016 alkavan lukuvuoden alusta lukien.

Tietohallinto mahdollisti perusopetukseen mittavan tablet-laitteiden hankinnan, jota perusopetus täydensi hankkimalla tablet-laitteet myös opettajille. Kouluissa on uusia tabletteja 1 laite/2 oppilasta ja 1 laite/opettaja. Laitehankinnan tueksi käynnistettiin laaja kehittämistoiminta, jonka puitteissa muun muassa aloitettiin koulutusten suunnittelu ja toteutus, lisättiin uusia verkkopedagogeja sekä käynnistettiin useita uutta oppimista ja oppimisympäristöjä tukevia hankkeita (osa rahoitetaan valtion toimesta).

Oppilashuoltoa kehitettiin vastaamaan 1.8.2014 voimaan tullutta oppilas- ja opiskelijahuoltolakia. Oppilashuoltotyön vahvistamiseksi perustettiin kaksi uutta koulupsykologin tointa.

Tilastointipäivänä 20.9.2014 perusopetuksen oppilaista 83,9 prosenttia oli yleisen tuen, 7,8 prosenttia tehostetun tuen ja 8,3 prosenttia erityisen tuen oppilaita. Koulut ovat edelleen kehittäneet moninaisia tuen järjestelyratkaisujaan, erityistä huomiota on pyritty kiinnittämään tehostetun tuen kehittämiseen. Erityisopettajien pätevyysaste täytettyjen virkojen mukaan tarkastellen on pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2013.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen tulosalueen talousarvio toteutui pääosin suunnitellusti. Tuloja toteutui yli talousarvion Kota- ja ryhmäkoon pienentämisestä saatuihin valtion avustuksiin. Toimintamenot jäivät 0,5 milj. euroa alle budjetoidun. Säästöjä tuli henkilöstömenojen lisäksi ateria-, siivous- ja vahtimestaripalvelujen ostoissa, joihin Vantti Oy teki hinnantarkistuksen.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarveindikaattorit			
suomenkieliset perusopetusikäiset (7 - 15 -vuotiaat)	20 847	20 967	20 826
Toiminnan volyyymi			
oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	19 657	20 208	20 117
erityisen tuen päätöksellä olevia oppilaita oppilasmäärästä %	8,6 %	8,0 %	8,3 %
*S2-oppilaita oppilasmäärästä %	17,5 %	16,5 %	16,5 %
iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	1 845	2 050	1 942
osa-aikaisen erityisopetuksen kokonaistuntimäärä			3 513
erityisluokanopetuksen kokonaistuntimäärä			4 255
oppilaita valmistavassa opetuksessa	213	200	251
tukiopetustunteja/oppilas	1,0	1,0	0,9
oppilaita/opinto-ohjaaja	270	260	290
oppilaita/psykologi	990	915	986
Laatu ja vaikuttavuus			
ilman päättötodistusta olevia oppivelvollisuuden päättymisen jälkeen enintään	3	5	4
keskimääräinen ryhmäkoko, 1-6 luokat		17,9	16,4
keskimääräinen ryhmäkoko, 7-9 luokat		17,9	18,0
jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	98 %	98 %	99 %
	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/oppilas	8 294	8 000	8 200
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	2 002	2 053	2 027
Toimitilat			
hm ² /oppilas	12,5	12,1	12,0
toimitilojen pinta-ala (jyvitetty)	244 823	243 535	242 084
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	143,6	142,4	161,5

*) määritelmä TP2012 asti: eri kieli- ja kulttuuritaustaisia oppilaita oppilasmäärästä

13 40

Nuoriso- ja aikuiskoulutus bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	500	0	500	434	66
Menot	-22 251	0	-22 251	-22 061	-190
Toimintakate	-21 751	0	-21 751	-21 627	-124

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai valmistaviin koulutuksiin sijoittui perusopetuksen oppilaanohjaajilta kerättyjen tietojen perusteella 99 prosenttia perusopetuksen päättäneistä. Elokuun lopussa ilman opiskelupaikkaa tai muuta kiinnekohtaa oli noin 10 nuorta eli 0,5 prosenttia perusopetuksen keväällä 2014 päättäneistä. Yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen kanssa kehitettiin pilotoimalla yhdeksäsluokkalaisille tarkoitettuja kurkkauksursseja sekä aineopettajien tutustumisvierailuja Variaan. Vantaan lukioihin että ammattiopisto Variaan ensisijaisia hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja. Hakijoista vieraskuntalaisten osuus oli noin neljännes molempiin.

Uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaiset opiskeluhuoltosuunnitelmat laadittiin ja opiskeluhuoltoa koskevat opetussuunnitelman osat päivitettiin kaikissa lukioissa ja Variassa. Toiminnan muuttaminen uuden lain mukaiseksi aloitettiin.

Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen ja opetussuunnitelmauudistuksen valmisteluprojekti eteni suunnitelman mukaan. Kolme uutta opettajien aineryhmää aloitti syksyllä työskentelynsä kolmen jo toimivan lisäksi. Syksyn aikana laadittiin suunnitelma testiluokkien perustamiseksi kaikkiin lukioihin sähköisten yökokeiden harjoittelemista varten. Lukioiden tilojen tekniseen varustukseen liittyvä tarvelistaus aloitettiin.

Työelämälähtöisyys lukiokoulutuksessa -ESR-hanke päättyi 31.12.2014. Hankkeessa selvitettiin opettajien ja opiskelijoiden näkemyksiä työelämälähtöisyyden toteutumisesta Vantaan lukiokoulutuksessa. Hankkeen perusteella laadittiin suunnitelma Vantaan lukioiden työelämälähtöisyyden ja yhteistyön kehittämiseksi. Sen toteuttamista varten haettiin Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) rahoitusta vuosille 2015–2017.

Pääkaupunkiseudun ammatillisen koulutuksen yhteistyön puitteissa on toteutettu pääkaupunkiseudun koulutustarpeiden ennakoitumallia toimintasuunnitelman mukaisesti. Ennakointikamariyhteistyö Helsingin seudun kauppakamarin ja Uudenmaan liiton kanssa jatkuu. Vuonna 2014 käynnistettiin myös laaja määrällisen ennakkoinnin kartoitustyö, johon määrällistä materiaalia mm. tulevaisuuden työelämän tarpeista ja muutoksista tuottaa Foredata Oy. Työ raportoidaan vuoden 2015 puolella.

Opetushallitus myönsi 26.9.2014 valtionavustusta 100 000 euroa Vantaan lukioiden yhteiseen Digiluokka – uudistuva oppimistila hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on kehittää innovatiivisia oppimistiloja, joiden fyysisessä, kognitiivisessa ja organisatorisessa ergonomiassa on huomioitu oppimateriaalien sähköistyminen. Valtionavustuksen käyttöaika on 31.12.2014–30.6.2017.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottojen toteuma jäivät alle talousarvion, johtuen valtiolta saadun tuen jaksottamisesta seuraavalle tilikaudelle. Talousarvio toteutui muuten suunnitellusti ja tulosalue pysyi sille annetussa kehyydessä. Talousarvion alitus 0,190 milj. euroa kohdistui ateria-, siivous- ja vahtimestaripalveluissa sekä lähes kaikissa lukioissa henkilöstökuluissa.

Tunnusluvut

PÄIVÄLUKIOT	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarveindikaattorit			
peruskoulun päättävät	2 154	2 024	2 083
eri kieli- ja kulttuuritaustaisia peruskoulun päättävistä	351	348	358
Toiminnan volyymi			
*) suomenkielisten lukioiden opiskelijamäärä	3 583	3 550	3 579
lukiopaikkoja varataan peruskoulun päättävälle oppilaille	1 160	1 160	1 160
aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	54,0 %	57,3 %	55,7 %
eri kieli- ja kulttuuritaustaisia opiskelijoita % opiskelijamäärästä	8,6 %	8,0 %	8,3 %
Laatu ja vaikuttavuus			
opetustunnit/vvt/opiskelija	1,08	1,13	1,08
kaikki tunnit/vvt/opiskelija	1,31	1,32	1,31
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä	1,5 %	3,0 %	1,3 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista	90 %	90 %	87 %
jatkokoulutukseen päässeet kaksi vuotta yo-tutkinnon jälkeen %	72 %	74 %	72 %
käyttömenot euroa/opiskelija	6 180		6 163
AIKUIS- JA ETÄLUKIO			
Toiminnan volyymi			
tutkintotavoitteiset opiskelijat	413	380	359
aineopiskelijat	594	500	838
Laatu ja vaikuttavuus			
yo-tutkinnon suorittaneiden määrä	100	107	88
***) LUKIOON VALMISTAVA KOULUTUS			
Toiminnan volyymi			
opiskelijamäärä			13
LUKIOKOULUTUS YHTEENSÄ			
Henkilöstö			
****) henkilöstön määrä	237	260	260
henkilöstömenot/menot yhteensä	69,4 %	70,0 %	69,9 %
opetushenkilöstön koulutuspäivät/opettaja	2,7	2,5	2,5
	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toimitilat			
hm ² /opiskelija (päivälukiot)	7,8	8,0	7,9
****) toimitilojen pinta-ala (jyvitetty)	28 122	28 309	28 308
toimitilojen määrä	5	5	5
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	156	152	170

*) Suomenkielisten lukioiden opiskelijamäärä (päivälukiot) ei sisällä aikuis- ja etälukion opiskelijoita.

**) Syksyllä 2014 käynnistynyt koulutus.

***) Sisältää nuoriso- ja aikuiskoulutuksen viraston henkilöstön (5).

****) Pinta-aloissa mukana keittiöt TP 2014 alkaen.

13 50

Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	19 620	0	19 620	18 814	806
Menot	-148 281	-51	-148 332	-143 717	-4 615
Toimintakate	-128 661	-51	-128 712	-124 903	-3 809

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Yksityisessä päivähoitossa otettiin käyttöön palveluseteli 1.1.2014. Ratkaisun on tarkoitus korvata ostopalvelupäivähoito, joka päätettiin lakkauttaa opetuslautakunnan päätöksellä 1.8.2016 lukien. Palvelusetelillä tuotetun päivähoiton laskennalliset vuosikustannukset ovat 2 700 euroa edullisempia yhtä lasta kohden kuin ostopalvelupäivähoitossa. Palveluseteliä käytti keskimäärin 178 lasta kuukausittain. Yksityisen päivähoiton paikat lisääntyivät vuodessa 128 paikalla ollen vuoden lopussa 1 000 paikkaa.

Kevään 2014 intensiivisen palvelumuotoiluprosessin seurauksena asukkaiden ja asiakkaiden kanssa syntyi vuonna 2014 uusia kerhoja yhteensä 18. Tämän lisäksi perustettiin myös kaksi uutta avointa päiväkotia. Kerhoissa käyvien lasten määrä kasvoi tammi- joulukuun välillä 217 lapsella ollen vuoden lopussa 800 lasta. Syyskuun alusta päivähoitoon palkattiin 10 taidepedagogia sekä 12 kasvun- ja oppimisen tuen lastenhoitajaa. Näillä henkilöstörakenteen muutoksilla tavoitellaan päivähoiton henkilöstön osaamisen tason ja siten laadun nostamista kustannusneutraalilla tavalla. Kustannusten nousu estettiin vähentämällä avustajien palkkaamista Seuresta.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintakulut alittuivat 4,6 milj. eurolla. Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen nähden noin 1 prosentin. Merkittävimmät säästöt syntyivät henkilöstökuluissa, josta vapaaehtoiset palkattomat säästövapaat olivat 0,634 milj. euroa sekä lomapalkkajaksotuksen purku 0,309 milj. euroa. Henkilöstöä rekrytoitaessa ei myöskään saatu kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä, joka vähensi henkilöstökuluja. Lisäksi kustannuksia säästy ateriapalveluissa 0,857 milj. euroa ja puhtauspalvelujen ostoissa 0,219 milj. euroa. Talousarvion alittumiseen vaikutti myös varhaiskasvatusjärjestelmän piirissä arvioitu lasten pienempi määrä, kesäheinäkuun aikana käytetty hoitopaikkatakuu noin 2 000 lasta sekä palvelusetelien käyttöönotto, joka korvaa ostopalveluja. Toimintatuottojen alittuminen 0,8 milj. euroa, johtui pääosin päivähoitomaksuista ja joiden kertymiseen vaikuttavat edellä olevat toiminnalliset muutokset.

Varhaiskasvatuksen vuosikustannukset palveluja käyttävää lasta kohden olivat 8 955 euroa, mikä on 1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Vertailussa on huomioitu kerhotoimintaan osallistuvat lapset. Kunnallisten päiväkotien käyttöaste jäi tavoitteesta 0,2 prosenttia. Lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välistä suhdelukua kuvaava käyttöaste oli keskimäärin 89,3 prosenttia.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarveindikaattorit (suomen- ja ruotsinkieliset yhteensä) vantaalaiset päivähoitoikäiset (10kk-6 v) 31.12.	16 490	16 523	16 426
joista alle 3-vuotiaat (joista 3-6-vuotiaat)	34,9 %	35,0 %	34,2 %
Toiminnan volyyymi, varhaiskasvatuksen järjestämät palvelut lasten määrä eri hoitomuodoissa keskimäärin kuukaudessa:			
kunnallinen päiväkotitoiminta + esiopetus	9 747	9 818	9 667
kunnallinen perhepäivähoito + ryhmäpph	567	579	521
ostettu päivähoito	243	244	247
yksityisen hoidon tuki	690	740	634
*) palveluseteli		90	178
kerhotoiminta	593	660	665
Varhaiskasvatus yhteensä	11 839	12 131	11 912
palveluja käyttäneet keskimäärin kk/ ph ikäinen väestö 31.12.			
kotihoidon tuki	4 292	4 278	4 137
lapset kotihoidon tuella keskimäärin kk/ ph ikäinen väestö 31.12.			
Palveluja käyttäviä lapsia yhteensä	16 131	16 409	16 049
yksityisessä päivähoitossa olevien osuus päivähoitossa olevista lapsista	6,1 %	7,2 %	7,4 %
Erityistä tukea tarvitsevat lapset rakenteellisten tukitoimi- en piirissä (%-osuus kunnallisen päivähoitolaisten lapsista)	6,9 %	6,8 %	7,0 %
Laatu ja vaikuttavuus			
hoito- ja kasvatushenkilöstön koulutustason nosto / lasten- tarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä	42 %	41 %	41 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
***) käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	9 166	9 391	8 955
* käyttömenot €/laskenn. lapsi kunnallisessa päiväkodissa			
* käyttömenot €/lapsi kunnallisessa perhepäivähoitossa			
* käyttömenot €/lapsi ostopalvelupäivähoitossa			
* käyttömenot €/lapsi yksityisen hoidon tuella			
* käyttömenot €/lapsi kotihoidon tuella			
päiväkotien käyttöaste	90,4 %	89,5 %	89,9 %
Henkilöstö			
***) Henkilöstön määrä keskimäärin vuoden aikana	2 215	2 248	2 217

*) Palveluseteli otettu käyttöön 1.1.2014.

***) Henkilöstön määrän laskentatapa muutettu 2014 alkaen.

****) Tilastointia muutettu 2014 niin, että kerholapset on laskettu mukaan.

13 55

Kirjastopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	600	0	600	545	55
Menot	-9 029	-73	-9 102	-9 039	-63
Toimintakate	-8 429	-73	-8 502	-8 493	-9

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Kirjaston organisaatio on uudistettu perustumaan prosesseihin. Strategia ja tavoitteet on uusittu ja sen mukaan kirjasto on panostanut digitalisaation hyötyihin lisäämällä e-aineistojen tarjontaa sekä digitalisoimalla palveluprosessejaan.

Pähkinärinteen ja Hiekkaharjun kirjastot ja Tikkurilan kirjaston lasten-, musiikki- ja aikuistenosastot on kalustettu ja automatisoitu kokonaan uusiksi. Pointin ja Pähkinärinteen kirjastojen automaatiota täydennettiin siten, että kirjaston omatoiminen käyttö on mahdollista myös henkilökunnan poissa ollessa. Kirjastojen kaikki yli 30 lainaus- tai palautusautomaattia on uusittu. Kaikki uudistukset on toteutettu käyttötalouden puitteissa, ilman erillisiä määrärahoja tai aikaisempina vuosina tehty hankesuunnitelmia. Kirjaston toimintaympäristö muuttuu niin voimakkaasti, että TVO:n ja kehittymisen vaatimuksia ei voi perinteisellä kuntien toimintatavalla saavuttaa.

Strategia ja toimenpiteet ovat onnistuneet: lainaus ja kävijämäärät ovat muun Suomen trendistä poiketen lisääntyneet, työtyytyväisyys on hyvä ja talousarvio on alitettu. Vantaan kirjaston toimintamenot asukasta kohhti ovat maan alhaisimpia.

Talousarvion toteutuminen

Vuoden 2014 talousarviotulot jäivät alle arvioidun, vaikka tulotasoa on edellisestä vuodesta alennettu. Tuloja vähentävät edelleen varausmaksujen poistuminen sekä verkon kautta tapahtuvien lainauksen uusiminen, joka vähentää myöhästymismaksuja. Toiminnassa on pysytty annetussa määrärahasssa. Talousarviota on muutettu opiskelija- ja kesätyömäärärahan käytön mukaisella lisäyksellä

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Tarveindikaattorit			
Asukasluku	206 387	210 720	208 098
Alle 15-vuotiaat	37 493	39 994	40 028
Yli 65-vuotiaat	32 152	26 633	29 115
Toiminnan volyyymi			
aukiolotunnit/vko	487		657
kävijät	1 716 479	1 682 876	1 866 439
lainojen määrä	2 789 580	3 020 140	2 857 135
lainaa/asukas	14	15	15
kirjastotietokannan käyttö (www)	1 553 680	1 206 000	1 562 451

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Laatu ja vaikuttavuus			
kirjastohankinnat (niteet)/ 1 000 asukas	15	44	44
tiedonhaun ja kirjastokäytön opetus; koululaisten ja opiskelijoiden kurssit	363	270	287
IC-tekniikan perusvalmiuksien ja verkkoasioinnin opastuskurssit aikuisille	316	475	544
Tuottavuus ja tehokkuus			
aineistomääräraha euroa/asukas	4	4	4
lainan hinta euroa	3,32	3	3
toimintamenot/ asukas	44,9	44,0	44,0
henkilöstömenot euroa/asukas	24,92	24,9	24,9
henkilöstömenot/kaikki menot	0,55	0,57	0,57
Henkilöstö			
Vakituisen henkilöstön määrä	131	132	128
Toimitilat			
toimitilakustannukset/ jyvitetty neliöt	175,85	133,42	133,42

13 60

Muu koulutus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-911	0	-911	-615	-296
Toimintakate	-911	0	-911	-615	-296

Talousarvion toteutuminen

Tehtäväalueelta on maksettu Metropolia -ammattikorkeakoulun toiminta-avustus 600 000 euroa sekä Helsingin seudun kesäyliopistosäätiön avustus 15 000 euroa.

13 90

Ruotsinkielinen tulosalue

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	870	0	870	970	-100
Menot	-11 790	0	-11 790	-11 516	-274
Toimintakate	-10 920	0	-10 920	-10 546	-374

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Ruotsinkielisen tuloalueen järjestämässä varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2014 aikana keskimäärin 350 lasta. Lisäksi ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen myönnettiin 7 palveluseteliä. Päiväkotien käyttöaste oli keskimäärin 78,5 prosenttia. Ruotsinkielisen perusopetusikäisten lukumäärä oli 684 oppilasta, joka oli 15 oppilasta enemmän edellisvuoteen verrattuna. Dickursby skolan laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä Dickursby daghem valmistuivat alkuvuodesta 2014.

TVO:n mukaisia toimenpiteitä suunniteltiin alkuvuodesta 2014 ja toteutettiin uuden toimintakauden alusta 1.8.2014.

Varhaiskasvatuksessa ostopalveluiden vähennys on toteutunut 1.8.2014 alkaen. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa otettiin myös palvelusetelit käyttöön syksystä 2014 alkaen. Palvelujen kehittämisessä tavoitteena oli vastata keväällä 2014 ruotsinkielisille lapsiperheille järjestettyjen palvelumuotoilutilaisuuksien yhteydessä esille tulleisiin ideoihin ja näkemyksiin. Tästä johtuen myös Tikkurilan alueella käynnistettiin syksyllä maksutonta kerhotoimintaa päiväkotien yhteydessä sekä tarjottiin avointa päiväkotitoimintaa vastaavaa palvelua kotihoidossa oleville lapsille ja heidän huoltajilleen.

Dickursby skola ja Kyrkoby skola yhdistyivät 1.8.2014 ja esikoulutoiminta lakkasi Kyrkoby skolassa 31.5.2014. Sen vakituinen henkilökunta siirtyi Dickursby skolaan korvaamaan vuokrahenkilöstöä. Toimenpiteestä arvioitu säästö henkilöstömenoissa on noin 100 000 euroa/ vuosi.

Helsingin gymnasium lisäsi verkko-opetuksen kurssien määrää alkavalla lukuvuodella Gnet - lukioverkko yhteistyöverkon kautta, laajentaen kustannustehokkaasti näin lukiokurssien tarjontaa yhdessä kymmenen muun lukion kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielinen tulosalue pysyi odotettua paremmin talousarviokehityksessään vuonna 2014. Tulosalue alitti toimintakulut 0,274 milj. euroa (2 %) ja ylitti 0,100 milj. euroa (11 %). Toimintatuottojen kasvu johtui naapurikunnista tulevien päivähoitolasten ja peruskoululaisten määrän kasvusta. Säästöä syntyi lähinnä henkilöstökuluissa (sisältäen Seurelta ostetut henkilöstöpalvelut) noin 0,140 milj. euroa (2 %) sekä palveluiden ostoissa noin 0,130 milj. euroa (5 %). Henkilöstökulujen toteutumiseen vaikutti myös se, ettei pätevää henkilöstöä saatu rekrytoitua. Palveluiden ostojen toteutumiseen vaikutti päivähoito- ostopalvelupaikkojen vähentäminen, sekä ateria-, siivous- ja vahtimestaripalvelujen alemmat hinnat kuin talousarviota laadittaessa oli tiedossa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
RUOTSINKIELINEN VARHAISKASVATUS			
kunnallinen päiväkoti + perhepäivähoito			
ostetut palvelut	85	62	75
*) palveluseteli			6
Päivähoitopalveluja käyttäviä lapsia yhteensä	362	375	377
Laatu ja vaikuttavuus			
hoito- ja kasvatushenkilöstön koulutustason nosto / lasten- tarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä	34 %	37 %	36 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
päiväkotien käyttöaste	81 %	82 %	78 %
RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS			
Tarveindikaattorit			
esiopetusikäiset	80	70	78
perusopetusikäiset (7-15 -vuotiaat)	668	691	684
iltapäivätoiminta: osuus 1 - 2 -luokkalaisten määrästä	120	115	120
Toiminnan volyymi			
oppilaita ruotsinkielisissä peruskouluissa	748	761	762
oppilaita muista kunnista ruotsinkielisissä peruskouluissa	67	75	67

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
erityisen tuen päätöksellä olevia oppilaita oppilasmäärästä %	3,9 %	3,5 %	2,5 %
yleisopetustuntien määrä/vvt/oppilas	1,65	1,65	1,65
tukiopetustunteja/oppilas	0,9	0,9	0,9
osa-aikainen erityisopetus oppilasta/erityisopettaja	193	200	171
oppilaita/psykologi	748	761	762
Laatu ja vaikuttavuus			
ilman päättötodistusta olevia oppivelvollisuuden päättymisen jälkeen enintään	0	0	0
ryhmä koko: 1-2 luokat, joissa yli 25 oppilasta	0 %	0 %	0 %
ryhmä koko: 3-6 luokat, joissa yli 27 oppilasta	5 %	5 %	5 %
jatkokoulutuksessa lukioon tai ammatilliseen päässeiden määrä peruskoulun päättäneistä %	98 %	98 %	98 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/oppilas	8 397		8 228
Toimitilat			
hm ² /oppilas	13,3	12,9	12,6
**) toimitilojen pinta-ala (jyvitetty)	9 830	9 842	9 622
toimitilojen määrä	5	5	5
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	144		165
RUOTSINKIELINEN LUKIOKOULUTUS			
Tarveindikaattorit			
peruskoulun päättävät	81	65	67
Toiminnan volyyymi			
opiskelijamäärä	149	154	138
oppilaita muista kunnista ruotsinkielisessä lukiossa	86	78	77
lukiopaikkoja varataan peruskoulun päättävälle oppilaille	54	54	54
aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	66 %	83 %	81 %
Laatu ja vaikuttavuus			
opetustunnit/vvt/opiskelija	1,7	1,7	1,7
kaikki tunnit/vvt/opiskelija	1,9	1,9	1,9
keskeyttäneet % opiskelijamäärästä	6,0 %	6,0 %	12,0 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/opiskelija	6 893		7 236
jatkokoulutukseen päässeet kaksi vuotta yo-tutkinnon jälkeen %	88 %	70 %	88 %
Toimitilat			
hm ² /opiskelija	8,2	8,2	8,8
**) toimitilojen pinta-ala (jyvitetty)	1 219	1 257	1 219
toimitilojen määrä	1	1	1
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	145		150
RUOTSINKIELISTEN PALVELUJEN TULOSALUE YHTEENSÄ			
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	167	174	156
henkilöstömenot/menot yhteensä	56,7 %	56,5 %	56,9 %

*) Palveluseteli otettu käyttöön 1.1.2014.

**) Pinta-aloissa mukana keittiöt KS 2014 alkaen.

13 91

Kulttuuripalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	300	14	314	278	36
Menot	-5 111	-8	-5 120	-4 899	-221
Toimintakate	-4 811	5	-4 806	-4 621	-185

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Lastenkulttuuri ja kulttuurituotanto -yksiköiden yhdistäminen alkaa virallisesti 1.1.2015. Vuoden 2014 aikana käynnistettiin kehittämishankkeena kulttuuripalveluiden ja varhaiskasvatuksen poikkihallinnollinen Taikava-hanke. Sen tavoitteena on toteuttaa uudenlaista tapaa tuottaa taide- ja kulttuuripalveluita ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kansallisesti merkittävänä tapahtumana oli ensimmäinen Tikkurila-festivaali, josta tuli Suomen suurin ja merkittävin kotimaiseen musiikkiin keskittyvä musiikkitapahtuma. Festivaali järjestettiin Hiekkaharjun urheilupuistossa yhteistyössä Fast Fest Oy:n kanssa.

Museon näyttelyissä kävijöiden määrä kaksinkertaistui Rock'n Vantaa -näyttelyn myötä. Museo palveli vuoden aikana 14 845 asiakasta. Niistä näyttelyissä kävi 10 986 ja museon ulkopuolella järjestetyissä tilaisuuksissa 3 859 henkilöä. Opastuksia ja työpajoja järjestettiin museolla 152 ja etäopetuksena 47.

Taidemuseo oli suljettuna kesän 2014 johtuen tilan kosteusarvoista. Galleria K Tikkurilassa vakiinnuttaa asemansa. Syksyllä 2014 vs. intendentti on hoitanut myös julkisen taiteen kuraattorin tehtäviä johtuen henkilöstövaihdosten haastavasta ajankohdasta. Lisäksi palvelusihteerin vakanssi on maksettu nuorisopalveluiden menoista vuoden 2014 ajan. Edellä mainitut järjestelyt näkyivät budjetin alituksena. Yhteistyöhankkeiden ja palvelumuotoilun toteuttaminen on osana toimintaa (Meidän katu- ja Smultronställe-näyttelyt).

Konserttitalo Martinuksen peruskorjauksen 6/2015 - 2016 suunnittelutyö alkoi syksyllä 2014. Samaan aikaan aloitettiin myös henkilöstön töiden kartoitus remontin aikana.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion tulot ja menot alittuivat. Talousarvioon esitettiin tulojen korotusta, joka liittyi asuntomessualueen arkeologisiin tutkimuksiin 2014. Tulot toteutuivat 11 prosenttia alle budjetoidun, johtuen mm. kaupungin museon sisäänpääsyn muututtua maksuttomaksi. Toimintamenojen muutos on koululaisten ja opiskelijoiden ja kesätyön palkkauksesta toteutuneisiin kustannuksiin siirretty määräraha. Toimintamenot alittuivat yhteensä 0,221 milj. euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi tukea Vantaan kaupungin Lastenkulttuurikeskusten Pessin ja Toteemin toimintaan 70 000 euroa. Lisäksi tukea saatiin 80 000 euroa Taikava-hankkeen tutkimukseen, jota toteutetaan yhdessä Helsingin yliopiston kanssa vuosina 2014–2016. Kaupunginmuseo sai Museoviraston innovatiivisten hankkeiden avustukseen 22 000 euroa Vantaan asuntomessujen näyttelytoimintaan. Projekti jatkuu vuonna 2015. Vuonna 2012 aloitettu Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiön rahoittama Kirkonkylä-projekti jatkuu vuonna 2015.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	142	156	154
	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toiminnan volyyymi			
yleisömäärä/lastenkulttuuriyksikkö	55 091	78 900	44 561
tapahtumien määrä/lastenkulttuuri	1 224	1 165	1 070
kulttuuritapahtumien yleisömäärä	62 463	110 300	85 474
kulttuuritapahtumien määrä	1 268	1 200	560
taiteen perusopetukseen osallistujat	6 836	6 800	9 595
avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	135	140	132
näyttelyt kaupunginmuseossa	3	5	2
näyttelyt taidemuseossa (Galleria K.)	3	2	4
kävijämäärät museoissa:	15 127	18 300	33 295
kaupunginmuseo	7 385	8 200	14 845
taidemuseo (Galleria K.)	7 742	10 100	18 450
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot euroa/asukas	24,31	26	46,33
avustukset euroa/asukas	4,4	4,5	4,4
taidemuseo käyttömenot/asukas	4,1	4,3	4,0
kaupunginmuseo käyttömenot/asukas	4,66	4,6	5,0
Toimitilat			
*) toimitilojen kokonaismäärä	40	41	47
taitelijoiden työtilojen määrä	3	2	3/0
*) toimitilojen neliöt	11 737	11 761	12 312

*) Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu laskettu mukaan TP 2013 alkaen.

13 92

Liikuntapalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 365	235	2 600	3 001	-401
Menot	-14 223	-160	-14 382	-14 422	40
Toimintakate	-11 858	75	-11 782	-11 421	-361

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Liikuntapalvelujen tehtävänä on edistää ja tukea liikunnan harrastamista sekä luoda liikkumisen olosuhteita Vantaalla. Pääprosesseja on kolme: 1) liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpito, 2) liikuntatoiminnan järjestäminen erityisesti seuratoiminnan ulkopuolelle jääville sekä 3) liikunta- ja urheiluseurojen toimintaedellytysten tukeminen.

Liikuntapalveluiden organisaatio muodostuu kolmesta toiminnallisesta yksiköstä: liikuntapaikkojen kunnossa- ja ylläpitoyksikkö, liikunnan toiminnallinen palveluyksikkö sekä suunnittelu- ja hallintoyksikkö. Loppuvuoden

2014 aikana valmistauduttiin yhtiöjärjestelyiden seurauksena vuoden 2015 aikana tapahtuvaan suurempaan toiminnalliseen muutokseen tarkentamalla vastuualueita.

Liikuntapaikkarakentamista toteutettiin suunnitellusti. Suurimmat hankkeet kohdistuivat Korson ja Kartanonkosken liikuntapuistoihin, joihin toteutettiin eri lajien harrastamiseen soveltuvia lähiliikuntapaikkoja. Samassa yhteydessä Kartanonkosken hiekkakentälle saatiin tekonurmipinnoite. Länsimäen koulun pihalle rakennettiin koulun remontin yhteydessä lähiliikuntapaikka. Lipunkantajan kenttä toteutettiin kantavaan pintaan saakka, kenttä saatetaan loppuun asuntomessujen jälkeen. Matarin skeittipaikan rakentaminen käynnistyi. Hiekkaharjun urheilupuistoon valmistui uusi huoltokatos ja huoltorakennus peruskorjattiin. Vetokannakseen virkistysalueella tehtiin viimeistelytyötä ja kohde saatiin valmiiksi. Lisäksi liikuntapaikoilla tehtiin tavanomaisia vuosikunnostustyötä.

Liikuntapaikkojen toteuttamiseksi on etsitty uusia rahoitus- ja toteuttamismalleja. Koulujen ja päiväkotien pihojen kehittämiseksi ja niiden liittämiseksi osaksi lähiliikuntapaikkaverkoston perustettiin kaupungin sisäinen työryhmä. Korson Kalmuuriin valmistui yksityisen tahon toteuttamana tekonurmikenttä ja ylipainehalli. Petikon golfkenttähanke käynnistyi maanrakennustöillä. Myös muita kumppanuushankkeita edistettiin.

Martinlaakson uimahalli oli lähes koko vuoden suljettuna korjaustöiden vuoksi. Halli avautui yleisökäyttöön 29.12.2014.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttamista jatkettiin ja vuoden alusta lähtien luovuttiin Bjursin virkistysalueen toiminnoista. Selvitystyö liikuntayhtiöiden tarjoamien palveluiden tuottamistavasta ja toiminnan uudelleenorganisoinnista valmistui ja liikuntalaitosyhtiöt päätettiin fuusioda VTK Oy:n. Samassa yhteydessä päätettiin, että liikuntatilojen operointi siirtyy liikuntapalveluille vuoden 2015 alusta.

Ohjatun liikunnan kurssitoiminnan painopisteinä olivat edelleen ikääntyvän väestön tarpeet sekä erityis- ja terveysliikunta. Terveysliikunnan edistämisen yhteistyömuotoja kehitettiin yhteistyössä kaupungin toimialojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttövuorojen jakoprosessia kehitettiin edelleen. Avustusjärjestelmän kehittämiseksi perustettiin vapaa-ajan lautakunnan edustajista koostuva ohjausryhmä. Tilavarausjärjestelmä Timmi:n päivitysversio otettiin käyttöön ja loppuvuodesta ryhdyttiin valmistelemaan kaupungin hallinnoimien tilojen tilanvarauksista vastaavan yksikön perustamista.

Liikkuva koulu -hankkeen toiminta laajeni ja lukuvuonna 2014–2015 mukana on kaikkiaan noin 50 koulua. Sporttia kaikille - liikuntaa kotouttavasti Vantaalla -hankkeen toimintaa laajennettiin ja toimintaa järjestettiin vuoden aikana yli 60 eri ryhmässä. Liikunta nuorille -hanke yhdessä nuorisopalveluiden kanssa jatkui kevään ajan 11 kerhon muodossa. Liikuntaseurat toimivat merkittävinä kumppaneina hankkeissa.

Tapahtumat

Liikuntapalvelut luovat olosuhteita vuosittain monille erilaisille liikuntatapahtumille. Tapahtumien olosuhteiden edistämisen tavoitteena on lisätä liikunnallista aktiivisuutta sekä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa ja liikunnanharrastamista kohtaan. Valtakunnallista medianäkyvyyttä toivat vuonna 2014 mm. maastohiihdon SM-kisat, painin EM-kilpailut ja maastojuoksun PM-kisat.

Talousarvion toteutuminen

Tulot toteutuivat 0,401 milj. euroa yli talousarvion. Tuloja korotettiin 0,235 milj. euroa, joka kattoi projekteista saatuja tuloja. Lisäksi tuloja kertyi ennakoitua enemmän uimahallien ja kuntosalien kävijämäärien lisäyksen vuoksi. Talousarvio toteutui toimintakulujen osalta suunnitellusti. Talousarviomuutoksena on siirretty koulu- ja opiskelijoiden kesätyöpalkkauksesta aiheutuneet kustannukset.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	91	94	91
henkilöstökulut	3 966 000		4 067 000
Tarveindikaattorit			
*) aktiiviliikkuja, % asukkaista, väh. 3 krt/vko	44	44	44
*) passiiviliikkuja, % asukkaista, enint. 1 krt/vko	12	12	12
Toiminnan volyyymi			
uimahallien ja kuntosalien kävijämäärät	837 577	800 000	854 782
aikuisikäisten ohjaustoiminta, käyntikerrat			138 285
lasten ja nuorten ohjaustoiminta, käyntikerrat			67 910
Laatu ja vaikuttavuus			
asiakastyytyväisyys 1-5			
- uimahallit	3,95	3,95	3,92
- kuntosalit	4,08	4,05	4,03
Tuottavuus ja tehokkuus			
kokonaiskulut, e/as.	69,88	68,2	69,18
toimintatuotot, e/as.	14,24	11,4	15,17
avustukset, e/as.	4,99	4,9	4,92
- avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	22	22	21
uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, e/käynti	4,1	5,6	4,1
- uimahallien verorahoitusosuus, %	63	74	63
Toimitilat			
ylläpidettävien kohteiden lukumäärä			196
toimitilaneliöt	25 500	25 500	27 513
sisäliikuntatilojen varausaste, %	61	65	61

*) Laskenta toteutetaan valtuustokausittain, viimeisin syksyllä 2011.

13 93

Nuorisopalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	480	469	949	938	11
Menot	-7 088	-122	-7 210	-7 783	573
Toimintakate	-6 608	347	-6 261	-6 845	584

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Nuorisotilojen kävijämäärä oli 382 000, kasvua 18 prosenttia (58 200). Tavoite oli 5 prosenttia. Kasvusta noin 80 prosenttia oli nuorten käyttöä. Nuorisotilojen asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan kokonaistyytyväisyys oli 87,2 prosenttia (86 %).

Asukkaat osallistuivat palvelumuotoiluun, jonka tuloksena Pähkinärinteeseen nuorisotyö siirtyi kirjaston ja ilta-päiväkerhon yhteyteen. Sama konsepti toteutui Länsimäen kirjaston ja nuorisotilan yhteistyönä. Nuorten määrä kasvoi runsaasti Pähkinärinteeseen tilassa. Seurakunnan kanssa avattiin pop up kesänuorisotalo "Kontti" Vetokannaksella. Toiminta sai suuren suosion ja paljon hyvää palautetta. Ruotsinkielistä ja romaninuorille kohdennettua toimintaa järjestettiin PKS -yhteistyönä ja järjestöjen kanssa. Vammaisten nuorten vapaa-ajan toimintaan toteutettiin varsinkin "36" nuorisotalolla. Toimitilojen esteettömyydestä tiedottamista parannettiin. Erityisnuorisotyössä painottui pienryhmätoimintaa.

Nuorisotakuuta toteutettiin monialaisen verkostoyhteistyönä. Palveluprosesseja kehitettiin tavoitteena estää nuoren putoaminen palveluista tai saada kaikkien palveluiden ulkopuolella olevia nuoria palvelujen piiriin. Et-sivä nuorisotyö ei pysty tavoittamaan kaikkia nuoria, koska tiedon saanti nuorten tilanteesta eri rekistereistä ei ole vielä mahdollista. Kuntakokeilu tuo tilanteeseen helpotusta. Nuorten työpajatoiminnassa oli 1 759 nuorta, josta SOME:n osuus oli 760. SOME:n asiakkaat vähenivät huomattavasti. Pajajakson lopettaneista 70 prosenttia sijoittui positiivisesti, 10 prosenttia jäi työttömäksi (13 %), 10 prosentin tilannetta ei tiedetä (5 %) ja 10 prosenttia (12 %) keskeytti. Tilanne on parantunut edellisestä vuodesta. Toimintaa rahoittaa AVI. Ammat-tiopisto Varian kanssa jatkettiin keskeyttämisvaarassa olevien opiskelijoiden työpajajaksojen kehittämistä ja toteuttamista. Nuorten tuettuja oppisopimuksia oli 29.

Nuorisopalveluiden hankkeiden toteuttamisen lähtökohtana ovat aina vantaalaisten nuorten tarpeet. Hankkeille on saatu pitkäaikaisia rahoituksia mm. ELY, AVI, OKM ja ESR ja ne ovat kaupungin strategian, nuorisolain ja hallitusohjelman mukaisia. Lisäksi nuorisopalvelut toimivat kumppanina useissa kehittämishankkeista, joissa kehitetään uusia toimintamalleja ja palveluja mm. JEESE Nuorten tieto ja neuvontapalvelujen kehittämiseen saatiin Ely:n rahoitus. Pelastakaa lapset ry:n ja seitsemän muun kunnan kanssa jatkettiin Netariyhteistyötä (Nuorisotalo netissä).

ESR:n rahoittamista hankkeista Menolippu- peruskoulu päätökseen ja Nuori omaan elämäänsä osallistuja - yhteisössä toimija päättyivät. Hankkeet onnistuivat hyvin ja niiden toimintamallit siirrettiin arkitoimintaan. Menolippu -hanke vakinaistettiin ilman lisäresursseja. Hankkeiden määrä kasvoi. Uudet hankkeet olivat nuorten kansainvälisyyskasvatukseen liittyviä ja niitä rahoitti CIMO.

Nuorisovaltuusto painotti yhteistyötä oppilaskuntien ja nuorisotalojen kanssa. Nuvalaiset valitsivat uuden puheenjohtajiston, sihteerin ja useat lautakunnan edustukset vaihtuivat, jolloin useampi nuori saa kokemusta. Nuva antoi lausuntoja mm. sote-uudistuksesta, kuntalaista ja otti kantaa kaupungin valtuustossa nuorten kohtaamaan kiusaamiseen ja seksuaaliseen häirintään. Nuvan rooli nuorten edunvalvojana vahvistui.

Talousarvion toteutuminen

Talousarviotuloja korotettiin 0,469 milj. euroa, joka kohdistui nuorisotoimen hankkeille ja ylittyi hieman. Tulot yhteensä alittuivat muissa toiminnoissa. Talousarviomuutokset koostuivat opiskelijoiden ja opiskelijoiden kesätyömäärärahan siirrosta 92 126 euroa sekä kaupungin keskitetystä strategisten hankkeiden omarahoitussuudesta 30 000 euroa. Hankkeille arvioitu menojen ylitys oli 0,499 milj. euroa, josta ei esitetty määrärahamuutosesitystä vaan ylitys katettiin toimialan bruttoyksiköiden sitovuustason sisällä. Menot ylittyivät yhteensä 0,573 milj. euroa. Ylityksiä aiheuttivat mm. siivouspalvelut, järjestöjen leiritoiminnan ruokakulut noin 30 000 euroa, josta saatiin vastaava tulo. Menettely aiheutui palveluntuottajan vaihdoksesta. Jatkossa laskut menevät suoraan käyttäjille. Muu ylitys oli henkilöstömenojen erilliskorvauksista.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	111	117	110
Tarveindikaattorit			
alle 25 v työttömien nuorten määrä 30.9 (TEM)	1 135	900	1 328

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toiminnan volyymi			
kävijämäärä nuorisotiloissa	310 045	275 000	382 065
*)**) työpajatoiminnan asiakkaiden määrä	2 733	2 500	1 759
avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	61	75	67
leirialueiden kävijämäärä	2 377	3 000	2 149
Tuottavuus ja tehokkuus			
käyttömenot/alle 29-v	103,7	93,8	103,6
avustukset/alle 29 v.	4,8	5,3	4,8
Toimitilat			
toimitilojen kokonaismäärä	25	23	21
toimitilojen neliöt	15 822	14 711	14 736

*) sisältävät Nuorten työpajatoiminnan, Eteenpäin opintielle-Peruskoulu päätökseen -hankkeen, Nuorten ohjaus- ja tukikeskus Kipinän, Kesäohjaamon sekä sosiaalisen median asiakasmäärät

**) työpajatoiminnan verkossa kohdattujen nuorten tilastoinnissa virhe asiaa selvitetään

13 70

Ammatillinen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 200	0	2 200	2 444	-244
Menot	-34 753	500	-34 253	-33 891	-362
Toimintakate	-32 553	500	-32 053	-31 448	-606

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Nuorisokoulutuksen linjalla kokonaisopiskelijamäärä oli 2 746. Opiskelijamäärä alitti talousarvion opiskelijamäärän 114 opiskelijalla (4 %). Integroituja erityisopiskelijoita oli 397 opiskelijaa (14,5 %), määrä kasvoi 51 opiskelijalla edelliseen vuoteen verrattuna. Keskeyttämisprosentti vuonna 2014 oli 13 prosenttia. Ammatilliseen koulutukseen ohjaavassa ja valmistavassa koulutuksessa, maahanmuuttajien valmistavassa koulutuksessa ja erityistä tukea tarvitsevien ammattiin suuntaavassa koulutuksessa aloitti yhteensä 86 opiskelijaa. Syksyllä aloitettiin valmistautuminen Tutke-2- tutkinnon uudistuksen voimaantuloon 1.8.2015.

Varian aikuiskoulutuksen linjalla oppisopimuskoulutuksena järjestettävässä peruskoulutuksessa opiskeli 339,5 opiskelijaa ja lisäkoulutuksessa 521 opiskelijaa, lisäksi järjestettiin muuta ammatillista aikuiskoulutusta 338 opiskelijalle. Nuorten aikuisten osaamisohjelman puitteissa annettiin opetusta 102 opiskelijalle. Lisäopetuksen ja tukipalveluiden linjalla lisäopetuksessa aloitti syksyllä 40 opiskelijaa kolmessa opetusryhmässä.

Talousarvion toteutuminen

Varian toimintakate toteutui 98 prosenttia muutetusta talousarviosta. Talousarviota alennettiin 0,5 milj. euroa, jonka ennustettiin säästyvän. Muutettu talousarvio alittui 0,362 milj. euroa ja tulot ylittyivät 0,244 milj. euroa, jolloin toimintakate jäi 0,606 milj. euroa alle talousarvion. Toimintakatteen alittumiseen vaikutti opiskelijamäärän jääminen arvioitua alhaisemmaksi.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
NUORISOKOULUTUKSEN LINJA			
Toiminnan volyyymi			
opiskelijamäärä	2 717	2 860	2 746
aloituspaikkoja yhteensä	1 202	1 344	1 344
aloituspaikkoja yhteishaussa	861	1 052	1 052
yhteishaussa olevat aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäl. %	40,0 %		50,5 %
aloituspaikkoja, näyttötutkintoon valmistava koulutus	123	128	150
aloituspaikkoja, ammatilliseen koulutukseen valmistava koulutus	164	164	164
erityisopiskelijoiden määrä	346	370	397
eri kieli- ja kulttuuritaustaisia opiskelijoita % opiskelijamäärästä			14,5 %
Laatu ja vaikuttavuus			
jatko-opintoihin sijoittuneet, ammatilliseen koulutukseen valm. koulutus			
keskeyttämiskä % opiskelijamäärästä	12 %	10 %	13 %
Tuottavuus ja tehokkuus			
tutkinnon suorittaneet	709	650	653
AIKUISKOULUTUKSEN LINJA			
Toiminnan volyyymi			
opiskelijamäärä oppisopimuskoulutuksessa	781	744	861
opiskelijamäärä muu koulutus	291	300	314
Laatu ja vaikuttavuus			
keskeyttäneet oppisopimuskoulutuksessa	91	80	91
Tuottavuus ja tehokkuus			
koulutuksen suorittaneet oppisopimuskoulutuksessa	286	300	285
LISÄOPETUKSEN JA TUKIPALVELUIDEN LINJA			
Toiminnan volyyymi			
opiskelijamäärä lisäopetus (perusopetusta)	75	72	58
Laatu ja vaikuttavuus			
jatko-opintoihin sijoittuneet lisäopetus	92 %	90 %	85 %
AMMATILLINEN KOULUTUS YHTEENSÄ			
Tuottavuus ja tehokkuus			
Opiskelijoita yhteensä	3 864	3 976	3 979
käyttömenot euroa/opiskelija	7 952	8 181	7 892
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	310	325	319
henkilöstömenot/menot yhteensä	54 %	53 %	52 %
Toimitilat			
*) hm ² /opiskelija	16,2	15,7	16,7
toimitilojen pinta-ala	49 816	50 915	52 558
toimitilojen määrä	6	6	7
toimitilakustannukset e/m ² (jyvitetty)	145,88	140,00	134,43

*) Opiskelijamäärässä ei mukana oppisopimusopiskelijoita, koska he eivät opiskele Varian tiloissa.

13 80

Aikuisopisto

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 122	373	2 495	2 549	-54
Menot	-3 904	-766	-4 670	-4 621	-49
Toimintakate	-1 782	-393	-2 175	-2 072	-103

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vantaan aikuisopistoon kuuluvat kansalaisopisto ja maahanmuuttajien koulutuksen yksikkö. Opisto antaa vapaan sivistystyön lain mukaista kansalaisopisto-opetusta, perusopetukseen valmistavaa opetusta, perusopetusta, sekä työelämäkoulutusta. Kansalaisopistossa on myös ruotsinkielisen opetuksen yksikkö. Maahanmuuttajien koulutusyksikössä järjestetään nuorille maahanmuuttajille valmistavaa- ja perusopetusta, aikuisten työelämäkoulutusta ja kotoutumiskoulutusta

Talousarvion toteutuminen

Aikuisopiston alkuperäinen toimintakate oli 1,782 milj. euroa. Syksyn aikana tehdyt arviot osoittivat, että toimintakate tulee ylittymään. Opetuslautakunta (13.10.2014) käsitteli toimialan määrärahamuutosesityksen ja kaupunginvaltuusto (17.11.2014) hyväksyi määrärahan muutosesityksen, jonka mukaan tuloja ja menoja korotettiin. Muutetun talousarvion mukaan toimintakate parani 0,103 milj. euroa alle talousarvion. Menojen alitukseen vaikuttivat opiston toiminnan väheneminen noin 2 000 oppitunnin verran sopeutustoimenpiteiden ja kysynnän vähenemisen johdosta. Toteutunut tuntimäärä oli noin 51 000. Lisäksi kansalaisopiston osallistujamäärän ja työvoimakoulutuksen ostojen väheneminen ovat vaikuttaneet talouteen negatiivisesti.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toiminnan volyymi			
opiston opiskelijamäärä, kursseille osallistuneet	34 936	32 000	31 273
opiston opetustuntien kokonaislukumäärä	61 041	50 000	50 851
opiston kurssien lukumäärä	2 194	2 100	1 893
kotouttamiskoulutuksen opiskelijamäärä, Starttikurssit	1 046	850	1099
työvoimakoulutuksen opiskelijamäärä, joka perustuu ELY-keskuksen rahoitukseen	375	550	369
perusopetukseen osallistuneiden maahanmuuttajanuorten opiskelijamäärä	72	65	44
perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskelijamäärä	26	20	19
Tuottavuus ja tehokkuus			
oman maksutulon osuus budjetista %	61 %	55 %	55 %
Henkilöstö			
henkilöstön määrä	342	269	297

13 85

Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	936	0	936	953	-17
Menot	-3 961	0	-3 961	-3 861	-100
Toimintakate	-3 025	0	-3 025	-2 908	-117

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vantaan musiikkiopisto vietti syksyllä 2014 50-vuotisjuhlaansa. Yhteistyötä vantaalaisten musiikkiluokkakoulujen kanssa kehitettiin yhdistämällä musiikkiluokan ja musiikkiopiston valintatestit Mikkolan ja Uomarinteen koulujen kanssa. Monikulttuurisen lastenorkesteri Tempon toimintaa laajennettiin käynnistämällä puhallin-opetus. Virvatuli-arvioinnin toinen kysely huoltajille toteutui keväällä 2014.

Sosiaalista mediaa käytettiin monipuolisesti ja tehokkaasti tiedotus-, markkinointi- ja yhteydenpitovälineenä kaikissa tulosyksiköissä.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion tulot ylittyivät ja menot alittuivat, jolloin toimintakate oli 117 000 euroa parempi.

13 86

Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	270	0	270	335	-65
Menot	-853	0	-853	-882	29
Toimintakate	-583	0	-583	-547	-36

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vantaan kuvataidekoulu on ollut aktiivinen toimija ja osallistunut mm. kansalliseen Kaupunkitaidetta Yhdessä - hankkeeseen, johon osallistui 12 suomalaista kuvataidekouluja sekä kansainväliseen Eksperimenta! -nuorten nykytaidenäyttelyyn Eestissä.

Talousarvion toteutuminen

Tulot ja menot ylittivät talousarvion ja toimintakate oli 36 000 euroa parempi. Sekä tulojen että menojen ylityksiin vaikuttivat mm. oppilasmäärän kasvu liki sadalla oppilaalla ollen nyt 870.

14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	187 645	0	187 645	208 090	-20 445
Valmistus omaan käyttöön	140 285	0	140 285	133 579	6 706
Menot	-319 286	-278	-319 564	-316 478	-3 086
Menot ilman VOK	-179 001	-278	-179 279	-182 899	3 620
Toimintakate	8 644	-278	8 366	25 191	-16 825

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 7,1 milj. euroa.

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2014

Toimialan ja toimintaympäristön suurimpia haasteita ovat taloudellinen tilanne, vaatimustason nousu sekä sisäilma- ja kosteusongelmat. Näihin haasteisiin on pyritty vastaamaan mm. positiivisella viestinnällä, perusteellisemmalla laadunvarmistuksella sekä uusilla toimintamalleilla ja teknisillä ratkaisuilla.

Hankintaprosesseja ja menettelytapoja selvitettiin yhdessä hankintakeskuksen, tilakeskuksen ja kuntateknii-kan keskuksen kanssa kaupunginhallitukselle luvattua selvitystä varten. Välittöminä parannustoimenpiteinä sovittiin mm. henkilöstön hankintakoulutuksista ja tiiviimmästä yhteistyöstä hankintakeskuksen kanssa. Toimialan synergiaetuja tavoiteltaessa tilakeskuksen ja kuntateknii-kan välillä otettiin käyttöön uusia yhteistoi- mintamuotoja ja asiantuntijafoorumeja.

Valtuustokauden strategisten päämäärien sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttaminen vuonna 2014

TVO- ohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti. TVO:n mukainen toimialan tulojen lisäystavoite vuodelle 2014 ylittyi reilusti johtuen pääosin kuntateknii-kan keskuksen sopimus- ja maanlajitystuloista, maanmyynnistä sekä rakennusvalvonnan ja pysäköinninvalvonnan tuloista.

Energiansäästötoimenpiteistä Esco- hankinnan rahoitussopimus allekirjoitettiin ja hankkeita on käynnistetty vaiheittain kesän aikana. Lähes nollaenergiapäiväkodin konsepti ja esisuunnitelma sekä pilottihankkeen ener- gialaskentaprosessi esiteltiin elokuun lopulla tilakeskuksen järjestämässä Energiategohokkaat toimitilat semi- naarissa. Tuloksia tullaan hyödyntämään tulevissa uudisrakennushankkeissa.

Henkilöstömenojen haasteena säästöissä oli suuri eläköityminen avaintehtävissä, jolloin toteutettiin joiltakin osin myös ennakoivaa rekrytointia.

Talousarvion toteutuminen 2014

Toimialan tulot ylittyivät 17,3 milj. euroa ja menot ylittyivät 0,5 milj. euroa, joten toimialan nettotulos oli noin 17 milj. euroa positiivinen. Tuloissa toteutuma ylittyi kuntateknii-kan keskuksessa 9,1 milj. eurolla (sopimustu- lot ja maanlajitys), maanmyynnissä 5,5 milj. euroa, maavuokrissa (0,6 milj. euroa), pysäköinninvalvonnassa (0,6 milj. euroa), varikolla (0,5 milj. euroa) ja rakennusvalvonnassa (1,4 milj. euroa).

14 0

Kaupunkisuunnittelulautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Juha-Veikko Nikulainen

Toimielin: Kaupunkisuunnittelulautakunta

Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	34 961	0	34 961	42 003	-7 042
Menot	-9 201	-48	-9 249	-8 027	-1 222
Toimintakate	25 760	-48	25 712	33 977	-8 265

Toiminnan kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkisuunnittelulautakunta, toimialahallinto, yrityspalvelut ja kaupunkisuunnittelu.

14 10

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-116	0	-116	-52	-64
Toimintakate	-116	0	-116	-52	-64

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden aikana lautakunta tutustui Jyväskylän asuntomessuihin. Lautakunta kokoontui 11 kertaa.

14 20

Toimialahallinto

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 600	0	1 600	2 174	-574
Menot	-3 074	-17	-3 091	-2 555	-536
Toimintakate	-1 474	-17	-1 491	-380	-1 110

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Talous- ja hallintopalveluissa toiminta toteutui suunnitellusti ja TVO:n tavoitteet saavutettiin. Pysäköinninvalvonnassa toiminta oli vilkasta ja tavoitteet ylitettiin. Pysäköinninvalvonnan asiakaspalvelu siirrettiin Tikkurilan uuteen asemakeskukseen avattuun Vantaa infoon vuoden 2014 lopulla.

Toimialan merkittävin tietohallinnollinen kehittämishanke vuosiin, nk. Sukare-hanke, käynnistyi syksyllä 2014. Kyseessä on toimialan suunnittelu, kartantuotanto- ja rekisterijärjestelmä - kokonaisuuden kehittämishanke.

Talousarvion toteutuminen

Toimialahallinnon talousarvio toteutui siten, että menot alittivat (palveluiden ostot) budjetoidun ja tulot ylittivät budjetoidun merkittävästi, pysäköinninvalvonnan tuloksesta johtuen.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Henkilöstö*/toimialan henkilöstö	2,4	2,4	2,4
Pysäköintivirhemaksut/kpl	38 083	36 500	38 762

* = ei sisällä pysäköinninvalvontaa

14 30

Yrityspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	33 172	0	33 172	39 687	-6 515
Menot	-1 956	-6	-1 962	-1 787	-175
Toimintakate	31 216	-6	31 210	37 901	-6 690

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Kaupunki on saanut maanmyyntituloja Kivistön alueelta vuonna 2014 20,0 milj. euroa, josta maanmyyntivoittoa 18,3 milj. euroa. Vuosina 2011–2014 Tikkurilan keskustasta on myyty tontteja 14,7 milj. eurolla, josta maanmyyntivoiton osuus on 13,7 milj. euroa.

Maapoliittisten linjausten mukaan rahastoon voidaan siirtää kaupungin budjetoidun maanmyyntivoiton (30 milj. euroa) ylittäviä maanmyyntivoittoja. Maanmyyntivoittoja oli vuonna 2014 35,5 milj. euroa.

Asuntoja valmistui 2 022 kappaletta, joita 292 oli valtion rahoittamia vuokra-asuntoja.

Kaupunki luovuttu vuoden 2014 aikana 49 omakotitalotonttia, joista 7 oli asuntomessutontteja ja 5 vuoden 2013 haussa olleita. Omakotitontteja tarjottiin myytäväksi yhteensä 78 kpl.

Uusi maanhallintajärjestelmä on kilpailutettu ja se otetaan käyttöön vuonna 2015.

Talousarvion toteutuminen

Maanmyyntitulot toteutuivat yli budjetin 5,5 milj. euroa. Menot alittivat hieman budjetoidun.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Isoja maanhankineuvotteluja käynnissä	10	10	20
Käynnissä olevat luovutuskilpailut	3	3	9
Vehkalan esirakentamisen tilanne	lupaprosessi aloitettu	esirak. käynnissä	esirak. käynnissä
Nikinmäen pienteollisuustontteja luovutettu	0	5	0*
	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Haetut asemakaavamuutokset	7	10	12
Luovutettujen tonttien rakennusoikeus (k-m ²)	100 000	100 000	98 978
Luovutetut pientalotontit	75	65	49**
Valmistuneet asunnot	2 000	2 000	2 022
Valmistuneet vuokra-asunnot	400	400	292
Maanmyynti- ja vuokratulot	33 096	31 096	39 086

* Tarjottu 5 luovutettavaksi syksyllä 2014. mutta yhtään ostotarjousta ei tullut

**Tarjottu 2014 ostettavaksi 78 tonttia, mutta kaikkiin ei tullut halukkaita ostajia

14 40

Kaupunkisuunnittelu

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	189	0	189	142	47
Menot	-4 055	-25	-4 080	-3 633	-448
Toimintakate	-3 866	-25	-3 891	-3 491	-400

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden loppuun mennessä on hyväksytty 31 asemakaavaa tai asemakaavamuutosta. Uutta asuntojen rakennusoikeutta niissä on noin 209 209 k-m² ja muuta rakennusoikeutta noin 97 420 k-m². Uusista vireille tulleista kaavoista on vuoden aikana laadittu 53 osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Asemakaavan muutosaloitteita oli 31.12.2014 valmisteltavana kaikkiaan 163 kpl.

Tulosalueella etsitään jatkuvasti keinoja toiminnan tehostamiseksi ja tuottavuuden kasvattamiseksi.

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalouden osalta toimintatulot toteutuivat talousarvion mukaisesti, toimintamenoissa säästöjä on syntynyt henkilöstömenoissa ja asiantuntijapalveluiden ostoissa. TVO:n tavoitteissa pysyttiin.

Tulosalueen toiminta eteni suunnitellusti ja merkittäviä poikkeamia talousarvion ja tavoitteiden saavuttamisen kohdalla ei ilmennyt.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Hyväksytyt asemakaavat kpl	20	35	31
Uusi asuntokerrosala k-m ²	96 000	200 000	209 209
Uusi toimitilakerrosala k-m ²	86 500	200 000	97 420
Asemakaavan muutosaloitteet yht	163	135	163
Vuoden ak-muutoshakemukset	35	45	36
Poikkeamispäätökset	44	80	61

14 5

Tekninen lautakunta yhteensä

Vastuhenkilö: Juha-Veikko Nikulainen

Toimielin: Tekninen lautakunta

Puheenjohtaja: Jari Porthén

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	149 313	0	149 313	161 311	-11 997
Valmistus omaan käyttöön	140 285	0	140 285	133 579	6 706
Menot	-303 779	-178	-303 958	-302 124	-1 834
Menot ilman VOK	-163 494	-178	-163 673	-168 545	4 872
Toimintakate	-14 181	-178	-14 359	-7 234	-7 125

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 7,1 milj. euroa.

14 5

Tekninen lautakunta bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	126 284	0	126 284	125 626	658
Valmistus omaan käyttöön	37 885	0	37 885	32 299	5 586
Menot	-155 280	-11	-155 291	-150 135	-5 156
Menot ilman VOK	-117 395	-11	-117 406	-117 836	430
Toimintakate	8 889	-11	8 878	7 790	1 088

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä tekninen lautakunta, tilakeskuksen tulosalue ja joukkoliikenne. Nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kuntatekniikan keskus ja varikko.

15 01

Tekninen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-76	0	-76	-50	-26
Toimintakate	-76	0	-76	-49	-27

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden aikana lautakunta tutustui Jyväskylän asuntomessuihin. Lautakunta kokoontui 12 kertaa ja yksityistiejaosto piti yhden toimituksen.

15 20

Tilakeskuksen tulosalue

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	125 164	0	125 164	124 532	632
Valmistus omaan käyttöön	37 885	0	37 885	32 299	5 586
Menot	-112 007	-11	-112 018	-106 229	-5 789
Menot ilman VOK	-74 122	-11	-74 133	-73 929	-203
Toimintakate	51 042	-11	51 031	50 603	429

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden aikana nousi esille monia haasteita, jotka ovat liittyneet erityisesti sisäilmaongelmiin, rakentamisen laatuun, hankintoihin ja tulosalueen omiin henkilöresursseihin. Sisäilmaongelmiin liittyvät selvityspyynnöt ovat laajentuneet koskemaan useita tiloja ja jopa kokonaisia kouluja. Suhteellisen uusissa rakennuksissa on käyttäjien kokeman oireilun perusteella jouduttu tutkimaan rakenteita ja teknisten laitteiden toimivuutta mahdollisten rakentamisaikaisten virheiden osoittamiseksi. Kaikki hankinnat on otettu kriittiseen tarkasteluun, minkä seurauksena hankintaosaamista ja hankintaprosesseja on päätetty kehittää. Henkilöstöresursseissa tapahtui vuoden alussa poikkeuksellisen paljon muutoksia, mikä ei ole voinut olla vaikuttamatta henkilöstön jaksamiseen ja työtuloksiin.

Tilakeskuksen kokonaishenkilömäärä on ollut kuluvan vuoden selvästi alle henkilöstösuunnitelman, koska kaikkia rekrytointeja ei ole voitu ennakoida ja tehtäviä on järjestelty uudelleen. Rekrytointi on osoittautunut edelleen vaikeaksi, minkä vuoksi on jouduttu turvautumaan entistä enemmän ostopalveluihin myös asiantuntijatehtävissä.

Uuden kiinteistöhallintajärjestelmän hankintaa valmisteltiin huolellisesti ja hanke eteni vuoden lopulla tarjouspyyntövaiheeseen. Järjestelmän käyttöönoton on tarkoitus alkaa keväällä 2015.

Energiansäästötoimenpiteistä Esco-hankinnan rahoitussopimus saatiin allekirjoitettua ja hankkeita on käynnistetty vaiheittain kesän aikana. Motivan Kestävä julkinen hankkija 2014 -kilpailun voiton lisäksi Kuntaliitto palkitsi kuntien parhaat ilmastoteot, joista yksi kolmesta palkitusta oli jälleen Vantaan kaupunki. Vantaalle palkinto tuli tilakeskuksen energianhallintatyöstä yhdessä rakennusautomaatiokumppanimme kanssa. Lähes nollaenergiapäiväkodin konsepti ja esisuunnitelma sekä pilottihankkeen energialaskentaprosessi esiteltiin

elokuun lopulla tilakeskuksen järjestämässä Energiatehokkaat toimitilat seminaarissa. Tuloksia tullaan hyödyntämään erityisesti hankesuunnitteluvaiheessa olevassa Leinelän päiväkotihankkeessa, mutta myös yleisemmin tulevissa uudisrakennushankkeissa.

Koko henkilöstö koskeva ”Tilakeskuksen perustehtävän kirkastaminen ja johtamisen kulttuurin uudistaminen” -hanke käynnistettiin joulukuussa, taustalla mm. tilakeskukseen kohdistunut kritiikki ja henkilöstön vaihtuminen.

Rakentamisen laadun edistämiseksi ja rakennuttamisosaamisen kartoittamiseksi toimitilahankkeiden rakennuttamisprosessin arviointityö käynnistettiin myös vuoden vaihteessa. Arviointityö tehdään konsultin toimesta henkilöhaastatteluin viimeaikoina toteutetuista merkittävistä uudis- ja peruskorjaushankkeista. Arviointityön tuloksia tullaan hyödyntämään myös kehitteillä olleen oman hankepalauttejärjestelmän käyttöönotossa.

Talousarvion toteutuminen

Kokonaisuudessaan tilakeskuksen toimintakulut toteutuivat pääosin käyttösuunnitelman mukaisesti. Tilahallinnan toimintakulut olivat yhteensä 64,5 milj. euroa (käyttösuunnitelma 64,8 milj. euroa). Toimintatuotot olivat yhteensä 13,5 milj. euroa käyttösuunnitelman ollessa 14,3 milj. euroa. Tulosalueen tuotot eivät toteutuneet käyttösuunnitelman mukaisesti, koska tehtiin päätös hylätä tarjoukset tarjouskilpailun kohteena olleesta asuntosalusta.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Sisäinen vuokraus:			
Vuokrattujen tilojen määrä (m ²)	174 031	172 735	172 735
Tilat yhteensä (m ²)	776 222	773 006	773 006
Rakennusten lukumäärä	830	795	795
Laatu ja vaikuttavuus			
Asiakastyytyväisyys	3,09	3,3	3,3
Talorakennusinvestoinnit (€)	42 350	37 885	32 299
Uudisrakentaminen	15 223	9 240	8 788
Rakennusten perusparannus	24 643	27 824	22 655
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	2 484	821	856
Talorakennusinvestoinnit (€)	42 350	37 885	32 299
Suunnittelu	2 667	2 273	3 012
Rakentaminen	37 062	32 605	26 779
Muut kustannukset	2 621	3 007	2 508
Vuosikorjaus yhteensä (€)	1 227	1 603	1 636
Ennakoimaton korjaus	2 935	3 140	3 511
Kiinteistöhoito	6 597	7 573	8 043

14 51

Joukkoliikenne

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 120	0	1 120	1 093	27
Menot	-43 197	0	-43 197	-43 857	660
Toimintakate	-42 077	0	-42 077	-42 764	687

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Toiminnassa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2014.

Talousarvion toteutuminen

Vantaan HSL:n kuntaosuus ja infra-laskutus ylittivät budjetin 0,7 milj. eurolla.

14 50

Kuntatekniikan keskus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	17 367	0	17 367	29 569	-12 202
Valmistus omaan käyttöön	102 400	0	102 400	101 280	1 120
Menot	-143 561	-160	-143 720	-146 852	3 132
Menot ilman VOK	-41 161	-160	-41 320	-45 572	4 252
Toimintakate	-23 793	-160	-23 953	-16 003	-7 950

Taulukko sisältää Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) vesihuollon rakentamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen varattua määrärahaa tuloihin ja menoihin 9,0 milj. euroa sekä toteutuneita tuloja ja menoja 7,1 milj. euroa.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Kuntatekniikan keskuksen toiminta jatkui koko vuoden ennallaan lukuun ottamatta romuajoneuvojen siirto-keskuksen varastointi- ja siirtotehtäviä, jotka kilpailutettiin ja luovutettiin liikkeenluovutuksella 1.9.2014 alkaen yksityiselle palveluntuottajalle.

Talousarvion toteutuminen

Kuntatekniikan keskuksen nettotulostavoite ylitettiin. Tulot ylittivät talousarvion noin 9,1 milj. eurolla pääasiassa sopimustulojen ja maanläjityksen vastaanottomaksujen ansiosta. Tulosalueen kulut kokonaisuudessaan ylittivät talousarvion noin 1,1 milj. eurolla.

Vuosi 2014 oli leuto ja esim. lumikuormia kuljetettiin lumenvastaanottoalueille vain 1 000, kun kesiarvo vuodesta 1988 lähtien on 14 000 kuormaa vuodessa. Leuto talvi edesauttoi märän ja pehmeän asfaltin reikiintymistä ja lisäsi päällysteiden kulumista aiheuttaen siten tavallista suuremmat päällysteiden paikkaus- ja uudelleenpäällystykset.

Maanlajityslippujen hintoihin on sisältynyt osuus täyttömäkien viimeistely- ja maisemointitarpeisiin. Vuoden 2014 tuloksesta siirrettiin 1,0 milj. euroa Pitkäsuon ja Kulomäen täyttömäkien viimeistelyyn tilille ympäristövastuut (212100).

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Taloudellisuus			
Liikenneväylien ylläpito €/m ²	1,62	1,57	1,62
Rakennettu katuvihreä ylläpito €/ha	2 400	2 297	2 544
Rakennettu puisto (A) ylläpito €/ha	5 764	5 811	5 550
Rakennetut viheralueet yhteensä €/ha	3 987	4 063	3 977
Toiminnan laajuus			
Liikenneverkon laajuus ha	784	794	795
Rakennettu katuvihreä ha	425	431	428
Rakennettu puisto (A) ha	385	436	390
Rakennetut viheralueet yhteensä ha	810	866	818
Maanlajitysalueille tuodut massat milj. m ³ /a	0,6	0,7	0,5
MITTAUSOSASTO			
	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Kestoikatavoitteet (pv)			
tonttijaon laadinta	54	55	56
tontin lohkominen	57	65	66
Suoritetavoitteet (kpl)			
tontteja lohkottu	337	350	292
tonttijaossa uusia kaavatontteja	340	380	279
yleisiä alueita lohkottu	57	100	60
merkitty rakennuksen paikkoja	444	450	432
johtojen sijaintiselvityksiä	2 740	2 300	2 498
nettikartan käyttö (kpl / kk)	14 300	16 000	15 000
Voimavarat ja tuottavuus			
toimintatuotot (M€)	1,93	1,82	1,97
toimintakate (M€)	-2,09	-2,22	-177
henkilötyövuodet	79	79	73
suoritteita (kpl)/henkilötyövuosi	18,40	23,8	18,4

14 52

Varikko

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 662	0	5 662	6 116	-454
Menot	-4 939	-8	-4 947	-5 137	190
Toimintakate	723	-8	715	979	-264

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan, vaikka romuajoneuvojen siirtokeskuksen varastointi- ja siirtotehtävät ulkoistettiin. Ajoneuvoista leasing-kaluston osuus on noin 55 prosenttia.

Oma korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 47 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 8 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat, mikä johtui ajoneuvojen hyvästä käyttöasteesta. Toimintakulut olivat noin 4 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat. Kuluja nosti huolto- ja korjauskustannusten arvioitua suurempi määrä. Polttoaineiden kulutus puolestaan oli arvioitua pienempi vähälumisesta talvesta johtuen. Varikon sitova nettotavoite saavutettiin.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toiminnan laajuus			
Ajoneuvojen määrä kpl	443	410	430
Polttoaineen kulutus l / v	714 000	740 000	656 000
Korjaamon työmääriä kpl / v	2 435	2 400	2 298

14 7

Ympäristölautakunta yhteensä

Vastuhenkilö: Juha-Veikko Nikulainen

Toimielin: Ympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Lauri Kaira

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 371	0	3 371	4 775	-1 404
Menot	-6 307	-51	-6 357	-6 327	-30
Toimintakate	-2 936	-51	-2 986	-1 552	-1 435

14 7

Ympäristölautakunta bruttoyksiköt

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	390	0	390	421	-31
Menot	-3 504	-25	-3 529	-3 154	-375
Toimintakate	-3 114	-25	-3 139	-2 733	-406

Toiminnan kuvaus

Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä ympäristölautakunta ja ympäristökeskus. Nettobudjetoituina yksikkönä toimii rakennusvalvonta.

14 74

Ympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-60	0	-60	-54	-6
Toimintakate	-60	0	-60	-54	-6

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vuoden aikana lautakunta tutustui Jyväskylän asuntomessuihin. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Rakennuslupajaosto kokoontui vuoden aina 15 kertaa.

14 76

Ympäristökeskus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	390	0	390	421	-31
Menot	-3 444	-25	-3 469	-3 099	-370
Toimintakate	-3 054	-25	-3 079	-2 678	-401

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Ympäristökeskuksen toiminta toteutui pääosin suunnitellusti.

Ympäristöterveydenhuollossa ilmoitusten ja hakemusten määrä kasvoi yli sadalla kappaleella, mikä näkyi käsitteilyaikojen pidentymisenä. Tarkastustoimintaa onnistuttiin tehostamaan, tarkastettujen valvontakohteiden määrä lisääntyi 83 kappaleella ja asunnontarkastusjonon pituus lyheni 1,5 kuukaudella. Kaupungin eläinlääkärinvastaanotolla kävi noin 200 potilasta edellistä vuotta enemmän ja eläinsuojeluvalvonta tehostui, kun joulukuussa 2013 perustettuun virkaan saatiin rekrytoitua valvontaeläinlääkäri toukokuussa.

Ympäristönsuojelulain kokonaisuudistus mm. vähensi ympäristölupien määrää ja siirsi toimintoja rekisteröinnin piiriin. Uudistus vaati resursseja myös Vantaalla toimivien yritysten läpikäyntiin, koska lain lupalaitosluetteloon tehtiin muutoksia. Asiantuntijapalveluiden määrä oli arvioitua suurempi, mihin vaikutti merkittävästi määräaikaisen työntekijän paikkatietojen tallennusprojekti.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristökeskuksen toimintatuotot toteutuivat 108 prosenttisesti ja menot alittivat budjetin noin 0,4 milj. eurolla. Säästöjä syntyi muun muassa palveluiden ostoista, erityisesti laboratoriokustannuksissa. Vantaalla ei ollut vuoden aikana isoja talousveteen, elintarvikkeisiin tai ympäristön pilaamiseen liittyviä erityistilanteita, joten laboratoriokulut olivat vähäiset.

Ympäristökeskukseen perustettiin valvontaeläinlääkärin virka joulukuussa 2013, koska eläintautilain tehtäviä siirtyi valtiolta kuntiin ja eläinsuojelutehtävät lisääntyivät Vantaalla Helsingin irtisanottua eläinsuojeluvalvontaa koskevan sopimuksen. Valtio korvaa eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan aiheuttamat kustannukset kunnille. Ko. viran perustaminen ei ollut tiedossa vuoden 2014 talousarviota laadittaessa, joten tältä osin eläinlääkintähuollon tulot ja menot eroavat talousarviosta samansuuruisina.

Kaupungin eläinlääkärinvastaanotolla asiakkailta kaupungille perittävää klinikkamaksua ja kuolleiden eläinten tuhkausmaksuja on korotettu.

Ympäristökeskus on osallistunut TVO -toimenpideohjelman 2013 - 2016 noudattamiseen säästämällä henkilöstömenoissa sekä palveluiden ostoissa.

Tunnusluvut

YMPÄRISTÖTERVEYS	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Laatutavoitteet			
Tupakkalupahakemukset käsitellään 3 viikossa %	93	90	76
Ilmoitukset (tsl) käsitellään 14 viikossa %	99	80	72
Asunnontark.jono kuukausissa/tavoite 3 kk	5,5	3	4
	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Toiminnan laajuus/vaikutavuus			
Luvat ja ilmoitukset	280	250	389
Tarkastettujen valvontakohteiden määrä	991	800	1 074
Eläinlääkärin potilaat	4 610	5 000	4 807
Eläinsuojelutoimenpiteet	188	150	209
Tuttavuus ja tehokkuus			
Ympäristöterveys euroa/asukas	5,9	7	5,8
Eläinlääkintähuolto euroa/asukas	1,6	1,6	1,9
YMPÄRISTÖNSUOJELU			
Laatutavoitteet			
Ympäristöluvista käsitelty 3 kuukaudessa %	33	70	*
Ilmoituksista käsitelty 2 viikossa %	76	90	76
Toiminnan laajuus			
Asiantuntijapalvelut	4706	4 500	5 804
Rauhoitetut luonnonsuojelualueet/ha	1 249	1 150	1 241,4**
Tuottavuus ja tehokkuus			
Ympäristönsuojelu euroa/asukas	6,7	7,35	6,7
YMPÄRISTÖKESKUS			
Henkilöstö, vakituiset	42	42	43
Toimitilat	1 857	1 857	1 857

* Lukua ei ole saatavilla. Hakemusten käsittelyä ei voitu aloittaa hakemusten saavuttua ympäristökeskuksesta riippumattomista syistä

** Riipilän metsän (7,6 ha) rahoituspäätös on peruttu valituksen johdosta.

14 75

Rakennusvalvonta

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 981	0	2 981	4 354	-1 373
Menot	-2 802	-26	-2 828	-3 173	345
Toimintakate	179	-26	153	1 181	-1 028

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Rakennusvalvonnan myönnettyjen lupien pinta-alalla mitattu rakentamisen kerrosalan volyymi nousi edellisvuodesta ja oli noin 10 prosenttia pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella. Haetun ja aloitetun asuntorakentamisen kerrosalavolyymi ylitti noin 70 prosentilla keskiarvon ollen yli 3 000 asuntoa. Luku ylittää noin 650 asunnolla seuraavaksi parhaan vuoden kymmenen vuoden ajanjaksolla (vuosi 2013). Määrä ylittää MAL tavoitteen 1 000 asunnolla. Käytetyn asuinrakennusoikeuden kerrosalan määrä oli 250 000 k-m². Valmistuneiden asuntojen määrä ylitti toimintavuonna kahdella sadalla kymmenen vuoden keskiarvon ollen 2 000 asuntoa eli MAL tavoite saavutettiin vuoden 2014 osalta. Liike ja toimistorakentaminen nousivat merkittävästi edellisvuodesta ollen 80 prosenttia normaalivuoden luvuista. Näyttää siltä, että Kehäradan vaikutuksesta Vantaa on yhä kiinnostavampi asuinalue ja asunnot käyvät hyvin kaupaksi. Teollisuus ja varastorakentamisen volyymi oli vain noin 40 prosenttia normaalivuodesta.

Kehittämistoiminnassa keskeisinä ovat olleet sähköisen asioinnin kehittäminen ja EVO -ohjelman tavoitteen mukainen ns. yhden periaatteen käyttöönotto pientaloluissa. Yhden luukun periaate ja pientalolupien täysin sähköinen hakeminen ja käsittely otettiin käyttöön 1.11.2014 jälkeen haetuissa luvissa. Tulevina vuosina erityisesti asuntorakentamisen volyymi tulee kasvamaan ja tähän pyritään varautumaan tuottavuuden kasvattamisella, koulutuksella ja pienillä resurssien lisäyksillä.

Läpi koko vuoden saatiin keskimääräinen käsittelyaika pidettyä varsin kohtuullisena. Rakennuslupajaoksen ja viranhaltijoiden myöntämien uudisrakentamisen ja korjausrakentamisen lupien keskiarvo varsin kohtuullisena, huolimatta asuntoluvituksen huippuvuodesta. Lupien käsittelyn keskiarvo on 39 vuorokautta. Rakennuslupien käsittelyajat ovat hieman lyhentyneet.

Talousarvion toteutuminen

Rakennusvalvonnan toimintakate oli noin 1,2 milj. euroa, joka ylitti talousarvion tavoitteen noin 1,0 milj. eurolla.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Suoritetavoitteet			
Luvat ja ilmoitukset, kpl	1 375	1 700	1 700
Kokonaisala, m ²	321 300	400 000	432 082
Taloudellisuus			
Tulot/menot, %	115	100	137
Menot/lupien kokonaisala mk/m ² > euroa/m ²	5,5	6	6
Toiminnan laajuus			
Valmistuneet rakennukset, kpl	680	750	647
Myönnetyt toimenpideluvat, kpl	320	750	889
Voimavarat			
Henkilöstö (vakinaiset *) + toimistohenk.	36	36	36
Toimitilat m ²	1 021	1 021	814

Liikelaitokset

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Liikevaihto	35 391	0	35 391	35 745	-355
Liiketoiminnan muut tuotot	53	0	53	273	-220
Materiaalit ja palvelut	-4 504	0	-4 504	-4 502	-2
Henkilöstökulut	-25 181	0	-25 181	-24 413	-768
Poistot ja arvonalentumiset	-1 394	0	-1 394	-1 606	212
Liiketoiminnan muut kulut	-4 360	0	-4 360	-4 179	-181
Liikelylijäämä (-alijäämä)	5	0	5	1 319	-1 314
Korkotuotot	0	0	0	2	-2
Muut rahoitustuotot	0	0	0	1	-1
Muut rahoituskulut	0	0	0	-1	1
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	2	-2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	5	0	5	1 321	-1 316
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	129	0	129	129	0
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	-1 300	1 300
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	135	0	135	150	-16

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä. Johtokunta piti viisi kokousta.

Palotarkastuksia kohdennettiin pelastuslain mukaisesti aikaisempaa tarkemmin riskikohteisiin, jotta vaikuttavuus parantuisi. Tähän liittyvää valvontasuunnitelmaa päivitettiin pelastuslaitoksessa vuoden 2014 alussa. Erheellisten paloilmotusten laskutuskäytäntö on vakiinnutettu, mutta laskutus ei ole vähentänyt virrehälytyksiä toivotulla tavalla. Pelastuslaitoksen johtokunta päätti vapauttaa nuohouksen vapaalle kilpailulle 1.1.2015 alkaen. Päätöstä puolsivat kuntien lausunnot nuohouksesta sekä Hyvinkää ja Pornaisten aikaisemat nuohouspäätökset. Nuohouksen tilannetta seurataan aktiivisesti.

Pelastuslaitoksella on sopimukset ensihoidon järjestämisestä Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Tuleva SOTE-ratkaisu vaikuttaa todennäköisesti myös ensihoitoon tulevaisuudessa.

Sisäministeriö pyysi joulukuussa 2013 lausuntoa esityksestä uudeksi pelastustoimen alueiksi. Myöhemmin keväällä 2014 sisäministeriö muutti lausuntojen perusteella tavoitteeksi 7,5 milj. euron säästöt pelastuslaitoksissa vuoteen 2017 mennessä. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on toistuvasti vastannut pyydettyihin kyselyihin, että pelastuslaitos noudattaa jo vuonna 2012 aloitettua Vantaan velka- ja talousohjelmaa. Lisäksi pelastuslaitos on kertonut kehittäneensä toimintaa mm. Klaukkalan kärkiyksiköllä, TUTOR-palotarkastusohjelmalla sekä asuinkiinteistöjen omavalvonnalla. Todennäköisesti pelastustoimen alueisiin tulee lähivuosina muutoksia.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2014 oli 6 406 pelastustehtävää. Tehtävämäärässä oli hiukan laskua edellisvuodesta, jolloin oli 6 666 pelastustehtävää. Sen sijaan ensihoidon tehtävämäärät lisääntyivät hiukan, vuonna 2014 oli ensihoitotehtäviä 31 103 (2013 oli 26 520 tehtävää).

Talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle.

Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 6 000 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 1 319 351 euroa. Sitovan tavoitteen saavuttamisessa edesauttoi henkilöstömenojen säästöt, autojen myynnistä saadut kertaluontoiset hyvitykset ja tarkastus- ja valvontamaksujen ennakoitua suuremmat tulot.

Tilikauden ylijäämäksi poistoerokirjausten ja varausten jälkeen muodostui 150 160 euroa

Pelastustoimen tulosta paransi tarkastus- ja valvontamaksujen arviota suurempi tulokertymä.

Materiaaliostojen osalta alitettiin arvioidut kulut. Palveluiden ostojen osalta arvio ylittyi.

Henkilöstökulut jäivät noin 768 000 euroa arvioitua pienemmiksi. Suurimmat syyt tähän olivat virkojen täyttämättä jättäminen hallinnon, päällystön ja tukipalveluiden osalta sekä ensihoidon ja pelastuksen synergia edut henkilöstöresurssien joustavassa käytössä.

Poistojen osalta raskaankaluston poistoajoja pidennettiin neljästä vuodesta kymmeneen vuoteen 1.1.2014 alkaen. Poistojen kokonaismäärä ylitti talousarvion 212 338 eurolla, johtuen kaluston käyttöönottoajankohtien aikaistumisista.

Jäsenkuntien osalta kiinteistömenot tarkastettiin vastaamaan toteutuneita kuluja.

Yhdystilin varoille Vantaan kaupunki maksoi korkoa 1 749 euroa.

Ensihoidon osalta saavutettiin ylijäämäinen tulos alkuperäisen menoarvion ollessa hieman toteumaa suurempi. Tulot olivat noin 43 000 euroa arvioitua suuremmat.

Ensihoidon kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3 040 468 euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin tuloja 1 690 540 euroa. Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulokertymä oli 1 349 928 euroa. Sairaankuljetustulojen lisäksi ensihoidon tuloja ovat muun muassa oppilaitosten korvaukset harjoittelijoista.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Valvontakohteet ja omavalvontalomakkeet	9 430	10 460	9 300
Valitus ja neuvonta (henk.)	117 895	85 000	93 220
Pelastustoimen tehtävät	6 666	6 600	6 406
Ensihoitotehtävät	28 520	30 000	31 103
Nettomenot (sis. ensihoidon bruttolaskutus) €/asukas	77,80	78,49	78,43

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2014	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 244	917	-2 161
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-730	730
Rahavarojen muutos	-1 244	187	-1 431

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta muodostui ylijäämäiseksi 916 524 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos 186 682 euroa nostaa rahavarojen määrän 765 246 euroon.

Investointien lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2014	Toteutuma	Ylitys/alitus
Ajoneuvot	2 395	1 789	606
Muu pelastuskalusto	120	59	61
Asemakalusto	220	316	-96
Johtokeskukset		19	-19
Väestönsuojelujärjestelmä	20		20
Investoinnit yhteensä	2 755	2 183	572
Valtionosuudet ja luovutustulot	110	327	-217
Investoinnit netto	2 645	1 857	788

Vantaan valtuuston asettama toinen sitova tavoite oli investoinnit 2 775 000 euroa.

Hankintojen siirtyessä osittain vuodelle 2015, tavoite alitettiin. Investointeihin kului 2 183 000 euroa. Rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen jälkeen nettokulu oli 1 857 000 euroa.

Tilikaudella pelastus- ja sammutusyksiköihin sekä muuhun ajoneuvokalustoon käytettiin 1 789 000 euroa. Muuhun pelastus- ja huoltokalustoon 59 000 euroa. Asema- ja johtokeskuskalustoon käytettiin 335 000 euroa.

Vantaan Työterveys liikelaitos

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Liikevaihto	6 339	0	6 339	6 600	-260
Liiketoiminnan muut tuotot	34	0	34	60	-26
Materiaalit ja palvelut	-2 235	0	-2 235	-2 416	181
Henkilöstökulut	-3 568	0	-3 568	-3 325	-243
Poistot ja arvonalentumiset	-36	0	-36	-25	-10
Liiketoiminnan muut kulut	-477	0	-477	-447	-30
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	58	0	58	446	-388
Muut rahoitustuotot	1	0	1	0	1
Kunnalle maksetut korkokulut	-11	0	-11	-11	0
Korvaus peruspääomasta	-3	0	-3	-3	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-12	0	-12	-13	1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	46	0	46	433	-387
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	36	0	36	-6	42
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	32	-32
Tuloverot	-6	0	-6	-21	16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	76	0	76	437	-361

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen vuonna 2014

Vantaan Työterveys liikelaitos on Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallinen liikelaitos, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämistä kuuluista työterveyshuollon palveluista Vantaan kaupungille, Vantaan, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten yrityksille sekä merimiesterveyspalveluista Helsingin kaupungille. Espoo, Helsinki ja Kauniainen ovat eriyttäneet yritystyöterveyshuollon järjestämistä vastuun muusta kunnan järjestämistä vastuulla olevasta kansanterveystyöstä terveydenhuoltolain 18 §:n mahdollistamalla tavalla. Toimimme neljässä eri toimipisteessä pääkaupunkiseudulla.

Liikelaitoksen tavoitteena on tarjota asiakkaille asiakaslähtöistä kustannustehokasta työterveyshuollon ennaltaehkäisevää ja sairaanhoidon palvelua. Liikelaitoksen tavoitteena on olla asiakkaiden toiminnan johtamisen strateginen kumppani. Liikelaitos pyrkii proaktiivisesti hillitsemään sairastavuutta ja edesauttamaan työkykyä. Liikelaitos painottaa varhaisen tuen mallia sekä terveysjohtamista työhön ja terveyteen liittyvissä ongelmatilanteissa.

Liikelaitoksen vuosi alkoi valoisissa merkeissä uuden työterveysaseman avattua ovensa tammikuussa 2014 Pasilassa Ratapihantie 11:ssä. Pasilaan muutti työterveysasemat Koskelasta ja Pitäjänmäeltä. Uusi toimitila otettiin vastaan hyvin niin asiakkaiden kuin työntekijöiden puolelta. Asiakkaat arvostavat keskeistä sijaintia ja hyviä kulkuyhteyksiä.

Liikelaitoksessa otettiin kesäkuussa käyttöön eResepti, joka parantaa huomattavasti asiakkaan lääkemääräysten seuranta ja asiakaspalvelua. Samassa yhteydessä päivitettiin potilastietojärjestelmään merkittävä toiminnallinen päivitys sekä vaihdettiin palvelimia.

Talouden tasapainottaminen ja henkilökunnan työn tuottavuuden tehostaminen oli edelleen ollut keskeisellä sijalla toimintakaudella. Tavoitteisiin päästiin hyvin, sillä koko liikelaitoksen talousarvion mukainen toiminnallinen tulos (kate 3) ylitettiin 334 811 eurolla ja se parani 441 148 euroa vuoteen 2013 nähden. Helsingin maksama merimies-toimipisteen tappiontasaustuotto oli 20 677 euroa budjetoitua suurempi ja koko liikelaitoksen tilikauden tulos oli 360 878 euroa budjetoitua parempi. Vuoteen 2013 verrattuna koko liikelaitoksen tilikauden tulos parani 343 551 euroa. Tavoitteisiin päästiin tilatehokkuutta parantamalla, henkilökunnan optimaalisella resursoinnilla sekä työn tehostamisella. Lisäksi otettiin käyttöön alle 10 työntekijän yritysasiakkaita koskeva kiinteä yritys maksu.

2014 loppupuolella on valmistauduttu eArkiston tuomiin vaateisiin. EArkiston käyttöönotto on todennäköisimmin syksyllä 2015. Toiminnallisia menettelyohjeita täydennettiin vuoden aikana ja yhtenäinen laatujärjestelmän kuvaus valmistui loppuvuonna. Sap-Myyntireskontraliittymä, jota valmisteltiin 2014 aikana, otettiin käyttöön vuoden 2015 alusta.

Sähköisten sovellutusten kartoituksella valmisteltiin vuonna 2015 testattavaa virtuaalista vastaanottoa. Virtuaalisilla toiminnoilla pyritään lisäämään asiakastytyväisyyttä sekä saavuttamaan taloudellisia säästöjä.

Työterveyshuoltoon itseensä sekä liikelaitosten toimintaan vaikuttavia laki-, asetus- ja organisatorisia muutoksia on vuonna 2014 ollut historiallisen paljon. Kuntalain mukanaan tuoma yhtiöittämisvelvoite sekä samaa aikaa vireillä olevat joko terveydenhuoltolain muutos tai kuntalain muutos työterveyshuollon jatkoajasta, ovat hämmentäneet kunnallisia toimijoita ristiriitaisella viestillään. Suuriin organisatorisiin muutoksiin ei ole ryhdytty epäselvässä lainsäädäntötilanteessa.

ALV:a koskeva tulkinta työterveyshuollon organisaatioon kohdistuvien tuotteiden sekä ryhmätuotteiden osalta on edelleen verohallinnossa mietittävänä ja Sote uudistuksen vaikutukset työterveyshuoltoon ovat auki.

Liikelaitos on keskittynyt epävakaa tilanteessa vahvaan osaamiseen sekä laadukkaaseen ja tehokkaaseen asiakkuudenhoitoon. Asiakastytyväisyys on säilynyt 2014 erittäin hyvänä. Asiakkaamme arvostavat erityisesti liikelaitoksen ammattitaitoa, ystävällistä palvelua, hyvää resursointia sekä ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon panostamista. Olemme onnistuneet sitouttamaan hyvin olemassa olevat asiakkaamme sekä kasvattamaan asiakaskuntaamme 9 prosenttia vuoden 2014 aikana. Sitoutunut kasvava asiakaskunta varmistaa tulevaisuuden toimintaedellytykset ja hyvän taloudellisen tuloksen.

Liikelaitoksen uudet omat nettisivut www.vantaantyoterveys.fi palvelevat nyt laajemmin asiakaskuntaamme ja helpottavat asiakkaan informointia, kontaktointia ja palvelua.

Valtuustokauden strategisten päämäärien sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toteuttaminen vuonna 2014

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 10 500 euroa (10 500 euroa vuonna 2013) ja korkoa kaupungin lainasta 2 625 euroa (2 625 euroa vuonna 2013).

Liikevaihto oli 6,6 milj. euroa (5,9 milj. euroa vuonna 2013) ja muut tuet ja avustukset olivat 0,05 milj. euroa (0,15 milj. euroa vuonna 2013). Myynti ylitti talousarvion 4,1 prosentilla.

Toimintakulut olivat 6 milj. euroa, mistä materiaaliostoja oli 0,07 milj. euroa ja palveluostoja oli 2,14 milj. euroa, henkilöstökuluja 3,3 milj. euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 0,5 milj. euroa.

Liikelaitos teki Vantaalla, Helsingissä, Espoossa ja Kauniaisissa voitollisen tuloksen.

Tilikaudelta 2014 laskutetaan Helsingin kaupungilta yritystyöterveyshuollon yhdistymissopimuksen tappion-tasausjärjestelyn mukaisesti tappion-tasausta yhteensä 54 848 euroa. Laskutettava summa muodostuu tilikau-den 2014 Helsingin merimies-toimipisteen tappiosta.

Talouden osalta toiminta tehostui vuoden 2014 aikana mm. työajan käytön tehostumisen myötä erityisesti Helsingin ja Espoon yksiköiden osalta. Liikevaihto lisääntyi mm. proaktiivisen asiakkuuden hoidon kautta.

Talousarvion toteutuminen

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 10 500 euroa (korko 7 %) ja korvaus peruspääomasta 2 625 euroa (korko 7 %). Saamiset kunnalta olivat vuoden 2014 lopussa 1,9 milj. euroa (1,6 milj. euroa vuonna 2013). Tilikauden 2014 oman kunnan ulkopuolisesta työstä maksetaan tuloveroa 0,021 milj. euroa voitollisen tuloksen takia. Pankkitilillä olevat varat olivat 0,09 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2013) euroa.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen taseeseen aktivoitiin tilikaudella 1.1. - 31.12.2014 0,025 milj. eurolla e-reseptin käyttöön ottamisen vaatimia tietojärjestelmähankintoja. Investointivarausta purettiin tilikaudella 1.1 - 31.12.2014 31 550,65 eurolla Pasilan toimipisteen kalustamisen investoinnin valmistuttua.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei Vantaan Työterveys liikelaitoksella ole.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2014	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	76	403	-327
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	-110	110
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-590	590
Rahavarojen muutos	76	-297	373

Investointien lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2014	Toteutuma	Ylitys/alitus
Aineeton omaisuus	0	-25	25
Irtain omaisuus	0	-9	9

Tunnusluvut

	TP 2013	TA 2014	TP 2014
Korvaus peruspääomasta, €	2 625	2 625	2 625
Kaupungille maksetut korkokulut, €	10 500	10 500	10 500
Liikelylijäämä%	5,3 %	1,3 %	6,8 %
Asiakkaat, kpl	2 700	3 100	3 400

Rahastot

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolainarahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja ja avustuksia sääntöjen mukaisesti asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin. Kaupunkisuunnittelulautakunta vahvisti 24.2.2014 asuntolainarahaston käyttösunnitelman eli lainalajittaiset enimmäiskiintiöt eri tarkoituksiin seuraavasti: korjauslainoihin kaupungin yhtiöille 500 000 euroa, korjauslainoihin asunto-osakeyhtiöille 3 000 000 euroa, hissiavustuksiin 1 000 000 euroa ja palvelurakentamiseen 1 500 000 euroa sekä kiintiömättömään osuuteen 12 988 117,43 euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti 12.5.2014 Asuntolainarahaston nimen ja sääntöjen muutoksesta ja pääomitukselta. Uudeksi nimeksi vahvistettiin Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto. Rahaston sääntöjä päivitettiin mm. siten, että rahaston tarkoitus muutettiin muotoon "Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asuntotuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon. ja infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopoliittikan tukemista". Samalla päätettiin korottaa rahaston pääomaa 20 milj. eurolla Vantaan kaupungin tilikauden 2013 ylijäämäisestä tuloksesta vuoden 2014 kirjanpidossa.

Vuoden aikana myönnettiin 5 lainaa asunto-osakeyhtiöalojen peruskorjauksiin yhteismäärältään 1 930 375 euroa, lainat Kivistön Putkijäte Oy:lle 2 500 000 euroa ja Kivistön Pysäköinti Oy:lle 5 700 000 euroa sekä yksi hissiavustus määrältään 120 000 euroa. Myönnettyjen lainojen yhteismäärä oli 10 130 375 euroa. Luottotappioita ei ollut.

Marja-Vantaan ja keskustan kehittämisrahasto

Rahastosta rahoitettiin asuntomessu-projektin käyttömenot sekä Kivistön keskuksen sekä Tikkurilan kehittämishankkeiden menot. Investointimenoista suurin osa kohdistui Kivistön Safiiriaukion rakentamiseen sekä Ratakujan parkin osakekannan ostoon Tikkurilassa.

Kivistön keskustan asemakaavoitusta jatkettiin toteuttajakumppanien kanssa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Keskusta-asuminen 2 ja 4 asemakaavat tulivat voimaan kuten myös Kivistön jäteaseman asemakaava. Näissä kaavoissa on asuntorakennusoikeutta 61 930 kem². Vuoden 2014 lopussa Kivistössä on asuntorakennusoikeutta voimassaolevissa asemakaavoissa 135 000 kem². Vehkalan yritysalueen ensimmäinen asemakaava tuli voimaan myös 2014, kaavassa on työpaikkarakentamista 83 200 kem². Asuntomessualueen pientalojen ja Kivistön keskustan asuntorakentaminen sekä Keimolanmäen ja Vehkalan esirakentaminen alkoivat vuonna 2014.

Vuoden 2015 asuntomessujen 29 erillispientalotonteista on myyty vuoden 2014 loppuun mennessä 27 tonttia. Asuntomessualueelta myytiin kaksi kerrostalotonttia vuonna 2014. Kaupunki sai maanmyyntituloja Kivistön alueelta vuonna 2014 20,0 milj. euroa, josta maanmyyntivoittoa 18,3 milj. euroa.

Kivistön Putkijäte Oy valitsi putkikeräysjärjestelmän toimittajan. Toimittaja aloitti putkien asentamisen katualueille ja Kivistön Putkijäte Oy aloitti jätteiden koonta-aseman rakennuttamisen.

Tikkurilan keskustaan valmistui liike- ja toimistokeskus Dixin I-vaihe, linja-autoterminaali, asemasilta, kerrostalo, pysäköintitalo sekä tori. Osa Dixin rakennuksesta otettiin käyttöön vuoden 2015 alussa. Keskustassa on rakenteilla kaksi kerrostaloa, jotka valmistuvat vuonna 2015.

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Julkinen käyttöomaisuus	-6 250	0	-6 250	-3 057	-3 193
Osakkeiden osto	-3 150	0	-3 150	-8	-3 142

Sosiaalinen luototus

Sosiaaliseen luototukseen jätettiin 114 uutta hakemusta. Kirjallisia luottopäätöksiä tehtiin yhteensä 105 kappaletta, joista myönteisiä oli 56. Kielteisiä päätöksiä tehtiin kirjallisina 49 ja suullisina 8, yhteensä 57 kappaletta.

Luoton jo saaneille asiakkaille myönnettiin 83 lyhennysvapaata kuukautta ja tehtiin 69 maksusuunnitelmaa rästiin jääneistä eristä. Luottoja irtisanottiin 19 kappaletta ja irtisanomisia peruutettiin 1 kappaletta. Vuoden aikana annettiin käräjäoikeudelle yksi lausunto yksityishenkilön velkajärjestelyhakemuksesta. Neljä sosiaalista luottoa on yksityishenkilön velkajärjestelyn piirissä. Yksi maksuohjelma päättyi ja saamatta jäänyt lainaosuus kirjattiin luottotappioihin.

Vuoden 2014 tuotot (korkotuotot – luottotappiot) olivat – 84 876,28 euroa.

Tilinpäätökseen 31.12.2014 on kirjattu kaikki yli kaksi vuotta vanhemmat saatavat luottotappioiksi kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Perintä jatkuu velan vanhenemiseen saakka.

Luottotappiot olivat 99 747,72 euroa. Takaisinperinnästä on luovuttu luotonsaajien varattomuuden vuoksi. Tilinpäätökseen 31.12.2014 kirjattiin luottotappioiksi kaikki kahta vuotta vanhemmat saatavat kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Saatavat pidetään ulosottooperinnässä velan vanhenemiseen saakka, joten koko tämä summa ei jää luottotappioiksi.

Luottotappioihin on kirjattu yhteensä 150 332,43 euroa koko luottotoiminnan ajalta, joka on 3,46 prosenttia kaikista myönnettyistä luotoista 4 351 104,23 eurosta. Laskutettuja lainasaatavia oli 31.12.2014 yhteensä 113 750,43 euroa, joista erääntyneitä 96 582,05 euroa. Luottotappioiden ja erääntyneiden saatavien yhteissumma 246 914,48 euroa on 5,68 prosenttia myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä.

31.12.2014 sosiaalisen luoton rahasto on suuruudeltaan 1 870 143,92 euroa ja sosiaalisten luottojen myöntämiseen vuodelle 2015 on käytettävissä 599 664,56 euroa.

Sosiaalisen luototuksen rahastolle asetettu tavoite on toteutunut.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin ja sen liikelaitosten lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2013. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2014

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	41 784	1 717	43 501	50 211	-6 710
Maksutulot	62 169	2 681	64 851	73 111	-8 260
Tuet ja avustukset	35 504	2 375	37 879	40 731	-2 852
Muut tulot	164 372	0	164 372	171 945	-7 573
Tulot yhteensä	303 829	6 774	310 603	335 998	-25 395
Valmistus omaan käyttöön	141 035	0	141 035	137 335	3 700
Henkilöstömenot	-456 279	218	-456 061	-437 145	-18 915
Palvelujen ostot	-716 251	-7 913	-724 164	-729 839	5 675
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 675	-4	-44 680	-49 652	4 972
Avustukset	-106 462	-4 862	-111 324	-110 153	-1 171
Muut menot	-156 981	-1 267	-158 248	-156 363	-1 886
Menot yhteensä	-1 480 649	-13 828	-1 494 477	-1 483 152	-11 325
Toimintakate	-1 035 784	-7 055	-1 042 839	-1 009 819	-33 020
Verotulot	926 000	0	926 000	923 458	2 542
Valtionosuudet	137 000	0	137 000	140 232	-3 232
Korkotulot muilta	14 620	0	14 620	14 772	-152
Korkotulot liikelaitoksilta	170	0	170	170	-0
Muut rahoitustulot muilta	14 223	0	14 223	17 263	-3 040
Korvaus peruspääomasta					
liikelaitoksilta	71	0	71	71	0
Korkomenot	-19 800	0	-19 800	-8 889	-10 911
Muut rahoitusmenot	-572	0	-572	-507	-65
Rahoitustulot ja -menot	8 711	0	8 711	22 880	-14 168
Vuosikate	35 927	-7 055	28 872	76 751	-47 879
Poistot	-78 534	0	-78 534	-76 059	-2 475
Tilikauden tulos	-42 608	-7 055	-49 662	692	-50 354
Varausten ja rahastojen muutos	27	0	27	57	-30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-42 580	-7 055	-49 635	749	-50 384

Tuloslaskelman toteutuminen, mukana liikelaitokset

1 000 €	Kaupunki + rahastot TP 2014	Liikelaitokset TP 2014	Yhteensä TP 2014
Myyntitulot	50 211	56 478	106 689
Maksutulot	73 111	6 141	79 252
Tuet ja avustukset	40 731	1 941	42 672
Muut tulot	171 945	256	172 201
Tulot yhteensä	335 998	64 816	400 815
Valmistus omaan käyttöön	137 335	0	137 335
Henkilöstömenot	-437 145	-43 087	-480 232
Palvelujen ostot	-729 839	-9 430	-739 269
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 652	-2 694	-52 346
Avustukset	-110 153	-4	-110 157
Muut menot	-156 363	-6 219	-162 582
Menot yhteensä	-1 483 152	-61 433	-1 544 586
Toimintakate	-1 009 819	3 383	-1 006 436
Verotulot	923 458	0	923 458
Valtionosuudet	140 232	0	140 232
Korkotulot muilta	14 772	2	14 774
Korkotulot liikelaitoksilta	170	0	170
Muut rahoitustulot muilta	17 263	11	17 273
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	71	0	71
Korkomenot	-8 889	-170	-9 059
Muut rahoitusmenot	-507	-72	-579
Rahoitustulot ja -menot	22 880	-229	22 650
Vuosikate	76 751	3 154	79 905
Poistot	-76 059	-1 773	-77 832
Tilikauden tulos	692	1 381	2 072
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	123	123
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-1 181	-1 181
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	57	0	57
Varausten ja rahastojen muutos	57	-1 059	-1 001
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	749	322	1 071

Tuloslaskelma

Toimintatuotot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 400,8 milj. euroa, joka on 26,6 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2014. Toimintatuottoihin sisältyy 7,1 milj. euroa ns. läpikäsitettävää rakentamispalvelujen myyntiä HSY:lle sekä 5,1 milj. euroa Kehäradan kustannusten tasaukseen liittyvää valtion maksamaa korvausta Kehäradan rakentamisesta. Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 108 prosenttia. Toimintatuotot ylittyivät mm. ennakoitua suuremmista maanmyyntivoitoista, kunnallisteknisistä sopimuskorvauksista, sivistystoimen erityisvaltionosuuksista sekä rakennusvalvontamaksuista johtuen.

Toimintakulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut ilman valmistusta omaan käyttöön olivat 1 407 milj. euroa, joka on 8 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Toimintakulut sisältävät 7,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpikäsitettäviä rakentamispalvelujen kustannuksia sekä 5,1 milj. euroa ennakoimattomia Kehäradan rakentamiskustannuksia Vantaan ja valtion kustannusten tasaukseen liittyen.

Toimintakulujen alitus johtui mm. varhaiskasvatuksen ennakoitua pienemmästä lapsimäärästä, henkilöstökulusta sekä kaupungin kiinteistö- ja ruokahuoltoa hoitavan Vantin hintojen alennuksesta. Toimintakulujen ilman valmistusta omaan käyttöön toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 99 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2014 kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -1 006,4 milj. euroa. Toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 29,8 milj. euroa eli 3,1 prosenttia.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 923,5 milj. euroa vuonna 2014. Verotulot kasvoivat edellisvuoteen nähden 8,2 milj. euroa eli 0,9 prosenttia. Verotulot alittivat talousarvion 2,5 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 99,7 prosenttia. Vuoden 2014 verotuloista 784,2 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 70,4 milj. euroa yhteisöverosta ja 68,9 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2014 yhteensä 140,2 milj. euroa, joka on 4,6 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Talousarvion 2014 valtionosuusarvio, 137 milj. euroa, ylittyi 3,2 milj. eurolla.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 22,7 milj. euroa, joka on 14,1 milj. euroa yli talousarvion 2014 yhteenlaskettujen rahoitustuottojen ja -kulujen. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta aiheutuneesta korkokulujen alituksesta 10,9 milj. eurolla sekä Vantaan Energia Oy:n 3,4 milj. eurolla talousarviossa varatun osingon ylittäneistä osinkotuotoista.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2014 oli 79,9 milj. euroa, joka on 50 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa 2014.

Poistot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut poistot olivat 77,8 milj. euroa, joka on 2,3 milj. euroa alle talousarvion 2014 poistoarvion. Poistojen talousarviota alempi toteuma johtui vuoden 2014 investointien budjetoitua alemmasta toteumatasosta sekä saaduista investointien rahoitusosuuksista.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2014 kaupunki, liikelaitokset ja rahastot yhdistäen muodostui 2,1 milj. euroa. Vuoden 2013 tulos oli 35,6 milj. euroa. Vuoden 2013 hyvään tulokseen vaikutti verotilityslain muutos sekä kuntaryhmän jako-osuuksien nosto vuonna 2013.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91 1 Uudisrakennukset

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	1 225	-1 225
Menot	-9 240	0	-9 240	-8 788	-452
Netto	-9 240	0	-9 240	-7 562	-1 678

Tilakeskus hankki tehtävänsä mukaisesti yhteistyössä asiakkaidensa ja yhteistyökumppaneidensa kanssa toimitiloja palvelutuotannon tarpeisiin toteuttaen lautakuntansa hyväksymää uudisrakentamisen työohjelmaa.

Vuoden 2014 aikana valmistuivat seuraavat määrärahalla toteutetut uudisrakennushankkeet: Harjulan uusi nuorisokoti, Sinirikon päiväkotit, Länsimäen koulun laajennus, Dickursby koulun laajennus ja uudispäiväkotit, Hiekkaharjun urheilukentän huoltorakennuksen laajennus, kuljettajien taukotila Tikkurilan asemakeskuksen yhteyteen ja Varia Tennistien lämpökeskusmuutos.

Konserniyhtiöiden hankkeista valmistuivat VTK-Kiinteistöt Oy:n rahoittama Iolan koulu- ja esiopetustila sekä VAV Palveluasunnot Oy:n rakennuttama vammaispalveluasuntokohde Käenkukka Kaivokselaan sekä vanhus-ten palveluasuntohanke Malminniitty. Kaupungin ulkopuolisen tahon rakennuttamaan Tikkurilan asemarakennuskiinteistöön valmistui tilat yhteispalvelupisteelle ja sosiaalilata linja-autokuljettajille.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa oli koulu-, päiväkotit- ja neuvolatil-joja sisältävä Aurinkokiven palvelukeskus. Konserniyhtiöiden hankkeista vuoden lopulla rakennusvaiheessa olivat Kivistö pysäköintitalon yhteyteen tulevat asukastilat sekä VAV Palveluasunnot Oy:n hankkeista Lehtikal- lion ja Hämevaaran vammaispalveluasunnot. VTK Kiinteistöt Oy:n rahoittamista hankkeista rakennusvaiheessa olivat Halmekujan kiinteistöön tehtävät pesulatilat ja ruoka-aputoiminnan varastotilat.

2014 suunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan uusi päiväkotit sekä Aurinkokiven palvelukeskus.

Tarveselvitys ja hankesuunnitteluvaiheessa oli seuraavia uudiskohteita: Vaaranpuiston päiväkotit, Leinelän II päiväkotit ja asukastupa, Hakunilan harjoitusjalkapallohalli, kuljettajien taukotilat Aviapolis- ja Kivistön asemak- keskusten yhteyteen, VAV Myyrmäen palvelukeskus, Kivistön terveysaseman ja kirjaston vuokratilat sekä Heu- rekan laajennus.

Tilakeskus tekee toimialojen palvelu- ja toimitilatarpeisiin liittyviä esiselvityksiä yhdessä kaupunkisuunnittelun ja toimialojen kanssa, joista 2014 valmistuivat Tikkurilan alueen päiväkotit- ja kouluselvitykset sekä Kivistön alueen toimitilatarveselvitys.

Uudisrakennushankeryhmän määrärahaa jäi käyttämättä 5 prosenttia. Hankekohtaisesti 2015 määräraha-va- raukset ylittyivät mm. Dickursbyn koulu- ja päiväkotihankkeen, Länsimäen koulun laajennushankkeen, Siniri- kon päiväkotihankkeen ja Aurinkokiven palvelukeskushankkeen osalta. Ennakoimattomia investointikustan- nuksia kertyi aikaisemmin valmistuneiden hankkeiden kuten Kanniston kouluhankkeen osalta. Määrärahaa säästyi mm. Itä-Hakkilan päiväkotihankkeen ja Varia Tennistien toisen väliaikaisen lisärakennuksen sekä Harju- lan nuorisokotihankkeen osalta toteutusvaiheiden siirtymisen johdosta. Lisäksi Timotejn päiväkodin uuden pi- ha-alueen investointikustannukset on kirjattu perusparannushankeryhmään.

91 2 Peruskorjaukset

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	460	-460
Menot	-27 824	0	-27 824	-22 655	-5 169
Netto	-27 824	0	-27 824	-22 195	-5 629

Tilakeskus vastasi tehtävänsä mukaisesti omistuksessaan olevien rakennusten ja niiden pihojen peruskorjauksista toteuttaen lautakuntansa 10.12.2013 hyväksymää peruskorjausohjelmaa.

Merkittävimpiä vuoden 2014 aikana valmistuneita korjaus- ja muutostöitä olivat: Dickursby koulun peruskorjaus, Länsimäen koulun laajennukseen liittyvät muutostyöt, Kivimäen koulun korjaustöiden II vaihe, Varia Oja haantien korjaustyöt sekä Varia Tennistie koulun saliosan peruskorjaus. Päiväkotien osittaisista peruskorjauksista valmistuivat Simonmetsän, Piilipuun, Rekolanmäen ja Suitsikujan päiväkotien korjaustyöt sekä Ilvespuiston ja Nissaksen neuvoloiden muutostyöt päivähoitotiloiksi. Lisäksi valmistui Louhelan aseman peruskorjaus sekä Kuusijärven päärakennuksen perusparannus, Martinlaakson uimahallin korjaustyöt sekä Hiekkaharjun ja Vapaalanaukeen kenttien huoltorakennusten korjaustyöt.

Vesikatto- ja julkisivukorjauksista valmistuivat Havukosken, Kulomäen ja Variston koulun vesikattokorjaukset, Petikonmäen Hertsin vesikattokorjaus, Päkaksen vesikattokorjaus, Jokivarren koulun ikkuna- ja rappauskorjaus sekä Kytöpuiston koulussa ikkunoiden uusimis- ja julkisivukorjaustyöt. Piha-alueiden peruskorjauksista valmistuivat Koivukotien pihat, Suitsikujan päiväkodin piha, Timotejn päiväkodin uusi piha-alue sekä Jokirannan ja Kytöpuiston koulujen pihojen peruskorjaukset.

Peruskorjausmäärärahoihin sisältyviä sisäilmakorjauksia tehtiin noin 3,2 milj. euron arvosta. Lisäksi sisäilmakorjauksia tehtiin myös VO -hankeryhmässä.

2014 lopussa suurempia rakennusvaiheessa olevia hankkeita olivat: Autioniityn ja Lehdokin päiväkotien korjaustyöt, Martinlaakson ja Myyrmäen asemien peruskorjaukset, Hakunilanrinteen koulun liikuntasalin korjauksen 1. vaihe, Sandkullan navetan korjaustyöt, T4-tallin vesikattotyö sekä Uomarinteen koululla pihakorjaustyöt.

Suunnitteluvaiheessa vuonna 2014 oli mm. seuraavia kohteita: Korson vanhustenkeskuksen peruskorjaus- ja muutostyöt, Autioniityn, Lehdokin ja Rekolanmäen päiväkotien osittaiset peruskorjaukset, Martinus-salin perusparannustyö sekä Myyrmäkitalon korjaustyöt.

Peruskorjausten osalta tarveselvityksiä ja hankesuunnittelua 2014 tehtiin mm. seuraavissa kohteissa: Katriinan sairaalan B-osan perusparannus, Vantaan päihdevieroitussyksikön peruskorjaus, Vantaankosken paloaseman peruskorjaus, Pähkinärinteen koulun peruskorjaus ja Kurjenpolven päiväkodin peruskorjaus.

Työohjelmasta poiketen korjaushankkeista jäi aloittamatta Helsingin Skolan vesikaton peruskorjaus, Viertolan koulun purunpoisto- ja IV-muutostyöt, Tikkurilan uimahallin pukuhuone- ja ponnahdustorni/lauta -korjaus, Håkansbölen kartanon aluesuunnittelu ja maalauskorjaustyöt, Vantaankosken paloaseman suunnittelu, Sandkullan konesuojan vesikattokorjaus ja Koskimyllyn päiväkodin korjaustyöt. Syitä olivat hankkeiden ajallinen siirtyminen, korjaus- tai muutostarpeiden muuttuminen sekä kohteesta luopuminen.

Vuoden varrella toteutettiin tai aloitettiin alkuperäiseen työohjelmaan sisältymättömiä uusia kiireisiä hankkeita kuten Kilterin koulun alapohjan puhdistustyöt, Koivukylän koulun katosrakenteiden uusiminen, Pähkinärinteen kirjaston muutos- ja korjaustöitä, Autioniityn ja Rekolanmäen päiväkotien korjaukset, Uomarinteen koulun piha-alueen korjaustyöt, Hiekkaharjun ja Jokiniemen koulujen sadevesivaurioiden korjaukset ja useiden

rakennusten ulkovaippaan kohdistuvia korjauksia. Lisäksi vuoden 2013 hankkeilta siirtyi vuodelle 2014 budjetoimattomia investointikustannuksia hankkeiden viivästymisen johdosta.

Poikkeamien johdosta peruskorjausten hankeryhmän määräraha alittui 19 prosenttia pääosin seuraavista syistä: osin hankkeiden aikataulujen ja kustannusten siirtymisestä, osin hankkeille löydettyjen edullisimpien toteutusratkaisujen avulla, osaa työohjelman hankkeista ei aloitettu lainkaan.

Tilakeskuksen energiasäästöhankeet jatkuivat 2014. Vuoden lopulla aloitettiin usean vuoden mittainen projekti, jossa myynnistä poistuvat elohopealamput korvataan nykyaikaisilla valonlähteillä.

91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	21	-21
Menot	-821	-192	-1 013	-856	-157
Netto	-821	-192	-1 013	-835	-178

Tilakeskus vastasi tehtävänsä mukaisesti muutoksista ja korjauksista hallinnassaan olevista vuokra- ja osaketiiloissa toteuttaen lautakuntansa 10.12.2013 hyväksymää työohjelmaa.

Merkittävimpiä 2014 valmistuneita määrärahalta toteutettuja hankkeita olivat Hakunilan sosiaaliaseman muutostyöt päiväkotikäyttöön, Koivukylän sosiaali- ja terveysaseman muutostyöt sekä lisäksi usean päiväkodin pihalueilla turvallisuuden liittyvät korjaukset. Konserniyhtiöiden rahoituksella toteutettiin seuraavia hankkeita: VTK kiinteistöt Oy:n rahoituksella tehtiin muutostöitä Korson hammashoitotiloissa sekä korjaustöitä Jokiuoman ja Metsikköpolun päiväkodeissa. Koy Kehäportin rahoittamana tehtiin Leija -kiinteistössä muutostöitä perheneuvolan uusiksi toimitiloiksi.

Sisäilmakorjauksia tehtiin noin 170 000 euron arvosta.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa vuoden 2014 aikana olivat Håkansbölen, Leppävaaran ja Variston päiväkotien korjaustyöt.

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöissä alkuperäisen 10.12.2013 työohjelman 821 000 euron määräraha ylittyi 4 prosenttia. Hankeryhmän sisällä budjetoimattomia lisäkustannuksia syntyi sisäilmakorjausten lisäksi esimerkiksi taloyhtiöiden osakaskohtaisista korjausvastikkeista. Toisaalta osa hankkeista siirtyi ja osaan hankkeista onnistuttiin löytämään edullisempi toteutusratkaisu ja lisäksi käyttäjän tarpeiden muututtua osaa budjetoiduista hankkeista ei toteutettu.

92 Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-8 500	1 000	-7 500	-5 713	-1 787
Netto	-8 500	1 000	-7 500	-5 713	-1 787

Vuonna 2014 tietohallinnon palvelukeskuksen aineettoman omaisuuden menot kohdistuivat koko kaupungin yhteisten hallinnon ja toimialojen tietojärjestelmähankkeiden toteuttamiseen.

Merkittävimpiä hankkeita olivat:

- Apotti-hanke (sisältäen sosiaali- ja terveystoimen operatiivisten järjestelmien (mm. GFS ja VATJ) uusimisen) on hankintavaiheessa. Tavoitteena on että toimittaja saadaan valittua kevään/kesän 2015 aikana. Hanketta vetää Apotti hanketoimisto ja hanketta tehdään yhteistyössä Helsingin, Kirkkonummen, Kauniaisien ja HUSin kanssa. KL -kuntahankinnat osallistuu kilpailutukseen.
- KanTa -hankkeen osalta otettiin tuotantokäyttöön eResepti työterveyshuollossa kesällä 2014 ja eArkisto Graafiseen Finstariin syksyllä 2014.
- Asia- ja asiakirjahallinnan järjestelmä ASTassa käyttöön otettiin vuoden 2014 alusta päätöksenteko-osio (Tweb), jolla korvattiin aikaisemmin käytössä ollut Kuntatoimisto-sovellus Ktweb).
- Vantaan asiakastietojärjestelmä (VATJ) osalta sähköinen ajanvaraus sekä sähköinen toimeentulohakemus otettiin tuotantokäyttöön keväällä 2014.
- Mobiilisovellus -hankkeessa Perhepäivähoito-osuus otettiin syksyllä 2014 pilottikäyttöön ja käyttöönottoa on tavoitteena laajentaa keväällä 2015. Kotihoidon osalta tavoitteena on tuotantokäyttöönotto vuoden vaihteessa 2015 - 2016.
- Kiinteistöhallinnan toiminnanohjaus -hanke käynnistyi vuonna 2014 ja jatkuu vuonna 2015.
- Pilvipalvelut -hankkeessa mahdollistetaan päätelaite- ja etäratkaisujen avulla moderni etätyöskentely sidosryhmien sekä oman työyhteisön kanssa. Lync ja Sharepoint sovellukset otettiin käyttöön vuoden 2014 aikana ensimmäisissä kohteissa ja sovellusten käyttöä laajennetaan vuonna 2015.
- Langattoman verkon laajennusta tehtiin vuonna 2014 ja laajennus jatkuu vuonna 2015.
- Perustietotekniikka-hanke käynnistyi vuonna 2014 ja jatkuu vuonna 2015.
- Perusturvaston korottaminen aloitettiin vuonna 2014.
- SAP päivitys ja versionvaihto-projekti käynnistyi vuonna 2014 ja jatkuu vuonna 2015.
- Kaupungin tasoinen hankesalkku otettiin tuotantokäyttöön syksyllä 2014.
- Asiointitilin käyttöä on laajennettu. mm. varhaiskasvatuksen palvelusetelin osalta
- Päivähoidon palveluseteli otettiin tuotantokäyttöön kevään 2014 aikana.
- Tilapalveluiden osalta vuoden 2014 aikana on Aromi-tuotannonohjausjärjestelmän tuotantokäyttöä laajennettu ja laajentaminen jatkuu vuonna 2015.
- Museon kokoelmahallintajärjestelmä otettiin tuotantokäyttöön kesäkuussa 2014.
- Pääkaupunkiseudun yhteisenä projektina otettiin tuotantokäyttöön vuoden 2014 alussa aikuisopiston kurssihallintajärjestelmä sekä verkkomaksamisen ratkaisu kirjastojärjestelmään syksyllä 2014.
- Ajoneuvojen seurantajärjestelmä otettiin tuotantoon kevään 2014 aikana.
- Avustussovellus-projekti keskeytettiin epäonnistuneena.
- Tulostuspalveluiden hankinta palveluna keskeytettiin hankinnan kalleudesta johtuen.
- Hammashuollon tilastotietojen näyttäminen kartalla pilotti.
- Pysyvä rakennustunnus otettiin käyttöön vuoden 2014 aikana.
- Laajemmat esiselvitykset tehtiin Sähköinen asiointipalvelu, Tiedolla johtaminen, SuKare (suunnittelu, kartantuotanto ja rekisteri) ja Toimikortti-hankkeista syksyn 2014 aikana.

93 Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 650	-1 300	3 350	3 832	-482
Menot	-100 900	-3 100	-104 000	-99 813	-4 187
Kunnallistekniset työt	-48 400	-500	-48 900	-51 995	3 095
Liikennealueet	-26 400	0	-26 400	-26 435	35
Urheilualueet	-2 620	-500	-3 120	-3 275	155
Virkistysalueet	-380	0	-380	-119	-261
Ympäristörakentaminen	-5 000	0	-5 000	-5 343	343
Yhteishankkeet	-14 000	0	-14 000	-16 822	2 822
Kehärata	-52 500	-2 600	-55 100	-47 818	-7 282
Netto	-96 250	-4 400	-100 650	-95 981	-4 669

Kunnallistekniset työt

Liikennealueiden, urheilualueiden, virkistysalueiden, ympäristörakentamisen ja yhteishankkeiden investointeihin oli vuoden 2014 budjetissa varattu 48,9 milj. euroa ja Kehärataan 55,1 milj. euroa eli yhteensä 104 milj. euroa.

Julkinen käyttöomaisuuden toteuma kokonaisuudessaan alitti budjetin yhteensä noin 4,2 milj. eurolla, mikä johtui pääasiassa Kehärata-hankkeesta. Kehäradan toteuttaminen eteni aikataulussaan pieniä viivästyksiä lukuun ottamatta. Aikataulullisesti suurimmat haasteet olivat ja tulevat myös alkuvuodesta 2015 olemaan Lentoaseman aseman toteuttamisessa. Kehäradan liikenne käynnistetään kuitenkin suunnitellusti 1.7.2015 alkaen.

Vuoden 2014 budjetissa arvioitiin kaupungin osuuden Kehäradan kustannuksista olevan 52,5 milj. euroa. Projektin loppusyksystä laatiman vuoden 2014 kustannusennusteen mukaan kaupungin osuuden toteutuskustannuksista arvioitiin nousevan noin 55,1 milj. euroon, jolloin em. kustannusnousuun varauduttiin hakemalla hankkeelle lisärahoitusta kaupunginvaltuustolta. Lopulliseen kustannustoteumaan vaikutti merkittävästi se, että Liikennevirasto päätti vuoden 2014 lopulla maksaa kaupungille osuutensa (noin 4,4 milj. euroa) Kehärata-projektiin kuuluvan linja-autoterminaalin rakennuttamisesta. Muita tekijöitä kustannusennusteen toteutumattomuuteen olivat Lentoaseman urakan arvioitua hitaampi edistyminen (mm. vaikeiden glykolieristysten vuoksi) sekä Aviapoliksen aseman ja Ruskeasannan asemavarauksen lisätöiden siirtyminen kuluvan vuoden puolelle.

Liikennealueiden ja yhteishankkeiden rakentamiseen määrärahoja oli talousarviossa varattu 40,4 milj. euroa ja niitä käytettiin noin 43,3 milj. euroa. Ylitys aiheutui Kehä III:n parantamisen toisen vaiheen ennakoitua nopeammasta etenemisestä mm. suotuisten keliolosuhteiden vuoksi. Kokonaisuudessaan Kehä III:n toisen vaiheen urakkahinnat ovat huomattavasti alkuperäisiä kustannusarvioita alhaisempia edullisen suhdannetilanteen vuoksi. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) tehtiin erilaisia laskutettavia vesihuollon investointitöitä lisäksi yhteensä noin 7,0 milj. eurolla.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentamiseen oli varattu yhteensä 3,5 milj. euroa ja toteuma oli 3,4 milj. euroa. Urheilualueita rakennettiin hyväksytyjen työohjelmien mukaisesti hiukan ennakoitua enemmän ja virkistysalueita puolestaan vähemmän. Suurin urheilualueiden budjetin ylitys kohdistui Kartanonkosken liikuntapui-
toon. Ylityksen syynä oli hankkeen valmistuminen ennakoitua nopeammalla aikataululla vuoden etuajassa mm. rakentamiselle edullisten sääolosuhteiden vuoksi.

Ympäristörakentamiseen oli varattu talousarviossa 5,0 milj. euroa ja määrärahoja käytettiin hyväksytyjen työohjelmien mukaisesti noin 5,3 milj. euroa. Suurimmat ympäristörakentamisen budjetin ylitykset olivat Kolmikallionpuistossa ja Antaksenpuistossa. Kolmikallionpuiston hanke laajeni suunnitellusta. Samoin Antaksenpuiston hanke laajeni suunnitellusta ja vastaanotettiin etuajassa.

Valtionapupäätöksiin perustuvista ARA-hankkeista laskutettiin yhteensä noin 1,4 milj. euroa. Urheilualueisiin saatiin valtionapua noin 0,3 milj. euroa ja Kehärataan EU-tukea noin 2,0 milj. euroa.

94 Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	65	-65
Menot	-6 238	-1 000	-7 238	-6 323	-915
Konserni- ja asukaspalv. toimiala	-600	-1 000	-1 600	-1 591	-9
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	-1 453	0	-1 453	-967	-486
Sivistystoimen toimiala	-2 724	0	-2 724	-2 656	-68
Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala	-1 461	0	-1 461	-1 109	-352
Netto	-6 238	-1 000	-7 238	-6 258	-980

Konserni- ja asukaspalvelujen toimiala

Konserni- ja asukaspalveluiden irtaimen omaisuuden alkuperäinen talousarvio oli 600 000 euroa joka kaupunginvaltuuston päätöksellä 17.11.2014 korotettiin 850 000 euroon langattoman verkon kehittämistä varten. Määrärahan korotus katettiin alentamalla vastaava summa (250 000 euroa) aineettomien investointien määrärahavaraksesta. 15.12.2014 kaupunginhallituksen hyväksynnällä määräraha nostettiin 1,6 milj. euroon langattoman verkon tukiasemien hankintaa varten. Korotusta vastaava summa (750 000 euroa) alennettiin aineettomien investointien talousarviosta.

Kokonaisuudessaan määrärahamuutosten jälkeen toimialan irtaimen omaisuuden talousarvio oli 1,6 milj. euroa. Tästä summasta toteutui 1,59 milj. euroa.

Kielotie 14 neljännen kerroksen koulutus- ja neuvottelutilojen kalustamiseen sekä audiovisuaalisten laitteiden hankintaan varattu 200 000 euroa toteutui täysimääräisesti. Uudessa asemakeskuksessa sijaitsevan Vantaan infon asiakastilojen kalustamiseen varattu 100 000 euroa toteutui täysimääräisesti. Tilaajapalveluille varatusta 75 000 eurosta toteutui 38 707 euroa. Tällä summalla uusittiin keittiölaitteita ateriapalvelukohteissa.

Määrärahamuutosten jälkeen tietohallinnon irtaimen omaisuuden budjetti oli 1,23 milj. euroa. Tästä toteutui 1,20 milj. euroa. Tällä summalla hankittiin mm. av-laitteita, tabletteja, langattoman verkon tukiasemia sekä lunastettiin työasemia.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Sosiaali- ja terveystoimen irtaimen omaisuuden investointimenot olivat 1,0 milj. euroa. Käyttö alitti määrärahan 0,5 milj. eurolla.

Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytettiin investointiohjelman mukaisesti uudisrakennushankkeiden käyttöomaisuushankintoihin, toimitilojen kalustamiseen uudisrakentamisen, perusparannuksen tai uuden toiminnan aloittamisen yhteydessä sekä terveydenhuollon välttämättömien kojeiden ja laitteiden hankintaan.

Merkittävimmät kohteet vuonna 2014 olivat Malminniityn vanhusten hoivakoti, Myyrinkodin vanhusten hoivakodin muutos tehostetuksi palveluasumiseksi, Hakunilan äitiys- ja lastenneuvola sekä terveydenhuollon koneet ja laitteet, joihin käytetty määräraha oli yhteensä noin 0,7 milj. euroa.

Sivistystoimen toimiala

Irtaimesta omaisuudesta käytettiin perusopetuksessa suurin osa Länsimäen ja Ilolan koulujen perusparannuksen ja lisärakennuksen kalustamiseen sekä lisäluokkien kalustukseen. Varhaiskasvatuksessa irtain omaisuus käytettiin valmistuneisiin Sinirikon, Lehdokin, Simonmetsän, Ilolan, Suitsikujan, Jokiuoman, Pillipuun ja Met-sikköpolun päiväkotihankkeisiin. Myös kirjastossa, ammatillisessa koulutuksessa, aikuisopistossa, kulttuuri-palveluissa, liikuntapalvelussa ja nuorisopalvelussa tehtiin kalustohankintoja.

Irtaimen omaisuuden tuloihin kirjattiin OPH:n myöntämää valtionavustusta (64 572 euroa) hankkeille, jotka koskevat tieto- ja viestintekniikan opetuskäytön laite- ja tietoverkkohankintoja.

Irtaimen omaisuuden määräraha alittui 0,133 milj. euroa mm. loppuvuodeksi valmistuviksi suunniteltujen rakennushankkeiden tai muun irtaimiston hankintaprosessiin liittyvästä viivästymisestä.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala

Irtaimen omaisuuden määräraha alittui noin 0,3 milj. eurolla. Irtaimistohankintaohjelma toteutui pääosin suunnitelman mukaisesti, mutta kaksi tilattua lumilinkoa jäi toimittajan toimitusvaikeuksista johtuen saamatta.

95 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	0	3 500	3 391	109
Menot	-10 000	0	-10 000	-8 661	-1 339
Kiinteän omaisuuden osto	-8 500	0	-8 500	-7 194	-1 306
Maa-alueiden kunnostus	-1 500	0	-1 500	-1 467	-33
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-1 100	0	-1 100	-988	-112
Kgin pysyvään om. jäävien maa-al. kunnostus	-400	0	-400	-479	79
Netto	-6 500	0	-6 500	-5 270	-1 230

Kiinteän omaisuuden osto

Maapoliittiset linjaukset on hyväksytty valtuustossa 17.12.2012, ja niihin liittyvät täytäntöönpano-ohjeet tontinluovutuksiin ja maanhankintaan hallituksessa 17.6.2013.

Kiinteän omaisuuden ostoon oli vuoden 2014 talousarviossa varattu 8,5 milj. euroa ja sitä käytettiin 7,2 milj. euroa. Tuloja saatiin 3,4 milj. euroa (TA 2014 3,5 milj. euroa).

Maa-alueiden kunnostus

Tonttien rakennuskelpoiseksi saattamiseen ja pilaantuneiden maiden kunnostamiseen oli vuoden 2014 talousarviossa varattu yhteensä 1,5 milj. euroa, jotka riittivät.

Suurimmat yksittäiset hankkeet olivat esirakentamisurakat Vehkalassa ja Tuupakassa. Suurin yksittäinen rakennusjättekohde oli Kivistössä vanha Murron tila. Muut olivat pieniä ja yksittäisiä kohteita, joita kunnostettiin tasaisesti läpi vuoden.

97 Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	872	-872
Menot	-1 300	0	-1 300	-750	-550
Osakkeet	-1 300	0	-1 300	-750	-550
Kiinteistö Oy					
Tiedepuisto	-300	0	-300	0	-300
Elinkeinoelämän edistämishankkeet	-1 000	0	-1 000	-750	-250
Netto	-1 300	0	-1 300	121	-1 421

Osakkeiden ja osuuksien myyntiin ei ollut määrärahavarausta vuodelle 2014, myyntituottoja toteutui 871 715 euroa. Vuoden 2014 aikana myytiin Kivistön Putkijäte Oy:n sekä Kivistön Pysäköinti Oy:n osakkeet VTK Kiinteistöt Oy:lle yhteensä 687 185 eurolla, Tilakeskus myi asunto-osakkeita mm. Y-säätiölle 167 779 eurolla ja Biomedicum osakkeita myytiin Helsingin yliopiston rahastolle 16 750 eurolla.

Osakkeiden ja osuuksien ostoihin oli talousarviossa 2014 varattu 1,3 milj. euroa, josta toteutui 0,8 milj. euroa. Elinkeinoelämän edistämishankkeista rahoitettiin Länsi-Vantaan Liikuntalaitokselle maksettujen pääomavastikkeiden rahastointi 703 336 euroa, Kaunialan Sairaalan osakkeiden osto 2 700 euroa, Rajakylän Tennis Oy:n vähemmistöosakkeiden lunastus 37 026 euroa, Hyvinvointikeskus Vivamuksen osakkeiden osto Vantaan Innovaatioinstituutilta 6 531 euroa sekä osakekauppoihin liittyvät varainsiirtoverot.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2014	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	3 966	-7 055	-3 089	40 808	-43 897
Vuosikate	35 927	-7 055	28 872	76 751	-47 879
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-31 961	0	-31 961	-35 943	3 982
Investointien rahavirta	-134 112	-4 592	-138 704	-109 889	-28 814
Investointimenot	-174 223	-3 292	-177 515	-156 625	-20 890
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 650	-1 300	3 350	5 595	-2 245
Käyttöomaisuuden myyntitulot	35 461	0	35 461	41 140	-5 679
Toiminnan ja investointien rahavirta	-130 146	-11 647	-141 793	-69 081	-72 711
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-2 560	0	-2 560	-9 188	6 628
Antolainasaamisten lisäykset	-3 100	0	-3 100	-9 914	6 814
Antolainasaamisten vähennykset	540	0	540	726	-186
Lainakannan muutokset	140 000	0	140 000	121 099	18 901
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194 000	0	194 000	204 000	-10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-54 000	0	-54 000	-103 849	49 849
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	20 948	-20 948
Oman pääoman muutokset	0	0	0	2 408	-2 408
OPO:n muutos	0	0	0	2 350	-2 350
Rahastojen muutos (tuloksesta)	0	0	0	57	-57
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	110	-110
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 800	0	-4 800	-6 393	21 079
Rahoituksen rahavirta	132 640	0	132 640	107 927	44 090
Rahavarojen muutos	2 494	-11 647	-9 153	39 935	-28 621
Nettolainanotto	140 000	0	140 000	121 099	18 901

2.2.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Yitys/Alitus (yitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Yitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Yitys/Alitus (yitys on -merkkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Yitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	28,0	25,9	2,2	-0,9	1,2	2,2	2,1	0,1	0,0	0,1	
11 Kaupunginjohtajan toimiala	B	19,4	17,2	2,2	0,0	2,2	1,9	2,2	-0,3	0,0	-0,3	
17 Konserni- ja asukaspalv. toimiala	B	40,0	38,5	1,4	0,0	1,5	4,2	5,4	-1,2	0,0	-1,2	
17 10N Hgin seudun as.tulkikeskus	N	4,0	4,3	-0,3	0,0	-0,3	4,4	5,2	-0,8	0,0	-0,8	
17 10 Työllisyyspalvelut	N	22,7	24,5	0,8	1,9	0,1	4,6	5,0	-0,4	-0,1	-0,5	
12 Sosiaali- ja terveydenh. toimiala	B	406,1	408,5	-2,5	3,2	0,7	60,6	65,5	-4,9	5,6	0,7	
12 20 Erikoissairaanhoido	B	205,0	214,7	-9,7	8,7	-1,0	0,0	0,7	-0,7	0,2	-0,5	
13 Sivistystoimen toimiala	B	390,1	384,0	6,1	0,4	6,5	32,3	35,0	-2,7	0,7	-2,0	
13 70 Ammatillinen koulutus	N	34,8	33,9	0,9	-0,5	0,4	2,2	2,4	-0,2	0,0	-0,2	
13 80 Aikuisopisto	N	3,9	4,6	-0,7	0,8	0,0	2,1	2,5	-0,4	0,4	-0,1	
13 85 Musiikkiopisto	N	4,0	3,9	0,1	0,0	0,1	0,9	1,0	0,0	0,0	0,0	
13 86 Kuvataidekoulu	N	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	-0,1	0,0	-0,1	
14 0 Kaupunkisuunnittelulautakunta	B	9,2	8,0	1,2	0,0	1,2	35,0	42,0	-7,0	0,0	-7,0	
14 5 Tekninen lautakunta	B	74,2	74,0	0,2	0,0	0,2	125,2	124,5	0,6	0,0	0,6	
14 51 Joukkoliikenne	B	43,2	43,9	-0,7	0,0	-0,7	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0	
14 50 Kuntatekniiikan keskus	N	41,2	45,6	-4,4	0,2	-4,3	17,4	29,6	-12,2	0,0	-12,2	
14 52 Varikko	N	4,9	5,1	-0,2	0,0	-0,2	5,7	6,1	-0,5	0,0	-0,5	
14 7 Ympäristölautakunta	B	3,5	3,2	0,4	0,0	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	
14 75 Rakennusvalvonta	N	2,8	3,2	-0,4	0,0	-0,3	3,0	4,4	-1,4	0,0	-1,4	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						926,0	923,5	2,5	0,0	2,5	
Valtionosuudet	B						137,0	140,2	-3,2	0,0	-3,2	
Korkotuotot liikelaitokselta	B						0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	
Korkotulot	B						14,6	14,7	-0,2	0,0	-0,2	
Muut rahoitustulot	B						14,2	17,2	-3,0	0,0	-3,0	
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	
Korkomenot	B	20,0	9,1	10,9	0,0	10,9						
Muut rahoitusmenot	B	0,6	0,6	0,1	0,0	0,1						
Satunnaiset tulot	B						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Satunnaiset menot	B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakennukset	B	9,2	8,8	0,5	0,0	0,5		1,2	-1,2	0,0	-1,2	
91 2 Perusparannukset	B	27,8	22,7	5,2	0,0	5,2	0,0	0,5	-0,5	0,0	-0,5	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	0,8	0,9	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
92 Aineeton omaisuus	B	8,5	5,7	2,8	-1,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	48,4	52,0	-3,6	0,5	-3,1	0,8	1,8	-1,1	0,0	-1,1	
93 7 Kehärata	B	52,5	47,8	4,7	2,6	7,3	3,9	2,0	1,9	1,3	3,2	
94 Irtain omaisuus	B	6,2	6,3	-0,1	1,0	0,9	0,0	0,1	-0,1	0,0	-0,1	
95 Kiinteä omaisuus	B	10,0	8,7	1,3	0,0	1,3	3,5	3,4	0,1	0,0	0,1	
97 Osakkeet ja osuudet	B	1,3	0,8	0,5	0,0	0,5	0,0	0,9	-0,9	0,0	-0,9	
RAHOITUSOSA												
Nettolainanotto	N	-140,0	-121,1	-18,9	0,0	-18,9						
LIIKELAITOKSET												
Vantaan Työterveys liikelaitos	N	6,3	6,2	0,1	0,0	0,1	6,4	6,7	-0,3	0,0	-0,3	
Keski-Uudenmaan pelastusl. liikelaitos	N	34,0	33,1	1,0	0,0	1,0	35,4	36,0	-0,6	0,0	-0,6	
Suun terveydenhuollon liikelaitos	N	21,4	22,1	-0,7	0,0	-0,7	21,9	22,1	-0,3	0,0	-0,3	

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toimintatuotot		
Myyntituotot	67 270 215,10	53 104 830,36
Maksutuotot	78 561 585,75	72 922 142,09
Tuet ja avustukset	42 633 806,72	40 474 289,72
Muut toimintatuotot	60 645 754,83	62 802 931,37
	<u>249 111 362,40</u>	<u>229 304 193,54</u>
Valmistus omaan käyttöön	137 335 091,14	151 820 526,87
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 367 010 186,35	- 360 974 615,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 93 901 979,33	- 91 631 892,15
Muut henkilösivukulut	- 19 319 751,94	- 21 693 035,95
	<u>- 480 231 917,62</u>	<u>- 474 299 543,28</u>
Palvelujen ostot	- 702 895 949,87	- 688 544 091,89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 52 330 336,63	- 47 087 517,94
Avustukset	- 110 140 457,81	- 102 952 874,37
Muut toimintakulut	- 47 283 523,16	- 44 825 906,78
	<u>- 1 392 882 185,09</u>	<u>- 1 357 709 934,26</u>
Toimintakate	- 1 006 435 731,55	- 976 585 213,85
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	923 457 631,39	915 235 198,65
Valtionosuudet	140 232 417,00	147 059 392,00
	<u>1 063 690 048,39</u>	<u>1 062 294 590,65</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 771 976,46	14 765 674,39
Muut rahoitustuotot	17 273 481,38	17 586 559,04
Korkokulut	- 8 887 154,25	- 9 547 419,35
Muut rahoituskulut	- 507 924,67	- 66 950,14
	<u>22 650 378,92</u>	<u>22 737 863,94</u>
Vuosikate	79 904 695,76	108 447 240,74
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 77 832 218,12	- 72 751 154,66
Arvonalentumiset	- 0,00	- 100 912,76
	<u>- 77 832 218,12</u>	<u>- 72 852 067,42</u>
Tilikauden tulos	2 072 477,64	35 595 173,32
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	122 917,11	147 456,52
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 181 449,35	- 753 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	57 286,00	237 213,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 071 231,40	35 226 843,24

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	79 904 695,76	108 447 240,74
Tulorahoituksen korjaukset	- 36 096 508,82	- 37 918 971,74
	<u>43 808 186,94</u>	<u>70 528 269,00</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 158 971 126,66	- 172 810 413,09
Rahoitusosuudet investointeihin	5 720 443,90	9 321 007,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41 341 388,86	47 262 260,52
	<u>111 909 293,90</u>	<u>- 116 227 145,07</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 68 101 106,96	- 45 698 876,07
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	- 9 913 950,26	- 1 243 880,00
Antolainasaamisten vähennykset	726 253,77	1 038 495,36
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	204 000 000,00	170 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 103 848 685,51	- 131 722 154,65
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20 948 106,50	5 456 427,26
Oman pääoman muutokset	2 407 500,00	5 098 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 48 100,21	- 185 330,18
Vaihto-omaisuuden muutos	- 22 175 976,68	43 973 289,64
Saamisten muutos	7 457 785,90	- 22 123 981,36
Korottomien velkojen muutos	8 512 419,60	10 852 543,30
Rahoituksen rahavirta	108 065 353,11	81 143 409,37
Rahavarojen muutos	39 964 246,15	35 444 533,30
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	189 681 448,77	149 717 202,62
Rahavarat 1.1.	149 717 202,62	114 272 669,32
	<u>39 964 246,15</u>	<u>35 444 533,30</u>

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Pysyvät vastaavat	1 820 837 870,27	1 742 677 037,73
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 697 088,91	6 665 629,98
Muut pitkävaikutteiset menot	33 698 776,15	22 328 051,93
	<u>39 395 865,06</u>	<u>28 993 681,91</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	223 298 046,34	220 135 236,70
Rakennukset	461 201 373,79	453 664 378,82
Kiinteät rakenteet ja laitteet	452 356 842,11	395 242 086,61
Koneet ja kalusto	16 887 737,17	16 199 688,87
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	14 813 301,21	24 631 575,50
	<u>1 168 874 083,93</u>	<u>1 110 189 749,81</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	319 042 151,05	319 155 532,27
Muut lainasaamiset	293 211 931,63	284 158 073,74
Muut saamiset	313 838,60	180 000,00
	<u>612 567 921,28</u>	<u>603 493 606,01</u>
Toimeksiantojen varat	2 148 404,77	2 264 928,53
Valtion toimeksiannot	2 147 632,37	2 255 702,80
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	772,40	9 225,73
Vaihtuvat vastaavat	303 498 196,10	248 815 759,17
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	1 025 417,44	1 186 894,92
Muu vaihto-omaisuus	27 528 320,88	5 190 866,72
	<u>28 553 738,32</u>	<u>6 377 761,64</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	557 293,26	818 461,72
Muut saamiset	5 716 000,00	5 454 000,00
	<u>6 273 293,26</u>	<u>6 272 461,72</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	30 318 048,35	28 224 310,31
Lainasaamiset	16 129 369,72	22 064 143,07
Muut saamiset	21 536 965,59	25 648 840,29
Siirtosaamiset	11 005 332,09	10 511 039,52
	<u>78 989 715,75</u>	<u>86 448 333,19</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	69 407,81	69 407,81
Rahat ja pankkisaamiset	189 612 040,96	149 647 794,81
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 126 484 471,14	1 993 757 725,43

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Oma pääoma	824 532 130,76	823 236 848,91
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	121 260 582,74	97 317 868,74
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	353 082 185,44	341 574 005,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 071 231,40	35 226 843,24
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2 573 449,88	1 514 917,64
Poistoero	317 262,53	440 179,64
Vapaaehtoiset varaukset	2 256 187,35	1 074 738,00
Pakolliset varaukset	7 416 605,00	6 490 890,00
Eläkevaraukset	463 600,00	536 400,00
Muut pakolliset varaukset	6 953 005,00	5 954 490,00
Toimeksiantojen pääomat	2 793 040,05	2 957 664,02
Valtion toimeksiannot	2 276 666,92	2 332 447,86
Lahjoitusrahastojen pääomat	516 373,13	625 216,16
Vieras pääoma	1 289 169 245,45	1 159 557 404,86
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	217 299 999,92	113 033 333,24
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	751 988 452,75	788 447 408,43
Lainat julkisyhteisöiltä	6 856 939,25	7 408 765,47
	<u>976 145 391,92</u>	<u>908 889 507,14</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	5 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	80 458 955,68	46 515 791,22
Lainat julkisyhteisöiltä	551 826,41	1 599 561,16
Lainat muilta luotonantajilta	55 086 419,98	34 138 313,48
Saadut ennakot	16 039 665,49	18 552 318,99
Ostovelat	70 676 564,33	60 511 387,65
Muut velat	20 454 090,29	19 124 107,11
Siirtovelat	64 022 998,03	64 493 084,79
	<u>313 023 853,53</u>	<u>250 667 897,72</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 126 484 471,14	1 993 757 725,43

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toimintatuotot	990 707 455,73	1 032 726 971,32
Toimintakulut	- 1 842 478 297,38	- 1 868 389 692,99
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 036 027,84	2 930 084,75
Toimintakate	- 848 734 813,82	- 832 732 636,92
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	923 457 631,39	915 235 198,65
Valtionosuudet	146 601 348,56	153 547 510,17
	<u>1 070 058 979,95</u>	<u>1 068 782 708,82</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11 613 282,67	11 692 166,31
Muut rahoitustuotot	3 141 852,83	3 248 305,02
Korkokulut	- 31 709 193,15	- 33 729 958,10
Muut rahoituskulut	- 3 499 119,92	- 2 091 457,78
	<u>20 453 177,57</u>	<u>- 20 880 944,55</u>
Vuosikate	200 870 988,56	215 169 127,36
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 156 676 464,79	- 145 308 800,04
Tilikauden yli- ja alipariarvot	- 32 310,32	0,00
Arvonalentumiset	- 0,00	- 100 912,76
	<u>156 708 775,11</u>	<u>- 145 409 712,80</u>
Tilikauden tulos	44 162 213,45	69 759 414,55
Tilinpäätössiirrot	- 18 815 370,93	- 22 926 487,18
Vähemmistöosuudet	- 13 098 752,11	- 6 444 435,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 248 090,41	40 388 491,85

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	200 870 988,56	215 169 127,36
Tulorahoituksen korjaukset	- 34 803 398,82	- 42 076 361,41
	<u>166 067 589,74</u>	<u>173 092 765,95</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 471 725 587,88	- 376 314 735,26
Rahoitusosuudet investointeihin	9 146 368,60	9 608 526,73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>177 996 477,85</u>	<u>95 567 171,41</u>
	- 284 582 741,43	- 271 139 037,11
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 118 515 151,69	- 98 046 271,16
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	- 1 284 428,83	- 1 355 421,13
Antolainasaamisten vähennykset	50 654,56	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	274 529 799,82	186 262 808,93
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 233 707 872,48	- 86 021 758,59
Lyhytaikaisten lainojen muutos	88 227 470,20	- 80 321 492,16
Oman pääoman muutokset	- 11 328 286,85	- 14 629 655,48
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 44 156,80	- 187 912,34
Vaihto-omaisuuden muutos	- 23 270 752,07	44 949 394,32
Saamisten muutos	16 174 646,38	23 703 222,52
Korottomien velkojen muutos	35 230 959,12	34 144 676,46
Rahoituksen rahavirta	144 578 033,06	106 543 862,53
Rahavarojen muutos	26 062 881,38	8 497 591,36
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	220 038 695,34	193 975 813,96
Rahavarat 1.1.	<u>193 975 813,96</u>	<u>185 478 222,60</u>
	<u>26 062 881,38</u>	<u>8 497 591,36</u>

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Pysyvät vastaavat	3 111 770 520,86	2 945 974 089,55
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10 071 590,29	10 526 759,38
Muut pitkävaikutteiset menot	57 478 875,12	31 529 612,25
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 620 521,99	24 429 589,51
	<u>69 170 987,40</u>	<u>66 485 961,14</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	322 768 455,16	322 083 894,05
Rakennukset	1 280 985 878,11	1 173 294 585,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	928 051 896,53	844 306 054,01
Koneet ja kalusto	73 620 077,64	64 197 256,61
Muut aineelliset hyödykkeet	7 466 558,31	3 262 356,18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	95 591 868,48	157 754 867,91
	<u>2 708 484 734,22</u>	<u>2 564 899 014,16</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	59 813 510,41	49 120 797,80
Muut osakkeet ja osuudet	74 859 339,64	67 260 141,51
Muut lainasaamiset	197 558 761,19	196 221 636,36
Muut saamiset	1 883 188,01	1 986 538,57
	<u>334 114 799,25</u>	<u>314 589 114,25</u>
Toimeksiantojen varat	3 169 382,81	3 316 987,89
Valtion toimeksiannot	2 521 021,33	2 694 778,17
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	612 495,93	548 175,87
Muut toimeksiantojen varat	35 865,56	74 033,86
Vaihtuvat vastaavat	529 477 676,31	496 318 689,24
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	28 381 793,97	27 454 101,29
Muu vaihto-omaisuus	27 505 378,04	5 162 318,64
	<u>55 887 172,00</u>	<u>32 616 419,94</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	18 233 541,76	60 646 458,22
Muut saamiset	31 830 280,69	25 654 690,59
Siirtosaamiset	2 368 125,91	2 547 810,91
	<u>52 431 948,36</u>	<u>88 848 959,72</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	111 137 721,01	81 548 911,05
Lainasaamiset	45 095 337,96	11 614 136,21
Muut saamiset	27 174 955,25	32 551 351,29
Siirtosaamiset	17 711 846,38	55 163 097,06
	<u>201 119 860,60</u>	<u>180 877 495,62</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	97 799,02	98 880,09
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 064 700,79	4 494 787,63
Muut arvopaperit	10 532 455,42	6 109 019,73
	<u>12 694 955,23</u>	<u>10 702 687,45</u>
Rahat ja pankkisaamiset	207 343 740,11	183 273 126,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 644 417 579,98	3 445 609 766,68

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Oma pääoma	860 795 641,55	849 170 779,53
Peruspääoma	349 118 131,17	349 118 131,17
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	0,00	33 637,58
Arvonkorotusrahasto	223 768,09	223 768,09
Muut omat rahastot	176 039 527,72	150 147 057,64
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	323 166 124,17	309 259 693,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 248 090,41	40 388 491,85
Vähemmistöosuudet	61 441 091,09	58 992 727,39
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	145 268 271,59	126 469 108,80
Poistoero	142 287 918,38	124 386 852,70
Vapaaehtoiset varaukset	2 980 353,22	2 082 256,10
Pakolliset varaukset	19 356 181,16	17 509 351,18
Eläkevaraukset	759 511,72	832 311,72
Muut pakolliset varaukset	18 596 669,44	16 677 039,46
Toimeksiantojen pääomat	3 817 628,15	4 009 390,03
Valtion toimeksiannot	2 651 024,82	2 766 955,70
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 130 758,06	1 168 414,51
Muut toimeksiantojen pääomat	35 845,28	74 019,82
Vieras pääoma	2 553 738 766,42	2 389 458 409,75
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	217 299 999,92	113 033 333,24
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 386 159 428,94	1 449 052 119,19
Lainat julkisyhteisöiltä	192 925 270,03	193 477 096,25
Lainat muilta luotonantajilta	32 564,89	32 787,75
Saadut ennakot	165,23	287,47
Liittymismaksut ja muut velat	127 957 008,11	125 650 300,84
Siirtovelat	32 559,72	0,00
	<u>1 924 406 996,85</u>	<u>1 881 245 924,74</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	20 373 333,32	13 541 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	175 867 885,20	93 742 842,82
Lainat julkisyhteisöiltä	551 826,41	1 599 561,16
Lainat muilta luotonantajilta	318 385,43	222,86
Saadut ennakot	23 292 564,16	24 855 213,58
Ostovelat	108 290 928,13	108 269 083,20
Muut velat	178 231 925,75	142 091 990,37
Siirtovelat	122 404 921,18	124 112 237,70
	<u>629 331 769,57</u>	<u>508 212 485,01</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 644 417 579,98	3 445 609 766,68

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankintamenoperiaatetta ei ole noudatettu kuitenkaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle luovutettujen pysyvien vastaavien osalta, sillä jäsenkunnat luovuttivat sen nolla-arvolla perustettavan liikelaitoksen käyttöön. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakennusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuluneen tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintameno.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Hankintakeskuksen keskusvarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti. Varikon varaosavarasto on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin lainat otetaan pääsääntöisesti vaihtuvakorkoisina. Kaupunki on suojannut osan lainasalustaan korkojohdannaisilla. Kaupungin käyttämät korkojohdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, korkoptioita tai näiden yhdistelmiä. Kaupungin korkoriskipolitiikan mukaisesti kaupunki käyttää korkojohdannaisia ainoastaan taseessa olevien rahoitusriskien alentamiseen tai poistamiseen. Kaupungin kaikki johdannaissopi-

mukset on tehty joko suojaamistarkoituksessa tai rahoituskulujen alentamiseksi siten, ettei korkoriskiä kuitenkaan lisätä. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Kaupungin solmimat johdannaissopimukset ovat voimassa 15.6.2015, 14.12.2015, 4.4.2016, 3.10.2016, 15.12.2016 (2kpl), 4.4.2017, 25.5.2018, 8.10.2018, 27.6.2019, 14.11.2019 ja 14.11.2022. Johdannaissopimuksia oli tehty 32,0 prosenttiin lainakannasta.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin, liikelaitoksien ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Verotilityslainsäädännön ja –ajankohtien muutokset sekä edellisvuosien verotuksen oikaisuerät tuottivat kunnille kertaluonteisen ylimääräisen tilityserän vuodelle 2013. Nämä erä vaikuttivat osittain myös siihen, että viime vuoden tilikauden tulos oli arvioitua parempi.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausien ylijäämään ovat kohdistuneet seuraavat oikaisut: Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston pääoman korotus -4 000 000,00 euroa, Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston pääoman korotus -20 000 000,00 euroa, Vantaan osuus HSL:n kumulatiivisesta ylijäämästä +2 407 500,00 euroa, maa-alueiden arvon oikaisu -2 126 163,55 euroa.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n tytäryhtiötä Kivikirveenkujan Autopaikat Oy, jota VAV Asunnot Oy – alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. Sen yhdistelemättä jättämisellä on vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki yhdeksän kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Lisäksi osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, lukuun ottamatta Anturikeskus Oy:tä, josta ei ollut tietoja saatavilla sekä VAV Asunnot Oy – alakonsernin osakkuusyhteisöjä Asunto Oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus ja Metsolan Pysäköinti Oy. VAV Asunnot Oy:n osuus yhdistelemättömien osakkuusyhteisöjen oman pääoman muutoksesta on 40 tuhatta ja tilikauden tuloksesta 6 tuhatta euroa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Omistuksien eliminointi on tehty pääosin pariarvomenetelmällä. Vantaan kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on kuitenkin eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Kaupungin, tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Lisäksi olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä. Kaikkia konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty selvittämään ja eliminoimaan.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ja poistoeroa ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Lisäksi alakonsernien tekemä jako on purettu kaupunkikonsernissa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Verotilityslainsäädännön ja – ajankohtien muutokset sekä edellisvuosien verotuksen oikaisuerät tuottivat kunnille kertaluonteisen ylimääräisen tilityserän vuodelle 2013. Nämä erä vaikuttivat osittain myös siihen, että viime vuoden tilikauden tulos oli Vantaan kaupunkikonsernissa arvioitua parempi. Poistoeroa kirjattiin konsernissa 2 072 600,48 euroa enemmän, kuin erillisyhtiöt omissa vuoden 2014 tilinpäätöksissään kirjasivat. Poistoeron lisäkirjaus on vuoden 2013 alakonsernien yhdistelyissä huomioimatta jäänyt ero.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Konsernitilinpäätöksessä Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) erän merkittävänä oikaisuina näkyvät Vantaan Energian kirjaama edellisten tilikausien myynnin tuloutuksen oikaisu, jonka vaikutus konsernissa on 1 385 624,92 euroa ja HSY – kuntayhtymän kirjaama kiinteistöverovarauksen purku ja vesihuollon maksaman tuloveron oikaisu, joiden vaikutus konsernissa on 1 867 753,29 euroa. Lisäksi Vantaan Energian kurssieroista aiheutuva muuntoero näkyy konsernin Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) erässä -1 655 173,55 euron suuruisena vähennyksenä ja Vantaan kaupungin kirjaamat oikaisut; Marja-vantaan ja keskusten kehittämisrahaston pääoman korotus -4 000 000,00 euroa, Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston pääoman korotus -20 000 000,00 euroa ja maa-alueiden arvon oikaisu -2 126 163,55 euroa.

Vantaan Energian konsernitilinpäätöksessä vuonna 2013 kirjattua poistoeron jakoa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan on oikaistu. Kyseinen oikaisu -21 678 059,58 näkyy 2013 tuloslaskelmalla tilinpäätössiirtojen erässä ja vähemmistöosuuksissa +8 671 223,84 sekä 2013 taseen vähemmistöosuuksissa +8 671 223,84 ja poistoerossa -21 678 059,58.

Konsernitilinpäätös	2013 alkuperäinen	2013 korjattu
Tuloslaskelma		
Tilinpäätössiirrot	-1 248 427,60	-22 926 487,18
Vähemmistöosuus	-15 115 659,36	-6 444 435,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	53 395 327,60	40 388 491,85
Tase vastattavaa		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	53 395 327,60	40 388 491,85
Vähemmistöosuudet	67 663 951,22	58 992 727,39
Poistoero	102 708 793,12	124 386 852,70

Lisäksi poistoeroa kirjattiin vuonna 2014 konsernissa 2 072 600,48 euroa enemmän, kuin erillisyyhtiöt omissa vuoden 2014 tilinpäätöksissään kirjasivat. Poistoeron lisäkirjaus on vuoden 2013 VAV Asunnot Oy:n alakonsernin yhdistelyssä huomioimatta jäänyt ero.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Yleishallinto	371 214	442 593	300	334
Kaupunginjohtajan toimiala	2 167	1 828	2 167	1 828
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	13 724	12 105	13 724	12 105
Sosiaali- ja terveystoimi	277 074	266 210	66 152	64 316
Sivistystoimi	39 734	39 175	38 898	38 357
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	250 011	235 545	91 087	77 094
Liikelaithotokset ja rahastot				
Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	26 075	25 024	26 075	25 024
Vantaan Työterveys	4 296	3 744	4 295	3 744
Suun Terveystoimi	6 300	6 476	6 300	6 476
Marja-Vantaa	104	5	104	5
Asuntolainarahasto	0	1	1	1
Vahinkorahasto	8	20	8	20
Toimintatuotot yhteensä	990 707	1 032 727	249 111	229 304

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2014	2013
Kunnan tulovero	784 199	786 436
Osuus yhteisöveron tuotosta	70 359	64 246
Kiinteistövero	68 900	64 553
Verotulot yhteensä	923 458	915 235

Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Laskennalliset valtionosuudet				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	67 173	80 382	67 172	80 382
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	68 126	64 290	68 126	64 290
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	11 302	8 876	4 934	2 388
Valtionosuudet yhteensä	146 601	153 548	140 232	147 059

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus	
1 000 €	Vuosina 2013 - 2017
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	87 860
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	123 309
Poikkeama, €	-35 449
Poikkeama, %	-28,75

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Eläkevastuu 1.1.	832	884	536	558
Vähennykset	-73	-52	-73	-21
Eläkevastuu 31.12.	759	832	464	536
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	10 920	8 835	5 954	3 900
Lisäykset	1 092	2 131	1 000	2 100
Vähennykset	-125	-46	-1	-46
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	11 887	10 920	6 953	5 954
Muut pakolliset varaukset 1.1.	5 757	5 202	0	0
Lisäykset	1 437	803	0	0
Vähennykset	-484	-249	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	6 710	5 757	0	0

Olellaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	32 320	34 083	35 805	33 702
Osakkeiden myyntivoitot	960	6 139	987	6 139
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	273	261	273	261
Muut myyntivoitot	187	1 442	121	84
Myyntivoitot yhteensä	33 739	41 925	37 186	40 187
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	43	134	43	134
Osakkeiden myyntitappiot	0	16	0	16
Muut myyntitappiot	82	8	0	0
Myyntitappiot yhteensä	125	158	43	150

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2014	2013
Osinkotuotot muista yhteisöistä	15 408	15 485
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 400	1 400
Yhteensä	16 809	16 885

Poistoeron muutokset

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-123	-147
Poistoeron muutokset yhteensä	-123	-147

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €				Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttiset menot		Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.				6 666	22 328		28 994
Lisäykset tilikauden aikana				2 024	18 662		20 685
Rahoitusosuudet tilikaudella				-104	-21		-125
Vähennykset tilikauden aikana				-380	0		-380
Siirrot erien välillä				1 930	802		2 732
Tilikauden poisto				-4 439	-8 071		-12 510
Poistamaton hankintameno 31.12.				5 697	33 699		39 396
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	220 135	453 664	395 242	16 200	317	24 632	1 110 190
Lisäykset tilikauden aikana	8 676	25 332	86 450	7 147	0	9 922	137 528
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-2 529	-3 832	-164	0	929	-5 595
Vähennykset tilikauden aikana	-5 517	-165	0	-48	0	0	-5 730
Siirrot erien välillä	4	14 680	2 000	1 254	0	-20 670	-2 732
Tilikauden poisto	0	-29 782	-27 503	-7 501	0	0	-64 785
Poistamaton hankintameno 31.12.	223 298	461 201	452 357	16 888	317	14 813	1 168 874

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja seuraavasti: tietoliikenneverkon kehittäminen 563 698,46 euroa sekä VATJ kehittäminen ja toimeentulotuki 167.342,50 euroa suurimpina. Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden 2014 lopussa olivat yhteensä 4 692 878,11 euroa. Kehittämismenojen poisto aika on viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	128 838	9 063	155 131	26 123	319 156
Lisäykset tilikauden aikana	756	3	0	0	758
Vähennykset tilikauden aikana	-687	-44	0	-140	-872
Poistamaton hankintameno 31.12.	128 906	9 022	155 131	25 983	319 042
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €		Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		42 983	234 783	6 571	284 338
Lisäykset tilikauden aikana		8 200	0	1 714	9 914
Vähennykset tilikauden aikana		-531	0	-195	-726
Poistamaton hankintameno 31.12.		50 652	234 783	8 090	293 526

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	205	527	19	0
Muut maa- ja vesialueet	322 630	321 624	223 279	220 135
Maa- ja vesialueiden arvonalennukset	-67	-67	0	0
Maa- ja vesialueet yhteensä	322 768	322 084	223 298	220 135

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2014						
Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %	Kuntakonsernin osuus, 1 000e		
				Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilikauden yli-/ ali- jäämästä
Tytärtyhtiöt						
As Oy Vantaan Maarukka	Vantaa	100,0 %	100,0 %	8	0	0
As Oy Vantaan Pihka	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9	0	0
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %	745	552	-52
Continental Estate Ltd Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	899	1	-8
Hyvinvointikeskus Vivamus Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	6	0	0
Kiint Oy Itäkehä	Vantaa	100,0 %	100,0 %	849	45	-12
Kiint Oy Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %	120	1 227	25
Kiint Oy Kehäportti	Vantaa	100,0 %	100,0 %	7 291	247	-264
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 637	49	-239
Kiint Oy Länsi-Vantaa Liikuntalaitokset	Vantaa	100,0 %	100,0 %	6 207	10 248	-419
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 10	Vantaa	100,0 %	100,0 %	743	0	0
Kiint Oy Pakkalan Kartanonkoski 92	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 455	1	-31
Kiint Oy Piispankylän Mestarintie	Helsinki	100,0 %	100,0 %	1 003	0	-262
Kiint Oy Plane	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 003	0	-426
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 242	554	0
Kiint Oy Tikkurilan Urheilutalo	Vantaa	100,0 %	100,0 %	7 707	1 632	430
Kiint Oy Vantaan Erikas	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 900	4	-108
Kiint Oy Vantaan Finn-Ekonomia	Vantaa	100,0 %	100,0 %	554	0	0
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %	633	483	210
Rajakylän Tennis keskus Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	421	11	23
Ratakujan pysäköinti	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9	3 078	0
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9 896	77	-521
Vantaan Innovaatioinstituutti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	840	310	1
Vantaan Kiinteistö ja Vesi	Vantaa	100,0 %	100,0 %	444	129	55
Vantaan Markkinointi Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	39	34	-6
Vantaan Moottorirata Oy	Vantaa	95,4 %	100,0 %	343	66	154
Vantaan Tilapalvelut Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %	542	8 543	-1
VAV Asunnot Oy (al konserni)	Vantaa	100,0 %	100,0 %	60 984	524 871	4 827
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy (al konserni)	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9 967	122 969	-438
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	73,6 %			
Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %	15 024	820	710
Kiint Oy Tikkurilan Keskustapysäköinti	Vantaa	65,5 %	91,0 %	570	87	34
Ruukkukujan Autopaikat	Vantaa	87,2 %	88,3 %	234	4	5
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %	296	5	5
Korson Pienteollisuusalo	Vantaa	83,1 %	83,1 %	64	12	23
Kiint Oy Vantaan Ahven	Vantaa	80,0 %	80,0 %	325	0	-7
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %	2 280	19	-135
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %	2 381	472	-225
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	72,5 %	72,5 %	793	220	-92
Kiint Oy Vantaan Kauppalantalo	Vantaa	70,8 %	70,8 %	413	52	-85
Vantaan Energia Oy (al konserni)	Vantaa	60,0 %	60,0 %	82 044	225 576	19 893
Vantaan Energia Sähköverkot	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %	83	2	7

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2014						
Kuntakonsernin osuus, 1 000e						
Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistu- s-%	Konsernin omistus- %	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilikauden yli-/ ali- jäämästä
Kuntayhtymät						
EVTEK-kuntayhtymä	Espoo	43,0 %	43,0 %	6 687	110	15
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %	76 294	307 052	2 335
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,6 %	17,6 %	8 489	16 922	872
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %	255	66	-19
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %	253	283	7
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %	1 428	6 392	133
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. Kuntayht.	Helsinki	11,9 %	11,9 %	47 074	68 352	556
Västra-Nylands folkhögskola - kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %	36	15	0
Kärkulla kommunalförbund för omsorger kuntayht.	Kirjala	2,5 %	2,5 %	242	446	-19
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 007	79	-1
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 039	16	0
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %	249	33	3
Kiint Oy Vantaan Säätöotalo	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 487	1 730	0
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %	358	1	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,1 %	33,0 %	15 149	3 215	626
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %	49	20	0
Kaunialan Sairaala Oy	Kauniainen	45,0 %	45,0 %	77	1 408	284
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	11,0 %	29,2 %	1 459	4	4
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	27,2 %	27,2 %	692	7	8
Metropolia Ammattikorkeakoulu	Vantaa	26,0 %	26,0 %	8 784	3 165	689
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %	622	1	0
As Oy Hirvatie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %	235	4	2
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa					
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	49,6 %			
Yhdistelemättömät						
Anturikeskus Oy	Vantaa	24,0 %	24,0 %			
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa					
Kivikirveenkujan Autopaikointi Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %			
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikointi	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2014		2013	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	345	0	1 463
Lainasaamiset	0	15 708	0	11 621
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	2 357	0	5 572
Siirtosaamiset	5 716	2 925	5 454	805
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	16	0	137
Saamiset yhteensä	5 716	21 351	5 454	19 598

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	99	5 297	4	1
Jaksotetut henkilöstökulut	37	91	0	0
Jaksotetut antolainojen korot	136	132	136	132
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	3 473	6 005	3 887	5 666
Kelan korvaukset työterveyshuollosta	2 722	548	1 935	1 830
Muut tulojäämät	11 244	43 089	5 043	4 712
Siirtosaamiset yhteensä	17 712	55 163	11 005	12 341

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2014	2013
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	5 850	4 983
Kirjanpitoarvo	69	69
Erotus	5 781	4 914

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	349 118	349 118	349 118	349 118
Peruspääoma 31.12.	349 118	349 118	349 118	349 118
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat				
Peruspääoma 1.1	34	34		
Vähennykset	34	0		
Peruspääoma 31.12	0	34		
Muut omat rahastot				
Asuntolainarahasto				
Peruspääoma 1.1.			66 202	64 506
Lisäykset			21 567	1 696
Peruspääoma 31.12.			87 770	66 202
Marja-Vantaa -rahasto				
Peruspääoma 1.1.			19 912	21 201
Lisäykset			4 000	0
Vähennykset			674	1 288
Peruspääoma 31.12.			23 238	19 912
Sosiaalisen luototuksen rahasto				
Peruspääoma 1.1.			1 955	1 955
Lisäykset			0	0
Vähennykset			85	0
Peruspääoma 31.12.			1 870	1 955
Vahinkorahasto				
Peruspääoma 1.1.			9 248	9 893
Vähennykset			865	645
Peruspääoma 31.12.			8 383	9 248
Muut omat rahastot				
Peruspääoma 1.1.	150 371	150 718		
Lisäykset	27 535	1 780		
Vähennykset	1 643	2 128		
Peruspääoma 31.12.	176 263	150 371		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	349 648	312 319	376 801	336 482
Lisäykset	71	0	2 408	0
Vähennykset	25 877	712	24 000	0
Oikaisu edelliseen tilikauteen	-676	-2 348	-2 126	5 092
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	323 166	309 260	353 082	341 574
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	12 248	40 388	1 071	35 227
Oma pääoma yhteensä	860 796	849 171	824 532	823 237

Poistoero

Erittely poistoerosta		
1 000 €	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	317	440
Poistoero yhteensä	317	440

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2014	2013
Joukkovelkakirjalainat	84 367	90 100
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	372 703	426 929
Lainat julkisyhteisöiltä	5 667	6 077
Pitkäaikaiset velat yhteensä	462 737	523 106

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2014	2013
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2 =100012		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	12 000	13 600
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	10 400	12 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010 =100014		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	22 400	25 600
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	19 200	22 400
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011 =100015		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	22 165	24 499
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	19 831	22 165
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017 =100016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	10 000	11 000
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	9 000	10 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019 =100017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	34 999	38 333
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	31 665	34 999
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2014 =100308		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 65.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	65 000	
- korko %: 3 kk euribor/ marg. + 0,30		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	65 000	
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 2/2014 =100309		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 45.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	45 000	
- korko %: 3 kk euribor/ marg. +0,36		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	45 000	
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	217 300	113 033

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2014	2013
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2 =100012		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010 =100014		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011 =100015		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017 =100016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019 =100017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	5 733	5 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	223 033	118 766

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus	759	832	464	536
Ympäristövastuut	11 887	10 920	6 953	5 954
Muut pakolliset varaukset	6 710	5 757	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	19 356	17 509	7 417	6 491

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2014		2013	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	55 086	0	34 138
Ostovelat	0	9 435	0	8 630
Yhteensä	0	64 521	0	42 768
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	4 804	0	1 495
Yhteensä	0	4 804	0	1 495
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	850	0	710
Yhteensä	0	850	0	710
Vieras pääoma yhteensä	0	70 176	0	44 973

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	127 949	125 650	0	0
Muut velat	8	0	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	127 957	125 650	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	4 166	275	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	103 388	100 042	61 266	61 027
Korkojaksotukset	4 343	6 386	1 173	1 393
Muut siirtovelat	10 507	17 409	1 584	2 073
Siirtovelat yhteensä	122 405	124 112	64 023	64 493

Elatustuen takautumissaatavat

Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus		
1 000 €	2014	2013
Taseen saamisiin merkitty määrä 31.12.	0	265

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuuksivakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	431 438	408 361		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	912 969	841 207	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	912 969	841 207	0	0
Velat, joiden vakuudeksi pantattu osakkeita				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	59 588	61 180		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	20 007	20 007	0	0
Pantatut osakkeet yhteensä	20 007	20 007	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	168	168	0	0
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	29 437	36 508	0	0
Vakuudet yhteensä	29 605	36 676	0	0

Leasingvastuut

Leasingvastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 107	8 909	7 281	7 046
Myöhemmin maksettavat	15 905	15 285	13 147	13 041
Leasingvastuut yhteensä	25 012	24 194	20 428	20 088

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Takaukset samaan konserniin kuuluvien puolesta	0	0	460 035	460 035
Takauslimiitistä käytetty 31.12.	0	0	297 689	294 276
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.	0	0	162 346	165 759
Velat, jonka vakuudeksi takaus on annettu 31.12.	0	0	223 971	222 140
Takaukset muiden puolesta				
Takaukset muiden puolesta	81 340	82 137	78 000	78 659
Takauslimiitistä käytetty 31.12.	41 042	41 653	37 702	38 175
Takauslimiitistä käyttämättä 31.12.	40 298	40 484	40 298	40 484
Velat, jonka vakuudeksi takaus on annettu 31.12.	31 744	34 029	28 404	30 551

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastausta		
1 000 €	2014	2013
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastausta 31.12.	949 619	894 654
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	657	600

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Sopimusvastuut				
Vuokrasopimukset	299 097	333 753	218 834	246 877
Urakkasopimukset	172 204	155 256	65 628	77 823
Maankäytösopimukset	0	0	6 859	4 747
Muut sopimukset	35 841	36 606	3 208	3 859
Sopimusvastuut yhteensä	507 142	525 615	294 529	333 307
Arvonlisäveron palautusvastuu	36 579	28 234	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	543 721	553 849	294 529	333 307

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Avoinna olevien johdannaissopimusten nimellisarvot				
Korkojohdannaiset	83 817	77 748		
Valuuttajohdannaiset	15 121	16 623		
Muut johdannaiset	84 459	115 198		
Nimellisarvot yhteensä	183 397	209 569	0	0
Avoinna olevien johdannaissopimusten markkina-arvot				
Korkojohdannaiset	-1 641	-2 247		
Valuuttajohdannaiset	682	-427		
Muut johdannaiset	-15 231	-16 367		
Markkina-arvot yhteensä	-16 190	-19 040	0	0

4.5 Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpito Vantaalla

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolausun kunnantajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävä kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Vantaan ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit toiminnoittain

Vantaan kaupunkiorganisaatio sai ympäristötuloja vuonna 2014 runsaat 0,2 miljoonaa euroa. Tuottoja kertyi edellisen vuoden tapaan jätehuollon palveluista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

Ympäristökulut vuonna 2014 olivat 22,3 miljoonaa euroa, josta valtaosa oli kohdan *Muut ympäristötoimenpiteet* kuluja. Vuonna 2014 kulut olivat hieman edellisvuotta pienemmät. Ympäristöinvestoinnit olivat lähes 2,8 miljoonaa euroa, josta valtaosa käytettiin maaperän ja pohjaveden suojeluun sekä ilmastonsuojeluun.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit						
1 000 €	Tuotot		Kulut		Investoinnit	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ulkoilmansuojelu	0	0	1 572	2 274	90	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	30	284	421	59	89
Jätehuolto ja alueiden puhtaanapito	139	130	2 639	2 164	0	0
Maaperän ja pohjaveden suojelu	27	5	130	103	1 291	1 783
Melun ja tärinän torjunta	0	0	44	68	59	89
Luonnonsuojelu ja maisemanhoito	0	0	27	47	0	0
Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät	56	60	937	945	0	0
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	13	14	14 418	14 772	0	0
Ilmastonsuojelu	0	142	812	360	1 281	5
Ympäristötoiminta yhteensä	235	381	20 863	21 155	2 780	1 966
Verot, Investointien poistot	0	0	1 477	1 432	0	0
Kaikki yhteensä	235	381	22 340	22 587	2 780	1 966

Ympäristotaloudelliset tunnusluvut

Ympäristotaloudelliset tunnusluvut		
	2014	2013
Tuotot		
Ympäristötuotot / toimintatuotot	0,1 %	0,2 %
Ympäristötuotot / asukas	1,1 €	1,8 €
Kulut		
Ympäristökulut + poistot / toimintakulut + poistot	1,5 %	1,6 %
Ympäristökulut + poistot / asukas	106,0 €	108,5 €
Investoinnit		
Ympäristöinvestoinnit / kokonaisinvestoinnit	1,8 %	1,1 %
Ympäristöinvestoinnit / asukas	13,2 €	9,4 €

Ympäristötuotot

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut, sekä ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksettu ympäristötulo.

Vuonna 2014 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 235 000 euroa. Tuotot kattoivat 0,1 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 1,1 euroa asukasta kohden.

Ympäristökulut

Kuntaorganisaatiossa ympäristömenoja aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa tai edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä hillitä ja sopeutua ilmastonmuutokseen. Myös sähkö- ja polttoainevero sekä öljyjäte- ja öljynsuojamaksu katsotaan ympäristömenoiksi. Ympäristökulu on tilikaudelle jaksettu ympäristömeno tai ympäristömenon osa.

Vuonna 2014 ympäristökuluja kaupungille kertyi 22,3 miljoonaa euroa ja ne käsittivät 1,5 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Asukasta kohti laskettuna kuluja kertyi 106 euroa.

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisia menoja, jotka syntyvät tulevien haitallisten ympäristövaikutusten ennaltaehkäisemisestä, vähentämisestä tai poistamisesta. Kysymys voi olla myös tulevien myönteisten ympäristövaikutusten aikaansaamisesta.

Vuonna 2014 Vantaan kaupunki investoi ympäristönsuojeluun vajaat 2,8 miljoonaa euroa. Ympäristöinvestoinnit muodostivat 1,8 prosenttia kaupungin kokonaisinvestoinneista. Asukasta kohti investointeihin kului 13,2 euroa.

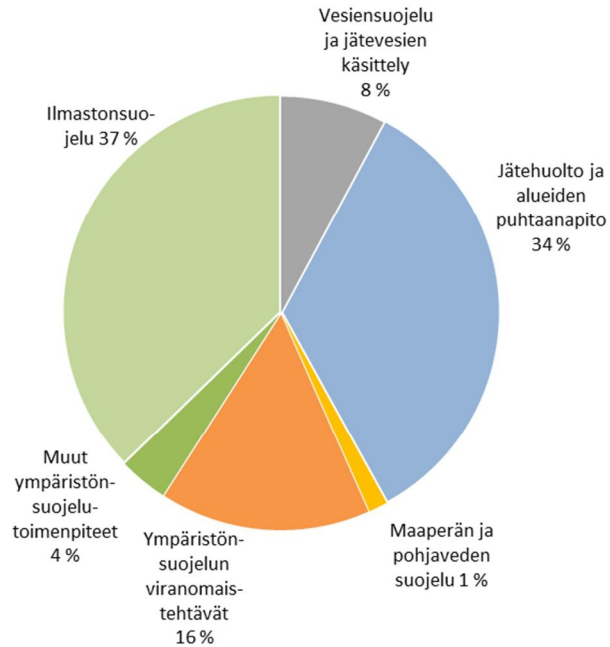
Ympäristötuottojen, -kulujen ja -investointien jakautuminen

Vantaalla reilu puolet 235 100 euron ympäristötuotoista tuli vuonna 2014 jätehuollon myynti- ja puhtaanapitotuloista.

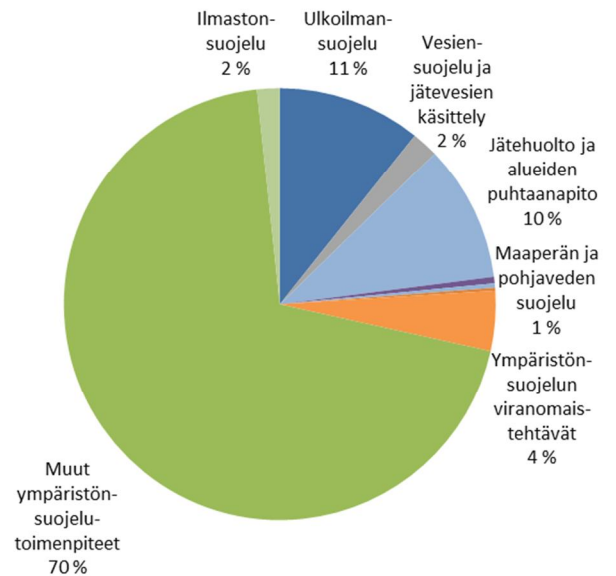

Vuonna 2014 kertyneistä 22,4 miljoonan euron ympäristökuluista suurimman osan muodostivat ympäristötyöhön liittyvät henkilöstökulut. Niistä puolestaan suurin osa koostui päivähoidon- ja oppilaitosten opettajien palkkakustannuksista, joista osa lasketaan Vantaalla mukaan ympäristötilinpitoon.

Kuvio. Ympäristötuottojen jakauma 2014

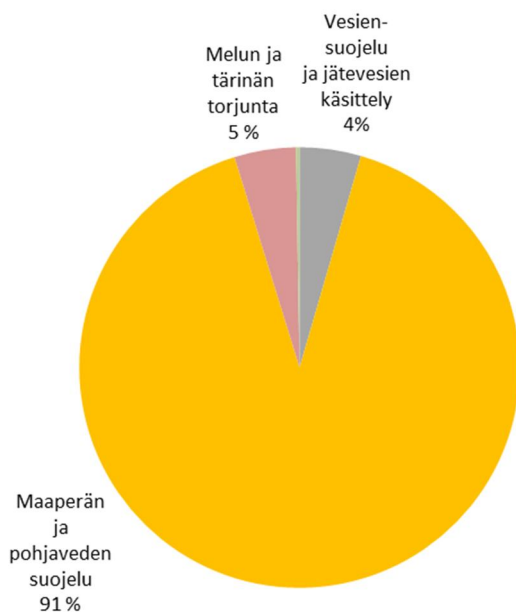

Kuvio. Ympäristökulujen jakauma 2014

Vuonna 2014 Vantaan ympäristöinvestoinnit olivat 2,8 miljoonaa euroa. Lähes puolet investoinneista kului maaperän ja pohjaveden suojeluun. Lähes saman verran investoitiin ilmastonsuojelutoimenpiteisiin, kun Pirttirantaan toteutettiin uudet tulvasuojarakenteet.

Kuvio. Ympäristöinvestointien jakauma 2014

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit aihealueittain

Ulkoilmansuojelu

Tuloja ei ollut ulkoilmansuojelusta vuonna 2014. Kuluja ulkoilmansuojelusta kertyi vajaat 1,6 miljoonaa euroa. Suurin kuluerä muodostui edellisten vuosien tapaan pääasiassa katujen kevätharjauksesta sekä pölyjen sidonnasta ja näissä toimissa tarvittavien koneiden ja laitteiden vuokrista.

Kuntatekniikan keskuksen osuus ulkoilmansuojelun kuluista oli hieman vajaat 1,2 miljoonaa euroa ja tilakeskuksen osuus runsaat 26 000 euroa. Ulkoilman suojelemiseksi tehtiin vuonna 2014 investointeja 90 0000 euron edestä hankkimalla uusia harjakoneita ja pesulaitteita.

Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely

Vuonna 2014 Keski-Uudenmaan pelastuslaitos sai tuloina 26 800 euroa öljynsuojarahastolta. Vesiensuojelusta ja jätevesien käsittelystä kertyi vuonna 2014 kuluja runsaat 284 000 euroa. Kuntatekniikan keskuksen osuus oli lähes 237 000 euroa, joka käytettiin konsulttitutkimuksiin ja henkilöstökustannuksiin. Tilakeskuksen menot olivat noin 34 500 euroa, joka koostui lietteenkäsittelymaksuista ja rasvakaivojen puhdistuksen kustannuksista.

Vesien suojeluun ja jätevesien käsittelyyn investoitiin vuonna 2014 kaikkiaan 59 000 euroa, jonka summan kuntatekniikan keskus käytti Koisotien lumenkaatopaikan vesienkäsittelyn kohentamiseen.

Tilakeskus investoi Korson koulun hulevesijärjestelmiin runsaat 18 000 euroa vuonna 2014.

Jätehuolto ja roskaantuminen

Tuloja jätehuollosta ja alueiden puhtaanapidosta vuonna 2014 kertyi 139 000 euroa. Se koostui pääasiassa kuntatekniikan keskuksen romuajoneuvojen ja hakkuutähteiden myynnistä.

Jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon kulut olivat vuonna 2014 vajaa 2,6 miljoonaa euroa, josta runsaat 1,6 miljoonaa oli kuntatekniikan keskuksen osuus. Sen henkilöstökulut jätehuollossa ja alueiden puhtaanapidossa olivat lähes 1,2 miljoonaa, ja ympäristön siivoukseen ja katujen puhtaanapitoon urakka-alueilla kului noin 400 000 euroa. Tilakeskuksen jätehuollon kulut olivat runsaat 721 000 euroa, josta valtaosan muodostivat jätteidenkäsittelymaksut sekä jäteastioiden vuokrat ja tyhjennysmaksut.

Sivistystoimeen kuuluvan liikuntapalvelujen jätehuollon menot vuonna 2014 olivat runsaat 104 000 euroa. Siitä yli 70 000 euroa meni jäteastioiden vuokriin ja tyhjennysmaksuihin. Kenttien, ulkoilureittien ja ulkoilualueiden puhtaanapidon henkilötyökustannukset olivat noin 30 000 euroa.

Investointeja jätehuoltoon ei tehty vuonna 2014.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Maaperän ja pohjaveden suojelusta muodostui tuloja vuonna 2014 yhteensä vajaat 26 000 euroa. Samaan aikaan kuluja oli vajaat 130 000 euroa. Valtaosa kuluista, 96 700 euroa, käytettiin Peijaksen alikulun pohjavesien seurantaan sekä Valkealähteen, Koivukylän ja lentoaseman pohjaveden suojelusuunnitelmien päivittämiseen.

Kuntatekniikan keskus investoi maaperän ja pohjaveden suojeluun 1,3 miljoonaa euroa vuonna 2014. Suurimmat investointikohteet olivat pilaantuneiden maiden kunnostuksessa.

Melun ja tärinän torjunta

Tuloja melun ja tärinän torjunnasta ei ollut vuonna 2014. Kuluja melun ja tärinän torjunnasta oli noin 44 000 euroa. Se koostui kuntatekniikan keskuksessa henkilöstökuluista ja meluselvityksistä. Investoinnit melun ja tärinän torjunnassa olivat melusteiden rakentamista, johon vuonna 2014 kului 59 000 euroa.

Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu

Tuloja ei ollut luonnonsuojelusta ja maisemansuojelusta vuonna 2014. Kuluja kertyi 27 000 euroa. Kulut koostuivat suunnittelutöistä. Investointeja luonnonsuojeluun ja maisemansuojeluun ei vuonna 2014 tehty.

Ympäristösuojelun viranomaistehtävät

Tuloja ympäristösuojelun viranomaistehtävistä vuonna 2014 kertyi runsaat vajaa 56 000 euroa. Se koostui lähinnä erilaisista lupamaksuista. Kuluja ympäristösuojelun viranomaistehtävistä vuonna 2014 oli 938 000 euroa. Menot olivat pääasiassa kaupungin ympäristöhallinnon henkilöstökuluja. Investointeja ympäristösuojelun viranomaistehtäviin ei ollut vuonna 2014.

Muut ympäristösuojelutoimenpiteet

Muut ympäristösuojelutoimenpiteet toivat tuloja vuonna 2014 lähes 13 000 euroa. Se kertyi sivistystoimen kirjastopalvelujen kirjamyynnistä. Muiden ympäristösuojelutoimenpiteiden kulut vuonna 2014 olivat 14,4 miljoonaa euroa. Se koostui valtaosin ympäristötyön henkilöstökuluista. Päivähoidon ja opetustoimen ympäristökasvatustyöhön kului vuonna 2014 runsaat 12,8 miljoonaa euroa, josta Vantaan Luontokoulun osuus oli 100 000 euroa.

Investointeja muihin ympäristösuojelutoimenpiteisiin ei ollut vuonna 2014.

Ilmastonsuojelu

Ilmastonsuojelun kuluja muodostui HSY:n ilmastoyksikön kuntaosuuksista sekä ympäristökeskuksen, kaupunkisuunnittelun ja kuntatekniikan keskuksen ilmastoasioita edistävästä hankkeista. Kaikkiaan kuluja oli 811 000 euroa.

Ympäristöverot

Ympäristöveroja maksettiin vuonna 2014 yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Summa koostui öljyjättemaksuista, jäteveroista, polttoaineveroista ja sähköveroista.

4.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajien palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2014	2013
Yleishallinto	5	6
Kaupunginjohtajan toimiala	170	171
Konserni- ja asukaspalveluiden toimiala	961	943
Sosiaali- ja terveystoimi	3 010	2 972
Sivistystoimi	5 827	5 781
Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö	677	675
Yhteensä	10 650	10 548

Henkilöstökulut		
1 000 €	2014	2013
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	480 232	474 300
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-5 300	-5 452
Henkilöstökulut yhteensä	474 932	468 848

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	2014	2013
Tarkastusyhteisö BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	65	76
Tilintarkastajan lausunnot	6	12
Muut palkkiot	56	1
Palkkiot yhteensä	127	89

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Pelastuslaitos vastaa Keski-Uudenmaan pelastustoimen alueen turvallisuudesta pelastustoimen keinoin sekä huolehtii ensihoitopalvelusta voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Palotarkastuksia kohdennettiin pelastuslain mukaisesti aikaisempaa tarkemmin riskikohteisiin, jotta vaikuttavuus parantuisi. Tähän liittyvää valvontasuunnitelmaa päivitettiin pelastuslaitoksessa vuoden 2014 alussa. Erheellisten paloilmoitusten laskutuskäytäntö on vakiinnutettu, mutta laskutus ei ole vähentänyt virrehälytyksiä toivotulla tavalla. Pelastuslaitoksen johtokunta päätti vapauttaa nuohouksen vapaalle kilpailulle 1.1.2015 alkaen. Päätöstä puolsivat kuntien lausunnot nuohouksesta sekä Hyvinkää ja Pornaisten aikaisemat nuohouspäätökset. Nuohouksen tilannetta seurataan aktiivisesti.

Pelastuslaitoksella on sopimukset ensihoidon järjestämisestä Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa. Tuleva SOTE-ratkaisu vaikuttaa todennäköisesti myös ensihoitoon tulevaisuudessa.

Sisäministeriö pyysi joulukuussa 2013 lausuntoa esityksestä uudeksi pelastustoimen alueiksi. Myöhemmin keväällä 2014 sisäministeriö muutti lausuntojen perusteella tavoitteeksi 7,5M€ säästöt pelastuslaitoksissa vuoteen 2017 mennessä. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on toistuvasti vastannut pyydettyihin kyselyihin, että pelastuslaitos noudattaa jo vuonna 2012 aloitettua Vantaan velka- ja talousohjelmaa. Lisäksi pelastuslaitos on kertonut kehittäneensä toimintaa mm. Klaukkalan kärkiyksiköllä, TUTOR-palotarkastusohjelmalla sekä asuin-kiinteistöjen omavalvonnalla. Todennäköisesti pelastustoimen alueisiin tulee lähivuosina muutoksia.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta johtaa johtoryhmä. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu pelastusjohtaja, apulaispelastusjohtaja, pelastuspäällikkö, riskienhallintapäällikkö ja suunnittelupäällikkö. Hallinnon tehtävät on pystytty jakamaan johtoryhmän kesken ja yhteistyö talouspalvelukeskuksen kanssa on sujunut erittäin hyvin. Taluspäällikön tehtäviä hoitaa Rami Jokinen talouspalvelukeskuksesta.

Turvallisuuspalvelut

Riskianalyysityöskentely

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos osallistui vuoden 2014 aikana pelastuslaitosten verkoston puitteissa kansalliseen valvontatoiminnan sekä riskianalyysityön kehittämiseen. Kehitystyön tuloksia on kyetty hyödyntämään laitoksen omassa kehitystyössä. Hiklu-yhteistyön puitteissa jatkettiin paloasemaverkon suunnittelua hyödyntäen viimeisimpien tutkimustietojen tuomia työkaluja. Käytettävissä olleet uudet tiedot omaisuusvahinko- ja henkilövahinkoriskien sijoittumisesta tarkensivat aiempia arviota optimoidusta paloasemaverkosta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kielsi kemikaaliturvallisuuslain 92 §:n nojalla 15.12.2014 alkaen ilotulitteiden käytön Vantaan Kuninkaalassa Tikkurila Oyj:n maalitehtaan läheisyydessä. Perusteena päätökselle oli, että tehdasalueella varastoidaan merkittäviä määriä palavia nesteitä ja tehtaalla syttynyt tulipalo saattaisi aiheuttaa vakavaa vaaraa lähialueelle.

Valvontatoiminta

Vuoden 2014 valvonnan tavoitteiksi asetettiin 4 631 asuinrakennuksen palotarkastusta. Palotarkastus suoritettiin 4 771 asuinrakennukseen, mikä nosti tarkastusprosentin 103 %:iin. Valvontakohteiden valvontakäyntien tavoitteeksi asetettiin 1 984, joka tarkentui 1 630 suoritteeseen. Valvontakäynti suoritettiin 1 487 valvontakohteeseen, mikä on 91 % tavoitteesta.

Muita valvontatoiminnan suoritteita tehtiin 13 930 kappaletta (muut tarkastukset, kemikaalilain alaiset toimenpiteet, asiakirjavalvonta ja asiantuntijapalvelut). Omavalvonnalle asetettiin vuodelle 2014 tavoitteeksi 3 879 omavalvonnalla suoritettua valvontasuoritetta, joista toteutui 3 774 kappaletta, mikä on 97 % tavoitteesta. Palautuneita lomakkeita tuli vuoden loppuun mennessä 2 387, mikä nostaa omavalvonnan palautusprosentin aiempia vuosia huomattavasti korkeammalle tasolle 63 %:iin.

Paloilmoittimien aiheuttamat tehtävät laskivat kolmantena vuotena peräkkäin, huolimatta automaattisten paloilmoitin kohteiden määrän kasvusta sekä häiriöherkistä sääolosuhteista talvikuukausien aikana. Tämän perusteella erheellisten paloilmoitusten maksullisuudella voidaan arvioida olevan vaikutusta tehtävämäärien kehitykseen.

Vuonna 2015 jatkettiin päivystävän palotarkastajan (P7) palvelua, jolla pyritään asiakaspalvelun sekä palotarkastajien työn hallinnan edellytysten parantamiseen. Pelastuslaitoksen henkilöstö osallistui kiinteästi alueen kuntien turvallisuussuunnittelun ohjausryhmien työskentelyyn. Vuoden aikana valmisteltiin siirtyminen sopimusperusteiseen nuohousjärjestelmään 1.1.2015 alkaen.

Turvallisuusviestintätoiminta

Turvallisuusviestintätilaisuuksia (koulutus, neuvonta ja valistus) järjestettiin 775 kpl. Näissä tilaisuuksissa on koulutettu ja neuvottu 93 220 henkilöä. Pelastuslaitos ja sopimuspalokunnat osallistuivat näkyvästi turvallisuuskampanjoihin ja alueen yleisötapahtumiin. Tulipysäkkiä, nuorten sytyttämien tahallisten palojen ennaltaehkäisykampanjaa, toteutettiin 27 tilaisuudessa. Näissä kohdattiin 45 nuorta joista kukaan ei uusinut tekoaan. Pelastuslaitos toteutti osana paloturvallisuusviikkoa mittavan erityisryhmien asumisen turvallisuuteen kohdistuvan kampanjan Eteva –kuntayhtymän kanssa. Poistumisharjoituksia toteutettiin viikon aikana 21 kpl.

Koulujen ja päiväkotien henkilökunnalle suunnattua Tulikukko -turvallisuushanketta on esitelty kuntien perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen johtoryhmille kaikissa alueen kunnissa. Kunnittain hanketta on toteutettu kuntien aktiivisuuden ja toiveiden mukaisesti. Pelastuslaitos on jakanut tunnukset kaikille kouluille ja päiväkodeille sähköiseen turvallisuustyön tietopankkiin (Moodle).

Pelastuslaitos on ottanut käyttöön koulutustilaisuuksien sähköisen asiakaspalautejärjestelmän sekä palautejärjestelmän sopimuspalokuntien koulutuskäyttöön. Järjestelmään on linkki pelastuslaitoksen www-sivuilla. Palautetta kertyi järjestelmään noin 400. Niissä pelastuslaitoksen antama koulutus on saanut hyvää ja erinomaista palautetta asiakkailta ja sopimuspalokunnilta.

Pelastuslaitos jatkoi koulujen tehostettua sisälle suojautumisen ja poistumisharjoittelun seuranta osana kolmannen sisäisen turvallisuuden ohjelman veloitteita. Harjoituksia ilmoitettiin pelastuslaitokselle 198 kpl. Pelastuslaitos raportoi aktiivisuustiedot Sisäministeriölle.

Varautuminen ja kuntien valmiussuunnittelun tukeminen

Pelastuslaitos on ohjannut ja tukenut kuntien valmiussuunnitelmien laatimista ja päivittämistä kuntakohtaisesti kuntien tarpeiden mukaan. Kunnissa toteutettuja valmiuden ja varautumisen harjoituksia tuettiin useissa kunnissa kuntien tarpeiden mukaan. Harjoituksia järjestettiin kuntien johtoryhmille ja toimialoille. Vantaan kaupungille on tarjottu kaupungin pyytämää kokonaisvaltaisen riskienhallinnan asiantuntija-apua osana aikaisena palveluna erillistä korvausta vastaan.

Varautumistoimiston henkilöstö on osallistunut kutsuttuina asiantuntijoina kuntien valmiussuunnittelun johtoryhmien kokouksiin yhteensä 18 kertaa.

Vuoden aikana täydennettiin ja tarkistettiin varautumistoimiston johdolla pelastuslaitoksen vuonna 2012 hyväksyttyä valmiussuunnitelmaa.

Poikkeusolojen riskianalyysin perusteita selvitettiin perusteiksi pelastuslaitoksen ja kuntien poikkeusolojen toiminnan valmiussuunnittelulle yhteistyönä pääkaupunkiseudun pelastuslaitosten (HIKLU) kanssa. Poikkeusolojen riskianalyysin perusteiden selvitystä jatketaan 2015.

Väestöhälytintinjärjestelmän ylläpitosuunnitelma sekä väestöhälytinten hankinnan investointisuunnitelma tarkistettiin ja ajantasaistettiin. Vuonna 2014 ei hankittu yhtään uutta väestöhälytintä.

Lisäksi varautumistoimisto on tarkistanut kuntiin sijoitettujen pelastuslaitoksen yhteyshenkilöiden sijoituksen. Yhteyshenkilöiden tehtävä on tukea kuntien tiedonkulkua ja toimintaa normaaliajan häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Pelastuslaitoksen poikkeusolojen henkilöstön VAP-päätös (vapautus aseellisesta palveluksesta) on tarkistettu.

Operatiivinen tulosityksikkö

Pelastustoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella vuonna 2014 oli 6 411 pelastustehtävää. Tehtävämäärässä oli hiukan laskua edellisvuodesta, jolloin oli 6 667 pelastustehtävää. Sensijaan ensihoidon tehtävämäärät lisääntyivät hiukan, vuonna 2014 oli ensihoitotehtäviä 31 103 (2013 oli 26 520 tehtävää).

Vuonna 2014 tulipaloissa kuoli 3 henkilöä, Pornaisissa, Tuusulassa ja Vantaalla minkä lisäksi tulipaloissa loukkaantui 31 henkilöä kun vuotta aikaisemmin vastaavat luvut olivat yksi kuolemantapaus ja 44 loukkaantunutta. Tulipalojen omaisuusvahingot vähenivät vuonna lähes miljoonalla eurolla. Valtaosa tulipaloista aiheutui edelleen vuonna 2014 ihmisen toiminnasta 52% (57 %), ja toiseksi yleisin tulipalon aiheuttaja oli koneen tai laitteen vika 28% (23 %).

Liikenneonnettomuuksia tapahtui 969 kappaletta, mikä on hiukan vähemmän kuin edellisenä vuotena (975 kpl). Liikenneonnettomuuksien määrässä on päästy jo kahtena peräkkäisenä vuotena alle tuhannen liikenneonnettomuuteen. Sama oli tilanne viimeksi vuonna 2007.

Pelastustoiminnan riskialueen mukainen toimintavalmiusaika täyttyi 1 055 tehtävässä 1 356 tehtävästä, mikä on 78 % (80 %) pelastustehtävistä, toimintavalmiusajan mediaanin ollessa 11:10 minuuttia (11:11 min). Pelastusyksikön lähtöaika oli vuonna 2014 1:20 minuuttia kuten vuotta aiemmin. Pelastuslaitoksen ensimmäinen yksikkö oli perillä kohteessa keskimäärin 7:33 minuutissa (7:28 min).

Automaattisten paloilmoittimien tarkistus- ja varmistustehtävien määrä, 1 263 tehtävää, väheni vuonna 2014 noin kuudellakymmenellä tehtävällä edellisestä vuodesta.

Ensihoitotoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden tehtävien määrä vuonna 2014 oli 31 103 (28 520 v.2013) tehtävää. Määrä lisääntyi 9 % verrattuna edellisen vuoden tehtävämäärään. Kaikissa ensihoitotehtäväluokissa tapahtui lisääntymistä edelliseen vuoteen verrattuna. Korkeariskiset A-tehtävät 3 %, keskisuuren riskin omaavat B tehtävät 10 %. Kiireelliset C-tehtävät lisääntyivät 4 % ja D-tehtävät 24 %. D-tehtävämäärä on kuitenkin suhteessa koko tehtävämäärään vain 25 % kaikista tehtävistä.

Pelastusyksiköiden suorittamia ensivastetehtäviä oli 1 349, mikä on hieman enemmän kuin vuonna 2013 (1 322).

Potilaiden tavoittamisviiveet ovat pysyneet HUS:n palvelutasopäätöksen mukaisina kaikissa hälytyskiireellisyysluokissa sekä HYKS Peijaksen (Vantaa-Kerava) että Hyvinkään sairaanhoitoalueilla.

Lääkärihelikopteritoiminta

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen HEMS-pelastajat (1+5) toimivat yliopistosairaanhoitopiirien omistavan FinnHEMS Oy:n Vantaan tukikohdan lääkärihelikopterissa. Vuonna 2014 lääkäri-helikopterilla oli kaikkiaan 2 303 tehtävää, joista noin puolet (1 068) oli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimialueelle ja näistä puolet (534) Vantaalle.

Tilannekeskus

Pelastuskeskuksessa sijaitseva tilannekeskus seuraa aktiivisesti Keski-Uudenmaan pelastustoimialueen turvallisuustilannetta ja reagoi siinä tapahtuviin poikkeamiin tiedottamalla muutoksesta alueen ja kuntien viranomaisille, avainhenkilöille sekä muille yhteistyötahoille. Tilannekeskus lähetti yhteensä 5083 tilanneilmoitusta, joista 39 kuntien johdolle ja avainhenkilöille, 4246 pelastuslaitoksen toimijoille, 427 muille yhteistoiminta viranomaisille ja 371 muille yhteistoiminta tahoille.

Tilannekeskus ja tilannekeskuksen vakavan häiriötilanteen / poikkeusoloaikainen väistöpaikka Peijaksessa saatiin modernisoitua teknistä johtamisjärjestelmää vastaavaksi.

Toimitilat

Järvenpään uuden paloaseman harjannostajaisia vietettiin 18.6.2014. Rakennus valmistui lähes aikataulun mukaisesti ja luovutettiin 19.12.2014 käyttäjälle. Operatiivinen toiminta uudella paloasemalla alkoi vuoden vaihteen jälkeen. Alustavan kustannuslaskennan mukaan rakentamisen kustannukset jäivät reilusti alle annetun hintakaton.

Vantaan Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.8 pitämässään kokouksessa hyväksyi Myyrmäen palvelukeskuksen tarveselvityksen. KUP on ollut mukana työryhmässä ensihoidon päivystystilojen osalta, jotka sijoittuvat suunniteltavaan palvelukeskukseen. Hankesuunnitelma valmistuu vuoden 2015 alussa, suunnittelu on valmis keväällä 2016 ja rakennuskohde voidaan ottaa käyttöön vuonna 2018.

Keravan ja Tuusulan yhteisaseman "statusta" on muutettu ns. peruspaloasemaksi. Hankkeen kokonaisalaksi (brm2) on asetettu noin 2500 neliötä. Tuusulan VPK:n tilat ovat mukana kokonaisalassa. Kerava ja Tuusula perustivat kiinteistöosakeyhtiön rakennuttamaan paloaseman, hanke käynnistyy vuoden 2015 alussa.

Vantaankosken paloaseman peruskorjauksen hankesuunnitelman valmistelua jatkettiin vuoden loppuun, hankesuunnitelma on Teknisenlautakunnan käsittelyssä alkuvuodesta 2015.

Henkilöstö

Vuonna 2014 sairauspoissaoloja oli 8684 päivää ja sairauspoissaoloprosentti oli 5,1 %, Vuonna 2013 sairauspoissaoloja oli 7871 ja sairauspoissaoloprosentti 4,68. Ensisijaisesti lisäys johtui yli 30 pv kestävien sairauspoissaolojen lisääntymisestä. Henkilöstön uudelleen sijoituksessa ei ole onnistuttu yhtä hyvin kuin aikaisempaa vuonna.

Vuonna 2014 toteutetussa Kunta10 työhyvinvointi- kyselyssä vastausprosentti oli 57 %. Tulokset noudattelevat edellisen kyselyn tuloksia. Haasteina on uhka ja väkivaltatilanteiden kohtaaminen työssä sekä henkilöstön arvio jaksamisestaan työssä eläkeikään saakka.

Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoimelle ja ensihoidolle.

Tuloslaskelmaosan talousarviovertailu

Talousarviossa Vantaan valtuuston asettamana sitovana tavoitteena oli liikeylijäämä 6 000 euroa. Tavoite saavutettiin liikeylijäämällä 1 319 351 euroa. Sitovan tavoitteen saavuttamisessa edesauttoi henkilöstömenojen säästöt, autojen myynnistä saadut kertaluontoiset hyvitykset ja tarkastus- ja valvontamaksujen ennakoitua suuremmat tulot.

Tilikauden ylijäämäksi poistoerokirjausten ja varausten jälkeen muodostui 150 160 euroa

Pelastustoimen kuntaosuus/ tulot ja menot:

Pelastustoimen tulosta paransi tarkastus- ja valvontamaksujen arviota suurempi tulokertymä.

Materiaaliostojen osalta alitettiin arvioidut kulut. Palveluiden ostojen osalta arvio ylittyi.

Henkilöstökulut jäivät noin 768 000 euroa arvioitua pienemmiksi. Suurimmat syyt tähän olivat virkojen täyttämättä jättäminen hallinnon, päällystön ja tukipalveluiden osalta sekä ensihoidon ja pelastuksen synergia edut henkilöstöressurssien joustavassa käytössä.

Poistojen osalta raskaankaluston poistoajoja pidennettiin neljästä vuodesta kymmeneen vuoteen 1.1.2014 alkaen. Poistojen kokonaismäärä ylitti talousarvion 212 338 eurolla, johtuen kaluston käyttöönottoajankohdittien aikaistumisista.

Jäsenkuntien osalta kiinteistömenot tarkastettiin vastaamaan toteutuneita kuluja.

Yhdystilin varoille Vantaan kaupunki maksoi korkoa 1749 euroa.

Ensihoidon kuntaosuus/ tulot ja menot:

Ensihoidon osalta saavutettiin ylijäämäinen tulos alkuperäisen menoarvion ollessa hieman toteumaa suurempi. Tulot olivat noin 43 000 euroa arvioitua suuremmat.

Ensihoidon kuljetustuloja kertyi tilikaudella 3 040 468 euroa. Hyvinkään sairaanhoitoalueelle palautettiin tuloja 1 690 540 euroa. Peijaksen sairaanhoitoalueen osalta tulokertymä oli 1 349 928 euroa. Sairaankuljetustulojen lisäksi ensihoidon tuloja ovat muun muassa oppilaitosten korvaukset harjoittelijoista.

Rahoitusosan talousarviovertailu

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta muodostui ylijäämäiseksi 916 524 euroa.

Tilikauden rahavarojen muutos 186 682 euroa nostaa rahavarojen määrän 765 246 euroon.

Investointiosan talousarviovertailu

Vantaan valtuuston asettama toinen sitova tavoite oli investoinnit 2 775 tuhatta euroa.

Hankintojen siirtyessä osittain vuodelle 2015, tavoite alitettiin. Investointeihin kului 2 183 tuhatta euroa. Rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulojen jälkeen nettokulu oli 1 857 tuhatta euroa.

Tilikaudella pelastus- ja sammutusyksiköihin sekä muuhun ajoneuvokalustoon käytettiin 1 789 tuhatta euroa. Muuhun pelastus- ja huoltokalustoon kului 59 tuhatta euroa. Asema- ja johtokeskuskalustoon käytettiin 335 tuhatta euroa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pelastuslaitoksen tavoitteena on lisätä alueen väestön riskitietoisuutta kouluttamalla ja valistamalla. Tavoite oli saavuttaa 20 %:a väestöstä ja tämä ylitettiin saavuttaen 21 %:a väestöstä.

Tilikaudella valvonnan tavoitteiksi asetettiin 4 631 asuinrakennuksen palotarkastusta. Palotarkastus suoritettiin yhteensä 4 771, mikä on 103 %:a tavoitteesta.

Valvontakohteiden valvontakäyntien tavoitteeksi tarkentui 1 630. Valvontakäynti tehtiin 1 487 valvontakohteeseen, mikä on 91 %:a tavoitteesta. Lisäksi toimintavuonna muita valvontatoiminnan suoritteita tehtiin 13 930 kappaletta (muut tarkastukset, kemikaalilain alaiset toimenpiteet, asiakirjavalvonta ja asiantuntijapalvelut).

Omavalvonnalle asetettiin tilikaudelle tavoitteeksi 3 774 omavalvonnalla suoritettua valvontasuoritetta, joista toteutui 2 387.

Pelastustehtävien määrä laski hiukan edellisestä vuodesta. Ensihoitotehtävät lisääntyivät yli kolmella prosentilla.

Vakinaisia virkoja ja työsuhteita oli 417 kappaletta vuoden lopussa. Henkilötyövuosia pelastuslaitoksella tehtiin 463.

Tunnusluvut

Turvallisuuspalvelut	TP 2012	TP 2013	TA 2014	Koko vuosi 2014	TA - Vuosi vertailu %
Valistus ja neuvonta (henk.)	77 863	117 895	84 000	93 220	111
-Turvallisuuskoulutus tilaisuudet	881	811	600	775	129
Valvontasuunnitelman valvontakohdemäärät*	10 658	9 430	9 300	9 300	
Palotarkastus/valvontasuorite	1 898	1 789	1 630	1 487	91
Asuintalot ja niihin verrattavat kohteet (Pronto)	5 560	4 568	4 631	4 771	103
Omavalvonta	3 200	3 073	3 774	2 387	63
Muut tarkastukset ja katselmuksot				1 392	
Pelastuspalvelut				-	
Tehtävät yhteensä	6 521	6 666	6 600	6 406	97
Tulipalot	667	702		723	
-Tahallisesti sytytetty palot % kaikista	0	0		16 %	
Palokuolemat	3	1		3	
Rakennuspalot	103	125		100	
Rakennuspalovaara (uusi tunnusluku)	190	157		205	
Liikenneonnettomuudet	1 069	975		967	
Ensivaste	1 359	1 322		1 346	
Öljyvahingot	187	187		181	
Suuronnettomuudet	2	1		3	
Onnettomuusvahingot M €	6	6		8	
Uhattuna olleen omaisuuden arvo M €	832	155		76	
Hems- yksikön tehtävät yhteensä	2 055	2 143		2 303	
joista helikopterilla	1 079	1 133		1 200	
joista maayksiköllä	822	851		931	
Hems-yksikön tehtävät KUP alueella	1 057	1 068		1 032	
Tilannekeskus/lähetetyt viestit ja ennakkovaroitukset eri toimijoille (kpl)	6 619	6 555		5 083	
Pela sisäiset	5 820	5 652		4 246	
Osakaskuntien johdolle	63	62		39	
Muille viranomaisille	330	421		427	
Muille Yt- viranomaisille	406	420		371	
Ensihoitopalvelut					
Tehtävät yhteensä	27 862	28 520	30 000	31 103	104
A korkeariskinen tehtävä	1 579	1 605		1 613	
B tehtävässä keskisuuri riski	8 773	7 877		8 692	
C kiireellinen	12 728	13 818		14 313	
D kiireetön	4 782	4 984		6 194	
Muut				291	

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Tavoitteiden toteutumista, varojen käyttöä ja tuloksellisuutta valvotaan säännöllisellä raportoinnilla. Henkilökohtaisten tavoitteiden ja tuloksellisuuden valvontaa suoritetaan pääosin kehityskeskusteluissa.

Pelastuslaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2014 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus. Palotarkastustoimintaan on kohdistunut normaalinä pidettäviä hallintovalituksia.

Ensihoitopalvelua tehtiin Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa solmittujen yhteistointasopimuksien mukaisesti.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvon alennuksia.

Pelastuslaitos on vuokralla kuntien omistamissa kiinteistöissä. Järvenpään valmistui uusi paloasemarakennus joulukuussa 2014.

Pelastuslaitoksen sisäisten riskien tunnistaminen on tehty pelastuslaitoksen oman valmiussuunnitelman yhteydessä. Siinä on otettu huomioon sekä ulkoiset että sisäiset pelastuslaitoksen palvelukykyä uhkaavat riskit. Valmiussuunnitelma hyväksyttiin 2012 ja sitä päivitetään pelastusjohtajan päätöksen mukaisesti vuosittain. Lisäksi kartoitettiin pelastuslaitoksen toimipisteiden riskit riskikartoituksella asemakiinteistöjen ja tietoturvallisuuden riskit. Kartoituksen perusteella laadittiin raportti ja toimenpide-ehdotukset laitoksen sisäisen turvallisuuden parantamiseksi sekä perustettiin työryhmä toimeenpanemaan ja kehittämään turvallisuustoimenpiteitä.

Riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa on ohjeistettu pelastuslaitoksen toimintasäännössä. Palvelunhallintaan liittyvää riskienhallintaa kehitetään osana valtakunnallista pelastustoimen riskienhallintaa. Toimintasääntöä täsmennetään pelastusjohtajan päätöksillä hankinta- ja tilausoikeuksista.

Sisäisen tarkastus suoritti vuonna 2014 pelastuslaitoksen sopimustoiminnan tarkastuksen. Esille nostetut huomiot koskivat sopimusten päiväystä ja säilytystä. Tarkastuksen ilmitulleet seikat ovat korjattu tai korjauksen alla.

Työturvallisuuteen liittyvät riskienhallinta on toteutettu työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen ylijäämä ennen varauksia on 1 321 124 euroa. Tulokseen poistoeron vähennystä on kirjattu 129 035,85. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 1 450 160 euroa.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämästä 1 321 124 euroa tehdään investointivaraus 1 300 000 euroa, joka kohdennetaan investointisuunnitelman mukaisesti tuleviin kalustoinvestointeihin.

5.1.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Pelastus TA 2014	Pelastus Toteuma 2014	Pelastus Poikkeama 2014	Ensihoito TA 2014 Hyvinkää	Ensihoito Toteuma 2014 Hyvinkää	Ensihoito Poikkeama 2014 Hyvinkää	Ensihoito TA 2014 Peijas	Ensihoito Toteuma 2014 Peijas	Ensihoito Poikkeama 2014 Peijas
Liikevaihto	26 423	26 735	312	3 999	3 999	0	4 969	5 012	43
Liiketoiminnan muut tuotot	53	273	220	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut	-3 630	-3 575	55	-343	-401	-59	-531	-526	6
Henkilöstökulut	-17 852	-17 092	760	-3 279	-3 178	101	-4 050	-4 143	-93
Poistot ja arvonalentumiset	-1 394	-1 606	-212	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-3 616	-3 476	141	-366	-364	2	-378	-339	38
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-17	1 260	1 276	12	56	44	10	4	-7
Rahoitustuotot ja -kulut	0	2	2	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia er	-17	1 262	1 279	12	56	44	10	4	-7
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-17	1 262	1 279	12	56	44	10	4	-7
Poistoeron vähennys (+)	129	129	0	0	0	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	129	129	0	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys (-)	0	-1 300	-1 300	0	0	0	0	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähenn.	0	-1 300	-1 300	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	112	91	-21	12	56	44	10	4	-7

Talousarvion lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2014	Toteuma 2014	Poikkeama
Liikevaihto	35 391	35 745	355
Liiketoiminnan muut tuotot	53	273	220
Materiaalit ja palvelut	- 4 504	- 4 502	2
Henkilöstökulut	- 25 181	- 24 413	768
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 394	- 1 606	- 212
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 360	- 4 179	181
Liikelylijäämä (-alijäämä)	6	1 319	1 314
Rahoitustuotot ja -kulut		2	2
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	6	1 321	1 316
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	129	129	
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähenn		- 1 300	- 1 300
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	135	150	16

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2014	Toteuma 2014	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 244	917	-2 161
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-730	-730
Rahavarojen muutos	-1 244	187	-1 431

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2014	Toteuma 2014	Poikkeama
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajone	2 395	1 789	606
Muu pelastus- ja huoltokalusto	120	59	61
Asemakalusto	220	316	- 96
Johtokeskukset		19	- 19
Väestensuojelujärjestelmät	20		20
Investoinnit yhteensä	2 755	2 183	572
Valtionosuudet ja luovutustulot	100	173	73
Investoinnit netto	2 645	2 010	635

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	35 745 471,20	34 653 333,24
Liiketoiminnan muut tuotot	273 276,28	165 542,09
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 410 670,88	- 1 459 176,92
Palvelujen ostot	- 3 091 310,69	- 3 173 725,48
	- 4 501 981,57	- 4 632 902,40
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 18 944 556,98	- 18 726 016,15
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 4 457 514,91	- 4 287 648,52
Muut henkilösivukulut	- 1 010 627,30	- 1 091 750,46
	- 24 412 699,19	- 24 105 415,13
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 605 842,21	- 1 209 603,19
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 178 873,66	- 4 249 679,55
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 319 350,85	621 275,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 748,95	964,65
Muut rahoitustuotot	982,33	2 230,96
Muut rahoituskulut	- 957,69	- 581,18
	1 773,59	2 614,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 321 124,44	623 889,49
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	129 035,85	129 035,85
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 300 000,00	- 753 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	150 160,29	- 74,66
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	43,5	30,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	43,5	30,3
Voitto, %	3,7	1,8

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 319 350,85	621 275,06
Poistot ja arvonalentumiset	1 605 842,21	1 209 603,19
Rahoitustuotot ja -kulut	1 773,59	2 614,43
Tulorahoituksen korjaukset	- 153 518,52	- 83 305,38
	<u>2 773 448,13</u>	<u>1 750 187,30</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 2 183 499,73	- 2 543 756,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	125 526,91	374 300,09
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	201 048,37	87 595,20
	<u>- 1 856 924,45</u>	<u>- 2 081 861,27</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	916 523,68	- 331 673,97
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 1 136 122,28	229 906,02
Saamisten muutos muilta	- 195 395,42	16 831,89
Korottomien velkojen muutos kunnalta	3 151,15	- 972,00
Korottomien velkojen muutos muilta	598 524,80	345 393,23
	<u>- 729 841,75</u>	<u>591 159,14</u>
Rahavarojen muutos	186 681,93	259 485,17
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	765 245,78	578 563,85
Rahavarat 1.1.	<u>578 563,85</u>	<u>319 078,68</u>
	<u>186 681,93</u>	<u>259 485,17</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v.,	-414 114	-2 066 375
Investointien tulorahoitus, %	142,2	84,5
Kassan riittävyys, pv	7,9	5,9
Quick ratio	0,8	0,6
Current ratio	0,8	0,6

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	4 949 573,61	4 544 972,85
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 525,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	4 419 127,20	3 987 190,60
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	523 921,41	557 782,25
	<u>4 943 048,61</u>	<u>4 544 972,85</u>
Vaihtuvat vastaavat	5 275 829,06	3 757 629,43
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	643 057,00	579 221,45
Saamiset kunnalta	3 640 540,16	2 504 417,88
Muut saamiset	226 986,12	95 196,15
Siirtosaamiset	0,00	230,10
	<u>4 510 583,28</u>	<u>3 179 065,58</u>
Rahat ja pankkisaamiset	765 245,78	578 563,85
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 225 402,67	8 302 602,28
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 355 646,75	1 205 486,46
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 205 486,46	1 205 561,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	150 160,29	- 74,66
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	2 338 738,13	1 167 773,98
Poistoero	285 738,13	414 773,98
Vapaaehtoiset varaukset	2 053 000,00	753 000,00
Vieras pääoma	6 531 017,79	5 929 341,84
Lyhytaikainen		
Ostovelat	1 533 499,83	1 050 062,42
Korottomat velat kunnalta	3 151,15	0,00
Muut velat	849 349,23	838 420,13
Siirtovelat	4 145 017,58	4 040 859,29
	<u>6 531 017,79</u>	<u>5 929 341,84</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 225 402,67	8 302 602,28
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	36,1	28,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,1	17,0
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 355,6	1 205,5

5.1.4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2014	2013
Jäsenkuntien toimintaosuudet		
Pelastustoimi	25 686 599,84	24 914 261,00
Ensihoito	7 660 374,77	7 422 274,07
Myynti- ja maksutulot		
Pelastuspalvelut	383 915,93	398 332,72
Ensihoitopalvelut	1 350 311,94	1 324 823,53
Yhteistoimintakorvaukset	420 717,35	432 364,76
Turvallisuuspalvelut (tarkastus- ja valvonta)	243 551,37	161 277,16
Liiketoiminnan muut tuotot (sis. valtionosuudet)	273 276,28	165 542,09
Toimintatuotot yhteensä	36 018 747,48	34 818 875,33

Valtionosuuksien erittely		
	2014	2013
Peke-järjestelmä	49 200,00	27 615,00
Öljyntorjunta	50 000,00	30 000,00
Vaarallisten aineiden mittaus- ja valvontajärjestelmä	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	99 200,00	57 615,00

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet				
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut	
Aineettomat hyödykkeet				
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta	
Aineelliset hyödykkeet				
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta	
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta	
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta	
ATK-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta	
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-	
Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi				

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus	
Vuosina 2013 - 2017	
Suunnitelman mukaiset poistot keskimäärin	1 740 289,08
Poistonalaisten investointien omahankintameno keskimäärin	2 299 085,86
Poikkeama, €	-558 796,78
Poikkeama, %	-24,31

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
1 000 €	2014	2013
Muut toimintatuotot		
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	153 519	83 305
Myyntivoitot yhteensä	153 519	83 305

Erittely poistoerosta		
	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	285 738,13	414 773,98
Poistoero yhteensä	285 738,13	414 773,98

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet			Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			0,00	0,00
Lisäykset tilikauden aikana			3 449,19	3 449,19
Rahoitusosuudet tilikaudella			-103 515,00	-103 515,00
Siirrot erien välillä			126 165,81	126 165,81
Tilikauden poisto			-19 575,00	-19 575,00
Poistamaton hankintameno 31.12.			6 525,00	6 525,00
Aineelliset hyödykkeet				
	Kuljetusvälineet	Muut koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 940 675,64	46 514,96	557 782,25	4 544 972,85
Lisäykset tilikauden aikana	1 212 381,16	332 147,97	635 521,41	2 180 050,54
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-54 920,00	32 908,09	-22 011,91
Vähennykset tilikauden aikana	-47 529,85	0,00	0,00	-47 529,85
Siirrot erien välillä	412 251,67	163 872,86	-702 290,34	-126 165,81
Tilikauden poisto	-1 440 269,19	-145 998,02	0,00	-1 586 267,21
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 077 509,43	341 617,77	523 921,41	4 943 048,61

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2014	2013
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	1 205 486,46	1 205 561,12
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	1 205 486,46	1 205 561,12
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	150 160,29	-74,66
Oma pääoma yhteensä	1 355 646,75	1 205 486,46

Erittely poistoerosta		
	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	285 738,13	414 773,98
Poistoero yhteensä	285 738,13	414 773,98

Vieras pääoma		
1 000 €	2014 Lyhyt-aikainen	2013 Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	5 330	691
Yhteensä	5 330	691
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	738 712	666 773
Yhteensä	738 712	666 773
Vieras pääoma yhteensä	744 042	667 465

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 137 743,29	4 040 859,29
Muut tilinpäätösjaksotukset	7 274,29	0,00
Siirtovelat yhteensä	4 145 017,58	4 040 859,29

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingvastuut		
	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	500 298,25	501 736,12
Myöhemmin maksettavat	612 791,96	839 835,09
Yhteensä	1 113 090,21	1 341 571,21

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
	2014	2013
Muut sopimukset		
Seuraavan tilikauden sopimuspalokuntasopimukset	1 199 813,00	1 199 813,00
Sopimusvastuut yhteensä	1 199 813,00	1 199 813,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2014	2013
Virka- ja työsuhteisia	417	392
Määräaikaisia	46	69
Yhteensä	463	461

5.1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Tilinpäätös 2014

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätöksen tilikaudelta 2014 allekirjoitukset.

Vantaalla 24.2.2015

 Nyberg Juhani
 puheenjohtaja, Vantaa

 Lindholm Teuvo
 jäsen, Hyvinkää

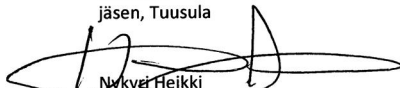

 Perttu Helinä, Järvenpää
 jäsen

 Kauranen Erkki, Kerava
 jäsen

 Salonen Timo, Mäntsälä
 jäsen

 Lappalainen Mira, Nurmijärvi
 jäsen

 Huhtaluoma Timo
 jäsen, Tuusula

 Nykyä Heikki
 jäsen, Nurmijärvi

 Vänskä Pekka
 pelastusjohtaja

 Nordström Ralf
 varapuheenjohtaja, Vantaa

 Järvinen Taru
 jäsen, Hyvinkää

 Taavitsainen Mikko
 jäsen, Järvenpää

 Makkonen Toni
 jäsen, Kerava

 Riehimäki Santeri
 jäsen, Mäntsälä

 Palviainen Erja
 jäsen, Pornainen

 Pentti Kaasinen
 jäsen, Tuusula

19

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ ____ 2015

BDO Audiator Oy
 JHTT-yhteisö

Ulla-Maija Tuomela

5.2 Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilinpäätös

5.2.1 Toimintakertomus

Vantaan Työterveys liikelaitos on Vantaan kaupungin organisaatiossa kunnallinen liikelaitos, jonka tehtävänä on vastata työterveyshuoltolaissa, kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetuista kaupungin järjestämismääräyksistä kuuluvista työterveyshuollon palveluista Vantaan kaupungille, Vantaan, Helsingin, Espoon ja Kauniaisten yrityksille sekä merimiesterveyspalveluista Helsingin kaupungille. Espoo, Helsinki ja Kauniainen ovat eriyttäneet yritystyöterveyshuollon järjestämismääräyksiin muusta kunnan järjestämismääräyksistä olevasta kansanterveystyöstä terveydenhuoltolain 18 §:n mahdollistamalla tavalla. Toimimme neljässä eri toimipisteessä pääkaupunkiseudulla.

Tavoitteenamme on tarjota asiakkaille asiakaslähtöistä kustannustehokasta työterveyshuollon ennaltaehkäisevää ja sairaanhoidon palvelua. Haluamme olla asiakkaittemme toiminnan johtamisen strateginen kumppani. Pyrimme proaktiivisesti hillitsemään sairastavuutta ja edesauttamaan työkykyä. Painotamme varhaisen tuen mallia sekä terveysjohtamista työhön ja terveyteen liittyvissä ongelmatilanteissa.

Toimitusjohtajan katsaus

Liikelaitoksen vuosi alkoi valoisissa merkeissä uuden työterveysaseman avattua ovensa tammikuussa 2014 Pasilassa Ratapihantie 11:ssä. Pasilaan muutti työterveysasemat Koskelasta ja Pitäjänmäeltä. Uusi toimitila otettiin vastaan hyvin niin asiakkaiden kuin työntekijöiden puolelta. Asiakkaat arvostavat keskeistä sijaintia ja hyviä kulkuyhteyksiä.

Liikelaitoksessa otettiin kesäkuussa käyttöön eResepti, joka parantaa huomattavasti asiakkaan lääkemääräysten seuranta ja asiakaspalvelua. Samassa yhteydessä tehtiin potilastietojärjestelmään merkittävä toiminnallinen päivitys sekä vaihdettiin palvelimia.

Talouden tasapainottaminen ja henkilökunnan työn tuottavuuden tehostaminen oli edelleen ollut keskeisellä sijalla toimintakaudella. Tavoitteisiin päästiin hyvin, sillä koko liikelaitoksen talousarvion mukainen toiminnallinen tulos (kate 3) ylitettiin 334 811 eurolla ja se parani 441 148 euroa vuoteen 2013 nähden. Helsingin maksama merimies-toimipisteen tappion tasaustuotto oli 20 677 euroa budjetoitua suurempi ja koko liikelaitoksen tilikauden tulos oli 360 878 euroa budjetoitua parempi. Vuoteen 2013 verrattuna koko liikelaitoksen tilikauden tulos parani 343 551 euroa. Tavoitteisiin päästiin tilatehokkuutta parantamalla, henkilökunnan optimaalisella resursoinnilla sekä työn tehostamisella. Lisäksi otettiin käyttöön alle 10 työntekijän yritysasiakkaita koskeva kiinteä yritys maksu.

2014 loppupuolella on valmistauduttu eArkiston tuomiin vaateisiin. EArkiston käyttöönotto on todennäköisimmin syksyllä 2015. Toiminnallisia menettelyohjeita täydennettiin vuoden aikana ja yhtenäinen laatujärjestelmän kuvaus valmistui loppuvuonna. Sap-Myyntireskontraliittymä jota valmisteltiin 2014 aikana otettiin käyttöön vuoden 2015 alusta.

Sähköisten sovellutusten kartoituksella valmisteltiin vuonna 2015 testattavaa virtuaalista vastaanottoa. Virtuaalisilla toiminnoilla pyritään lisäämään asiakastytyvyyttä sekä saavuttamaan taloudellisia säästöjä.

Työterveyshuoltoon itseensä sekä liikelaitosten toimintaan vaikuttavia laki-, asetus- ja organisatorisia muutoksia on vuonna 2014 ollut historiallisen paljon. Kuntalain mukanaan tuoma yhtiöittämisvelvoite sekä samaa aikaa vireillä olevat joko terveydenhuoltolain muutos tai kuntalain muutos työterveyshuollon jatkoajasta, ovat hämmentäneet kunnallisia toimijoita ristiriitaisella viestillään. Suuriin organisatorisiin muutoksiin ei ole ryhdytty epäselvässä lainsäädäntötilanteessa.

ALV:a koskeva tulkinta työterveyshuollon organisaatioon kohdistuvien tuotteiden sekä ryhmätuotteiden osalta on edelleen verohallinnossa mietittävänä ja Sote uudistuksen vaikutukset työterveyshuoltoon ovat auki.

Liikelaitos on keskittynyt epävakaassa tilanteessa vahvaan osaamiseen sekä laadukkaaseen ja tehokkaaseen asiakkuudenhoitoon. Asiakastytyväisyys on säilynyt 2014 erittäin hyvänä. Asiakkaamme arvostavat erityisesti liikelaitoksen ammattitaitoa, ystävällistä palvelua, hyvää resursointia sekä ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon panostamista. Olemme onnistuneet sitouttamaan hyvin olemassa olevat asiakkaamme sekä kasvattamaan asiakaskuntaamme 9% vuoden 2014 aikana. Sitoutunut kasvava asiakaskunta varmistaa tulevaisuuden toimintaedellytykset ja hyvän taloudellisen tuloksen.

Liikelaitoksen uudet omat nettisivut www.vantaantyoterveys.fi palvelevat nyt laajemmin asiakaskuntaamme ja helpottavat asiakkaan informointia, kontaktointia ja palvelua.

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vantaan Työterveys liikelaitos on kuntalain 10 a luvun mukaisesti syksyllä 2008 erillisellä päätöksellä perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Kaupungin organisaatiossa Vantaan Työterveys liikelaitos kuuluu konsernihallinnon ja asukaspalveluiden toimialaan.

Liikelaitoksella on johtokunta, jossa on kuusi jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Johtokunnassa tapahtui muutoksia kun Hannu Penttinen luopui tehtävästään ja hänen varajäsenensä Sauli Heinonen tuli hänen tilalleen lokakuussa 2014. Kari Hokkanen toimii Heinosen varajäsenenä.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnan jäsenet:

Varsinaiset jäsenet:

Helen Josefsson, puheenjohtaja
Sauli Heinonen, varapuheenjohtaja
Eila Hyttinen
Jussi Lempiäinen
Kirsi Mäkilaine
Hannu Kokko

Varajäsenet:

Mia Henriikka Salmivuo
Kari Hokkanen
Varpu Peltonen
Pekka Polkko
Sari Kuula
Lasse Hyytiäinen

Vantaan Työterveys liikelaitosta johtaa johtoryhmä. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu toimitusjohtaja, vastaava työterveyslääkäri, kolme palvelupäällikköä sekä talouspäällikkö. Johtoryhmän puheenjohtaja toimii liikelaitoksen toimitusjohtaja. Organisaation johtamista on uudistettu liikelaitoksen kasvun myötä. Aiemmin Tikkurilaa ja Myyrmäkeä on johtanut yksi palvelupäällikkö. 1.12.2014 tehtävä jaettiin kahdelle henkilölle. Johtoryhmä laajeni yhdellä uudella jäsenellä, kun uusi palvelupäällikkö Riitta Pimiä aloitti tehtävässään Tikkurilan palvelupäällikkönä. Meeri Kaakinen vastaa edelleen Myyrmäen palvelupäällikkyydestä.

2013 aikana käyttöön otettu ammattihenkilön kutsuminen johtoryhmän kokouksiin havaittiin hyväksi osallistavan johtamisen keinoksi ja toiminta on vakiintunut käytäntö osana johtamisjärjestelmää.

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman toimenpiteiden toteutuminen 2014

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 10 500€ (10 500 € vuonna 2013) ja korkoa kaupungin lainasta 2625€ (2 625 € vuonna 2013).

Liikevaihto oli 6,6 milj. euroa (5,9 milj. euroa vuonna 2013) ja muut tuet ja avustukset olivat 0,05 miljoonaa euroa (0,15 miljoonaa euroa vuonna 2013). Myynti ylitti talousarvion 4,1 %:lla.

Toimintakulut olivat 6 milj. euroa, mistä materiaaliostoja oli 0,07 milj. euroa ja palveluostoja oli 2,14 milj. euroa, henkilöstökuluja 3,3 milj. euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 0,5 milj. euroa.

Liikelaitos teki Vantaalla, Helsingissä, Espoossa ja Kauniaisissa voitollisen tuloksen. Tilikaudelta 2014 laskutetaan Helsingin kaupungilta yritystyöterveyshuollon yhdistymissopimuksen tappiontasausjärjestelyn mukaisesti tappiontasausa yhteensä 54 848 euroa. Laskutettava summa muodostuu tilikauden 2014 Helsingin merimies-toimipisteen tappiosta.

Talouden osalta toiminta tehostui vuoden 2014 aikana mm. työajan käytön tehostumisen myötä erityisesti Helsingin ja Espoon yksiköiden osalta. Liikevaihto lisääntyi mm. proaktiivisen asiakkuuden hoidon kautta.

Talousarvion toteutuminen

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset; korkokulut kunnalle 10 500 euroa (korko 7 %) ja korvaus peruspääomasta 2 625 euroa (korko 7 %). Saamiset kunnalta olivat vuoden 2014 lopussa 1,9 milj. euroa (1,6 milj. euroa vuonna 2013). Tilikauden 2014 oman kunnan ulkopuolisesta työstä maksetaan tuloveroa 0,021 milj. euroa voitollisen tuloksen takia. Pankkitilillä olevat varat olivat 0,09 milj. euroa (0,4 milj. euroa vuonna 2013) euroa.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen taseeseen aktivoitiin tilikaudella 1.1. - 31.12.2014 0,025 milj. eurolla e-reseptin käyttöön ottamisen vaatimia tietojärjestelmähankintoja. Investointivarausta purettiin tilikaudella 1.1.-31.12.2014 31 550,65 eurolla Pasilan toimipisteen kalustamisen investoinnin valmistuttua.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei Vantaan Työterveys liikelaitoksella ole.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2014 lopussa 68 henkilöä (68 vuonna 2013).

Henkilöstökulut olivat 3,3 milj. euroa (3,3 milj. euroa vuonna 2013).

Vuokralääkäreiden kustannukset olivat 1,12 milj. euroa. (0,97 milj. euroa vuonna 2013)

Henkilöstömenot alittivat budjetoidun 7 %:lla. Vuokratyövoiman käyttö lasketaan palveluostoiksi ja palvelumenot ylittivät 11 %:lla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo työterveysjohtaja. Tavoitteiden toteutumisesta ja taloudesta raportoidaan Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnalle ja pääkaupunkiseudun yritystyöterveyshuollon neuvottelukunnalle säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan Työterveys liikelaitoksen vakuutukset on hoidettu osana kaupungin vakuutuksia.

Työterveyshuoltotoimintaan on kohdistunut normaaleina pidettäviä potilasvalituksia. Palautteen antaja on kontaktoitu 1-3 päivän sisällä, ja palaute käsitelty asiakkaan sekä asianomaisten kanssa. Vantaan Työterveys

liikelaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2014 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Liikelaitoksen talouteen vaikuttavista riskeistä ja samalla mahdollisuuksista suurimmat liittyvät aiemmin mainittuihin laki- ja terveydenhuollon organisatorisiin muutoksiin.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen sisäisen valvonnan järjestäminen

Toiminnassa noudatettiin hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita (Hyvän johtamis- ja hallintotavan arvioinnin periaatteet, Vantaan kaupunginhallitus 19.7.2007). Vantaan kaupungin sisäinen tarkastus vastaa Vantaan Työterveys liikelaitoksen sisäisestä tarkastuksesta. Toimintaohjeistusten toteutumista johdetaan hyvällä esimiestyöllä. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla ja esimiestapaamisilla varmistetaan yhteinen käytäntö.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Kilpailutuksia ei ole järjestetty 2014 aikana. Erytyssojmusten laadinnassa ja tulkinnessa käytetään samoin kaupungin konsernihallinnon lakimiespalveluja.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Liikelaitoksen tulevaisuuteen vaikuttaa hyvin suuressa määrin tulevat mahdolliset toteutuvat tai toteutumattomat lainsäädäntöuudistukset sekä Sote ratkaisu.

Taloudellinen lama näkyy jonkin verran asiakasyritystemme henkilömäärän laskuna. Lamalla on kuitenkin kokonaisuudessaan todennäköisesti liikelaitoksen osalta taloudellisesti positiivinen vaikutus, sillä yritykset hakevat entistä tehokkaampaa ja taloudellisesti edullisempaa työterveyshuollon ratkaisua

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan työterveys liikelaitoksen tilikauden ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja/ varauksia on 433 101,44 euroa. Tilikaudella kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuun omaisuuteen kohdistuneet poistot 25 431,91 euroa.

Työterveysjohtajan esitys tilikauden 2014 tuloksen käsittelystä Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnalle on seuraava:

Vantaan työterveys liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 437 241,87 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.2.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	6 339	6 600	261
Liiketoiminnan muut tuotot	34	60	26
Henkilöstömenot	-3 568	-3 325	243
Materiaalit ja palvelut	-2 234	-2 417	-183
Muut kulut	-477	-447	30
Poistot	-36	-25	11
Liikelylijäämä (alijäämä)	58	446	388
Muut rahoitustuotot ja kulut	-12	-13	-1
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	36	25	-11
Tuloverot	-6	-21	-15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	76	437	361

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Varsinaisen toiminnan rahavirta	76	437	361
Rahoitustoiminnan rahavirta		-700	-700
Investointien rahavirta		-34	-34
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta		0	0
Rahavarojen muutos	76	-297	-373

5.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	6 599 568,68	5 906 080,86
Liiketoiminnan muut tuotot	60 246,44	157 833,71
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 72 901,00	- 62 091,63
Palvelujen ostot	- 2 343 089,59	- 2 064 941,11
	- 2 415 990,59	- 2 127 032,74
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 2 602 102,08	- 2 595 536,72
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 587 150,92	- 593 346,36
Muut henkilösivukulut	- 135 780,34	- 167 724,29
	- 3 325 033,34	- 3 356 607,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 25 431,92	- 18 420,67
Liiketoiminnan muut kulut	- 447 184,74	- 470 592,98
Liikelylijäämä (-alijäämä)	446 174,53	91 260,81
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	68,95	906,11
Kunnalle maksetut korkokulut	- 10 500,01	- 10 499,91
Korvaus peruspääomasta	- 2 624,99	- 2 626,05
Muut rahoituskulut	- 17,04	- 493,17
	13 073,09	- 12 713,02
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	433 101,44	78 547,79
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	- 6 118,74	18 420,67
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	31 550,65	0,00
Tuloverot	- 21 291,48	- 3 276,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	437 241,87	93 691,87

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %	35,3	9,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	35,3	9,5
Voitto, %	6,6	1,3

Vantaan Työterveys liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	446 174,53	91 260,81
Poistot ja arvonalentumiset	25 431,92	18 420,67
Rahoitustuotot ja -kulut	- 13 073,09	- 12 713,02
Tuloverot	- 21 291,48	- 3 276,59
	<u>437 241,88</u>	<u>93 691,87</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 33 977,51	- 40 269,75
Toiminnan ja investointien rahavirta	403 264,37	53 422,12
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	- 110 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 395 419,90	- 319 965,56
Saamisten muutos muilta	- 125 677,87	90 434,23
Korottomien velkojen muutos kunnalta	1 031,47	- 278,00
Korottomien velkojen muutos	- 70 167,88	482 355,08
Rahoituksen rahavirta	- 700 234,18	252 545,75
Rahavarojen muutos	- 296 969,81	305 967,87
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	93 291,28	390 261,09
Rahavarat 1.1.	<u>390 261,09</u>	<u>84 293,22</u>
	- 296 969,81	305 967,87
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	223 037	172 115
Investointien tulo-rahoitus, %	1 286,9	232,7
Lainanhoitokate	15,3	3,6
Kassan riittävyys, pv	5,4	23,7
Quick ratio	1,9	1,7
Current ratio	1,9	1,7

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	74 221,00	65 675,41
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 985,00	25 405,66
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	42 696,61	17 793,61
	49 681,61	43 199,27
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	24 539,39	0,00
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	0,00	22 476,14
	24 539,39	22 476,14
Vaihtuvat vastaavat	2 470 566,76	2 246 438,80
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	408 717,43	283 039,56
Saamiset kunnalta	1 935 263,82	1 573 138,15
Muut saamiset	33 294,23	0,00
	2 377 275,48	1 856 177,71
Rahat ja pankkisaamiset	93 291,28	390 261,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 544 787,76	2 312 114,21
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	879 748,64	552 506,77
Peruspääoma	37 500,00	37 500,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	405 006,77	421 314,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	437 241,87	93 691,87
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	234 711,75	260 143,66
Poistoero	31 524,40	25 405,66
Vapaaehtoiset varaukset	203 187,35	234 738,00
Vieras pääoma	1 430 327,37	1 499 463,78
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	150 000,00	150 000,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	1 191,66	2 780,38
Ostovelat	516 933,40	291 022,83
Korottomat velat kunnalta	1 215,47	184,00
Muut velat	112 879,75	110 459,49
Siirtovelat	648 107,09	945 017,08
	1 280 327,37	1 349 463,78
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 544 787,76	2 312 114,21

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuus, %	43,8	35,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	21,5	24,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	842,2	515,0
Lainakanta 31.12., 1000 €	150,0	150,0

5.2.4 Vantaan työterveys liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmanmukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2014	2013
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Myyntituotot kunnalta	2 364 006,69	2 314 884,73
Myyntituotot muilta	4 220 979,99	3 591 196,13
Muut tuet ja avustukset	74 828,44	157 833,71
Toimintatuotot yhteensä	6 659 815,12	6 063 914,57

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi			

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus	
1 000 €	Vuosina 2013 - 2017
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	40 812
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	31 849
Poikkeama, €	8 962
Poikkeama, %	28,14

Erittely poistoeron muutoksista		
	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	6 118,74	18 420,67
Poistoeron muutokset yhteensä	6 118,74	18 420,67

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Enn. maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	25 405,66	17 793,61	43 199,27
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	24 903,00	24 903,00
Tilikauden poisto	-18 420,66	0,00	-18 420,66
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 985,00	42 696,61	49 681,61
Aineelliset hyödykkeet			
	Muu kalusto	Enn. maksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	22 476,14	22 476,14
Lisäykset tilikauden aikana	9 074,51	0,00	9 074,51
Siirrot erien välillä	22 476,14	-22 476,14	0,00
Tilikauden poisto	-7 011,26	0,00	-7 011,26
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 539,39	0,00	24 539,39

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	37 500,00	37 500,00
Peruspääoma 31.12.	37 500,00	37 500,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	515 006,77	421 314,90
Ylijäämän siirto	-110 000,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	405 006,77	421 314,90
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	437 241,87	93 691,87
Oma pääoma yhteensä	879 748,64	552 506,77

Erittely poistoerosta		
	2014	2013
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	31 524,40	25 405,66
Poistoero yhteensä	31 524,40	25 405,66

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	626 815,61	645 000,70
Muut tilinpäätösjaksotukset	21 291,48	300 016,38
Siirtovelat yhteensä	648 107,09	945 017,08

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2014	2013
Virka- ja työsuhteisia	68	68
Yhteensä	68	68

5.2.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

5. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä**Vantaan Työterveys liikelaitoksen johtokunnan ja työterveysjohtajan allekirjoitukset**

Vantaalla

Helen Josefsson
Puheenjohtaja

Sauli Heinonen
Varapuheenjohtaja

Eila Hyttinen

Jussi Lempiäinen

Kirsi Mäkilaine

Hannu Kokko

Anne-Marie Hovi
työterveysjohtaja, toimitusjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla ____ 2015

BDO Audiator Oy
JHTT –yhteisöUlla-Majja Tuomela
JHTT, KHT

5.3 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätös

5.3.1 Toimintakertomus

Suun terveydenhuollon liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, jonka toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämistä vastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos toimii asiantuntijana suun terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa yhteistyössä eri viranomaisten ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Suun terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudumme tutkittuun tietoon ja keskitymme asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan ja talouden tasapaino oli keskeisin tavoite toimintakaudella.

Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä pysyi voimakkaana 2014, varsinkin kiireettömään hoitoon hakeutuminen kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden aikana annettiin palveluja 70 114 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 1,5 %.

Suun terveydenhuollossa toteutui 144 238 hammaslääkärikäyntiä, vähennystä edelliseen vuoteen 1,2 %. Suuhygienistikäyntejä toteutui 42 404 kpl (vähennystä 4,2 %), hammashoitajakäyntejä toteutui 10 787 kpl (lisäystä 12,4 %). Hammashoitajakäynnit lisääntyivät, koska tavoitteen mukaisesti itsenäistä työtä tekeville hammashoitajille siirrettiin osa lasten tarkastuksista. Suuhygienisteiltä vastaavasti siirtyi pois osa alle kouluikäisten tarkastuksista ja tilalle tuli aikuispotilaita, joille varataan pidempi hoitoaika. Oikomispotilaiden lukumäärä oli 6 352, lisäystä edelliseen vuoteen 2,2 %.

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäynnit vähenivät 2 % edelliseen vuoteen verrattuna (2014 21 012 ea-käyntiä, 2013 21 444). Lasten ja nuorten ensiapukäynnit vähenivät 0,6 % ja aikuisten ensiapukäynnit vähenivät 2,3 %. Pääkaupunkiseudun (PKS) virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen ja PKS Suun erikoishoidon yksikön käyttö oli väestösuhdetta alhaisempaa. Vantaalaisten käyntimäärä PKS-päivystyksessä nousi 5,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. PKS-SEHYK:in käyntimäärä nousi 9,5 %, vaikka lähetneiden määrä väheni 9,5 %.

Peruuttamattomat poisjäännit vähenivät 2,3 %. Lasten ja nuorten poisjäännit vähenivät 6,4 %, mutta aikuisten poisjäännit lisääntyivät 3,5 %. Peruuttamattomien poisjääntien kliinisten tuntien määrä väheni 2,3 % vuoteen 2013 verrattuna (2014 5746 h ja 2013 5881 h).

Hampaiden reikiintymisindeksin d+D mukaan 5-vuotiaiden hammasterveys oli 0,4, 12-vuotiaiden hammasterveys oli 0,5 ja 15-vuotiaiden hammasterveys oli 1,0. Vain viisivuotiaiden hammasterveys on parantunut edellisvuoteen nähden. Koko väestön hammasterveys on pysynyt lähes samana neljän vuoden aikana non-kumulatiivisen D+d tilaston mukaan. Kuitenkin 18-25-vuotiaiden hampaiden reikiintyminen on huolestuttavalla tasolla.

Hoitotakuussa pysyttiin hyvin. Kiireettömään tutkimukseen odottavien asiakkaiden määrä oli 4221 ja odotusaika 3kk2vk 31.12.2014. Palvelut tuotettiin omana toimintana. Vuokratyövoiman käyttö oli hyvin vähäistä, vähennystä edelliseen vuoteen oli lähes viiden työparin verran.

Sosiaali- ja terveystoimen asiakastytyväisyyskyselyssä suun terveydenhuollon asiakkaiden antamien kouluarvosanojen keskiarvo oli vahva kiitettävä eli 9,36 (2012 9,24). Parhaiten toteutui asiallinen kohtelu, 92 % oli asiaa koskeneen väitteen kanssa täysin samaa mieltä.

Kanteluiden ja asiakaspalautteiden määrä pysyi aikaisempien vuosien tasolla. Kanteluita tehtiin suun terveydenhuollosta neljä. Kaupungin sähköisen palautejärjestelmän kautta tuli yhteensä 85 asiakaspalautetta, joista positiivisia oli 24. Kaikista palautteista 33 koski ajanvarauspalvelua ja niissä oli yksi positiivinen palaute.

Potilasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien HaiPro-raportointijärjestelmään otettiin käyttöön koko sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla uhka- tai väkivaltatilanteiden ilmoittamiseen työturvallisuusosio.

Alle 18-vuotiaiden suun terveyden edistämisen toimintamalli ja aikuisten suun terveydenhoidon suositus päivitettiin. Ensimmäistä lasta odottavien perheiden suun terveydentilan arviointi ja neuvonta -käyntien toimintaprosessia tehostettiin, jotta osallistumista saataisiin lisättyä. Lasten suupeiili-projekti jatkoi toimintaa ja osallistui moniin tapahtumiin, kuten terveystilaisuudet, koulujen hyvinvointiviikot ja armeijan kutsunnat. Lasten osalta toimintaa on kehitetty säännöllisessä yhteistyössä äitiys- ja lastenneuvolan sekä kouluterveydenhuollon ja sivistystoimen kanssa. Koululaisten hoidossa Vantaa-mallia käytettiin viidessä eri koulussa. Vantaa-mallia aikuisten hoidossa kokeiltiin Hakunilan hammashoitolassa keväällä 2014.

InnoLa-laaturaportointipöytäkirjassa tiimisarjan voittajaksi valittiin ”Leppäkorven koulun suun terveystapahtuma”, jonka ovat kehittäneet yhdessä Leppäkorven koulu ja Leppäkorven hammashoitola. Mallissa tarjotaan oppilaille uusia tapoja oppia ja oivaltaa sekä lisätään samalla eri-ikäisten oppilaiden välistä yhteistyötä. Kokeilun jälkeen toiminta on viety pysyväksi käytännöksi.

Päihdekuntoutujien suun terveyden edistämishanke sai valmiiksi uuden toimintamallin, jota päätettiin kehittää edelleen ja jalkauttaa vastaavanlaisiin toimintayksiköihin. Ikääntyneiden suun terveyttä kehitettiin yhteistyössä vanhus- ja vammaispalveluiden kanssa, sekä laitos- että kotihoidon osalta.

Oikomishoitoa annettiin Leinikkien, Myyrmäen ja Länsimäen hammashoitoloissa. Erikoishammaslääkärikäynnit vähenivät osa-aikaisuusvuoksi, mutta näitä pyrittiin tasoittamaan hammaslääkärioikojen sekä etenkin suuhygienistien ja hammashoitajien käyntejä lisäämällä. Yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa, Leinikkien oli oikomishoidon erikoistumiskoulutuksen kuntaharjoittelussa kaksi erikoistuvaa hammaslääkäriä, toinen alkuvuodesta ja toinen syksyllä. Myyrmäessä toimiva hammaslaboratorio teki tarvittavat oikomiskojeet, mutta niitä hankittiin myös yksityisiltä hammasteknikoilta.

Anestesiapalveluja myytiin Keravan, Sipoon, Nurmijärven, Tuusulan ja Inkoon kunnille. Keskitetty ajanvaraus muutti yhteisiin tiloihin Asematielle kesällä 2014. Kivimäen hammashoitolan remontti ja koneuusinnat sekä Korson keskustan hammashoitolan välttämätön peruskorjaus toteutettiin kesän aikana.

Vuonna 2014 välinehuoltotoiminta alitti talousarvionsa, henkilövaihdoksia ei tapahtunut ja sairauspoissaolojen määrä väheni. Välinehuolto myi palveluita terveystoimille. Keskitetyn välinehuoltotoiminnan steriloitavien välineiden määrästä noin 75% oli suun terveydenhuollon välineitä ja loput terveystoimien välineitä.

Länsi-Vantaa ja Pohjois-Vantaa yhdistettiin yhden ylihammaslääkäriin alueelliseksi vastuualueeksi.

Tunnusluvut

Suun terveydenhuollon liikelaitos	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
suun terveydenhuollon asiakkaat	65 639	65 759	68 059	69 134	67 821	69 068	70 114
tutkitut	38 745	35 104	36 708	39 741	37 404	41 638	37 790
käynnit yhteensä	188 927	184 638	186 149	194 002	193 983	195 17	193 485
kliiniset tunnit (kaikki suorittajat ¹)	109 343	105 149	114 059	125 960	125 787	130 495	129 537
käynnit hammaslääkärillä	144 047	139 678	137 426	138 942	144 147	146 032	144 238
käynnit suuhygienistilla	39 274	39 431	46 390	48 183	46 001	44 269	42 404
käynnit hammashoitajalla	4 750	5 074	5 743	6 613	7 265	9 601	10 787
peruuttamattomat poisjäännit	11 829	11 498	12 034	11 986	9 619	9 752	9 526
peruuttamattomien poisjääntien kliiniset tunnit	6 793	6 661	7 279	7 329	5 870	5 881	5 746
kiireettömän hoidon jonossa	6 132	6 994	6 561	4 182	3 689	3 951	4 221
jonotusaika (joulukuun lopun poikkileikkaustieto)	yli 8 kk	6,5kk	5kk 3vk	5kk 4vk	4kk 1vk	4kk 0vk	3kk 2vk
hammaslääkärissä käyneiden aikuisten osuus väestöstä (peittävyys)	34,09	33,65	34,44	27,72	26,16	25,7	25,8
hammaslääkärissäkäynti/ potilas (toistuvuus)	2,19	2,12	2,02	2,01	2,71	2,7	2,6
Kelan korvaama yksityinen hammashoito							
asiakkaat/ lkm	40 387	40 612	39 661	40 614	41 548	41 906	41 454
hammashoitokorvausta saaneet, osuus Vantaan väestöstä %	20,7	20,5	19,8	20	20,2	20,1	19,9
Suun terveydenhuollon kustannukset							
kokonaiskustannukset (1000 €)	17 584	17 645	17 501	20 571	21 818	22 176	22 273
euroa/ tutkittu	454	503	477	518	583	533	589
Asiakasmaksutulot (1 000 €)	3 729	4 096	4 871	5 174	5 318	5 246	5 389

¹ Suorittaja: erikoishammaslääkäri, hammaslääkäri, suuhygienisti

Liikelaitoksen talous, investoinnit ja rahoitus

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 68 210 euroa ja korkoa kaupungin lainasta 159 158 euroa.

Liikevaihto oli 21,5 milj. euroa (21,1 milj. euroa vuonna 2013), kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 1,7% mikä johtuu asiakasmaksutuottojen ja ulkoisten palveluiden myyntituottojen kasvusta. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 681 145 euroa (1,1 milj. euroa vuonna 2013).

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset potilastulot olivat 5,4 milj. euroa (5,2 milj. euroa vuonna 2013) ja palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 15,4 milj. euroa (15,4 milj. euroa vuonna 2013) muutos -0,3% johtuu suoritettujen toimenpiteiden määrän laskusta verrattuna edelliseen vuoteen. Painotettujen toimenpiteiden määrä vuonna 2014 oli 405 912 kappaletta, joka alitti palvelusopimuksen määrän 411 110 kappaletta -1,3%:lla. Muutos selittyy tuotannon kulurakenteen muutoksella (ulkopuolisen työvoiman käytön minimoimisella).

Operatiiviset kulut olivat 22,3 milj. euroa (vuonna 2013 22,2 milj.euroa), josta materiaali- ja palveluostoja oli 5.205.773,62 euroa (vuonna 2013 5.206.055,03 euroa), henkilöstökuluja 15.348.795,99 euroa (vuonna 2013 15.368.666,88 euroa). Liiketoiminnan muut kulut olivat vuonna 2014 1.575.830,59 euroa (vuonna 2013 1.479.075,01 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen suunnitelman mukaiset poistot olivat 141 601,55 euroa (vuonna 2013 122 209,34 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2014 olivat 128 957,76 euroa (vuonna 2013 59 433,98 euroa).

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset: korkokulut kunnalle 159 158,00 euroa (korko 7,00 %) ja korvaus peruspääomasta 68 210,0 euroa. Yhdystilillä olevat rahat (=saamiset kunnalta) olivat vuoden 2014 lopussa 3 357 892,01 euroa (vuonna 2013 4 460 756,69 euroa). Liikelaitoksen pankkisaamiset vuoden 2014 lopulla olivat 839 969,15 euroa (vuonna 2013 700 187,15 euroa).

Liikelaitoksen tulos oli 265 061,96 euroa alijäämäinen (vuonna 2013 alijäämä oli 238 930,55 euroa) johtuen siitä, että kaikkia kulueria säästö- ja tehostamistoimenpiteistä huolimatta ei pystytty kattamaan täysimääräisinä.

Toiminta vuonna 2014

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos on kuntalain 10 a luvun mukaisesti 1.6.2010 perustettu kunnallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtävään alueensa toiminnan tulokellisuudesta. Johtokunta kokoontui vuoden 2014 aikana kahdeksan kertaa.

Liikelaitoksen johtokunta kaudella 2013 - 2016

Varsinaiset jäsenet:

Eija Grönfors pj.

Seija Puha vpj.

Kari Nyman

Timo Nyysönen

Jussi Suoverinaho

Eve Rämö

Varajäsenet:

Hilkka Pokki

Raija Virta

Miika Huttunen

Markus Vällilä

Markku Naumanen

Sirpa Mikonranta

Kaupungin organisaatiossa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos kuuluu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Liikelaitosta johtaa suun terveydenhuollon johtaja, joka toimii liikelaitoksen toimitusjohtajana. Toiminta organisoitiin 1.1.2014 alkaen kolmeen tulosityksikköön: suun terveydenhuollon vastaanottopalvelut (keskitetyt palvelut), kiireetön vastaanotto toiminta sekä terveyden edistäminen ja oikomishoito, joita johtavat ylihammaslääkärit. Toimipisteitä on 33 sekä kaksi liikkuvaa yksikköä.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2014 lopussa 311 henkilöä (311 vuonna 2013), joista määräaikaisia oli 37 (38 vuonna 2013). Henkilöstökulut olivat 15,3 milj. euroa (15,4 milj. euroa vuonna 2013).

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toiminnassa noudatetaan hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita. Toimintaohjeistusta on kehitetty ohjaamaan sisäistä valvontaa tulosityksikoissa esimiestyön kautta. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla

taataan yhteinen käytäntö. Suun terveydenhuollon ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä esimiesten järjestelmällisellä koulutuksella taataan yhteinen näkemys.

Liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo toimitusjohtaja. Tavoitteiden toteutumisesta ja taloudesta raportoidaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä. Vantaan kaupungille raportointi tapahtuu kolmannesvuosittain.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen vakuutukset on hoidettu osana kaupungin vakuutuksia ja ne kilpailutettiin vuonna 2013. Tämä varmistaa kattavan vakuutus- turvan ja ajantasaisuuden.

Suun terveydenhuollon toimintaan on kohdistunut normaaleina pidettäviä potilasvalituksia. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2014 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia. Omaisuuden luovutuksia ei suun terveydenhuollon liikelaitoksella ole.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Erityissopimusten laadinnassa ja tulkinnessa käytetään mm. kaupungin sosiaali- ja terveystoimen hankintayksikön erityisasiantuntija- ja lakimiespalveluja.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 265 061,96 euroa siirretään taseen oman pääoman eräksi. Alijäämää ei pystytä kattamaan aikaisempien vuosien ylijäämällä, joten alijäämä siirtyy omaa pääomaa alentavaksi.

Liikelaitoksen peruspääoman alijäämä tulee kattaa seuraavien vuosien aikana vallitsevan normiston mukaisesti. Liikelaitoksen johtokunta on käsitellyt suunnitelman, miten alijäämä tullaan kattamaan seuraavien vuosien kuluessa. Suunnitelma sisältää toiminnan volyymin muutoksia sekä kustannussäästöjä.

Suunnitelman keskeiset osat ovat PKS-SEHYK-käytön kustannusten hillitseminen järjestämällä erikoishammashoitoa osittain omana toimintana ja tarkentamalla PKS-SEHYK lähetekäytäntöä. Suun terveydenhuollon toimitilojen käyttöä tehostetaan keskittämällä toimintoja ja luopumalla asiakastoimintaan liittymättömistä tiloista. Materiaalihankintoja keskitetään ja tehostetaan ajantasaista seurantaa. Perustoimintoja tehostetaan työnjakoa edelleen kehittämällä ja potilastyöhön käytettävää aikaa lisäämällä tavoitteena painotettujen toimenpiteiden määrällinen kasvu suorittajatasolla.

Suunnitelman eri osista arvioidaan syntyvän säästöjä ja tuottoja vuositason luvuiksi muutettuna seuraavasti: PKS-SEHYK 175 000 €, toimitilat 85 000 €, materiaalivirrat 100 000 €, perustoiminnot 170 000 €.

5.3.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	21 223	21 457	234
Liiketoiminnan muut tuotot	629	681	52
Materiaalit ja palvelut	-4 919	-5 206	-287
Henkilöstökulut	-15 053	-15 349	-296
Poistot ja arvonalentumiset	-136	-142	-6
Liiketoiminnan muut kulut	-1 469	-1 576	-107
Liikelylijäämä (-alijäämä)	275	-135	-410
Muut rahoitustuotot	0	10	10
Kunnalle maksetut korkokulut	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	-68	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-227	-217	10
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos	0	87	87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	48	-265	-313

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	8	-339	-347
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	479	479
Rahavarojen muutos	8	140	132

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1 000 €	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Irtain omaisuus	-177	-129	48

5.3.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	21 456 644,23	21 102 584,78
Liiketoiminnan muut tuotot	681 145,48	1 055 672,81
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 209 952,60	- 1 100 830,01
Palvelujen ostot	- 3 995 821,02	- 4 105 225,02
	- 5 205 773,62	- 5 206 055,03
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 11 980 584,15	- 11 918 945,79
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 2 699 441,30	- 2 713 697,80
Muut henkilösivukulut	- 668 770,54	- 736 023,29
	- 15 348 795,99	- 15 368 666,88
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 141 601,55	- 122 209,34
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 575 830,59	- 1 479 075,01
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 134 212,04	- 17 748,67
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 615,14	6 357,58
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159 158,00	- 159 158,04
Korvaus peruspääomasta	- 68 210,00	- 68 210,04
Muut rahoituskulut	- 97,06	- 171,38
	- 217 849,92	- 221 181,88
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	- 352 061,96	- 238 930,55
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	87 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 265 061,96	- 238 930,55
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,2	-0,3
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-4,2	-0,3
Voitto, %	-1,6	-1,1

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 134 212,04	- 17 748,67
Poistot ja arvonalentumiset	141 601,55	122 209,34
Rahoitustuotot ja -kulut	- 217 849,92	- 221 181,88
	- 210 460,41	- 116 721,21
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 128 957,76	- 59 433,98
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 339 418,17	- 176 155,19
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	- 38 996,14	- 44 179,54
Saamisten muutos kunnalta	547 176,08	- 19 247,53
Saamisten muutos muilta	- 62 008,91	- 38 081,41
Korottomien velkojen muutos kunnalta	508,08	474,24
Korottomien velkojen muutos muilta	32 521,06	- 164 552,47
Rahoituksen rahavirta	479 200,17	- 265 586,71
Rahavarojen muutos	139 782,00	- 441 741,90
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	839 969,15	700 187,15
Rahavarat 1.1.	700 187,15	1 141 929,05
	139 782,00	- 441 741,90
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	789 936	1 129 354
Investointien tulo-rahoitus, %	-163,2	-196,4
Lainanhoitokate	-0,3	0,3
Kassan riittävyys, pv	13,6	11,4
Quick ratio	1,8	1,9
Current ratio	1,8	1,9

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	200 128,69	212 772,48
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	200 128,69	212 772,48
	200 128,69	212 772,48
Vaihtuvat vastaavat	6 450 064,17	6 795 449,34
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	797 864,69	702 125,86
Saamiset kunnalta	4 812 222,33	5 359 398,41
Muut saamiset	8,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	33 737,92
	5 610 095,02	6 095 262,19
Rahat ja pankkisaamiset	839 969,15	700 187,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 650 192,86	7 008 221,82
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	716 384,24	981 446,20
Peruspääoma	974 435,00	974 435,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	7 011,20	245 941,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 265 061,96	- 238 930,55
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	87 000,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	87 000,00
Toimeksiantojen pääomat	61 076,40	100 072,54
Lahjoitusrahastojen pääomat	61 076,40	100 072,54
Vieras pääoma	5 872 732,22	5 839 703,08
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	2 273 680,16	2 273 680,16
Lyhytaikainen		
Ostovelat	243 465,26	393 391,76
Korottomat velat kunnalta	1 931,87	1 423,79
Muut velat	645 613,11	634 521,78
Siirtovelat	2 708 041,82	2 536 685,59
	3 599 052,06	3 566 022,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 650 192,86	7 008 221,82

Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus, %	10,8	15,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	26,5	26,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-258,1	7,0
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 273,7	2 273,7

5.3.4 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2014	2013
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Korvaukset valtiolta	113 582,85	105 956,44
Myyntituotot kunnilta ja kuntayhtymiltä	98 315,02	56 144,00
Myyntituotot muilta	5 399 970,44	5 253 206,17
Opetuspalvelumaksut	6 728,80	4 787,82
Palvelusopimukseen perustuvat tuotot	15 838 047,12	15 682 490,35
Liiketoiminnan muut tuotot (sis. valtionosuudet)	681 145,48	1 055 672,81
Toimintatuotot yhteensä	22 137 789,71	22 158 257,59

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaan hankitut
Aineelliset hyödykkeet			
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta

Suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuus

Vuosina 2013 - 2017

Suunnitelman mukaiset poistot keskimäärin	89 162
Poistonalaisten investointien omahankintameno keskimäärin	82 678
Poikkeama, €	6 484
Poikkeama, %	7,84

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	212 772,48	212 772,48
Lisäykset tilikauden aikana	128 957,76	128 957,76
Tilikauden poisto	-141 601,55	-141 601,55
Poistamaton hankintameno 31.12.	200 128,69	200 128,69

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Muut siirtosaamiset	0,00	33 737,92
Siirtosaamiset yhteensä	0,00	33 737,92

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	974 435,00	974 435,00
Peruspääoma 31.12.	974 435,00	974 435,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	7 011,20	245 941,75
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 011,20	245 941,75
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-265 061,96	-238 930,55
Oma pääoma yhteensä	716 384,24	981 446,20

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 674 989,70	2 516 518,38
Muut tilinpäätösjaksoitukset	33 052,12	20 167,21
Siirtovelat yhteensä	2 708 041,82	2 536 685,59

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingvastuut		
	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	127 572,50	70 624,99
Myöhemmin maksettavat	385 690,33	443 458,00
Leasingvastuut yhteensä	513 262,83	514 082,99

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2014	2013
Virka- ja työsuhteisista	274	273
Määräaikaisia	37	38
Yhteensä	311	311

5.3.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

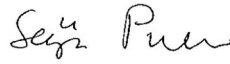
13

1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen 2014 allekirjoitukset

Eija Grönfors
johtokunnan puheenjohtaja

Seija Puhja
johtokunnan jäsen, vara pj.

Kari Nyman
johtokunnan jäsen

Tarmo Nyyssölä
johtokunnan jäsen

Jussi Suoverinaho
johtokunnan jäsen

Eve Rämö
johtokunnan jäsen

Pirjo Rissa
suun terveydenhuollon johtaja vs., tj.

Vantaalla 25.2.2015

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ ____ 2015

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHTT, KHT

5.4 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot							
Myyntituotot, ulkoiset	38,90	28,37					67,27
Myyntituotot, sisäiset	11,31	28,11		-11,31	-28,11		0,00
Maksutuotot, ulkoiset	72,46	6,10	0,00				78,56
Maksutuotot, sisäiset	0,61	0,04	0,05	-0,61	-0,04	-0,05	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	40,65	1,94	0,04				42,63
Tuet ja avustukset, sisäiset	0,04			-0,04			0,00
Muut toimintatuotot, ulkoiset	60,32	0,26	0,07				60,65
Muut toimintatuotot, sisäiset	111,15	0,00	0,41	-111,15	0,00	-0,41	0,00
Valmistus omaan käyttöön	134,28		3,06				137,34
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-436,97	-43,09	-0,18				-480,23
Palvelujen ostot, ulkoiset	-690,77	-7,44	-4,69				-702,90
Palvelujen ostot, sisäiset	-34,38	-1,99	0,00	34,38	1,99	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk	-49,61	-2,69	-0,03				-52,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis	-0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-110,02	0,00	-0,12				-110,14
Avustukset, sisäiset	-0,02			0,02			0,00
Muut toimintakulut, ulkoiset	-44,34	-2,94	-0,01				-47,28
Muut toimintakulut, sisäiset	-112,01	-3,28	-0,01	112,01	3,28	0,01	0,00
Toimintakate	-1 008,40	3,38	-1,42	23,31	-22,88	-0,44	-1 006,44
Verotulot	923,46						923,46
Valtionosuudet	140,23						140,23
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot, ulkoiset	13,09		1,68				14,77
Korkotuotot, sisäiset	0,17	0,00		-0,17			0,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	21,82	0,01	0,02				21,85
Muut rahoitustuotot, sisäiset	0,07	0,00		-0,07			0,00
Korkokulut, ulkoiset	-8,89	0,00					-8,89
Korkokulut, sisäiset	0,00	-0,17		0,00	0,17		0,00
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-4,98	0,00	-0,10				-5,08
Muut rahoituskulut, sisäiset	0,00	-0,07			0,07		0,00
Vuosikate	76,56	3,15	0,19	23,07	-22,64	-0,44	79,90
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-75,82	-1,77	-0,24				-77,83
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset tuotot							
Tilikauden tulos	0,75	1,38	-0,06	23,07	-22,64	-0,44	2,07
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-1,06	0,06				-1,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,75	0,32	0,00	23,07	-22,64	-0,44	1,07

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Rahoitus- laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	76,56	3,15	0,19	-23,07	22,64	0,44	79,90
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-35,94	-0,15					-36,10
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-153,56	-2,35	-3,07				-158,97
Rahoitusosuudet investointeihin	5,59	0,13					5,72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	41,14	0,20					41,34
Toiminnan ja investointien rahavirta	-66,20	0,98	-2,88	-23,07	22,64	0,44	-68,10
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-0,13		-9,78				-9,91
Antolainasaamisten vähennykset			0,73				0,73
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	204,00						204,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-103,85						-103,85
Lyhytaikaisten lainojen muutos	20,95						20,95
Oman pääoman muutokset	-21,59		24,00				2,41
Ylijäämän palautus kunnalle	0,11	-0,11					0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-0,01	-0,04					-0,05
Vaihto-omaisuuden muutos	-22,18						-22,18
Saamisten muutos	-9,48	-0,96	-15,66	0,16	0,58	12,75	-12,60
Korottomien velkojen muutos	21,40	0,57	0,03	-13,49	0,00	0,00	8,51
Rahoituksen rahavirta	89,23	-0,55	-0,68	-13,33	0,58	12,75	88,00
Rahavarojen muutos	23,02	0,43	-3,55	-36,40	23,21	13,19	19,90

5.5 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.5.1 Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätös-laskelmat

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	771,05	719,00
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 3,64	- 1,66
Liiketoiminnan muut kulut	- 120 000,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 119 232,59	717,34
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 666 971,33	1 685 207,14
Muut rahoitustuotot	19 303,75	10 200,00
Muut rahoituskulut	- 0,73	0,00
	1 686 274,35	1 695 407,14
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	1 567 041,76	1 696 124,48
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 567 041,76	- 1 696 124,48
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 119 232,59	717,34
Rahoitustuotot ja -kulut	1 686 274,35	1 695 407,14
Toiminnan rahavirta	1 567 041,76	1 696 124,48
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	- 9 780 111,66	- 1 020 000,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta	726 253,77	1 038 495,36
Oman pääoman muutokset	20 000 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 12 684 787,72	- 1 802 101,83
Saamisten muutos muilta	- 3 840,87	122 065,41
Korottomien velkojen muutos muilta	120 000,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	- 1 622 486,48	- 1 661 541,06
Rahavarojen muutos	- 55 444,72	34 583,42
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	69 303,43	124 748,15
Rahavarat 1.1.	124 748,15	90 164,73
	- 55 444,72	34 583,42

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	56 970 294,66	47 916 436,77
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	56 970 294,66	47 916 436,77
Vaihtuvat vastaavat	30 919 227,58	18 286 043,71
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	30 511 171,41	17 826 383,69
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	202 757,64	202 757,64
Siirtosaamiset	135 995,10	132 154,23
Rahat ja pankkisaamiset	69 303,43	124 748,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	87 889 522,24	66 202 480,48
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	87 769 522,24	66 202 480,48
Muut omat rahastot	87 769 522,24	66 202 480,48
Vieras pääoma	120 000,00	0,00
Siirtovelat	120 000,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	87 889 522,24	66 202 480,48

5.5.2 Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	0,00	1 320,00
Valmistus omaan käyttöön	3 057 199,10	2 004 029,00
Liiketoiminnan muut tuotot	103 687,62	3 848,13
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 11 526,74	- 9 343,35
Palvelujen ostot	- 3 380 066,00	- 2 250 792,52
	- 3 391 592,74	- 2 260 135,87
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 140 485,27	- 727 966,73
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 47 892,47	- 167 021,37
Muut henkilösivukulut	8 894,09	41 165,20
	- 179 483,65	- 936 153,30
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 244 331,70	- 78 744,09
Liiketoiminnan muut kulut	- 19 727,59	- 22 420,91
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	- 674 248,96	- 1 288 257,04
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	674 248,96	1 288 257,04
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	- 674 248,96	- 1 288 257,04
Poistot ja arvonalentumiset	244 331,70	78 744,09
	- 429 917,26	- 1 209 512,95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 3 065 199,10	- 1 996 029,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 3 495 116,36	- 3 205 541,95
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	4 000 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	2 644 767,23	4 159 178,83
Saamisten muutos muilta	- 3 076 438,02	625,75
Korottomien velkojen muutos kunnalta	- 52,70	52,70
Korottomien velkojen muutos muilta	- 73 160,15	- 954 315,33
Rahoituksen rahavirta	3 495 116,36	3 205 541,95
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	13 017 252,68	10 196 385,28
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 819 313,63	1 102 417,23
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	1 904 029,00
	5 819 313,63	3 006 446,23
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 197 939,05	7 189 939,05
Vaihtuvat vastaavat	10 354 765,22	9 923 094,43
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 278 327,20	9 923 094,43
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	3 001 276,39	0,00
Siirtosaamiset	75 161,63	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 372 017,90	20 119 479,71
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	23 238 247,67	19 912 496,63
Muut omat rahastot	23 238 247,67	19 912 496,63
Vieras pääoma	133 770,23	206 983,08
Lyhytaikainen		
Ostovelat	79 311,57	38 603,53
Korottomat velat kunnalta	0,00	52,70
Muut velat	18 940,56	39 186,51
Siirtovelat	35 518,10	129 140,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 372 017,90	20 119 479,71

5.5.3 Sosiaalisen luototuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liiketoiminnan muut tuotot	249,53	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 1 885,06	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 506,97	13 394,14
Muut rahoitustuotot	1 454,21	
Muut rahoituskulut	- 101 201,93	- 13 542,40
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	- 84 876,28	- 148,26
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	84 876,28	148,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00
Sosiaalisen luototuksen rahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 1 635,53	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	- 83 240,75	- 148,26
Toiminnan rahavirta	- 84 876,28	- 148,26
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 65 916,84	87 531,03
Saamisten muutos muilta	175 954,82	- 98 798,43
Rahoituksen rahavirta	110 037,98	- 11 267,40
Rahavarojen muutos	25 161,70	- 11 415,66
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	31 173,85	6 012,15
Rahavarat 1.1.	6 012,15	17 427,81
	25 161,70	- 11 415,66
Sosiaalisen luototuksen rahaston tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	1 870 143,92	1 955 020,20
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	548 893,26	730 061,72
Saamiset kunnalta	801 643,71	735 726,87
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	113 750,43	96 967,66
Lainasaamiset	374 682,67	386 251,80
Rahat ja pankkisaamiset	31 173,85	6 012,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 870 143,92	1 955 020,20
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 870 143,92	1 955 020,20
Muut omat rahastot	1 870 143,92	1 955 020,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 870 143,92	1 955 020,20

5.5.4 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Liikevaihto	45 000,00	45 000,00
Liiketoiminnan muut tuotot	415 558,00	421 247,76
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 19 385,61	- 12 780,40
Palvelujen ostot	- 1 308 529,87	- 1 099 572,62
	- 1 327 915,48	- 1 112 353,02
Liiketoiminnan muut kulut	2 154,96	1 172,68
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	- 865 202,52	- 644 932,58
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	865 202,52	644 932,58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2014	1.1. - 31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-) alijäämä)	- 865 202,52	- 644 932,58
Toiminnan rahavirta	- 865 202,52	- 644 932,58
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	878 796,35	640 818,28
Korottomien velkojen muutos muilta	- 13 593,83	4 114,30
Rahoituksen rahavirta	865 202,52	644 932,58
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Vahinkorahaston tase	31.12.2014	31.12.2013
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	8 390 198,68	9 268 995,03
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	8 390 198,68	9 268 995,03
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 390 198,68	9 268 995,03
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	8 382 668,91	9 247 871,43
Muut omat rahastot	8 382 668,91	9 247 871,43
Vieras pääoma	7 529,77	21 123,60
Lyhytaikainen		
Ostovelat	7 529,77	21 123,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 390 198,68	9 268 995,03

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitokirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 § säännöksiä siten, että kirjanpitokirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien ja niin, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. EU-hankkeiden kirjanpitoaineisto, joissa alkuperäisiä tositteita, säilytetään Kuntaliiton suosituksen mukaisesti 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä lukien. Ministeriö on pidentänyt ohjelmakaudelle 2000-2006 antamia säilytysaikaohjeitaan 31.12.2015 saakka. Lisäksi on huomioitava jatkoajalla toteuttavien hankkeiden tiliasiakirjojen säilytysajat.

Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä
Päiväkirja	CD-R levy
Pääkirja	CD-R levy
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	CD-R levy
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	CD-R levy
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	CD-R levy
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	CD-R levy
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	CD-R levy
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	CD-R levy
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	CD-R levy
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	CD-R levy
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	CD-R levy
Tilin 254900 Ostovelat muille	CD-R levy
Tositelajit ja numerosarjat 2014	CD-R levy
Tililuettelo vuodelta 2014	CD-R levy
Varastokirjanpidot	
Materiaaliyksikkö	CD-R levy
Varikko	atk-tuloste
Vantaan työkeskuksen työainevarasto	manuaalisena
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	paperitulosteina

Muilta osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2014

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
01	A0	13802001 - 13802999	Palvelukassa	Varia, Tennistie
03	A2	13804001 - 13804999	Palvelukassa	Myyrmäen yht.palv.piste
04	A3	13806001 - 13806999	Palvelukassa	Tikkurilan uimahalli
05	A4	13809001 - 13809999	Palvelukassa	Matkakeskus
06	A5	13810001 - 13810999	Palvelukassa	Korson yhteispalvelupiste
07	A6	13811001 - 13811999	Palvelukassa	Varia, Myyrmäen opetuspiste
08	A7	13812001 - 13812999	Palvelukassa	Varia, Tikkurilan opetusyksikkö
09	A8	13813001 - 13813999	Palvelukassa	Maankäyttö, Kaupunkisuunnittelu
11	B0	13815001 - 13815999	Palvelukassa	Korson uimahalli
12	B1	13816001 - 13816999	Palvelukassa	Martinlaakson uimahalli
13	B2	13817001 - 13817999	Palvelukassa	Myyrmäen uimahalli
14	B3	13818001 - 13818999	Palvelukassa	Tikkurilan kirjasto, aikuiset
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Tikkurilan kirjasto, lapset
16	B5	13820001 - 13820999	Palvelukassa	Tikkurilan kirjasto, lehdet
17	B6	13821001 - 13821999	Palvelukassa	Tikkurilan kirjasto, musiikki
18	B7	13822001 - 13822999	Palvelukassa	Hakunilan kirjasto
19	B8	13823001 - 13823999	Palvelukassa	Koivukylän kirjasto
20	B9	13824001 - 13824999	Palvelukassa	Korson kirjasto
21	C0	13825001 - 13825999	Palvelukassa	Hämeenkylässä kirjasto
22	C1	13826001 - 13826999	Palvelukassa	Länsimäen kirjasto
23	C2	13827001 - 13827999	Palvelukassa	Martinlaakson kirjasto
24	C3	13828001 - 13828999	Palvelukassa	Mikkolan kirjasto
25	C4	13829001 - 13829999	Palvelukassa	Myyrmäen kirjasto, lainaus
27	C6	13831001 - 13831999	Palvelukassa	Kaupunginmuseo
28	C7	13832001 - 13832999	Palvelukassa	Ympäristökeskus, eläinlääkäri
29	C8	13834001 - 13834999	Palvelukassa	Varia, myymälä Tennistie
30	C9	13836001 - 13836999	Palvelukassa	Varia, Talvikkitie
31	D0	13838001 - 13838999	Palvelukassa	Kuvataide
34	D3	13841001 - 13841999	Palvelukassa	Pointin kirjasto
35	D5	13842001 - 13842999	Palvelukassa	Vantaan Valo Minkkitie
AA	1	10000000 - 19999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelukeskus
AB	99	99000000-99999999	Kirjanpitosite	Talouspalvelukeskus
AF	3	30000000 - 39999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelukeskus
AZ	2	20000000 - 29999999	Investointien purku	Talouspalvelukeskus
BA	6	60000000 - 69999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelukeskus
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
D5	54	540000000 - 549999999	Saku/Merlot Medi	KuPeLa /1211
D6	55	550000000 - 559999999	TimmiTulkit	Vapaa-ajan ja asukaspalveluiden toimiala
DG	16	160000000 - 169999999	Asiakkaat-hyvyys	Talouspalvelukeskus
DP	8	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelukeskus
DR	18	180000000 - 189999999	Asiakk. -lasku	KuPeLa /1211

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelukeskus
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelukeskus
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelukeskus
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelukeskus
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelukeskus
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelukeskus
KP	48	480000001 - 489999999	* Tilin ylläpito	Talouspalvelukeskus
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelukeskus
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelukeskus
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelukeskus
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelukeskus
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
L3	L3	66600001 - 66699999	Pienkalusto, vuokrau	Kuntatekniikan keskus
LE	LE	29100001 - 29199999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LF	LF	29200001 - 29299999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LG	LG	29300001 - 29399999	Asiakastietojärjeste	Sosiaali- ja terveystoimi
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LN	LN	15500001 - 15599999	Asuntotoimi,vuokrasa	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Twin rahoitusvienti	Rahoitustoimi
LS	LS	53000000 - 53999999	Twin jaksotus/ arvost.	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PD	PD	18140001 - 18149999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PF	PF	18150001 - 18159999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PG	PG	18160001 - 18169999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PH	PH	18170001 - 18179999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PK	PK	18190001 - 18199999	Kuukausipalkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PM	PM	19120001 - 19129999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PP	PP	19140001 - 19149999	Palkkiot	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstökeskus, palkanlask.
PR	42	420000000 - 429999999	Hinnanmuutos	Keskusvarasto
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstökeskus, palkanlask.
RE	44	440000000 - 449999999	Lasku - brutto(MM)	Keskusvarasto
RV	0	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelukeskus
RX	93	9910700000 - 9910999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelukeskus
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelukeskus
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelukeskus
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelukeskus
WA	45	450000000 - 459999999	Tavarantuovutus	Keskusvarasto
WE	46	460000000 - 469999999	Tavarantuvastuotto	Keskusvarasto
WI	47	470000000 - 479999999	Inventointitosite	Keskusvarasto
WL	48	480000000 - 489999999	Varast.otto/toimitus	Keskusvarasto
X1	D4	13900001 - 13999999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$$

Voitto, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

$$= \text{Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä}$$

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Liikelaitos) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

(Liikelaitos) Lainanhoitokate

$$= (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Quick ratio

= (Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset)
/ (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Taseen tunnusluvut

(Kunta ja liikelaitos) Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)]/ Asukasmäärä 31.12.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta euroa/ asukas

= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 23.3.2015

Vantaan kaupunginhallitus

Tapani Mäkinen

Pirkko Letto

Jaakko Niinistö

Susanna Bruun

Pietari Jääskeläinen

Lauri Kaira

Hannu Kokko

Patrik Karlsson

Pirkko Kotila

Paula Lehmuskallio

Taisto Mäntynen

Arja Niemelä

Sinikka Näätsaari

Anitta Orpana

Riitta Ryhänen

Jouko Suvensalmi

Riikka Åstrand

Kari Nenonen
Kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vantaalla ____ ____ 2015

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHTT, KHT

